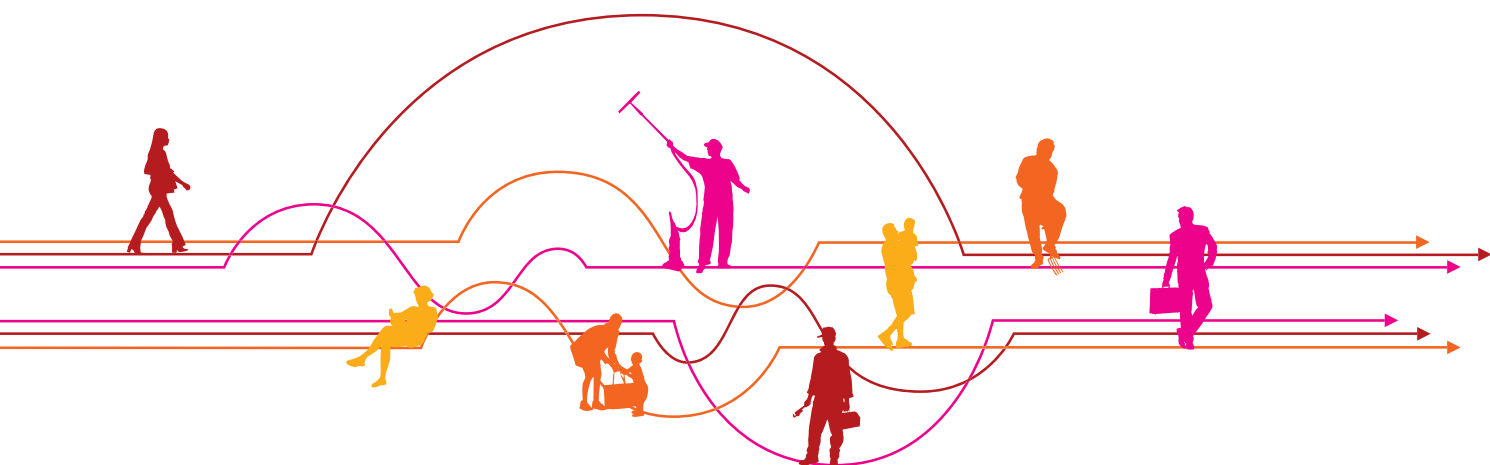
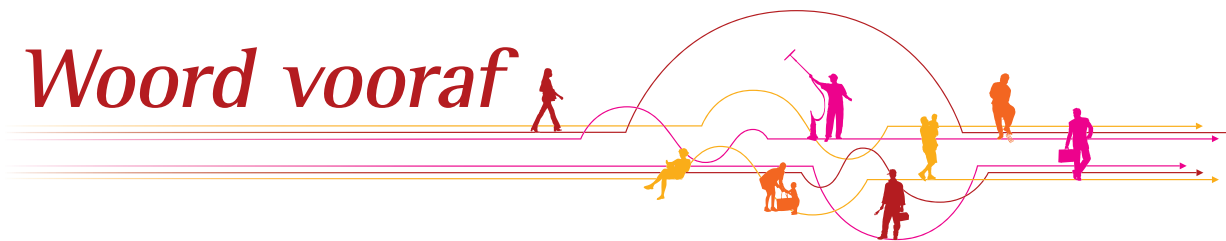

De RVA in 2012

*Volume 2:
indicatoren van de arbeidsmarkt
en evolutie van de uitkeringen*

Woord vooraf

De groei was negatief en de werkgelegenheid heeft geleden in 2012

Na de financiële en economische crisis van 2008-2009 heeft de economische conjunctuur zich eind 2009 en in 2010 vlug hersteld. Die opleving was echter van korte duur. Sinds het 2de trimester van 2011 daalt de groei opnieuw en wordt zelfs lichtjes negatief vanaf het 2de trimester van 2012. Over het hele jaar 2012 gaat het bbp met -0,2 % achteruit.

In die context is het niet verwonderlijk dat alle indicatoren van de evolutie van de arbeidsmarkt ook een negatieve evolutie kennen in 2012. Dat is ook het geval voor de conjunctuurbarmeter van de Nationale Bank die met 13 punten daalt, voor de gepresteerde uren in de interimsector die met 8 % dalen, voor de tijdelijke werkloosheid die met 14 % toeneemt, voor de door ondernemingen aangekondigde collectieve ontslagen die meer dan verdubbeld zijn, voor het aantal faillissementen dat met 4 % stijgt, voor de jobaanbiedingen die de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling ontvingen, die met 14 % dalen ...

Volgens de Nationale Bank zou de werkgelegenheid nog lichtjes zijn gestegen met 6 500 eenheden in jaargemiddelde in 2012. De situatie is er echter gevoelig op achteruitgegaan in de loop van het jaar, aangezien tussen het 4de trimester van 2011 en dat van 2012 16 600 arbeidsplaatsen zijn verloren gegaan. Nog steeds volgens onze Nationale Bank is die evolutie het gevolg van het jobverlies in de conjunctuurgevoelige sectoren (de industrie, de bouw en de marktdiensten), maar ook van het verdwijnen van bepaalde tewerkstellingsmaatregelen (zoals het Win-winplan), van de niet-vervanging van bepaalde natuurlijke afvloeiingen bij de overheid en van een vertraagde groei van jobs in de gezondheidszorg- en dienstenchequesector.

De werkloosheid houdt over het algemeen stand

Het aantal door de RVA getelde werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) is in 2012 nog lichtjes gedaald met 4 573 eenheden. Het zijn er 417 250 in maandgemiddelde, d.i. 1,1 % minder dan in 2011. Die evolutie wordt echter beïnvloed door een reglementaire wijziging, namelijk het verlengen (over het algemeen met 3 maanden) van de inschakelingstijd voor jonge werkzoekende schoolverlaters. Zonder die reglementaire wijziging zou het aantal UVW-WZ ongeveer op hetzelfde niveau gebleven zijn als in 2011.

De voormelde reglementaire wijziging is ook de belangrijkste reden van het lichte verschil tussen de statistiek van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de statistiek van de niet-werkende werkzoekenden opgetekend door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling. De stijging in die statistiek met 2,5 % in 2012 kan voornamelijk worden verklaard door de toename in de categorie van de werkzoekenden in inschakelingstijd, maar ook door de toename in de categorie van de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden, een categorie die voor meer dan 50 % bestaat uit buitenlanders die geen recht hebben op uitkeringen.

Hoe dan ook, die stabilisering van de werkloosheid getuigt van een goede weerstand, die toch wel opmerkelijk is gezien de voortdurende verslechtering van de economische conjunctuur, die gedurende 7 opeenvolgende trimesters een verminderde activiteit kende.

Hoewel de tijdelijke werkloosheid weer de hoogte ingaat en een aanzienlijke stijging met 14 % kent, is dat nog altijd niets in vergelijking met de toename van 2009. Uitgedrukt in budgettaire eenheden (daggemiddelden) waren er 40 962 tijdelijk werklozen in 2012 (tegenover 35 895 in 2011 en 60 566 in 2009).

De geharmoniseerde werkloosheidsgraad voor 2012 bleef ook stabiel en bedraagt volgens Eurostat 7,3 % (7,2 % in 2011 en 7,5 % in 2007). Ter vergelijking: op het niveau van de Europese Unie is hij in een veel hogere mate gestegen (van 9,6 naar 10,5 % tussen 2011 en 2012), alsook voor de eurozone (van 10,2 naar 11,4 %), waar de gemiddelden historische hoogten bereiken en die van 2007 bijna met de helft overstijgen.

4

Het aantal oudere vrijgestelde werklozen en het aantal werklozen met bedrijfstoelag (de vroegere bruggepensioneerden) zijn in 2012 ook gedaald (respectievelijk met - 7,2 % en - 3,5 %). De evolutie in die groepen wordt beïnvloed door een minder grote instroom, maar nog meer door een grotere uitstroom naar het pensioenstelsel.

Maar stijgt weer in bepaalde segmenten

Gezien over de periode van een jaar, vertraagde de daling van de vergoede werkloosheid reeds in het 2de semester van 2011. Die inkrimping zette zich door in 2012, van - 1,8 % in het 1ste trimester tot - 0,6 % in het 4de trimester, en illustreerde zo de geleidelijke achteruitgang van de economische conjunctuur.

De daling van de werkloosheid over de periode van een jaar bedroeg - 1,7 % in Wallonië en - 0,8 % in Vlaanderen, terwijl we in Brussel een stabilisering zagen.

De daling betrof enkel de vrouwen (- 2,6 %), terwijl er bij de mannen al een lichte stijging was (+ 0,2 %).

Als de daling sterker was bij de jongeren (- 5,2 % voor de -25-jarigen) dan bij de hogere leeftijdsklas-

sen (- 0,3 % voor de 25-49-jarigen en - 0,6 % voor de 50-jarigen en ouder), is dat enkel omwille van de voormelde verlenging van de inschakelingstijd voor jonge schoolverlaters. De werkloosheid is immers toegenomen bij de jongeren van - 25 jaar die zijn toegelaten op basis van arbeidsprestaties (+ 6,6 %).

De werkloosheid van korte duur (< 1 jaar) is ook gestegen (+ 2,3 %), in tegenstelling tot de langdurige werkloosheid, die is blijven dalen (- 1,8 % voor de werkloosheid van 1 tot 2 jaar en - 3,3 % voor de werkloosheid van 2 jaar en meer).

Die evoluties laten een stijging van de werkloosheid voorspellen voor 2013, te meer daar een nieuwe reglementaire wijziging de statistieken van de werkzoekenden zal beïnvloeden (de verhoging van 58 tot 60 jaar van de vereiste minimumleeftijd voor het vragen van vrijstelling van inschrijving als werkzoekende vanaf 1 januari 2013).

Nuttige maatregelen in een moeilijkere conjunctuur

Onder de maatregelen die door de RVA werden uitgewerkt en die hebben kunnen bijdragen tot een goede weerstand van de werkloosheid, moeten de volgende worden vermeld:

- het systeem van tijdelijke werkloosheid dat, na 2 opeenvolgende jaren te zijn gedaald, opnieuw een rol heeft gespeeld als schokdemper voor 51 566 verschillende ondernemingen en 431 357 verschillende werknemers. Het aantal dagen tijdelijke werkloosheid wegens werkgebrek om economische redenen (het type tijdelijke werkloosheid dat het meest conjunctuurgevoelig is) is in 2012 met 15,2 % gestegen;
- het stelsel van de dienstencheques, waarvan het gebruik nog met 8,6 % is toegenomen (+ 11 % in 2011), dat opnieuw bijkomende jobs creëert ten opzichte van de 149 827 die reeds werden geteld in 2011;
- de activeringsmaatregelen, waaronder het Activa-plan dat met 12,7 % toeneemt en de werkhervattingstoelage die stijgt met 15,6 %, zijn de aanwerving van langdurig of oudere werklozen blijven ondersteunen.

Het nauwgezette en uniforme beheer van de RVA inzake controle en het gebruik van nieuwe technie-

ken om het toespitsen te verfijnen van de onderzoeken, maken het ook mogelijk om misbruiken en fraude te bestrijden en om het aantal gevallen van oneigenlijk gebruik van het systeem te verminderen.

Een hoog werkvolume sinds 2009

Voor de RVA is het werkvolume hoog gebleven en is het vergelijkbaar met dat van 2010 en 2011.

Het aantal vergoede volledig werklozen in ruime zin (werkzoekenden en niet-werkzoekenden) en werklozen met bedrijfstoeslag (in totaal 645 790) is in 2012 met 15 000 eenheden gedaald. Voor het eerst vertegenwoordigt die groep minder dan de helft van het totale aantal uitkeringstrekkers van de RVA.

Het aantal werknemers die tewerkgesteld zijn in klassieke jobs maar die gesubsidieerd worden door de activering van de werkloosheidsuitkering, is ook gedaald met 14 000 eenheden, gezien het einde van het tijdelijke Win-winplan. Het aantal tijdelijk werklozen is daarentegen gestegen met 20 000 eenheden. Ten slotte zijn er de werknemers die onderbrekingsuitkeringen krijgen. Hun aantal kende al lange tijd jaar na jaar een gevoelige stijging, maar is nu stabiel gebleven (+ 751 eenheden, d.i. + 0,3 %), als gevolg van de hervormingen van het stelsel in 2012.

In totaal daalde het aantal uitkeringstrekkers ten laste van de RVA met 10 000 eenheden (1 299 791 in 2012 tegenover 1 310 347 in 2011, d.i. - 0,8 %).

Uitgaven die lichtjes dalen bij constante prijzen

De gemiddelde maandelijkse werkloosheidsuitkering voor de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen bedroeg 932,68 EUR per maand in 2012. Dat is een stijging met 3,7 % ten opzichte van 2011, voornamelijk toe te schrijven aan de indexering en aan de instroom van nieuwe werklozen, die hogere uitkeringsniveaus genieten.

De uitgaven voor volledige werkloosheid zijn in 2012 met 1,4 % gestegen in lopende prijzen, maar zijn met 1,2 % gedaald in constante prijzen. Uitgedrukt in ratio van het bbp zijn ze stabiel gebleven op 1,41 %.

De totale uitgaven van de RVA, uitgezonderd dienstcheques, zijn daarentegen met 2 % gedaald in constante prijzen. Ze vertegenwoordigen 2,58 %

van het bbp in 2012 (tegenover 2,61 % in 2011). Die ratio is hoger dan het Europese gemiddelde, maar men mag niet vergeten dat zij uitgaven omvat die elders ten laste worden genomen door de stelsels van ziekte- en invaliditeitsverzekering, kinderbijslag, pensioen of sociale bijstand.

De reële uitgaven voor de prestaties in 2012 (9 551 497 000) komen ongeveer exact overeen (+ 0,29 %) met de door de RVA vastgelegde begroting in februari 2012!

Uitdagingen die belangrijk blijven

De eerste uitdaging zal er zeker uit bestaan een nieuw jaar met nul- of zeer zwakke groei te overbruggen. De laatste officiële vooruitzichten voor ons land in 2013 maken gewag van een zwakke groei van 0,2 % en een stabilisering van de werkgelegenheid. De begroting van de RVA voorziet in 2013 een stijging van de vergoede werkloosheid met 3,2 % (+ 13 200 personen), die ook rekening houdt met de door de regering besliste structurele maatregelen.

Naast de niet al te rooskleurige economische vooruitzichten voor 2013, bestaan er nog andere belangrijke uitdagingen. Ook al heeft de werkloosheid tot nu toe beter standgehouden tegen de crisis dan in de meeste andere Europese landen, wordt ons land toch nog altijd geconfronteerd met structurele problemen die slechts traag opgelost raken. De uitstroombepalingen van werklozen naar werk blijven zwak, in het bijzonder voor de risicogroepen. Het aantal langdurig werklozen blijft hoog, ook al is dat aantal sterk gedaald bij de -50-jarigen. En de verschillen in de werkloosheidsgraden per gewest zijn nog steeds aanzienlijk.

Het realiseren van een tewerkstellingsgraad van 73,2 % zoals gedefinieerd in het kader van de Strategie 2020 voor Werkgelegenheid en Groei blijkt des te moeilijker, aangezien de conjunctuur niet gunstig is en de opgelegde maatregelen voor het consolideren van het budget de beschikbare middelen beperken.

Maar er zijn ook opportuniteiten. De pensionering van talrijke werknemers van de babyboomgeneratie verhoogt het aantal vacante vervangingsjobs en gaat de vertraging van nieuwe jobcreatie tegen.

Dat demografische fenomeen heeft ook een gun-

stige invloed op de werkloosheidsstatistieken en -uitgaven. In 2012 hebben, net als in 2011, ongeveer 30 000 werklozen en werklozen met bedrijfs-toeslag de leeftijd van 65 jaar bereikt en het werkloosheidsstelsel geruild voor dat van het pensioen. In het midden van de jaren 2000 waren dat er slechts 15 000.

De regering heeft ook een nooit gezien hervormingspakket uitgewerkt om de voormelde uitdagingen aan te gaan. Het grootste deel van die maatregelen is in 2012 van kracht geworden en andere zullen worden geïmplementeerd in 2013. Ook al kenden sommige van die maatregelen al een reële impact, toch is het nog te vroeg om in 2012 belangrijke effecten te verwachten, omdat hun inwerking-treding te recent of stapsgewijs gebeurde. Daarenboven gaat het om structurele maatregelen waarvan de effecten grotendeels pas op langere termijn zullen worden gevoeld. Die grote en talrijke hervormingen, waarvan de implementering voor een enorme administratieve werklast heeft gezorgd, worden samen met de eerste resultaten voorgesteld in het 1ste volume van het jaarverslag, gewijd aan de activiteiten van de RVA.

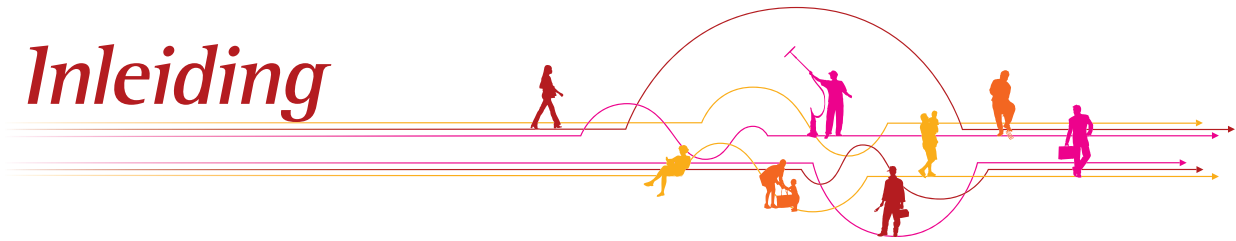
6

De administrateur-generaal

A handwritten signature in dark ink, consisting of a series of loops and a long vertical stroke ending in a small dot.

Georges Carlens

Inleiding

In dit deel verklaren we eerst de statistische begrippen. We geven enkele indicatoren van de conjunctuur, onder meer over het bbp, werkaanbiedingen, tijdelijke werkloosheid en faillissementen, (1), en de werkgelegenheid (2) om de economische context te schetsen waarin de opdrachten van de Rijksdienst worden uitgevoerd.

De indeling is afgestemd op de sinds 2011 uitgegeven publicatie "Trimestriële indicatoren".

We onderzoeken vervolgens de uitkeringsgerechtigden van de RVA in detail: de volledige werkloosheid (3), de activering van het zoekgedrag naar werk (4), het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (voorheen brugpensioenen) (5), de federale tewerkstellingsmaatregelen (6) en loopbaanonderbreking en tijdskrediet (7), dit rekening houdend met het historisch perspectief dat teruggaat tot het eerste kwartaal van 2007 (de situatie van vóór de crisis).

In deel 8 geven we een algemeen overzicht en in deel 9 een vergelijking van de overeenstemmende kwartalen in de laatste jaren om het historisch perspectief nog uit te breiden.

Dan volgt er een internationale vergelijking in deel 10 alsook de vooruitzichten voor 2013 in deel 11.

Deel 12 geeft de dynamische evolutie van de volledige werkloosheid, deel 13 geeft een beschrijving van enkele beschikbare bronnen: Dopflux, Werkgeversdatabank en het RVA-Panel.

Ten slotte geeft het laatste deel (14) een synthese van de verschillende studies die gerealiseerd werden in 2012.

Definities

Terwijl de gewestelijke diensten FOREM, VDAB, ACTIRIS en ADG statistieken publiceren over de werkzoekenden, het arbeidsaanbod, de beroepsopleidingen en de gewestelijke premies, betreffen de RVA-statistieken de personen die federale uitkeringen ontvangen. De betalingen worden verricht door de uitbetalingsinstellingen (UI's) in geval van werkloosheid of activering en door de RVA zelf in het geval van de uitkeringen loopbaanonderbreking en tijdskrediet.

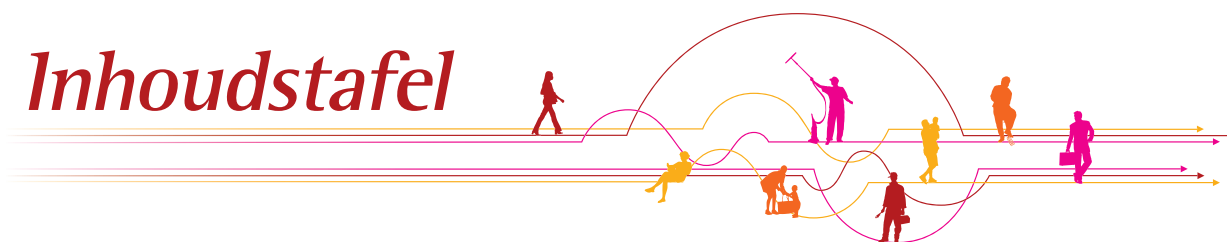
De RVA verwijst in diverse tabellen en grafieken ook naar de algemene statistieken betreffende de arbeidsmarkt die gebaseerd zijn op de gegevens van o.m. de RSZ en de RSZPPO, het RIZIV en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg.

8

Benaming	Definitie	Opmerking(en)
Betalingen, (aantal) uitkeringsgerechtigden, fysieke eenheden	Het jaarcijfer is het gemiddelde van de 12 maandcijfers. Het maandcijfer is de som van de uitbetalingen van de indieningsmaand inclusief de eventuele achterstallige betalingen van de laatste drie refertemaanden.	Het aantal betalingen komt ongeveer overeen met het aantal uitkeringsgerechtigden doordat de eventuele aanvullende betalingen niet worden meegeteld. De gemiddelden zijn doorgaans decimale getallen. Het aantal uitkeringsgerechtigden in onze publicaties wordt echter afgerond.
Budgettaire eenheden, gemiddeld aantal	Daggemiddelde van het aantal verrichte betalingen: het aantal betaalde dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen in de indieningsmaand.	Onder vergoedbare dagen wordt verstaan het aantal dagen van de maand met uitzondering van de zondagen.
Uitgaven	Totaal bedrag van de betalingen.	De uitgaven worden doorgaans vermeld in miljoen EUR.
Gemiddelde uitkering	Uitgaven gedeeld door betalingen.	Het jaargemiddelde wordt in dit verslag per twaalf maanden berekend, ook al komen er stelsels in voege in de loop van het jaar.
Gebruikelijke socio-economische kenmerken	Woonplaats, geslacht, leeftijd, nationaliteit, studieniveau, activiteitssector, werkloosheidsduur	De woonplaats kan gedetailleerd worden tot op het niveau van het land, het Gewest, de Duitstalige Gemeenschap, het arrondissement, het ambtsgebied van het WB en de gemeente (cf. de RVA-website).
Groepen uitkeringsgerechtigden	- Groep 1: de vergoede werklozen en werklozen met bedrijfstoelag; - Groep 2: de werknemers ondersteund door de RVA; - Groep 3: de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen met de steun van de RVA; - Andere (maatregelen voor grensarbeiders, crisispremie en toeslagen)	De uitkeringsgerechtigden bestaan niet enkel uit werklozen maar ook uit werknemers. Opgelet echter met de vergelijkingen met de voorgaande jaren: de uitkeringsstelsels opgenomen in de uitkeringsgroepen kunnen jaarlijks wijzigen.

NB: wanneer men de gepubliceerde cijfers van de diverse deelgroepen samentelt, vindt men een totaal dat wegens de afrondingen een weinig kan verschillen van het gepubliceerde totaal. De definitie en de uitleg van de verschillende opdrachten van de RVA zijn niet opgenomen in dit verslag; we verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 3 van het eerste deel van het jaarverslag.

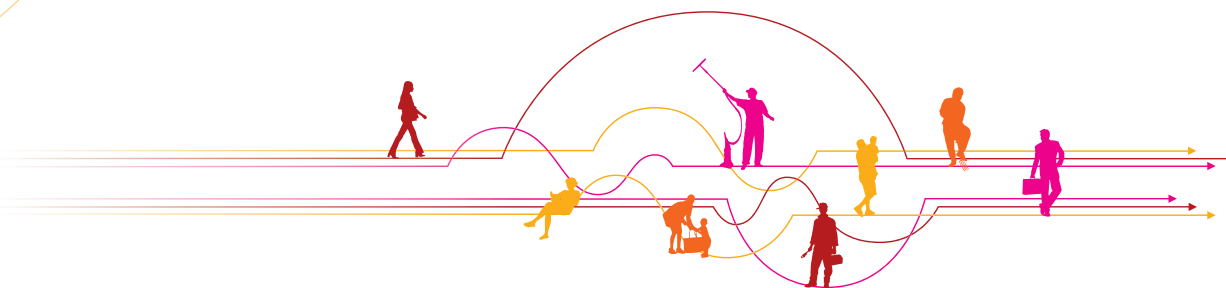
Inhoudstafel

<i>Woord vooraf</i>	3
<i>Inleiding</i>	7
1 De conjuncturele context	11
1.1 Evolutie van het bbp	11
1.2 Conjunctuurbarometer	13
1.3 Werkaanbiedingen	14
1.4 Uitzendarbeid	15
1.5 Tijdelijke werkloosheid	16
1.6 Faillissementen	21
1.7 Oprichting van bedrijven	24
1.8 Collectieve ontslagen	25
2 Werkgelegenheid en bevolking	26
3 Volledige werkloosheid	27
3.1 UVW-WZ na studies of voltijdse arbeid	27
3.2 UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid	42
3.3 Vrijgestelde oudere werklozen	43
3.4 Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen	45
3.5 Evolutie van de uitkeringen	47
4 De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze	48
4.1 Toestand op 31 december 2012	49
4.2 Sancties	61
4.3 Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk	70
4.4 De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA	81
5 De werklozen met bedrijfstoelage (voorheen brugpensioen)	88
5.1 De niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage	89
5.2 De werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage	97
5.3 De personen die toetreden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT)	98
6 Federale tewerkstellingsmaatregelen	99
6.1 De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	99
6.2 Activeringsmaatregelen volgens het stelsel	101
6.3 Maatregelen inzake opleiding	102
6.4 Crisispremies	104
6.5 Ontslaguutkeringen	105

6.6	De evolutie van de dienstencheques	106
6.7	Vergelijking van het profiel van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers	113
7	Loopbaanonderbreking en tijdskrediet	115
7.1	Algemene evolutie	115
7.2	Gewone loopbaanonderbreking	119
7.3	Tijdskrediet	120
7.4	Specifieke vormen (thematische verloven)	123
7.5	Evolutie van de intredes	125
8	Algemeen overzicht	127
8.1	Evolutie van de uitkeringsgroepen	127
8.2	Evolutie van het aantal klanten	128
8.3	Evolutie van de uitgaven	130
8.4	Evolutie over 10 jaar van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties	132
9	Historische evolutie	134
9.1	De UVW-WZ	134
9.2	De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoelage	136
9.3	De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoelage	137
9.4	De tijdelijk werklozen	138
9.5	De niet-uitkeringsgerechtigde en niet-werkende werkzoekenden	138
10	Internationale vergelijking	140
10.1	Werkloosheidsgraad	140
10.2	Werkgelegenheid	142
11	Vooruitzichten 2013	144
12	De dynamische evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	146
12.1	Inleiding	146
12.2	Evolutie van de in- en de uitstromen bij de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen	148
12.3	Kenmerken van de instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze in de loop van het 2 ^{de} kwartaal 2012	149
12.4	Kans op uitstroom naar werk	150
13	Specifieke databanken	152
13.1	Het RVA-panel	152
13.2	Dopflux	152
13.3	Werkgeversdatabank	153
14	Studies	154
14.1	Uitstroom naar werk van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van het tweede kwartaal van 2010	154
14.2	De uitkeringstrekkers van de RVA toegelaten op basis van arbeidsprestaties voor de OCMW's in toepassing van artikel 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's	156
14.3	Vergelijking tussen de RVA-uitkeringscategorie en de LIPRO-gezinspositie van de niet-werkende UVW-WZ - december 2007	157
	Lijst van afkortingen	159

Conjuncturele context

1.1 Evolutie van het bbp

Tabel 1.1.I
Evolutie van het bbp tussen 2007 en 2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹
Bbp	354 150	357 522	347 708	356 123	362 563	361 906
Evolutie	+ 2,9 %	+ 1,0 %	- 2,7 %	+ 2,4 %	+ 1,8 %	- 0,2 %

¹ BNB - Flash estimate 30/01/2013

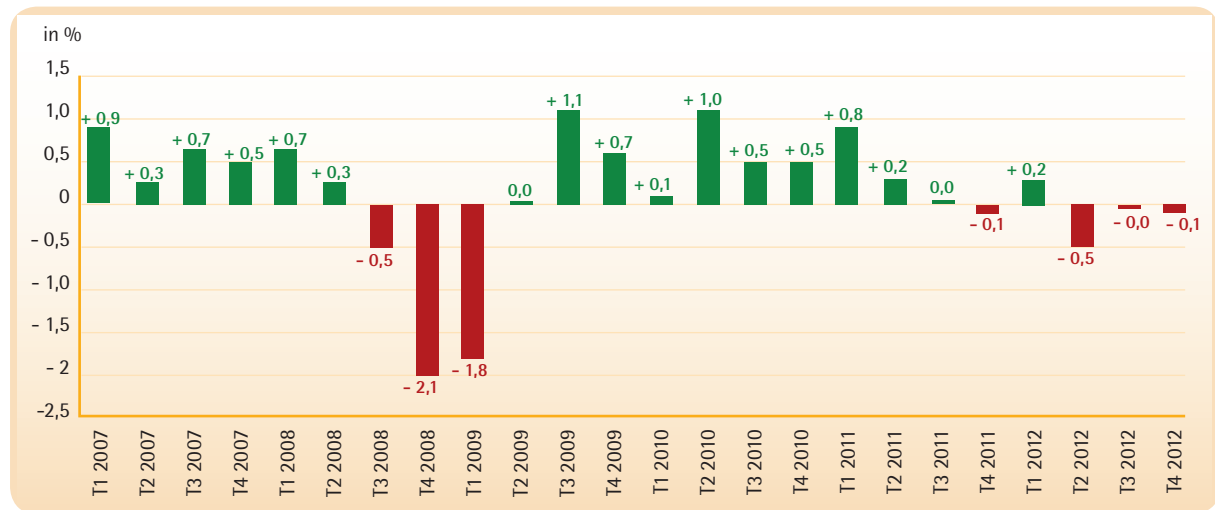
Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2010 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

Nadat de crisis in 2009 hard heeft toegeslagen in ons land, deed de Belgische economie het vrij goed in de loop van de twee daaropvolgende jaren: de economische activiteit heeft zich hersteld en vertoonde een groei van 2,4 % en 1,8 %. Dat groeiritme was evenwel lager dan het groeiritme van voor de crisis (+ 2,9 % in 2007).

Het jaar 2012 wordt gekenmerkt door een kentering: het bbp valt terug met 0,2 %.

Grafiek 1.1.I

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie ten opzichte van het vorige trimester in percentage)

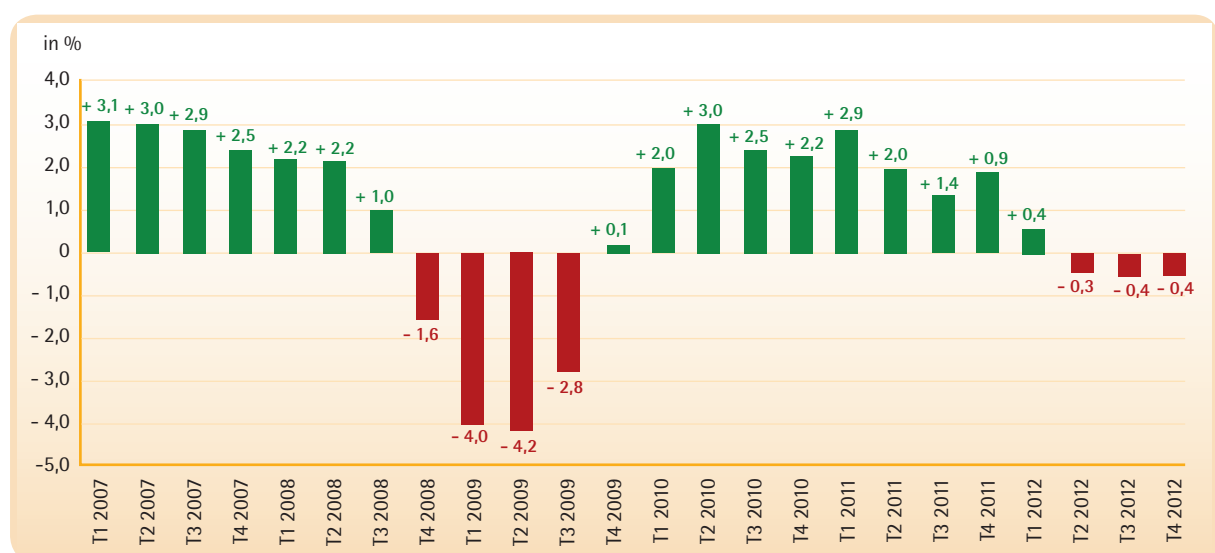
Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2010 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

De duidelijke vertraging van de conjunctuur was reeds goed merkbaar in het 2de semester van 2011. Ondanks een lichte opflakking in het 1ste trimester van 2012 (+ 0,2 % op trimestriële basis) plooit de economische activiteit zich opnieuw terug in het tweede trimester (- 0,5 %) om vervolgens te stagneren gedurende het tweede semester van dat jaar.

12

Grafiek 1.1.II

Trimestriële evolutie van het bbp (variatie t.o.v. het overeenstemmende trimester van het voorgaande jaar in percentage)

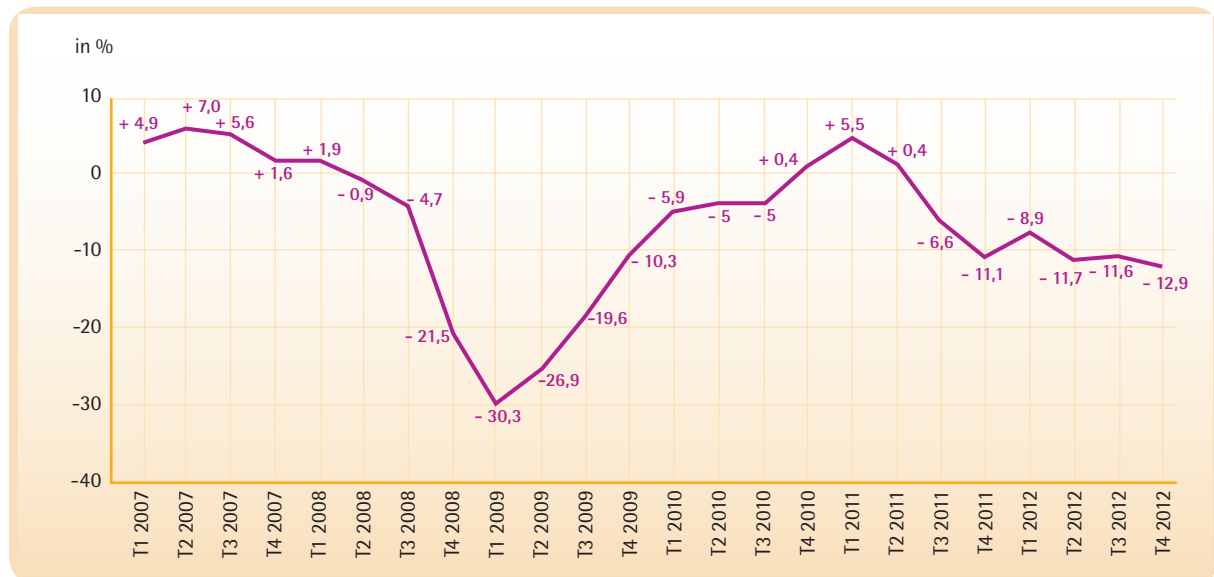
Bron: NBB - bbp in volume - referentiejaar 2010 - van seizoen-schommelingen en kalendereffecten gezuiverde gegevens

Op jaarbasis verzwakt de economische groei geleidelijk vanaf het 2de trimester van 2011 (van + 2 % in T2 2011 naar + 0,4 % in T1 2012) om negatief te worden vanaf het 2de trimester van 2012. Enig positief punt: de conjuncturele terugval neemt niet toe op het einde van het jaar.

1.2 Conjunctuurbarometer¹

Grafiek 1.2.I

Trimestriële evolutie van de globale synthetische conjunctuurcurve (seizoensgecorrigeerde brutoreeks)

Bron: NBB - Maandelijkse conjunctuurenquête bij de ondernemingen

De verslechtering van de economische conjunctuur die zich in de loop van 2011 had ingezet, is toegenomen in 2012. Sinds het 2de trimester van 2012 lijkt het vertrouwen van de bedrijfsleiders zich evenwel te hebben gestabiliseerd rond de - 11 tot - 13 punten. Het huidige scenario is minder catastrofaal dan dat van de jaren 2008-2009 toen de conjunctuurbarometer een duik nam van meer dan 30 punten in minder dan een jaar tijd.

De verslapping van de activiteit en de commerciële uitwisselingen op wereldschaal, alsook de inkrimping van de binnenlandse vraag ingevolge het budgettaire herstelbeleid in Europa, verklaren voor een groot deel de aanhoudende laagconjunctuur.

¹ De conjunctuurbarometer is gebaseerd op een enquête bij een populatie van ondernemers. Het geeft het gevoel van de economische wereld over de evolutie van de conjunctuur weer. Is de barometer positief, dan getuigt dat van vertrouwen bij de ondernemers over de toekomstige evolutie van de conjunctuur.

1.3 Werkaanbiedingen

Tabel 1.3.I

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	72 132	18 174	3 392	93 698	2007	T1	100	100	100	100
	T2	73 173	20 240	3 109	96 522		T2	100	100	100	100
	T3	72 024	18 050	3 313	93 387		T3	100	100	100	100
	T4	64 332	17 183	3 315	84 830		T4	100	100	100	100
Jaar		281 661	73 647	13 129	368 437	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	73 365	20 045	3 866	97 276	2008	T1	102	110	114	104
	T2	71 934	18 409	3 859	94 202		T2	98	91	124	98
	T3	66 774	19 385	3 992	90 151		T3	93	107	120	97
	T4	57 049	14 610	3 705	75 364		T4	89	85	112	89
Jaar		269 122	72 449	15 422	356 993	Jaar		96	98	117	97
2009	T1	60 359	18 879	3 854	83 092	2009	T1	84	104	114	89
	T2	57 971	15 232	3 364	76 567		T2	79	75	108	79
	T3	50 348	16 397	4 448	71 193		T3	70	91	134	76
	T4	48 910	13 142	3 795	65 847		T4	76	76	114	78
Jaar		217 588	63 650	15 461	296 699	Jaar		77	86	118	81
2010	T1	64 073	18 060	4 348	86 481	2010	T1	89	99	128	92
	T2	67 718	17 487	3 937	89 142		T2	93	86	127	92
	T3	66 333	17 417	4 872	88 622		T3	92	96	147	95
	T4	64 156	15 646	4 209	84 011		T4	100	91	127	99
Jaar		262 280	68 610	17 366	348 256	Jaar		93	93	132	95
2011	T1	79 939	19 867	4 860	104 666	2011	T1	111	109	143	112
	T2	83 919	19 560	5 213	108 692		T2	115	97	168	113
	T3	76 135	18 622	5 805	100 562		T3	106	103	175	108
	T4	67 429	15 563	5 255	88 247		T4	105	91	159	104
Jaar		307 422	73 612	21 133	402 167	Jaar		109	100	161	109
2012	T1	70 545	18 644	5 305	94 494	2012	T1	98	103	156	101
	T2	71 809	15 095	4 673	91 577		T2	98	75	150	95
	T3	61 644	17 066	4 017	82 727		T3	86	95	121	89
	T4	61 473	13 455	3 962	78 890		T4	96	78	120	93
Jaar		265 471	64 260	17 957	347 688	Jaar		94	87	137	94

Bronnen: VDAB, FOREM, Actiris, ADG – Aantal werkaanbiedingen dat in de loop van het trimester gemiddeld per maand wordt ontvangen door de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling, afkomstig van het gewone economische circuit met uitzondering van interim en uitwisseling van aanbiedingen tussen gewestelijke diensten.

2011	100	100	100	100
2012	86	87	85	86

Het aantal werkaanbiedingen ontvangen in de loop van de crisisjaren (2008 en vooral 2009) was gedaald in Vlaanderen en in Wallonië¹. Sinds het begin van 2010 tot aan het 2de trimester van 2011 maakt de tendens een ommekeer. Het aantal werkaanbiedingen gaat opnieuw stijgen om begin 2011 in de drie gewesten het niveau van voor de crisis te overschrijden. Sinds het begin van 2012 daalt het aantal ontvangen werkaanbiedingen geleidelijk in alle gewesten. Op jaarbasis kent 2012 naargelang het gewest een terugval van 13 tot 15 % in vergelijking met het jaar 2011.

¹ Met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waar de werkelijke evolutie moeilijker is af te bakenen, wegens een administratieve inhaalbeweging die tijdens dezelfde periode werd uitgevoerd.

1.4 Uitzendarbeid

Tabel 1.4.1

		Bedienden	Arbeiders	Totaal			Bedienden	Arbeiders	Totaal
2007	T1	229 205	411 454	640 659	2007	T1	100	100	100
	T2	238 244	413 313	651 557		T2	100	100	100
	T3	240 467	404 676	645 143		T3	100	100	100
	T4	245 512	396 346	641 858		T4	100	100	100
	Jaar	238 357	406 447	644 804		Jaar	100	100	100
2008	T1	254 667	411 141	665 808	2008	T1	111	100	104
	T2	253 624	394 602	648 226		T2	106	95	99
	T3	252 545	365 158	617 702		T3	105	90	96
	T4	240 480	324 124	564 605		T4	98	82	88
	Jaar	250 329	373 756	624 085		Jaar	105	92	97
2009	T1	226 235	275 183	501 417	2009	T1	99	67	78
	T2	213 768	255 242	469 010		T2	90	62	72
	T3	207 089	263 008	470 097		T3	86	65	73
	T4	208 644	279 319	487 962		T4	85	70	76
	Jaar	213 934	268 188	482 122		Jaar	90	66	75
2010	T1	212 676	290 776	503 452	2010	T1	93	71	79
	T2	218 023	315 564	533 586		T2	92	76	82
	T3	223 961	330 526	554 487		T3	93	82	86
	T4	229 381	343 619	573 000		T4	93	87	89
	Jaar	221 010	320 121	541 131		Jaar	93	79	84
2011	T1	233 330	359 338	592 669	2011	T1	102	87	93
	T2	234 934	356 076	591 010		T2	99	86	91
	T3	234 667	344 832	579 500		T3	98	85	90
	T4	232 806	336 820	569 626		T4	95	85	89
	Jaar	233 934	349 267	583 201		Jaar	98	86	90
2012	T1	228 175	324 466	552 641	2012	T1	100	79	86
	T2	227 861	318 332	546 193		T2	96	77	84
	T3	225 368	306 680	532 048		T3	94	76	82
	T4	225 238	294 790	520 028		T4	92	74	81
	Jaar	226 660	311 067	537 727		Jaar	95	77	83

Bron: Federgon – De cijfers van de tabel geven een raming van het gemiddeld aantal uren uitzendarbeid gepresteerd per dag in België in de loop van het trimester in kwestie.

2011	100	100	100
2012	97	89	92

Het aantal uren gepresteerd in het kader van uitzendcontracten was gedaald met 25 % op het hoogtepunt van de crisis (tussen 2007 en 2009). Vanaf 2010 zien we dat het aantal gepresterde uren geleidelijk opnieuw stijgt, wat zich voortzet tot aan het 1ste semester van 2011.

Vanaf eind 2011 daalt het aantal gepresterde uren uitzendarbeid opnieuw en continu tot eind 2012.

In het 4de trimester van 2012 blijft het segment van de arbeiders, dat erg gevoelig is voor economische schommelingen, nog steeds 26 basispunten achter ten opzichte van de situatie voor de crisis. Op jaarbasis is de daling in dit segment minder uitgesproken (- 11 basispunten).

1.5 Tijdelijke werkloosheid

1.5.1 In fysieke eenheden

Tabel 1.5.1

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	97 184	50 354	6 215	153 753	2007	T1	100	100	100	100
	T2	69 716	37 444	5 007	112 167		T2	100	100	100	100
	T3	61 041	34 522	3 874	99 438		T3	100	100	100	100
	T4	71 883	38 299	4 255	114 437		T4	100	100	100	100
Jaar		74 956	40 155	4 838	119 949	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	101 974	51 667	6 381	160 021	2008	T1	105	103	103	104
	T2	74 597	41 352	5 009	120 958		T2	107	110	100	108
	T3	70 485	33 961	4 025	108 471		T3	115	98	104	109
	T4	96 909	47 761	4 826	149 496		T4	135	125	113	131
Jaar		85 991	43 685	5 060	134 737	Jaar		115	109	105	112
2009	T1	186 704	84 301	8 637	279 643	2009	T1	192	167	139	182
	T2	153 217	68 302	7 412	228 931		T2	220	182	148	204
	T3	103 057	48 219	5 791	157 067		T3	169	140	149	158
	T4	112 773	58 388	6 656	177 817		T4	157	152	156	155
Jaar		138 938	64 802	7 124	210 864	Jaar		185	161	147	176
2010	T1	164 447	82 015	9 651	256 113	2010	T1	169	163	155	167
	T2	104 678	55 343	7 728	167 749		T2	150	148	154	150
	T3	76 246	40 348	5 976	122 569		T3	125	117	154	123
	T4	88 493	51 436	6 784	146 713		T4	123	134	159	128
Jaar		108 466	57 285	7 535	173 286	Jaar		145	143	156	144
2011	T1	117 140	65 083	8 800	191 023	2011	T1	121	129	142	124
	T2	78 624	43 910	7 379	129 912		T2	113	117	147	116
	T3	71 370	38 567	6 026	115 963		T3	117	112	156	117
	T4	77 384	42 823	6 284	126 491		T4	108	112	148	111
Jaar		86 129	47 596	7 122	140 847	Jaar		115	119	147	117
2012	T1	131 133	67 190	9 233	207 555	2012	T1	135	133	149	135
	T2	98 535	51 166	7 926	157 626		T2	141	137	158	141
	T3	79 908	42 343	6 588	128 839		T3	131	123	170	130
	T4	92 135	52 740	6 464	151 338		T4	128	138	152	132
Jaar		100 428	53 360	7 552	161 340	Jaar		134	133	156	135

2011	100	100	100	100
2012	117	112	106	115

De tijdelijke werkloosheid reageert erg snel op veranderingen van de economische conjunctuur. Sinds begin 2008 stijgt ze lichtjes op jaarbasis. Die stijging neemt duidelijk toe vanaf het 4de trimester en piekt in het 2de trimester van 2009. Vervolgens daalt ze geleidelijk met een lichte heropleving in het 1ste trimester van 2010 vanwege de strenge winter waardoor men meer beroep deed op tijdelijke werkloosheid wegens slecht weer. Tijdens het hele jaar 2011

vertaalt de conjuncturele opleving zich door een voortdurende daling van de tijdelijke werkloosheid, die bijna terug op het niveau van voor de crisis komt (+ 11 % in T4 2011 in vergelijking met T4 2007).

In het jaar 2012 is er een ommekeer van de tendens: er is opnieuw een stijging maar die is niet zo sterk als in 2009 (+ 15 % op jaarbasis tegenover + 57 % in 2009).

1.5.2 In budgettaire eenheden

Tabel 1.5.II

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	23 661	16 341	2 087	42 089	2007	T1	100	100	100	100
	T2	14 931	10 849	1 672	27 452		T2	100	100	100	100
	T3	12 372	9 549	1 455	23 376		T3	100	100	100	100
	T4	14 742	10 726	1 468	26 936		T4	100	100	100	100
Jaar		16 427	11 866	1 670	29 963	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	22 708	15 892	2 091	40 691	2008	T1	96	97	100	97
	T2	15 596	11 254	1 689	28 539		T2	104	104	101	104
	T3	13 826	9 091	1 449	24 366		T3	112	95	100	104
	T4	21 221	13 063	1 642	35 926		T4	144	122	112	133
Jaar		18 338	12 325	1 718	32 381	Jaar		112	104	103	108
2009	T1	54 960	31 368	2 987	89 315	2009	T1	232	192	143	212
	T2	40 139	21 249	2 440	63 828		T2	269	196	146	233
	T3	24 560	14 534	1 935	41 029		T3	199	152	133	176
	T4	27 624	18 262	2 206	48 092		T4	187	170	150	179
Jaar		36 821	21 353	2 392	60 566	Jaar		224	180	143	202
2010	T1	50 973	33 122	3 481	87 577	2010	T1	215	203	167	208
	T2	24 027	16 583	2 419	43 029		T2	161	153	145	157
	T3	16 394	11 962	1 892	30 248		T3	133	125	130	129
	T4	19 363	15 738	2 075	37 176		T4	131	147	141	138
Jaar		27 689	19 351	2 467	49 507	Jaar		169	163	148	165
2011	T1	30 777	22 232	2 709	55 717	2011	T1	130	136	130	132
	T2	16 842	12 255	1 973	31 070		T2	113	113	118	113
	T3	14 141	10 699	1 746	26 586		T3	114	112	120	114
	T4	16 199	12 241	1 768	30 208		T4	110	114	120	112
Jaar		19 490	14 357	2 049	35 895	Jaar		119	121	123	120
2012	T1	34 851	23 800	2 727	61 378	2012	T1	147	146	131	146
	T2	20 023	13 760	2 079	35 862		T2	134	127	124	131
	T3	15 783	11 254	1 870	28 908		T3	128	118	129	124
	T4	20 917	14 941	1 841	37 699		T4	142	139	125	140
Jaar		22 894	15 939	2 129	40 962	Jaar		139	134	127	137

2011	100	100	100	100
2012	117	111	104	114

De tijdelijk werklozen krijgen maar enkele dagen per maand uitkeringen. Naast de voorstelling in fysieke eenheden (maandgemiddelden) is het ook interessant om ze in budgettaire eenheden (daggemiddelden) voor te stellen. De budgettaire eenheden drukken in zekere zin voltijdse equivalenten uit inzake tijdelijke werkloosheid.

De globale evolutie is vergelijkbaar, maar de stijgingen in budgettaire eenheden die we tijdens de crisis konden waarnemen, zijn groter dan de stijgingen in fysieke eenheden. Dat betekent dat het maandelijkse aantal niet-gewerkte dagen per arbeider (of bediende) die tijdens de crisis tijdelijk werkloos werd gesteld, hoger ligt dan in normale periodes (7,5 dagen in 2009).

Nadat 2011 werd gekenmerkt door een gevoelige daling van de tijdelijke werkloosheid (uitgedrukt in B.E.), manifesteert 2012 zich integendeel door een heropleving (+ 14 %) die bescheiden blijft. Het aantal niet-gewerkte dagen per maand is vergelijkbaar met de toestand van voor de crisis: 6,6 dagen in 2012 tegenover 6,5 dagen in 2007.

1.5.3

Per bedrijfstak (in budgettaire eenheden)

Tabel 1.5.III

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Evolutie 2007/2012	Evolutie 2011/2012
Bouw	10 254	9 739	12 539	14 178	9 772	10 903	+ 6 %	+ 12 %
Machinebouw	2 245	2 923	12 056	6 783	3 531	5 293	+ 136 %	+ 50 %
Andere diensten	2 682	2 967	5 389	4 801	3 897	4 496	+ 68 %	+ 15 %
Dienstverlening aan ondernemingen	1 477	1 825	3 867	3 159	2 618	3 124	+ 111 %	+ 19 %
Onbepaalde bedrijfstak	1 818	2 075	3 687	3 087	2 363	2 695	+ 48 %	+ 14 %
Textiel	1 555	2 176	2 848	1 874	1 713	1 566	+ 0,7 %	- 9 %
Horeca	1 397	1 454	1 928	1 776	1 603	1 564	+ 12 %	- 2 %
Vervoer en communicatie	702	779	1 908	1 413	1 020	1 235	+ 76 %	+ 21 %
Groot- en kleinhandel	873	923	1 356	1 183	1 001	1 050	+ 20 %	+ 5 %
Levensmiddelen, dranken e.d.	1 039	1 094	1 483	1 274	1 034	1 035	- 0,3 %	+ 0 %
Houtnijverheid	622	752	1 272	1 041	817	830	+ 34 %	+ 2 %
Fabricatie van bureaumachines	542	562	1 175	1 085	742	798	+ 47 %	+ 8 %
Landbouw en jacht	657	665	932	1 004	725	773	+ 18 %	+ 7 %
Scheikundige nijverheid	392	535	1 480	753	576	675	+ 72 %	+ 17 %
Kledingnijverheid	766	792	994	784	635	598	- 22 %	- 6 %
Winning, 1 ^{ste} verwerking van metalen	102	123	1 088	584	473	516	+ 406 %	+ 9 %
Metaalproducten	257	276	1 437	685	466	512	+ 99 %	+ 10 %
Diversen	2 583	2 721	5 127	4 045	2 909	3 297	+ 28 %	+ 13 %
Totaal	29 963	32 381	60 566	49 507	35 895	40 962	+ 37 %	+ 14 %

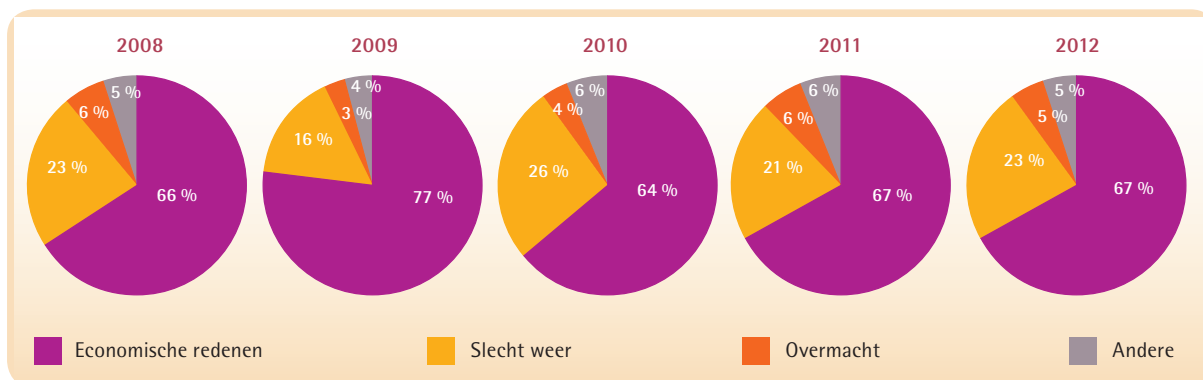
De sectoren die in het bijzonder te lijden hadden onder de crisis, zoals de machinebouw, de dienstverlening aan ondernemingen, de scheikundige nijverheid, vervoer en communicatie, de metaalproducten of de winning en de 1ste verwerking van metalen, deden het in 2011 al veel beter. Helaas brengt de verslechtering van de conjunctuur in 2012 hen weer in de moeilijkheden. Van het ene op het andere jaar bereikt de stijging van de tijdelijke werkloosheid in de sector van de machinebouw zelfs 50 %. De andere sectoren voelen ook de gevolgen van die conjuncturele ommekeer, maar in een mindere mate: het vervoer en de communicatie + 21 %, de dienstverlening aan ondernemingen + 19 % en de scheikundige nijverheid + 17 %.

Omgekeerd blijken sommige bedrijfstakken beter te weerstaan aan de crisis: de kledingnijverheid (- 22 % in vergelijking met de toestand van voor de crisis), levensmiddelen - 0,3 %, textiel + 0,7 % en zelfs de bouw + 6 %.

1.5.4

Per motief (in vergoede dagen)

Grafiek 1.5.I

Na een substantiële stijging te hebben gekend tijdens de crisis in 2009 (77 % van het geheel aan vergoede dagen), is de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen nadien gedaald om opnieuw het niveau van voor de crisis te halen (± 65 %). In 2012 stellen we geen significante verhoging vast van de tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen (67 %).

1.5.5

Verwante uitkeringen (in fysieke eenheden)

Tabel 1.5.IV

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Evolutie 2007/2012	Evolutie 2011/2012
Onthaalmoeders	4 087	3 898	3 742	3 636	3 484	3 170	- 22,4 %	- 9,0 %
Jeugdvakantie	3 084	3 209	2 872	2 574	2 725	2 735	- 11,3 %	+ 0,4 %
Seniorvakantie	123	160	112	151	230	215	+ 74,2 %	- 6,5 %
Niet-bezoldigde periode in het onderwijs	3 325	3 350	3 387	3 501	3 550	3 495	+ 5,1 %	- 1,5 %
Pleegzorg			107	81	88	92		+ 5,1 %
Totaal	10 620	10 617	10 221	9 944	10 076	9 708	- 8,6 %	- 3,7 %

De onthaalouders krijgen opvanguitkeringen als hun inkomsten dalen omdat bij hen ingeschreven kinderen afwezig zijn, omwille van redenen onafhankelijk van hun wil. Het aantal van die uitkeringstrekkers daalt geleidelijk sedert 2007.

De uitkeringen die zijn bedoeld om de periodes te dekken die niet gedekt zijn door vakantiegeld betreffen enerzijds de schoolverlaters (jeugdvakantie) en anderzijds de 50-plussers die opnieuw een activiteit beginnen in de privésector (seniorvakantie).

20

Personen die voor onderwijsinstellingen werken, krijgen tijdens de zomervakantie een uitkering als die periode niet gedekt is door een uitgestelde bezoldiging. Tussen 2007 en 2012 stijgt dat aantal uitkeringen met 5,1 %.

Sommige werknemers krijgen ten slotte uitkeringen als ze verlof nemen om pers(o)on(en) te verzorgen die in hun gezin werd(en) geplaatst. Het aantal van die uitkeringstrekkers is zeer beperkt: per maand gemiddeld 92 personen in 2012.

1.6 Faillissementen

1.6.1 Met of zonder personeel¹

Tabel 1.6.1

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	1 002	548	374	1 924	2007	T1	100	100	100	100
	T2	953	581	417	1 951		T2	100	100	100	100
	T3	728	401	310	1 439		T3	100	100	100	100
	T4	1 003	639	428	2 070		T4	100	100	100	100
Jaar		3 686	2 169	1 529	7 384	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	947	588	417	1 952	2008	T1	95	107	111	101
	T2	1 065	660	472	2 197		T2	112	114	113	113
	T3	861	451	449	1 761		T3	118	112	145	122
	T4	1 148	669	498	2 315		T4	114	105	116	112
Jaar		4 021	2 368	1 836	8 225	Jaar		109	109	120	111
2009	T1	1 312	738	420	2 470	2009	T1	131	135	112	128
	T2	1 200	689	475	2 364		T2	126	119	114	121
	T3	876	570	436	1 882		T3	120	142	141	131
	T4	1 255	679	506	2 440		T4	125	106	118	118
Jaar		4 643	2 676	1 837	9 156	Jaar		126	123	120	124
2010	T1	1 339	716	508	2 563	2010	T1	134	131	136	133
	T2	1 310	726	476	2 512		T2	137	125	114	129
	T3	1 034	588	436	2 058		T3	142	147	141	143
	T4	1 189	699	538	2 426		T4	119	109	126	117
Jaar		4 872	2 729	1 958	9 559	Jaar		132	126	128	129
2011	T1	1 338	776	499	2 613	2011	T1	134	142	133	136
	T2	1 214	785	568	2 567		T2	127	135	136	132
	T3	1 019	656	472	2 147		T3	140	164	152	149
	T4	1 287	746	788	2 821		T4	128	117	184	136
Jaar		4 858	2 963	2 327	10 148	Jaar		132	137	152	137
2012	T1	1 327	768	476	2 571	2012	T1	132	140	127	134
	T2	1 419	791	525	2 735		T2	149	136	126	140
	T3	1 109	605	545	2 259		T3	152	151	176	157
	T4	1 513	799	715	3 027		T4	151	125	167	146
Jaar		5 368	2 963	2 261	10 592	Jaar		146	137	148	143

2011	100	100	100	100
2012	110	100	97	104

¹ Ondernemingen met maatschappelijke zetel in België.

2012 wordt afgesloten met het hoogste aantal faillissementen sinds 2007: + 43 % in vergelijking met 2007 en + 4,3 % in vergelijking met 2011. Het laatste trimester van het jaar, dat traditioneel het meeste faillissementen kent, overschrijdt voor de eerste keer de 3 000 eenheden. Geen enkel gewest ontsnapt aan die algemene tendens.

1.6.2 Met personeel

Tabel 1.6.II

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	368	242	131	741	2007	T1	100	100	100	100
	T2	375	255	159	789		T2	100	100	100	100
	T3	261	195	120	576		T3	100	100	100	100
	T4	354	284	133	771		T4	100	100	100	100
Jaar		1 358	976	543	2 877	Jaar		100	100	100	100
2008	T1	353	250	147	750	2008	T1	96	103	112	101
	T2	404	280	133	817		T2	108	110	84	104
	T3	321	197	165	683		T3	123	101	138	119
	T4	418	307	169	894		T4	118	108	127	116
Jaar		1 496	1 034	614	3 144	Jaar		110	106	113	109
2009	T1	497	319	154	970	2009	T1	135	132	118	131
	T2	479	293	158	930		T2	128	115	99	118
	T3	341	272	155	768		T3	131	139	129	133
	T4	463	297	188	948		T4	131	105	141	123
Jaar		1 780	1 181	655	3 616	Jaar		131	121	121	126
2010	T1	480	320	164	964	2010	T1	130	132	125	130
	T2	461	309	175	945		T2	123	121	110	120
	T3	393	265	174	832		T3	151	136	145	144
	T4	428	310	163	901		T4	121	109	123	117
Jaar		1 762	1 204	676	3 642	Jaar		130	123	124	127
2011	T1	483	337	143	963	2011	T1	131	139	109	130
	T2	455	370	147	972		T2	121	145	92	123
	T3	359	301	154	814		T3	138	154	128	141
	T4	439	345	245	1 029		T4	124	121	184	133
Jaar		1 736	1 353	689	3 778	Jaar		128	139	127	131
2012	T1	507	361	174	1 042	2012	T1	138	149	133	141
	T2	509	348	191	1 048		T2	136	136	120	133
	T3	404	281	160	845		T3	155	144	133	147
	T4	512	353	182	1 047		T4	145	124	137	136
Jaar		1 932	1 343	707	3 982	Jaar		142	138	130	138
							2011	100	100	100	100
							2012	111	99	103	105

Het aantal faillissementen met personeel bereikt ook een piek in 2012: 3 982 ondernemingen tegenover 3 778 in 2011, d.i. een stijging van 5,4 %.

Op jaarbasis is de stijging het meest uitgesproken in het Vlaams Gewest: + 11,3 %.

1.6.3 Verloren gegane jobs

Tabel 1.6.III

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	2 639	1 978	1 286	5 903	2007	T1	100	100	100	100
	T2	2 373	2 351	1 253	5 977		T2	100	100	100	100
	T3	1 775	1 643	769	4 187		T3	100	100	100	100
	T4	2 622	1 704	697	5 023		T4	100	100	100	100
	Jaar	9 409	7 676	4 005	21 090		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	2 976	1 746	1 143	5 865	2008	T1	113	88	89	99
	T2	2 287	1 794	1 069	5 150		T2	96	76	85	86
	T3	2 249	1 672	856	4 777		T3	127	102	111	114
	T4	3 226	2 157	923	6 306		T4	123	127	132	126
	Jaar	10 738	7 369	3 991	22 098		Jaar	114	96	100	105
2009	T1	3 711	1 912	925	6 548	2009	T1	141	97	72	111
	T2	3 323	2 250	1 083	6 656		T2	140	96	86	111
	T3	1 966	1 760	871	4 597		T3	111	107	113	110
	T4	2 378	1 904	1 667	5 949		T4	91	112	239	118
	Jaar	11 378	7 826	4 546	23 750		Jaar	121	102	114	113
2010	T1	3 061	2 846	1 035	6 942	2010	T1	116	144	80	118
	T2	2 808	2 164	873	5 845		T2	118	92	70	98
	T3	2 259	1 734	1 017	5 010		T3	127	106	132	120
	T4	2 809	2 104	905	5 818		T4	107	123	130	116
	Jaar	10 937	8 848	3 830	23 615		Jaar	116	115	96	112
2011	T1	3 405	2 363	1 339	7 107	2011	T1	129	119	104	120
	T2	3 080	2 287	970	6 337		T2	130	97	77	106
	T3	2 668	1 672	1 440	5 780		T3	150	102	187	138
	T4	2 696	2 204	1 491	6 391		T4	103	129	214	127
	Jaar	11 849	8 526	5 240	25 615		Jaar	126	111	131	121
2012	T1	2 991	3 123	1 225	7 339	2012	T1	113	158	95	124
	T2	3 696	2 055	1 282	7 033		T2	156	87	102	118
	T3	2 424	1 860	888	5 172		T3	137	113	115	124
	T4	4 348	1 914	1 869	8 131		T4	166	112	268	162
	Jaar	13 459	8 952	5 264	27 675		Jaar	143	117	131	131

2011	100	100	100	100
2012	114	105	100	108

Het aantal jobs dat verloren is gegaan in de loop van 2012 is nog gestegen: 27 675 werknemers verloren hun baan tegenover 25 615 in 2011, d.i. + 8 %.

Het jobverlies op jaarbasis is in 2012 in het Vlaams Gewest 43 % hoger dan in 2007, tegenover respectievelijk + 31 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en + 17 % in het Waals Gewest.

1.7 Oprichting van bedrijven

Tabel 1.7.1
Oprichting van bedrijven in de profitsector*

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Buitenland	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2007	T1	4 465	1 579	1 331	1	7 376	2007	T1	100	100	100	100
	T2	3 904	1 438	1 266	3	6 611		T2	100	100	100	100
	T3	3 563	1 269	1 073	0	5 905		T3	100	100	100	100
	T4	4 778	1 616	1 440	3	7 837		T4	100	100	100	100
	Jaar	16 710	5 902	5 110	7	27 729		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	4 702	1 675	1 224	4	7 605	2008	T1	105	106	92	103
	T2	4 383	1 579	1 274	22	7 258		T2	112	110	101	110
	T3	3 836	1 238	1 038	17	6 129		T3	108	98	97	104
	T4	4 558	1 526	1 190	8	7 282		T4	95	94	83	93
	Jaar	17 479	6 018	4 726	51	28 274		Jaar	105	102	92	102
2009	T1	4 082	1 498	1 069	7	6 657	2009	T1	91	95	80	90
	T2	3 652	1 321	1 053	4	6 030		T2	94	92	83	91
	T3	3 563	1 216	903	3	5 685		T3	100	96	84	96
	T4	4 695	1 534	1 282	5	7 515		T4	98	95	89	96
	Jaar	15 992	5 568	4 307	20	25 887		Jaar	96	94	84	93
2010	T1	4 802	1 634	1 261	6	7 709	2010	T1	108	103	95	104
	T2	4 082	1 583	1 135	8	6 808		T2	105	110	90	103
	T3	4 123	1 373	1 065	2	6 563		T3	116	108	99	111
	T4	5 202	1 792	1 361	2	8 357		T4	109	111	95	107
	Jaar	18 209	6 382	4 822	18	29 431		Jaar	109	108	94	106
2011	T1	5 136	1 803	1 410	3	8 352	2011	T1	115	114	106	113
	T2	4 655	1 674	1 323	0	7 652		T2	119	116	105	116
	T3	4 138	1 476	1 204	4	6 822		T3	116	116	112	116
	T4	4 979	1 848	1 422	4	8 253		T4	104	114	99	105
	Jaar	18 908	6 801	5 359	11	31 079		Jaar	113	115	105	112
2012	T1	4 514	1 647	1 287	5	7 453	2012	T1	101	104	97	101
	T2	3 643	1 391	1 155	4	6 193		T2	93	97	91	94
	T3	3 126	1 160	984	2	5 271		T3	88	91	92	89
	T4	3 376	1 314	1 134	1	5 825		T4	71	81	79	74
	Jaar	14 659	5 512	4 560	12	24 743		Jaar	88	93	89	89

Bron: FOD Economie

2011	100	100	100	100
2012	78	81	85	80

Het aantal opgerichte bedrijven in de profitsector is gevoelig teruggelopen in 2012.

* Oprichting van bedrijven in de profitsector op basis van het criterium van de juridische vorm; er wordt geen rekening gehouden met de burgerlijke vennootschappen, vennootschappen met een sociaal oogmerk en de publiekrechtelijke ondernemingen. Momenteel zijn de natuurlijke personen niet opgenomen in deze statistiek omdat de specificatie profit/non-profit er nog niet in is geïntegreerd.

1.8 Collectieve ontslagen

Tabel 1.8.I

Aantal werknemers betrokken bij een intentie tot collectief ontslag

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2010	6 134	1 196	5 687	13 017
2011	3 631	1 515	1 509	6 655
2012	12 230	3 539	938	16 707

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2010	100	100	100	100
2011	59	127	27	51
2012	199	296	16	128
2011	100	100	100	100
2012	337	234	62	251

De aankondiging van de intentie om over te gaan tot een collectief ontslag is het begin van de procedure van inlichting en raadpleging ingevoerd bij KB van 24 mei 1976. Het aantal werknemers betrokken bij een aankondiging van collectief ontslag bereikte een piek in 2012: 16 707 personen tegenover 13 017 in 2010. Het is vooral in het Waals Gewest en in het Vlaams Gewest dat de stijgingen het grootst zijn met respectievelijk: + 196 % en + 99 % in vergelijking met 2010.

Tabel 1.8.II

Aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2010	6 394	1 143	5 325	12 862
2011	2 690	1 485	1 479	5 654
2012	4 784	1 803	661	7 248

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest	Land
2010	100	100	100	100
2011	42	130	28	44
2012	75	158	12	56
2011	100	100	100	100
2012	178	121	45	128

De betekening sluit de procedure van inlichting en raadpleging ingevoerd bij KB van 24 mei 1976 af en bakent de werknemers af die werkelijk getroffen zijn door een collectief ontslag. Het aantal werknemers betrokken bij een betekening van collectief ontslag is in 2012 hoger dan in 2011 (+ 28 %), maar veel lager dan het niveau van 2010 (- 44 %). Aangezien de gemiddelde afsluitingsduur van een procedure 57 dagen bedraagt in 2012, zijn de in oktober door Ford (4 264 werknemers) en in december door Duferco (459) en NLMK (882) ingediende aankondigingen nog niet verwerkt in de cijfers van de betekeningen. Er zal moeten worden gewacht tot 2013 om het aantal betekeningen te zien toenemen.

Werkgelegenheid en bevolking

Tabel 2.1

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Evol. 2010/2011	Evol. 2011/2012	Evol. 2007/2012
Binnenlandse werkgelegen- heid	4 383 000	4 461 000	4 452 000	4 483 000	4 545 000	4 552 000	+ 62 000 + 1,4 %	+ 7 000 + 0,2 %	+ 169 000 + 3,9 %
Arbeid in loondienst	3 677 000	3 746 000	3 732 000	3 757 000	3 809 000	3 811 000	+ 52 000 + 1,4 %	+ 2 000 + 0,1 %	+ 134 000 + 3,6 %
Actieve bevolking	4 986 000	5 039 000	5 082 000	5 127 000	5 167 000	5 188 000	+ 40 000 + 0,8 %	+ 21 000 + 0,4 %	+ 202 000 + 4,1 %
Bevolking op arbeidsleeftijd	7 012 000	7 074 000	7 124 000	7 180 000	7 225 000	7 254 000	+ 45 000 + 0,6 %	+ 29 000 + 0,4 %	+ 242 000 + 3,5 %

Bron: NBB (verslag 2012 – economische en financiële ontwikkeling)

Volgens de recentste cijfers die in het jaarverslag van de Nationale Bank van België (NBB) werden gepubliceerd, is de bevolking op arbeidsleeftijd in 2012 met 29 000 eenheden toegenomen (+ 0,4 %), een minder grote stijging dan in 2011 (+ 45 000 eenheden of + 0,6 %). De actieve bevolking volgde deze tendens en groeide aan met 21 000 personen, tegenover + 40 000 vorig jaar.

Voor de binnenlandse werkgelegenheid is de groei ten opzichte van vorig jaar nog bescheidener: + 7 000 personen. Volgens de NBB is dit te wijten aan een aantal factoren. Zo is er het banenverlies als gevolg van de teruggelopen economische activiteit, in combinatie met het wegvallen van bepaalde on-

dersteunende maatregelen (zoals het win-winplan). Verder is er in de overheidssector een proces van natuurlijke afvloeiingen aan de gang, doordat slechts een deel van de gepensioneerde ambtenaren vervangen wordt. Ten slotte vermeldt men ook de vertraagde banengroei in de dienstenchequesector en de gezondheidszorg. De arbeid in loondienst komt door die combinatie van factoren onder druk te staan, getuige hiervan de slechts zeer beperkte toename in vergelijking met 2011 (+ 2 000 banen of + 0,1 %). Volgens de NBB is de werkgelegenheid in de meest conjunctuurgevoelige bedrijfstakken (de industrie, de bouwnijverheid en de marktdiensten) zelfs teruggelopen met 18 000, tijdens de eerste drie kwartalen van 2012 alleen al.

Volledige werkloosheid

3.1 UVW-WZ na studies of voltijdse arbeid

3.1.1 Volgens toelaatbaarheidsbasis

27

Tabel 3.1.I

		Toegelaten op basis van voltijdse arbeid	Toegelaten op basis van studies	Totaal			Toegelaten op basis van voltijdse arbeid	Toegelaten op basis van studies	Totaal
2007	T1	327 072	118 441	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	312 216	113 582	425 798		T2	100	100	100
	T3	313 113	121 213	434 326		T3	100	100	100
	T4	298 140	112 570	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	312 635	116 452	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	306 893	111 082	417 975	2008	T1	94	94	94
	T2	289 331	105 517	394 848		T2	93	93	93
	T3	294 693	111 390	406 083		T3	94	92	93
	T4	290 854	105 621	396 475		T4	98	94	97
	Jaar	295 443	108 403	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	320 058	108 156	428 214	2009	T1	98	91	96
	T2	321 459	107 314	428 773		T2	103	94	101
	T3	331 516	115 339	446 855		T3	106	95	103
	T4	323 677	108 961	432 638		T4	109	97	105
	Jaar	324 178	109 943	434 120		Jaar	104	94	101
2010	T1	342 704	110 936	453 640	2010	T1	105	94	102
	T2	327 330	107 651	434 981		T2	105	95	102
	T3	326 737	113 823	440 560		T3	104	94	101
	T4	317 062	107 460	424 522		T4	106	95	103
	Jaar	328 458	109 967	438 426		Jaar	105	94	102

(Vervolg Tabel 3.1.I)

2011	T1	328 408	107 171	435 578	2011	T1	100	90	98
	T2	311 657	101 005	412 662		T2	100	89	97
	T3	315 777	109 375	425 152		T3	101	90	98
	T4	308 800	105 101	413 901		T4	104	93	101
	Jaar	316 160	105 663	421 823		Jaar	101	91	98
2012	T1	323 634	104 081	427 715	2012	T1	99	88	96
	T2	312 901	96 672	409 574		T2	100	85	96
	T3	318 992	101 111	420 103		T3	102	83	97
	T4	309 818	101 790	411 608		T4	104	90	100
	Jaar	316 336	100 914	417 250		Jaar	101	87	97

2011	100	100	100
2012	100	96	99

In 2012 zijn 24 % van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen toegelaten op basis van studies (tabel 3.1.II).

Tussen 2007 en 2012 daalde het aandeel van de werklozen toegelaten op basis van studies van 27 naar 24 %.

Tabel 3.1.II

28

Absolute cijfers	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Op basis van arbeid	129 630	127 422	59 284	316 336
Op basis van studies	21 695	62 200	17 019	100 914
Totaal	151 325	189 622	76 302	417 250

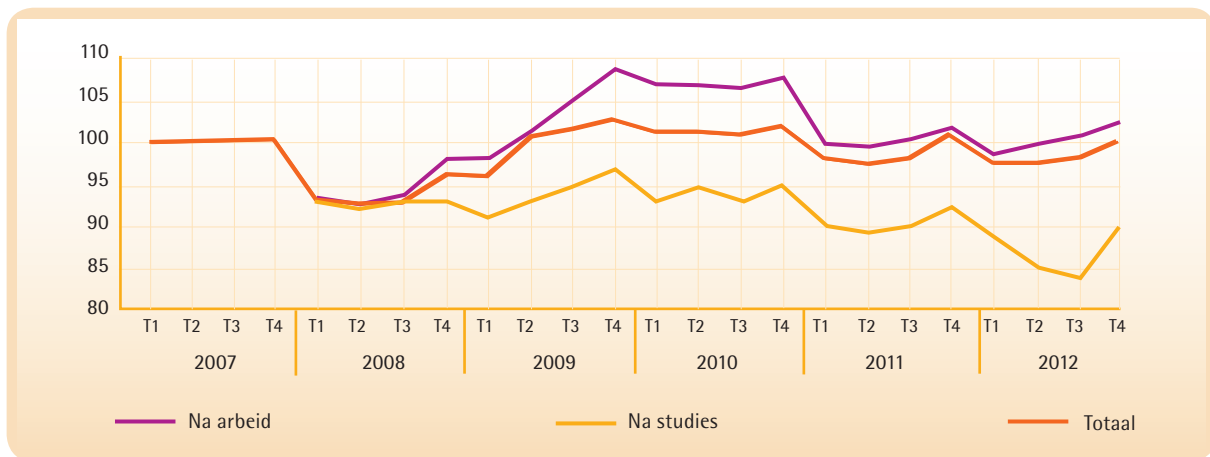
%	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
Op basis van arbeid	86 %	67 %	78 %	76 %
Op basis van studies	14 %	33 %	22 %	24 %
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %

In vergelijking met 2011 hebben alle gewesten in 2012 een daling laten optekenen van het aandeel volledig werklozen toegelaten op basis van studies. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de inkrimping het sterkst geweest met 2 procentpunten tegen 1 procentpunt voor het Vlaamse en voor het Waalse gewest.

In het Waals Gewest is het aandeel van de werklozen toegelaten op basis van studies het grootst: 33 %, dit is 1 uitkeringsgerechtigde werkloze op 3. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt 22 % werklozen toegelaten op basis van studies, dit is iets meer dan 1 werkloze op 5.

In het Vlaams Gewest gaat het ten slotte om amper 14 %, wat neerkomt op minder dan 1 uitkeringsgerechtigde werkloze op 7.

Grafiek 3.1.I

Grafiek 3.1.I illustreert de evolutie van het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen sinds 2007, het jaar vóór de economische crisis. De evoluties werden trimester per trimester berekend, waarbij de overeenkomstige trimesters in 2007 als basis 100 werden genomen.

De evolutie van de volledige werkloosheid vertoont steeds een zekere vertraging in vergelijking met de andere conjuncturele indicatoren.

Het aantal volledig werklozen groeit vooral aan vanaf het 2de trimester van 2009. Op geen enkel moment overschrijdt het aantal werklozen toegelaten op basis van studies het niveau van 2007, terwijl het aantal werklozen toegelaten op basis van arbeid vanaf het 2de trimester van 2009 hoger komt te liggen dan het peil opgetekend in 2007. In 2011 daalt de werkloosheid in de eerste 2 trimesters, maar klimt ze opnieuw in de loop van het 3de trimester.

In 2012 daalt de volledige werkloosheid in de loop van het 1ste trimester. Vanaf het tweede trimester gaat de werkloosheid op basis van arbeidsprestaties terug de hoogte in terwijl de werkloosheid op basis van studies verder zakt ingevolge de overgang van het stelsel van wachtuitkeringen naar dat van de beroepsinschakelingsuitkeringen en de verplichting voor iedereen om voortaan eerst een beroepsinschakelingstijd van 310 dagen te doorlopen.

In vergelijking met het jaar 2011 is er in 2012 een lichte daling van 1 % van het niveau van totale volledige werkloosheid. De werkloosheid op basis van arbeidsprestaties blijft stabiel, terwijl het aantal uitkeringstrekkers op basis van studies afneemt met 4 % ingevolge de verlenging van de beroepsinschakelingstijd.

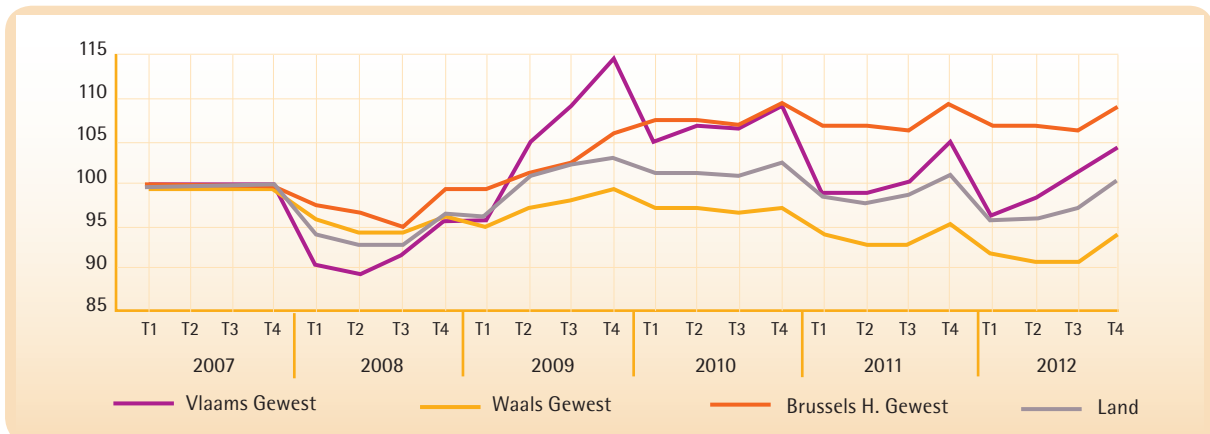
3.1.2 Volgens gewest

Tabel 3.1.III

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Land			Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Land
2007	T1	163 712	209 692	72 109	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	151 166	203 878	70 754	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	152 344	209 182	72 801	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	141 863	199 678	69 169	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	152 271	205 607	71 208	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	146 718	201 045	70 213	417 975	2008	T1	90	96	97	94
	T2	134 255	192 365	68 228	394 848		T2	89	94	96	93
	T3	139 604	197 000	69 479	406 083		T3	92	94	95	93
	T4	136 738	191 432	68 305	396 475		T4	96	96	99	97
	Jaar	139 329	195 460	69 056	403 845		Jaar	92	95	97	94
2009	T1	156 964	199 986	71 264	428 214	2009	T1	96	95	99	96
	T2	158 363	198 516	71 895	428 773		T2	105	97	102	101
	T3	166 258	205 710	74 886	446 855		T3	109	98	103	103
	T4	161 131	198 385	73 122	432 638		T4	114	99	106	105
	Jaar	160 679	200 649	72 792	434 120		Jaar	106	98	102	101
2010	T1	172 358	203 946	77 335	453 640	2010	T1	105	97	107	102
	T2	162 123	197 122	75 736	434 981		T2	107	97	107	102
	T3	162 037	201 307	77 215	440 560		T3	106	96	106	101
	T4	155 008	194 007	75 507	424 522		T4	109	97	109	103
	Jaar	162 882	199 096	76 448	438 426		Jaar	107	97	107	102
2011	T1	161 105	197 108	77 366	435 578	2011	T1	98	94	107	98
	T2	148 498	188 628	75 536	412 662		T2	98	93	107	97
	T3	152 514	195 432	77 206	425 152		T3	100	93	106	98
	T4	148 325	190 397	75 179	413 901		T4	105	95	109	101
	Jaar	152 610	192 891	76 322	421 823		Jaar	100	94	107	98
2012	T1	156 616	193 615	77 484	427 715	2012	T1	96	92	107	96
	T2	148 534	185 213	75 827	409 574		T2	98	91	107	96
	T3	151 545	191 307	77 251	420 103		T3	99	91	106	97
	T4	148 606	188 354	74 647	411 608		T4	105	94	108	100
	Jaar	151 325	189 622	76 302	417 250		Jaar	99	92	107	97

2011	100	100	100	100
2012	99	98	100	99

Grafiek 3.1.II

Vlaanderen kent de snelste en grootste stijging van de werkloosheid als gevolg van de crisis. In het Waals Gewest ligt de werkloosheid in de periode 2008-2012 nooit hoger dan in 2007. De werkloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overschrijdt vanaf het 2de trimester van 2009 het peil van 2007 en zakt sindsdien niet meer onder dat niveau.

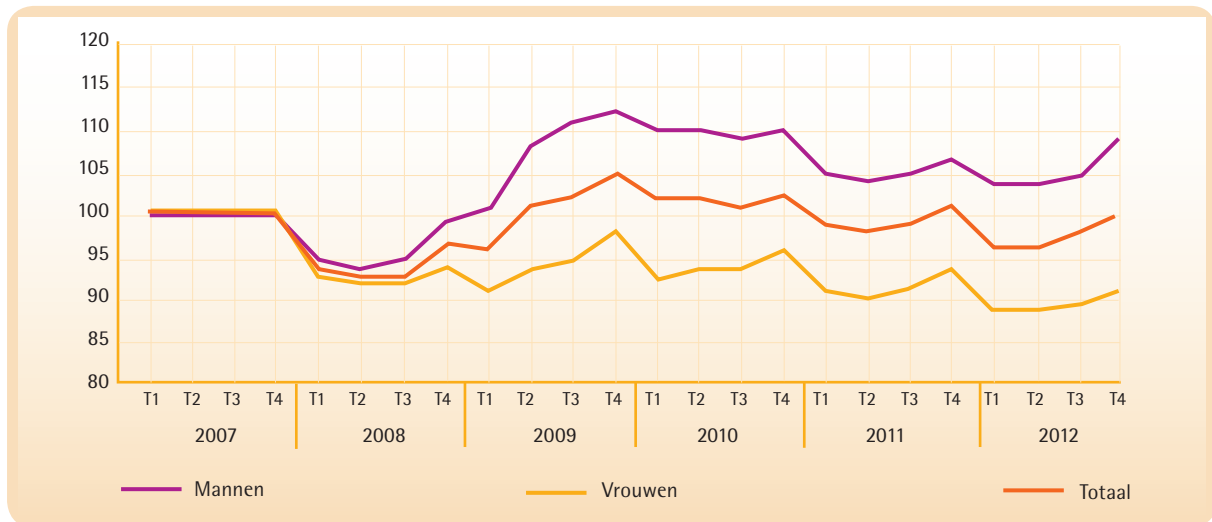
3.1.3 Volgens geslacht

Tabel 3.1.IV

		Mannen	Vrouwen	Totaal			Mannen	Vrouwen	Totaal
2007	T1	222 432	223 081	445 513	2007	T1	100	100	100
	T2	211 592	214 206	425 798		T2	100	100	100
	T3	214 108	220 218	434 326		T3	100	100	100
	T4	205 110	205 600	410 710		T4	100	100	100
	Jaar	213 310	215 776	429 087		Jaar	100	100	100
2008	T1	211 179	206 796	417 975	2008	T1	95	93	94
	T2	198 001	196 847	394 848		T2	94	92	93
	T3	202 490	203 593	406 083		T3	95	92	93
	T4	202 242	194 233	396 475		T4	99	94	97
	Jaar	203 478	200 367	403 845		Jaar	95	93	94
2009	T1	225 460	202 754	428 214	2009	T1	101	91	96
	T2	227 747	201 026	428 773		T2	108	94	101
	T3	236 942	209 912	446 855		T3	111	95	103
	T4	231 966	200 672	432 638		T4	113	98	105
	Jaar	230 529	203 591	434 120		Jaar	108	94	101
2010	T1	245 684	207 955	453 640	2010	T1	110	93	102
	T2	233 603	201 378	434 981		T2	110	94	102
	T3	233 859	206 701	440 560		T3	109	94	101
	T4	226 332	198 190	424 522		T4	110	96	103
	Jaar	234 870	203 556	438 426		Jaar	110	94	102
2011	T1	233 598	201 980	435 578	2011	T1	105	91	98
	T2	219 726	192 936	412 662		T2	104	90	97
	T3	225 026	200 126	425 152		T3	105	91	98
	T4	220 256	193 645	413 901		T4	107	94	101
	Jaar	224 651	197 172	421 823		Jaar	105	91	98
2012	T1	230 822	196 892	427 715	2012	T1	104	88	96
	T2	220 858	188 716	409 574		T2	104	88	96
	T3	225 168	194 936	420 103		T3	105	89	97
	T4	223 666	187 942	411 608		T4	109	91	100
	Jaar	225 128	192 121	417 250		Jaar	106	89	97

2011	100	100	100
2012	100	97	99

Grafiek 3.1.III

Er zijn grote verschillen te merken wanneer men de volledige werkloosheid bekijkt volgens geslacht. Het is immers vanaf het 1ste trimester van 2009 dat de werkloosheid bij de mannen het niveau van 2007 overschrijdt en nadien nooit onder dat niveau daalt in de loop van de periode 2009-2012. De volledige werkloosheid bij de vrouwen daarentegen is gedurende de hele periode 2008-2012 steeds onder het niveau van 2007 gebleven.

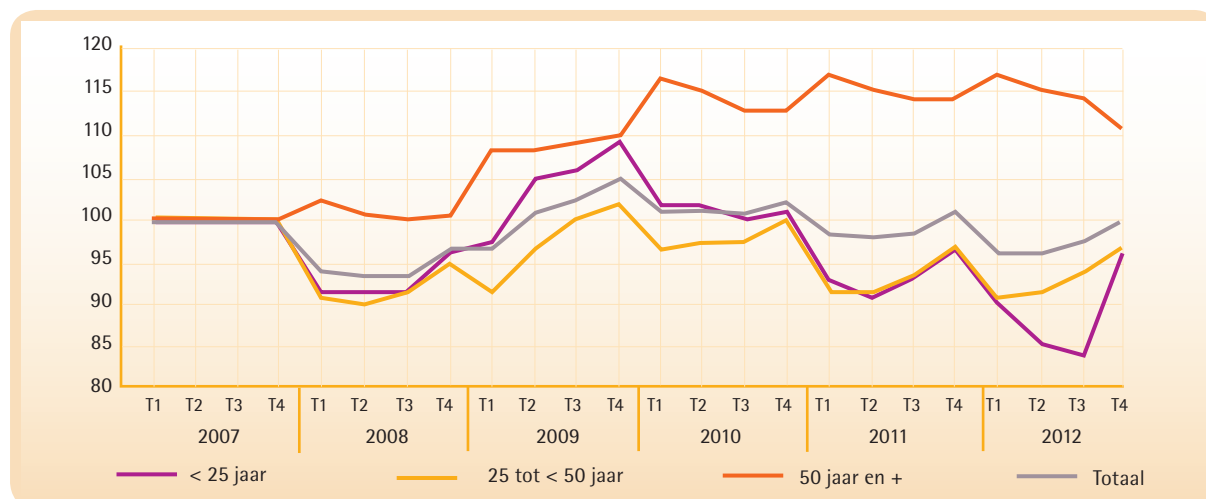
3.1.4 Volgens leeftijdsklasse

Tabel 3.1.V

		< 25 jaar	25 jaar tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal			< 25 jaar	25 jaar tot < 50 jaar	50 jaar en ouder	Totaal
2007	T1	64 756	289 144	91 613	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	60 576	272 808	92 414	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	65 990	274 412	93 925	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	59 757	257 449	93 504	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	62 770	273 453	92 864	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	59 537	262 957	95 481	417 975	2008	T1	92	91	104	94
	T2	55 536	245 824	93 487	394 848		T2	92	90	101	93
	T3	60 809	251 196	94 078	406 083		T3	92	92	100	93
	T4	57 893	244 049	94 534	396 475		T4	97	95	101	97
	Jaar	58 444	251 007	94 395	403 845		Jaar	93	92	102	94
2009	T1	63 270	265 970	98 973	428 214	2009	T1	98	92	108	96
	T2	63 764	264 982	100 028	428 773		T2	105	97	108	101
	T3	70 032	274 236	102 587	446 855		T3	106	100	109	103
	T4	65 072	264 596	102 969	432 638		T4	109	103	110	105
	Jaar	65 535	267 446	101 139	434 120		Jaar	104	98	109	101
2010	T1	66 695	279 668	107 277	453 640	2010	T1	103	97	117	102
	T2	62 476	266 345	106 160	434 981		T2	103	98	115	102
	T3	66 172	267 871	106 517	440 560		T3	100	98	113	101
	T4	60 622	257 933	105 967	424 522		T4	101	100	113	103
	Jaar	63 992	267 954	106 480	438 426		Jaar	102	98	115	102
2011	T1	60 162	267 389	108 027	435 578	2011	T1	93	92	118	98
	T2	55 009	251 213	106 440	412 662		T2	91	92	115	97
	T3	61 278	256 934	106 940	425 152		T3	93	94	114	98
	T4	57 926	249 655	106 320	413 901		T4	97	97	114	101
	Jaar	58 594	256 298	106 932	421 823		Jaar	93	94	115	98
2012	T1	57 966	261 817	107 932	427 715	2012	T1	90	91	118	96
	T2	51 658	251 516	106 399	409 574		T2	85	92	115	96
	T3	55 256	258 211	106 636	420 103		T3	84	94	114	97
	T4	57 264	250 125	104 219	411 608		T4	96	97	111	100
	Jaar	55 536	255 417	106 296	417 250		Jaar	88	93	114	97

2011	100	100	100	100
2012	95	100	99	99

Grafiek 3.1.IV

De evolutie van de volledige werkloosheid verdeeld volgens leeftijdsklasse (grafiek 3.1.IV) brengt duidelijk het conjuncturele aspect van de werkloosheid bij jongeren van minder dan 25 jaar tot uiting.

De toename van de werkloosheid bij de -25-jarigen begint vlugger en overschrijdt het niveau van voor de crisis van 2007 vanaf het 2de trimester van 2009. Het maximumniveau wordt bereikt in het 4de trimester van 2009 met een index van 109. Daarna volgt een geleidelijke daling tot eind 2011 te wijten aan de in januari 2010 ingevoerde tewerkstellingsmaatregelen. De duidelijke daling van de werkloosheid van de -25-jarigen die we kunnen vaststellen in de loop van het 2de en het 3de trimester van 2012, dient in verband te worden gebracht met het feit dat de beroepsinschakelingstijd (vroegere wachtijd) die de personen die toegelaten zijn op basis van studies eerst moeten doorlopen, werd verlengd tot 310 dagen.

Voor de tussenliggende leeftijdsklasse van 25 tot minder dan 50 jaar wordt het werkloosheidsniveau van 2007 pas in het 4de trimester van 2009 overschreden.

De werkloosheid bij de 50-plussers groeit onophoudelijk, zelfs al trekt de economische activiteit aan. Die evolutie is ook te verklaren door het geleidelijk optrekken van de leeftijd vanaf wanneer de werklozen vrijstelling kunnen krijgen van inschrijving als werkzoekende van 50 naar 58 jaar, en door de toename van de beroepsbevolking in die leeftijdsklasse.

Vergeleken met 2011 kenmerkt 2012 zich door een daling van de volledige werkloosheid met 5 % bij de -25-jarigen en door een eerste daling met 1 % in de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder. De leeftijdsklasse van 25 jaar tot minder dan 50 jaar ziet haar werkloosheidsniveau stabiliseren.

3.1.5 Volgens studieniveau

Tabel 3.1.VI

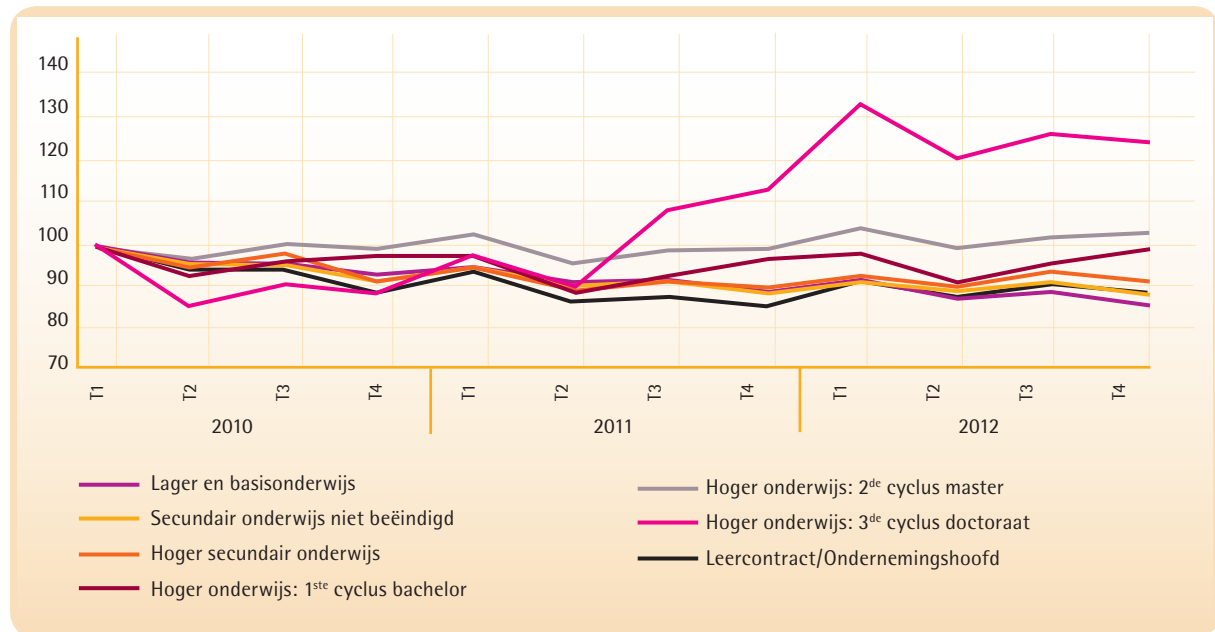
		Lager en basis- onderwijs	Secundair onderwijs niet beeindigd	Hoger secundair onderwijs	Hoger onderwijs 1 ^{ste} cyclus bachelor	Hoger onderwijs 2 ^{de} cyclus master	Hoger onderwijs 3 ^{de} cyclus doctoraat	Leer- contract/ onderne- mingshoofd	On- bekend	Totaal
2010	T1	111 404	139 897	126 931	36 837	21 218	183	13 420	3 750	453 640
	T2	107 634	134 427	121 253	34 443	20 599	156	12 668	3 800	434 981
	T3	107 395	134 826	124 619	35 533	21 405	165	12 655	3 961	440 560
	T4	104 123	128 939	117 123	35 884	21 149	162	11 987	5 156	424 522
Jaar		107 639	134 522	122 481	35 674	21 093	166	12 683	4 167	438 426
2011	T1	106 560	133 029	120 613	35 830	21 911	178	12 540	4 917	435 578
	T2	102 203	126 904	113 344	32 980	20 411	165	11 582	5 075	412 662
	T3	102 813	129 346	118 614	34 216	21 035	198	11 764	7 166	425 152
	T4	100 197	124 378	114 275	35 828	21 179	207	11 514	6 325	413 901
Jaar		102 943	128 414	116 711	34 713	21 134	187	11 850	5 871	421 823
2012	T1	102 474	129 777	118 908	35 991	22 271	242	12 268	5 783	427 715
	T2	99 051	125 286	114 484	33 802	21 179	221	11 755	3 796	409 574
	T3	99.608	127.863	119.457	35.329	21.772	232	12.093	3.750	420.103
	T4	96 323	123 643	117 110	36 661	21 928	228	11 910	3 805	411 608
Jaar		99 364	126 642	117 490	35 446	21 788	231	12 006	4 284	417 250

		Lager en basis- onderwijs	Secundair onderwijs niet beeindigd	Hoger secundair onderwijs	Hoger onderwijs 1 ^{ste} cyclus bachelor	Hoger onderwijs 2 ^{de} cyclus master	Hoger onderwijs 3 ^{de} cyclus doctoraat	Leer- contract/ onderne- mingshoofd	On- bekend	Totaal
2010	T1	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	T2	97	96	96	94	97	85	94	101	96
	T3	96	96	98	96	101	90	94	106	97
	T4	93	92	92	97	100	88	89	138	94
2011	T1	96	95	95	97	103	97	93	131	96
	T2	92	91	89	90	96	90	86	135	91
	T3	92	92	93	93	99	108	88	191	94
	T4	90	89	90	97	100	113	86	169	91
2012	T1	92	93	94	98	105	132	91	154	94
	T2	89	90	90	92	100	121	88	101	90
	T3	89	91	94	96	103	127	90	100	93
	T4	86	88	92	100	103	125	89	101	91

2011	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2012	97	99	101	102	103	124	101	73		99

Rekening houdend met een wijziging in de methodologie in 2010, waarbij het studieniveau beter kon worden nagegaan, is het niet mogelijk de evolutie inzake studieniveau sinds 2007 te vergelijken. De analyse beperkt zich tot het volgen van de evolutie van de studieniveaus tussen 2010 en 2012.

Grafiek 3.1.V

36

Tussen begin 2010 (T1) en eind 2012 (T4) is het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen met 42 032 eenheden of met 9,3 % gedaald.

Die daling was vooral toe te schrijven aan de werkzoekenden met enkel lager en basisonderwijs (- 15 080 eenheden, dit is - 13,5 %), "niet-beëindigd secundair onderwijs" (- 16 254 eenheden, dit is - 11,6 %) en hoger secundair onderwijs (- 9 821 eenheden, dit is - 7,7 %).

In de loop van die zelfde periode valt daarentegen een stijging te noteren van het aantal houders van een diploma hoger onderwijs 2de cyclus (master) en 3de cyclus (doctoraat).

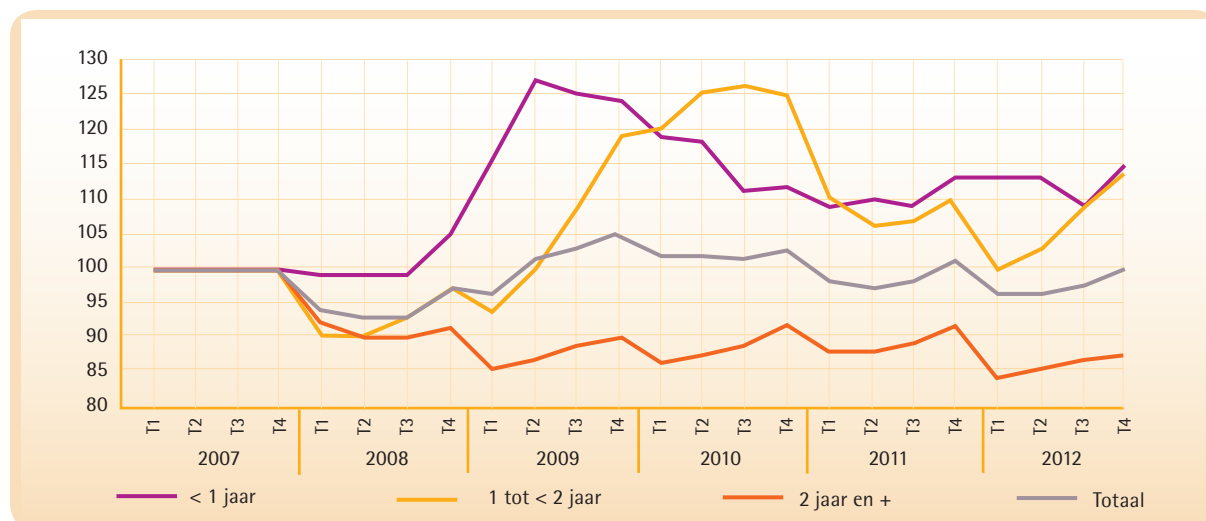
3.1.6 Volgens duur

Tabel 3.1.VII

		< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal			< 1 jaar	1 jaar tot < 2 jaar	2 jaar en meer	Totaal
2007	T1	141 314	71 407	232 792	445 513	2007	T1	100	100	100	100
	T2	128 035	68 662	229 101	425 798		T2	100	100	100	100
	T3	136 253	69 189	228 884	434 326		T3	100	100	100	100
	T4	130 815	63 495	216 401	410 710		T4	100	100	100	100
	Jaar	134 104	68 188	226 794	429 087		Jaar	100	100	100	100
2008	T1	139 998	64 450	213 527	417 975	2008	T1	99	90	92	94
	T2	126 524	62 042	206 282	394 848		T2	99	90	90	93
	T3	135 360	64 512	206 211	406 083		T3	99	93	90	93
	T4	137 519	61 755	197 201	396 475		T4	105	97	91	97
	Jaar	134 850	63 190	205 805	403 845		Jaar	101	93	91	94
2009	T1	162 459	66 904	198 851	428 214	2009	T1	115	94	85	96
	T2	162 734	68 539	197 500	428 773		T2	127	100	86	101
	T3	170 799	75 164	200 891	446 855		T3	125	109	88	103
	T4	161 819	75 862	194 957	432 638		T4	124	119	90	105
	Jaar	164 453	71 617	198 050	434 120		Jaar	123	105	87	101
2010	T1	167 564	86 020	200 055	453 640	2010	T1	119	120	86	102
	T2	150 480	86 045	198 456	434 981		T2	118	125	87	102
	T3	151 071	87 408	202 080	440 560		T3	111	126	88	101
	T4	146 905	79 264	198 353	424 522		T4	112	125	92	103
	Jaar	154 005	84 684	199 736	438 426		Jaar	115	124	88	102
2011	T1	154 626	78 443	202 509	435 578	2011	T1	109	110	87	98
	T2	140 374	73 019	199 269	412 662		T2	110	106	87	97
	T3	148 161	74 059	202 933	425 152		T3	109	107	89	98
	T4	147 865	69 595	196 441	413 901		T4	113	110	91	101
	Jaar	147 756	73 779	200 288	421 823		Jaar	110	108	88	98
2012	T1	159 813	71 241	196 661	427 715	2012	T1	113	100	84	96
	T2	144 966	70 826	193 782	409 574		T2	113	103	85	96
	T3	148 732	75 336	196 035	420 103		T3	109	109	86	97
	T4	150 920	72 461	188 227	411 608		T4	115	114	87	100
	Jaar	151 108	72 466	193 676	417 250		Jaar	113	106	85	97

2011	100	100	100	100
2012	102	98	97	99

Grafiek 3.1.VI

De impact van de conjunctuurverslechtering op het vlak van de werkloosheid is zich beginnen te manifesteren vanaf het 3de trimester van 2008. Vanaf dan stromen grote aantallen nieuwe werklozen toe in de groep van de werklozen met een werkloosheidsduur van minder dan een jaar. Het is in de loop van het 1ste en het 2de trimester van 2009 dat de toename het grootst is in vergelijking met 2007. Vanaf het 3de trimester van 2010 stelt men een terugloop vast van de volledige werkloosheid van korte duur ingevolge de overgang van een deel van de werklozen uit de groep met minder dan 1 jaar werkloosheid naar die met 1 tot 2 jaar werkloosheid.

Het feit dat de groep met minder dan 1 jaar werkloosheid op een tamelijk hoog niveau blijft in de loop van de jaren 2011 en 2012 toont de instroom in de werkloosheid aan van een tamelijk groot aantal nieuwe uitkeringstrekkers.

De afname in de groep met 1 tot 2 jaar werkloosheid vanaf het 1ste trimester van 2011 stemt ook overeen met de overgang van een bepaald aantal werklozen naar de klasse met een langere werkloosheidsduur.

De groep met een werkloosheidsduur van meer dan 2 jaar is het bewijs van het meer structurele karakter van de langdurige werkloosheid. De aanzienlijk minder sterke invloed van de crisis doet zich daar met een vertraging van meer dan 2 jaar voelen. Die groep daalde sterk tot in 2009 om tamelijk stabiel te blijven in 2010 en 2011 alvorens in 2012 opnieuw te dalen (- 3,2 %).

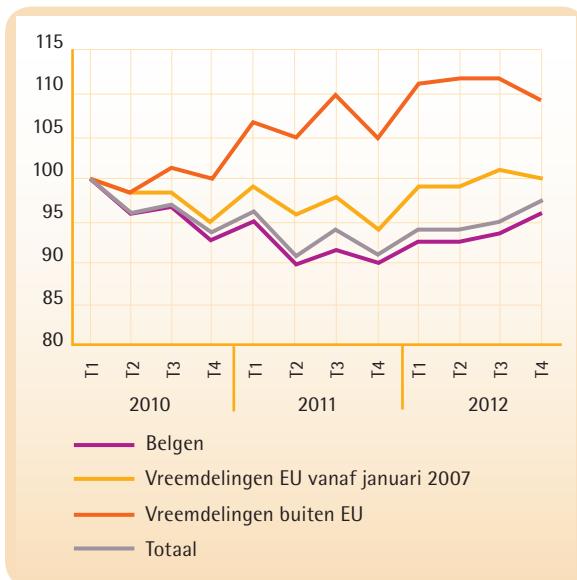
3.1.7 Volgens nationaliteit

Tabel 3.1.VIII

			Vreemdelingen EU vanaf januari 2007	Vreemdelingen buiten EU	Totaal				Vreemdelingen EU vanaf januari 2007	Vreemdelingen buiten EU	Totaal
Belgen						Belgen					
2010	T1	397 545	35 165	20 929	453 640	2010	T1	100	100	100	100
	T2	380 118	34 310	20 553	434 981		T2	96	98	98	96
	T3	384 941	34 541	21 078	440 560		T3	97	98	101	97
	T4	370 032	33 467	21 023	424 522		T4	93	95	100	94
	Jaar	383 159	34 371	20 895	438 426						
2011	T1	378 468	34 803	22 308	435 578	2011	T1	95	99	107	96
	T2	357 084	33 625	21 953	412 662		T2	90	96	105	91
	T3	367 714	34 358	23 080	425 152		T3	92	98	110	94
	T4	358 751	33 229	21 921	413 901		T4	90	94	105	91
	Jaar	365 504	34 004	22 315	421 823						
2012	T1	369 507	34 917	23 290	427 715	2012	T1	93	99	111	94
	T2	352 606	34 007	22 961	409 574		T2	93	99	112	94
	T3	361 514	34 883	23 706	420 103		T3	94	101	112	95
	T4	355 169	33 423	23 016	411 608		T4	96	100	109	97
	Jaar	359 699	34 308	23 243	417 250						

2011	100	100	100	100
2012	98	101	104	99

Grafiek 3.1.VII

De algemene evolutie tussen 2010 en 2011 was er één van een regelmatige terugloop van de werkloosheid, althans voor de Belgen (- 5 %) en de andere burgers van de EU (- 1 %).

De volledige werkloosheid van de vreemdelingen van buiten de EU vertoonde daarentegen een opwaartse evolutie met een stijging van 7 %.

In de loop van 2012 gaan alle curven de hoogte in, zoals blijkt uit grafiek 3.1.VII.

Globaal gezien vertoont evenwel enkel de volledige werkloosheid van de vreemdelingen van buiten de EU een duidelijke stijging van 4 % in vergelijking met de situatie van 2011.

3.1.8

Percentage vergoede werkloosheid

Tabel 3.1.IX

Percentage vergoede werkloosheid

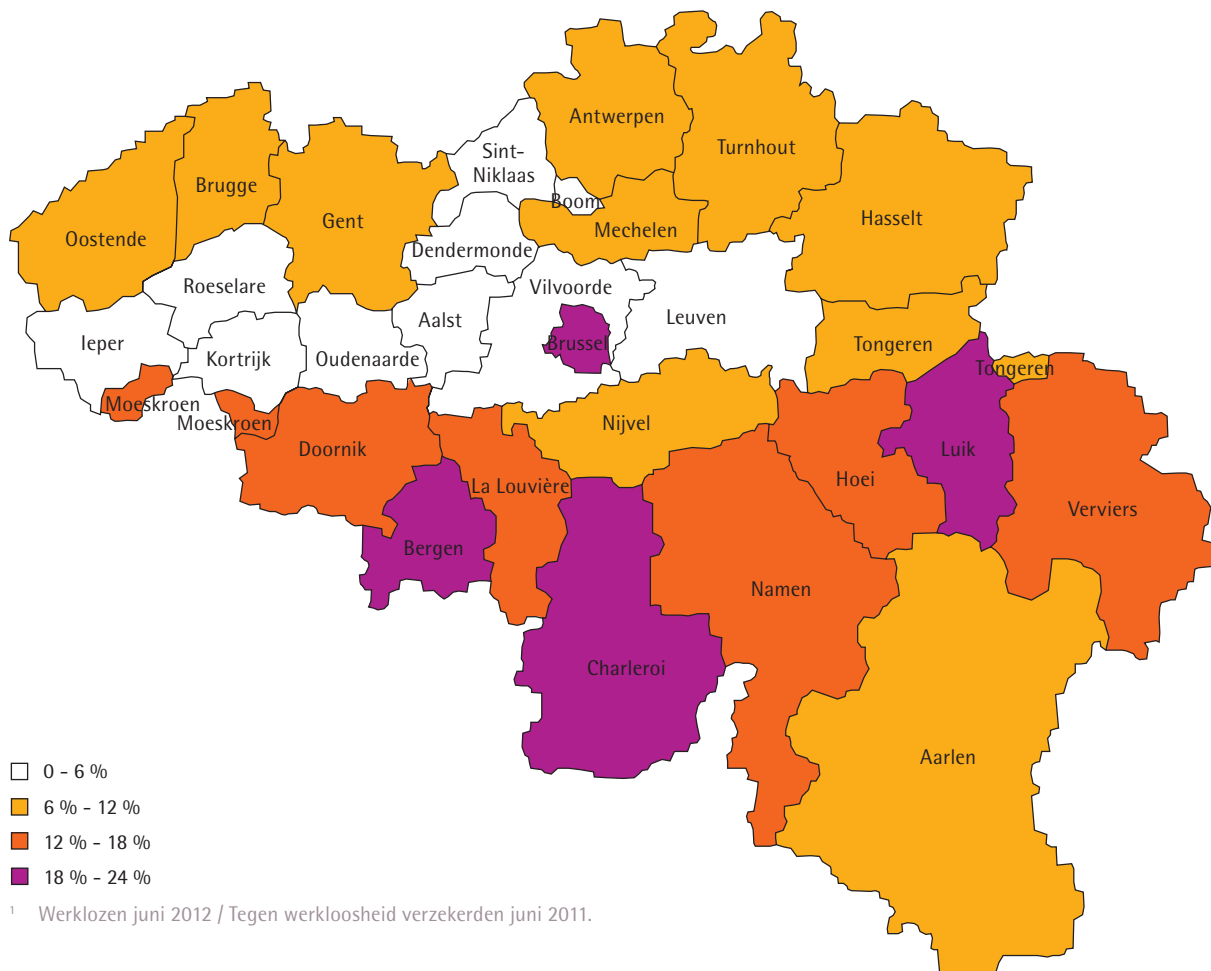
	0 tot < 6 %	6 tot < 12 %	12 tot < 18 %	18 tot 24 %
Roeselare	3,87			
Leuven	4,52			
Ieper	4,88			
Dendermonde	5,08			
Kortrijk	5,24			
Vilvoorde	5,24			
Boom	5,63			
Oudenaarde	5,68			
Aalst	5,75			
Sint-Niklaas	5,96			
Mechelen		6,03		
Turnhout		6,04		
Tongeren		6,20		
Brugge		6,52		
Gent		6,53		
Oostende		6,78		
Hasselt		7,19		
Antwerpen		9,06		
Aarlen		10,65		
Nijvel		10,74		
Hoei			12,39	
Verviers			12,93	
Namen			13,69	
Moeskroen			14,91	
Doornik			15,38	
La Louvière			17,96	
Luik				18,67
Charleroi				19,34
Brussel				20,15
Bergen				22,27

De percentages van de vergoede werkloosheid die in tabel 3.1.IX staan vermeld, werden berekend door de som van de niet-werkende werkzoekende volledig werklozen en van de werkzoekende vrijwillig deeltijdse werknemers, betaald in juni 2012, te delen door het aantal tegen werkloosheid verzekerden op 30 juni 2011. De berekeningen werden door de RVA gemaakt op basis van gegevens afkomstig van de RSZ en de RSZPPO over de werknemers, van RVA-gegevens over de werklozen en van RIZIV-gegevens over de grensarbeiders.

Die werkloosheidsgraden dienden ook als basis voor grafiek 3.1.VIII, waarin de grafische verdeling van de werkloosheid volgens werkloosheidsbureau wordt weergegeven.

Grafiek 3.1.VIII

Werkloosheidsgraad¹ per werkloosheidsbureau in 2012

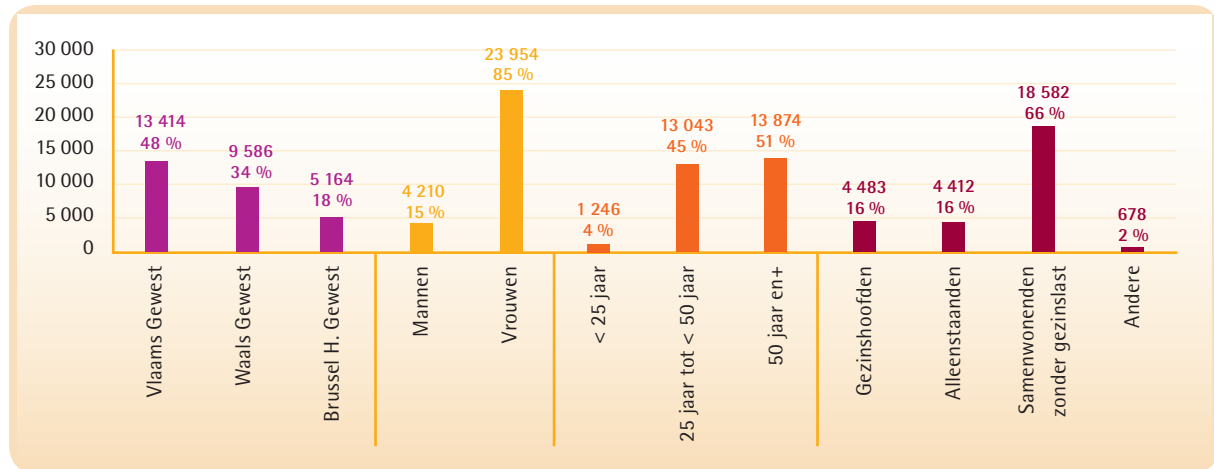
De kaart laat zien dat de werkloosheidsgraden in België heel verschillend zijn.

Zoals in 2011, blijkt nog steeds een duidelijk verschil tussen noord en zuid.

De 18 Vlaamse werkloosheidsbureaus (WB's) zijn gelijk verdeeld over de groep met een werkloosheidspercentage tussen 0 en 6 % en de groep van 6 tot 12 %. Geen enkel Vlaams WB behoort tot de groepen met een werkloosheidsgraad tussen 12 en 18 % en tussen 18 en 24 %. Die beide groepen omvatten effectief enkel Waalse WB's en het WB van Brussel. Twee Waalse WB's, namelijk Nijvel en Aarlen, behoren tot de groep met een werkloosheidspercentage tussen 6 en 12 %. Toch moet in herinnering worden gebracht dat die werkloosheidsgraden geen rekening houden met de vergoede werklozen die vrijstelling van inschrijving als werkzoekende genieten.

3.2 UVW-WZ na vrijwillig deeltijdse arbeid

Grafiek 3.2.1

De deeltijdse werknemers die hun job verliezen maar die niet aan de voorwaarden voldoen om te worden gelijkgesteld met een voltijds werknemer, kunnen worden vergoed in een specifiek stelsel voor vrijwillig deeltijdse werknemers, op voorwaarde dat ze een bepaald aantal halve dagen in loondienst kunnen bewijzen gedurende een bepaalde referentieperiode voorafgaand aan de uitkeringsaanvraag en minstens 12 uur per week of minstens een derde van een voltijdse betrekking hebben gewerkt.

In 2012 werden 28 164 werklozen toegelaten tot de werkloosheidsuitkeringen op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid. In 2007 waren ze met 29 252 en in 2011 met 28 114.

48 % van die werklozen woont in het Vlaams Gewest, 34 % in het Waals Gewest en 18 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 85 % van de gevallen zijn het vrouwen die worden toegelaten op basis van vrijwillig deeltijdse arbeid.

De werklozen toegelaten op basis van vrijwillig deeltijds werk behoren in 51 % van de gevallen tot de leeftijdsklasse van 50 jaar en ouder en in 45 % van de gevallen tot de leeftijdsgroep van 25 tot 50 jaar.

2/3 van die werklozen zijn samenwonenden en het overblijvende derde is gelijk verdeeld over de categorieën gezinshoofd en alleenwonende.

3.3 Vrijgestelde oudere werklozen

Tabel 3.3.I

	50 jaar tot < 55 jaar		55 jaar tot < 60 jaar		60 jaar en ouder		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)
2000	55 205	100	57 672	100	27 886	100	140 763	100
2001	55 358	100	62 910	109	29 651	106	147 919	105
2002	53 177	96	69 016	120	30 116	108	152 309	108
2003	41 132	75	71 899	125	33 386	120	146 417	104
2004	28 158	51	71 381	124	37 367	134	136 907	97
2005	16 798	30	69 103	120	39 782	143	125 683	89
2006	7 385	13	64 027	111	44 756	160	116 169	83
2007	995	2	57 139	99	49 804	179	107 939	77
2008	277	1	47 779	83	52 787	189	100 844	72
2009	281	1	37 107	64	57 413	206	94 801	67
2010	288	1	28 058	49	60 847	218	89 193	63
2011	222	0	22 974	40	59 881	215	83 077	59
2012	174	0	20 439	35	56 451	202	77 064	55

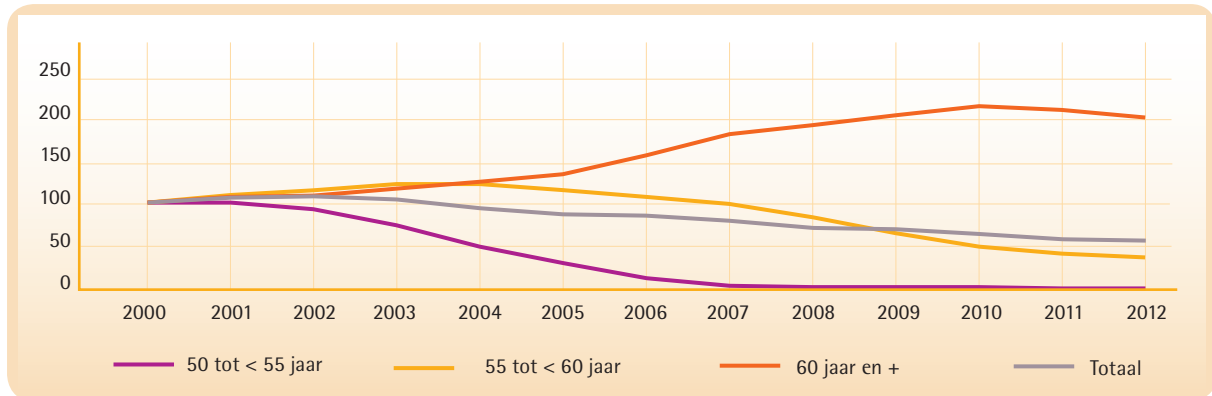
In 2000 waren er 140 763 gerechtigden op een vrijstelling voor oudere werklozen (56 % mannen, d.i. 79 251 eenheden; en 44 % vrouwen, d.i. 61 513 eenheden).

Tussen 2000 en 2012 is het aantal vrijgestelde oudere werklozen met 45 % gedaald: - 52 % voor de mannen en - 37 % voor de vrouwen. Dat maakt dat in 2012 bijna evenveel mannen als vrouwen een dergelijke vrijstelling genieten (38 344 mannen en 38 720 vrouwen).

De grafiek met de evolutie sinds 2000 (index = 100) van het aantal vrijstellingen voor oudere werklozen laat een evolutie zien die verschillend is volgens de leeftijdsklasse waartoe die vrijgestelden behoren en die de wijzigingen in de reglementering in de loop van die periode illustreert. De leeftijd om toegang te krijgen tot de vrijstelling van inschrijving als werkzoekende is sinds juli 2002 namelijk opgetrokken tot 58 jaar¹.

¹ Sinds 1 januari 2013 is de leeftijd voor toegang tot de vrijstelling voor oudere werklozen op 60 jaar gebracht.

Grafiek 3.3.I

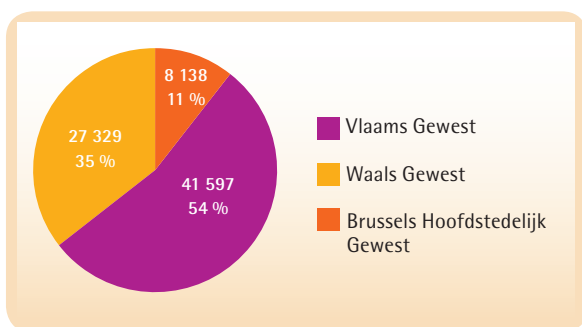
In 2000 waren er 140 763 vrijgestelde oudere werklozen. 41 % behoorde tot de leeftijdsklasse van 55 tot 60 jaar en 39 % tot die van 50 tot 55 jaar. De categorie van 60 jaar en ouder vertegenwoordigde dan ook slechts 20 % van de vrijgestelden.

In 2012 ziet de samenstelling van deze groep er helemaal anders uit. Nu telt de leeftijdscategorie van 60 jaar en ouder met 73 % het hoogste percentage vrijgestelde oudere werklozen. Vergeleken met 2000 gaat het om een stijging van 102 %. De geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd voor vrouwen houdt verband met die evolutie.

44

De klasse van 55 tot 60 jaar ziet haar aandeel krimpen van 41 % in 2000 tot 27 % in 2012, wat neerkomt op een verlies van 65 %. Voor de 50- tot -55-jarigen gaat het nog slechts om enkele eenheden.

Grafiek 3.3.II

41 597 gerechtigden voor een vrijstelling voor oudere werklozen komen uit het Vlaams Gewest (54 %). Het Waals Gewest telt er 27 329 (of 35 %), terwijl 8 138 vrijgestelden (11 %) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen.

3.4

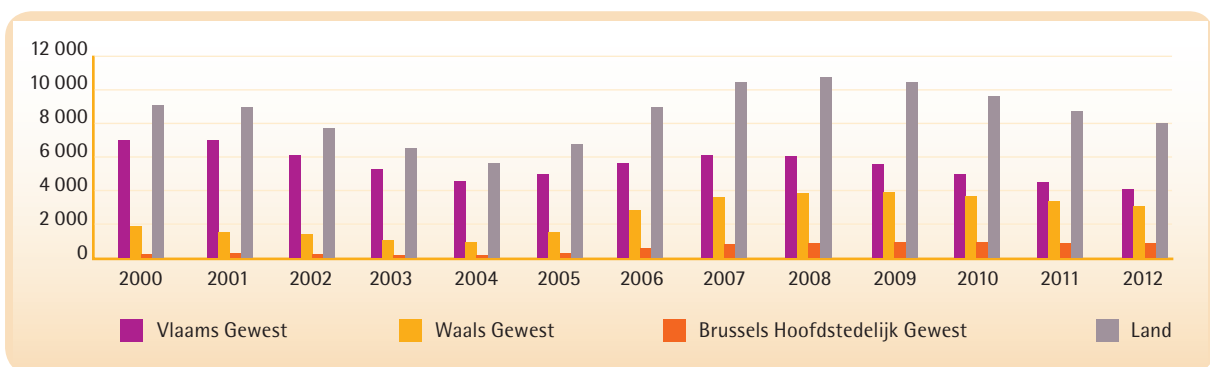
Werklozen vrijgesteld om sociale of familiale redenen

Tabel 3.4.I

	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2000	7 201	1 940	243	9 383
2001	7 188	1 760	266	9 214
2002	6 295	1 450	227	7 971
2003	5 415	1 106	184	6 705
2004	4 709	941	160	5 810
2005	5 111	1 555	289	6 954
2006	5 773	2 899	578	9 250
2007	6 265	3 682	820	10 767
2008	6 251	3 944	902	11 097
2009	5 758	4 012	970	10 740
2010	5 146	3 775	940	9 861
2011	4 645	3 466	879	8 990
2012	4 202	3 172	897	8 270
2012-2011	- 443	- 295	18	- 720
%	- 10 %	- 9 %	2 %	- 8 %

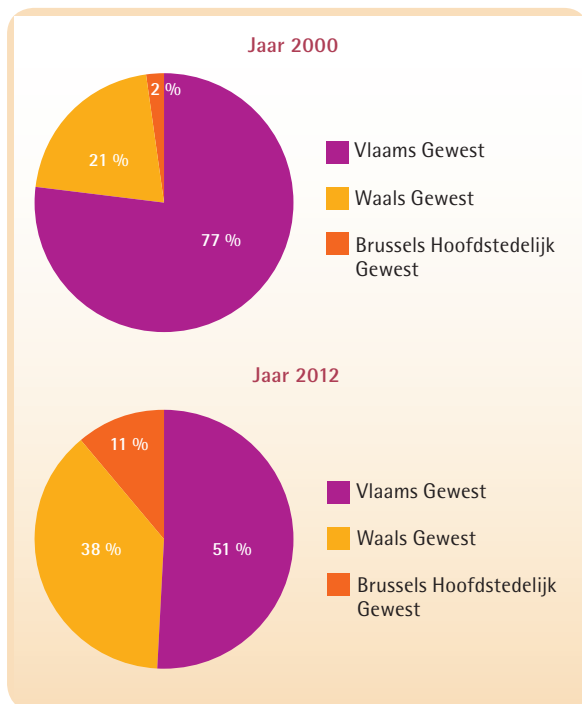
De volledig werklozen die moeilijkheden ondervinden op sociaal of familiaal vlak kunnen vrijstelling krijgen van inschrijving als werkzoekende tijdens een ononderbroken periode van minimum 6 en maximum 12 maanden. Deze vrijstelling kan worden verlengd. Aan de vrijstelling kan voortijdig een einde worden gemaakt als de situatie die aanleiding gaf tot het toekennen van de vrijstelling, is opgehouden te bestaan door een onvoorziene gebeurtenis.

Grafiek 3.4.I

De vrijstelling kende een vernieuwde interesse van 2005 tot 2009, vanaf wanneer het aantal vrijgestelden om sociale of familiale redenen weer is gaan dalen.

Grafiek 3.4.II

Het Vlaams Gewest, dat in 2000 bijna 77 % van die vrijgestelden telde, zag zijn relatief aandeel in 2012 krimpen tot 51 %.

46

Van 2000 tot 2012 is het aandeel van het Waals Gewest bijna verdubbeld van 21 % tot 38 %, terwijl dat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is toegenomen van 3 % in 2000 tot 11 % in 2012.

Tabel 3.4.II

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	392	8 599	8 990
2012	391	7 880	8 270
2012-2011	- 1	- 719	- 720
%	- 0,3 %	- 8,4 %	- 8,0 %

In 2012 wordt dit statuut, net als in 2000, bijna uitsluitend bevolkt door vrouwen, met een relatief aandeel van 95,3 %.

3.5 Evolutie van de uitkeringen

3.5.1 Gemiddelde maandelijkse uitkering

Tabel 3.5.I

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007/2012 ¹
Gezinshoofden	955,80	1 005,74	1 043,66	1 060,72	1 094,61	1 133,87	+ 18,6 %
Alleenwonenden	804,96	865,91	909,56	926,27	960,48	997,82	+ 24,0 %
Samenwonenden	582,60	624,67	691,68	693,79	705,69	739,55	+ 26,9 %
Totaal	772,11	820,03	864,25	873,76	899,19	932,68	+ 20,8 %

¹ waarvan 12,62 % stijging als gevolg van de indexering.

Tijdens de periode 2007-2012 steeg de gemiddelde maandelijkse uitkering die aan een werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze wordt betaald van 772,11 EUR tot 932,68 EUR, d.i. een stijging van + 20,8 % waarvan 12,62 % als gevolg van de indexering.

De gemiddelde uitkering houdt geen rekening met het onderscheid tussen werkloosheidsuitkeringen toegekend aan de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen op basis van arbeidsprestaties en inschakelingsuitkeringen voor de werklozen die zijn toegelaten op basis van studies.

Als we rekening houden met de gezinscategorie van de uitkeringstrekker, stellen we vast dat de samenwonenden zonder gezinslast met een toename van 26,9 % de grootste stijging genieten. Tabel 3.5.I laat echter duidelijk zien dat het bij hen meer een inhaalbeweging tegenover de uitkeringen voor de samenwonenden betreft. Bovendien is de crisis, die zich vanaf 2008 manifesteerde, verantwoordelijk voor de instroom in de werkloosheid van nieuwe werklozen met de hoogste uitkeringsniveaus.

3.5.2 Uitkering bij het begin van de werkloosheid (1ste maand)

Tabel 3.5.II

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹	2007/2012 ²
Gezinshoofden	984,04	1 040,78	1 138,75	1 151,89	1 179,02	1 212,27	+ 23,2 %
Alleenwonenden	921,41	1 010,58	1 125,51	1 134,85	1 164,41	1 193,59	+ 29,5 %
Samenwonenden	800,04	946,58	1 124,75	1 140,39	1 174,92	1 208,66	+ 51,1 %
Totaal	871,42	979,19	1 126,71	1 141,00	1 173,68	1 206,12	+ 38,4 %

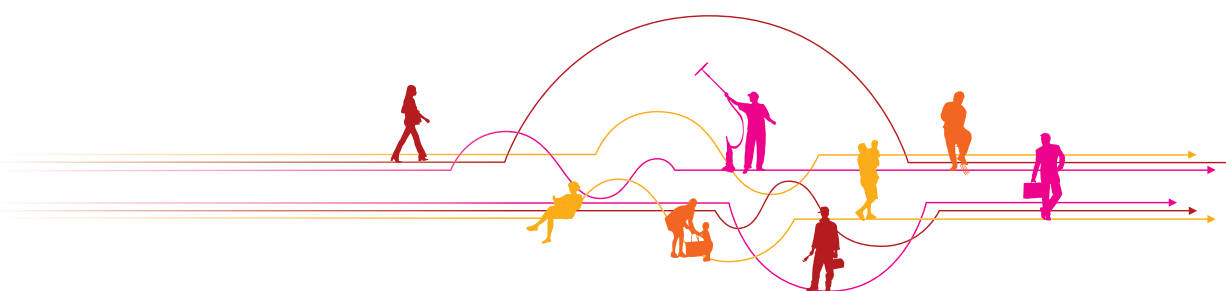
¹ Voor de laatste 4 maanden van het jaar gaat het om de indieningsmaanden.

² Waarvan 12,62 % stijging als gevolg van de indexering.

Tabel 3.5.II toont volgens de gezinscategorie van de werklozen de evolutie van de gemiddelde uitkering die ze ontvingen aan het begin van de werkloosheid, d.w.z. de uitkering voor de 1ste maand werkloosheid.

De stijgende tendens is er nog meer uitgesproken, vooral voor de samenwonenden zonder gezinslast waarvoor de gemiddelde maandelijkse uitkering bij het begin van de werkloosheid is gestegen van 800,04 EUR in 2007 tot 1 208,66 EUR in 2012. Dat komt neer op een toename van 51,1 %. De alleenwonenden zagen hun uitkering bij het begin van de werkloosheid met 29,5 % stijgen en de gezinshoofden met 23,2 %. De invloed van de indexering is tijdens de bestudeerde periode beperkt gebleven tot 12,62 %.

De activering van het zoekgedrag naar werk van de volledig werkloze

48

De "klassieke" procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk is in werking getreden op 1 juli 2004 en verliep in drie fasen:

- vanaf 1 juli 2004: enkel de werklozen jonger dan 30 jaar (= 1ste doelgroep);
- vanaf 1 juli 2005: uitbreiding naar de werklozen jonger dan 40 jaar (= 2^{de} doelgroep);
- vanaf 1 juli 2006: uitbreiding naar de werklozen jonger dan 50 jaar (= 3^{de} doelgroep).

De activering van het zoekgedrag naar werk bestaat uit een aantal acties die ondernomen worden door de RVA, waarbij geëvalueerd wordt in hoeverre de volledig werkloze pogingen doet om (opnieuw) werk te vinden. Deze evaluatie wordt uitgevoerd op basis van verschillende individuele gesprekken (maximum drie) die de "facilitator" met de werkloze heeft. Het prioritaire doel is om de werkloze actief op te volgen en hem te ondersteunen in zijn zoektocht naar werk.

Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure voor de activering van het zoekgedrag in werking getreden die specifiek gericht is op de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen, alsook op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die sinds zes maanden of minder een inkomensgarantie-uitkering genieten, berekend op basis van een inschakelingsuitkering. De procedure voor die uitkeringstrekkers werd versterkt. Rechthebbenden op een inschakelingsuitkering moeten om hun uitkeringen te behouden immers (vooral) blijf geven van een actieve en regelmatige inzet om werk te zoeken binnen een kortere termijn (6 maanden) dan in de "klassieke" procedure.

4.1

Toestand op 31 december 2012

4.1.1

Enkele basisgegevens m.b.t. de procedure

Op 31 december 2012 zijn 498 399 verschillende werkzoekenden nog betrokken in een lopende procedure. Dat aantal ligt 20 298 eenheden lager dan op 31 december 2011 (518 697).

De 498 399 werkzoekenden voor wie er nog een procedure loopt, zijn als volgt verdeeld over de verschillende doelgroepen:

Tabel 4.1.1
Aantal werkzoekenden in een lopende procedure
(situatie op 31 december 2012)

498 399 werkzoekenden	=	234 299 voor de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	138 583 voor de 2 ^{de} doelgroep (30 - 40 j.)	+	125 517 voor de 3 ^{de} doelgroep (40 - 50 j.)
=		=		=		=
282 250 momenteel in de 1 ^{ste} procedure	=	151 503	+	63 956	+	66 791
+		+		+		+
134 180 momenteel in de 2 ^{de} procedure	=	56 607	+	42 290	+	35 283
+		+		+		+
59 391 momenteel in de 3 ^{de} procedure	=	20 712	+	22 158	+	16 521
+		+		+		+
19 957 momenteel in de 4 ^{de} procedure	=	4 942	+	8 664	+	6 351
+		+		+		+
2 597 momenteel in de 5 ^{de} procedure	=	525	+	1 501	+	571
+		+		+		
24 momenteel in de 6 ^{de} procedure	=	10	+	14		

Sedert de aanvang van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk (medio 2004) werden 1 255 537 verwittigingsbrieven verzonden om de werkzoekenden in kennis te stellen van een te verwachten uitnodiging voor een 1ste gesprek (binnen een 1ste of een volgende procedure):

- 836 515 brieven betreffen eerste verwittigingen "1ste procedure" bij het opstarten van de procedure (minstens 8 maanden voor het eerste 1ste gesprek);
- 292 733 brieven betreffen verwittigingen "2de procedure" minstens 6 maanden voor het tweede 1ste gesprek;
- 97 097 brieven betreffen verwittigingen "3de procedure" minstens 6 maanden voor het derde 1ste gesprek;
- 26 133 brieven betreffen verwittigingen "4de procedure" minstens 6 maanden voor het vierde 1ste gesprek;
- 3 034 brieven betreffen verwittigingen "5de procedure" minstens 6 maanden voor het vijfde 1ste gesprek;
- 25 brieven betreffen verwittigingen "6de procedure" minstens 6 maanden voor het zesde 1ste gesprek.

Tabel 4.1.II
Aantal verwittigingsbrieven (= infobrieven bij de opstart
van de procedure)
(situatie op 31 december 2012)

1 255 537 verwittigingen	=	595 044 voor de 1 ^{ste} doelgroep (- 30 j.)	+	376 385 voor de 2 ^{de} doelgroep (30 - 40 j.)	+	284 108 voor de 3 ^{de} doelgroep (40 - 50 j.)
=		=		=		=
836 515 voor de 1 ^{ste} procedure	=	426 096	+	227 192	+	183 227
+		+		+		+
292 733 voor de 2 ^{de} procedure	=	127 196	+	97 632	+	67 905
+		+		+		+
97 097 voor de 3 ^{de} procedure	=	34 115	+	37 982	+	25 000
+		+		+		+
26 133 voor de 4 ^{de} procedure	=	6 926	+	11 812	+	7 395
+		+		+		+
3 034 voor de 5 ^{de} procedure	=	700	+	1 753	+	581
+		+		+		
25 voor de 6 ^{de} proce- dure	=	11	+	14		

Tabel 4.1.II met het aantal verwittigingsbrieven kan
ook nog worden gepresenteerd volgens het jaar
waarin de verwittigingsbrief werd verzonden (ta-
bel 4.1.III).

Tabel 4.1.III

Aantal verwittigingsbrieven (= infobrieven bij de opstart van de procedure)
(situatie per jaar)

	1 ^{ste} doel- groep (- 30 jaar)	2 ^{de} doel- groep (30- 40 jaar)	3 ^{de} doel- groep (40- 50 jaar)	Totaal
2004 (6 m)	58 228	-	-	58 228
2005 (12 m)	125 926	32 100	-	158 026
2006 (12 m)	81 365	93 410	26 174	200 949
2007 (12 m)	63 904	50 503	71 964	186 371
2008 (12 m)	56 232	38 829	36 631	131 692
2009 (12 m)	57 655	43 211	37 802	138 668
2010 (12 m)	55 322	44 281	38 901	138 504
2011 (12 m)	46 501	40 409	38 626	125 536
2012 (12 m)	49 911	33 642	34 010	117 563
Totaal	595 044	376 385	284 108	1 255 537

Voor de eerste doelgroep (- 30 jaar) werd logischerwijs het grootste aantal verwittigingsbrieven (125 926) verstuurd in 2005, d.i. 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de tweede doelgroep (30-40 jaar) was dat in 2006 (93 410 brieven), eveneens 1 jaar nadat de procedure voor die doelgroep werd opgestart. Voor de derde doelgroep geldt dezelfde vaststelling: 71 964 brieven in 2007. Voor de 3 groepen samen werd in 2006 het grootste aantal verwittigingsbrieven verzonden (200 949).

In 2012 werden in totaal 117 563 verwittigingsbrieven verstuurd tegen 125 536 in 2011.

Tot 31 december 2012 werden 920 725 werkzoekenden uitgenodigd:

- 660 894 voor een eerste gesprek, waarvan er (tot 31 december) 610 614 werkelijk aanwezig waren,
- 208 198 voor een tweede gesprek, waarvan er (tot 31 december) 180 699 werkelijk aanwezig waren,
- en 51 633 voor een derde gesprek, waarvan er (tot 31 december) 32 827 werkelijk aanwezig waren.

Samengevat: van de 920 725 uitgenodigden waren er 824 140 aanwezig (89,5 %).

Tabel 4.1.IV

Aanwezigheden op de gesprekken
(situatie per jaar, alle procedures samen)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	3 534	-	-	3 534
2005 (12 m)	47 344	3 280	121	50 745
2006 (12 m)	84 473	13 297	886	98 656
2007 (12 m)	91 905	24 157	2 486	118 548
2008 (12 m)	93 844	32 158	4 493	130 495
2009 (12 m)	80 398	29 981	6 855	117 234
2010 (12 m)	75 619	27 796	6 399	109 814
2011 (12 m)	65 261	25 793	5 831	96 885
2012 (12 m)	68 236	24 237	5 756	98 229
Totaal	610 614	180 699	32 827	824 140

Tabel 4.1.IV laat zien dat in 2008 het grootste aantal aanwezigheden op een gesprek tot nog toe werd opgetekend (130 495). Het aantal aanwezigheden op het 1ste gesprek (93 844) steeg tot in 2008 en verminderde nadien. Die daling heeft zich niet verdergezet in 2012, aangezien het aantal aanwezigheden op het 1ste gesprek met 2 975 eenheden is toegenomen om in 2012 de 68 236 aanwezigheden op een eerste gesprek te bereiken (+ 4,6 % ten opzichte van 2011). De aanwezigen op het 2de en het 3de gesprek zijn daarentegen lichtjes blijven afnemen in 2012.

Tabel 4.1.V vermeldt de verhouding aanwezig/afwezig op een gesprek per doelgroep op 31 december 2012.

Tabel 4.1.V

Verhouding aanwezig/afwezig op een gesprek per doelgroep
(situatie op 31 december 2012, alle procedures samen)

	1 ^{ste} doelgroep (- 30 jaar)		2 ^{de} doelgroep (30 - 40 jaar)		3 ^{de} doelgroep (40 - 50 jaar)	
	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig	Aanwezig	Afwezig
1 ^{ste} gesprek	250 753 98,2 %	4 521 1,8 %	201 211 98,7 %	2 632 1,3 %	158 650 99,0 %	1 553 1,0 %
2 ^{de} gesprek	71 686 96,0 %	2 981 4,0 %	58 837 97,1 %	1 760 2,9 %	50 176 98,1 %	964 1,9 %
3 ^{de} gesprek	14 433 67,1 %	7 089 32,9 %	10 098 75,2 %	3 333 24,8 %	8 296 82,9 %	1 709 17,1 %

Sinds de lancering van de procedure in 2004 waren
421 100 werkzoekenden aanwezig op ten minste
één gesprek.

Tabel 4.1.VI

Aantal werkzoekenden dat ten minste 1 gesprek heeft
gehad in de periode van 20.07.2004 tot 31.12.2012

Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
121 059	223 207	76 834	421 100
waarvan:			
1 gesprek		197 731	47,0 %
2 gesprekken		108 825	25,8 %
3 gesprekken		62 703	14,9 %
4 gesprekken		29 841	7,1 %
5 gesprekken		14 579	3,5 %
6 gesprekken		5 379	1,3 %
7 gesprekken		1 617	0,4 %
8 gesprekken		362	0,1 %
9 gesprekken		54	0,0 %
10 gesprekken		9	0,0 %
Totaal		421 100	100 %

4.1.2

Resultaten van de reeds gevoerde gesprekken per doelgroep

Tabel 4.1.VII vat de gevolgen samen die werden gegeven aan de werkzoekenden die aanwezig waren op een gesprek, ongeacht of het gaat om een 1ste of om een volgende procedure. We tellen enkel de dossiers waarvoor reeds een beslissing werd genomen, en niet de dossiers die nog in onderzoek zijn vooraleer een beslissing wordt genomen.

In de 3 doelgroepen werden in 53 à 56 % van de gevallen voldoende inspanningen aangetoond na het 1ste gesprek. Tijdens het 2de gesprek neemt het aandeel van de werkzoekenden die voldoende zoekinspanningen aantonen toe naarmate de doelgroep ouder is: van 53 % voor de jongste doelgroep (- 30 jaar) tot 65 % voor de middelste (30 tot - 40 jaar) en tot 71 % voor de oudste doelgroep (40 tot - 50 jaar). Dat is ook het geval voor de positieve evaluaties na het 3de gesprek (44 % voor de -30-jarigen, 55 % voor de 30- à 40-jarigen en 64 % voor de 40- à 50-jarigen).

Tabel 4.1.VIII geeft het aandeel "voldoende inspanningen" en "positieve evaluaties" weer per gewest en voor het land na de verschillende gesprekken.

Van de 1ste doelgroep – de werkzoekenden jonger dan 30 jaar – heeft 53,4 % voldoende inspanningen geleverd om werk te zoeken of een positieve evaluatie gekregen na het 1ste gesprek, 54,1 % bij het tweede gesprek en 44,5 % bij het 3de.

Voor de 2de doelgroep, t.w. de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar, bedraagt dat aandeel 55,8 % bij het 1ste gesprek, 66 % bij het tweede en 55,4 % bij het 3de.

Voor de 3de doelgroep is dat 55,7 % bij het 1ste gesprek, 71,7 % bij het tweede en 63,9 % bij het 3de.

Het percentage positieve evaluaties bij het 2de en het 3de gesprek stijgt dus naarmate er een hogere leeftijdsklasse wordt bereikt.

Tabel 4.1.VII
Resultaten van de gesprekken
(situatie op 31 december 2012)

1 ^{ste} gesprek (ongeacht de procedure)	- 30 jaar		30 - 40 jaar		40 - 50 jaar		Totaal	
aanwezig (besliste dossiers)	250 558	100 %	200 942	100 %	158 322	100 %	609 822	100 %
voldoende inspanningen zonder verbintenis	133 731	53 %	112 106	56 %	88 125	56 %	333 962	55 %
onvoldoende inspanningen met verbintenis	116 796	47 %	88 789	44 %	70 170	44 %	275 755	45 %
onvoldoende inspanningen zonder verbintenis = beperking	9	0 %	16	0 %	16	0 %	41	0 %
art. 70 (afwezig voor handtekening)	22	0 %	31	0 %	11	0 %	64	0 %
2 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)	- 30 jaar		30 - 40 jaar		40 - 50 jaar		Totaal	
aanwezig (besliste dossiers)	71 548	100 %	58 721	100 %	50 056	100 %	180 325	100 %
voldoende inspanningen zonder verbintenis	37 750	53 %	38 212	65 %	35 601	71 %	111 563	62 %
onvoldoende inspanningen (met verbintenis)	964	1 %	548	1 %	275	1 %	1 787	1 %
negatieve evaluatie met verbintenis = beperking	32 360	45 %	19 692	34 %	14 043	28 %	66 095	37 %
negatieve evaluatie = uitsluiting	474	1 %	269	0 %	137	0 %	880	0 %
3 ^{de} gesprek (ongeacht de procedure)	- 30 jaar		30 - 40 jaar		40 - 50 jaar		Totaal	
aanwezig (besliste dossiers)	14 354	100 %	10 059	100 %	8 268	100 %	32 681	100 %
positieve evaluatie	6 387	44 %	5 570	55 %	5 285	64 %	17 242	53 %
negatieve evaluatie = uitsluiting	7 967	56 %	4 489	45 %	2 983	36 %	15 439	47 %
Alle gesprekken (ongeacht de procedure)	- 30 jaar		30 - 40 jaar		40 - 50 jaar		Totaal	
aanwezig (besliste dossiers)	336 460	100 %	269 722	100 %	216 646	100 %	822 828	100 %
voldoende inspanningen of positieve evaluatie	178 832	53 %	156 436	58 %	129 286	60 %	464 554	56 %
onvoldoende inspanningen met verbintenis	116 796	35 %	88 789	33 %	70 170	32 %	275 755	34 %
onvoldoende inspanningen of art. 70 of negatieve evaluatie (+ sanctie)	40 832	12 %	24 497	9 %	17 190	8 %	82 519	10 %

Voor de 3 gesprekken en alle doelgroepen samen is dat percentage, het hoogst voor de Duitstalige gemeenschap en het laagst voor Vlaanderen. De verschillen tussen de gewesten zijn echter heel klein. Voor alle doelgroepen samen blijkt ook dat het aandeel van de personen die voldoende inspanningen aantonen na het 2de gesprek veruit het grootst is: 62,9 % tegenover 54,8 % bij het 1ste gesprek en 52,8 % bij het 3de gesprek.

Zonder onderscheid in de doelgroepen worden de meeste positieve evaluaties bij het tweede (67,2 %) en het derde gesprek (63,9 %) in Brussel geregistreerd.

Bovendien is het in Brussel dat het percentage positieve evaluaties het meest meestijgt met de leeftijdsklassen: 51,1 % voor de –30-jarigen, maar 59,2 % voor de 30- tot –40-jarigen en 60,2 % voor de 40- tot –50-jarigen.

In het Vlaams Gewest en in het Waals Gewest is het percentage positieve evaluaties in de doelgroepen van de –40-jarigen nog altijd het laagst bij het 3de gesprek. Ten slotte is net als in 2011 het percentage voldoende inspanningen bij de oudste doelgroep voor de 3 gewesten duidelijk het kleinst bij het 1ste gesprek.

Tabel 4.1.VIII
Aandeel "voldoende inspanningen" of "positieve evaluaties" binnen de besliste dossiers
(situatie op 31 december 2012)

	1 ^{ste} gesprek			2 ^{de} gesprek			3 ^{de} gesprek			Totaal		
	pos. eval.	besliste dossiers		pos. eval.	besliste dossiers		pos. eval.	besliste dossiers		pos. eval.	besliste dossiers	
1 ^{ste} doelgroep (– 30 jaar)												
Vlaanderen	32 590	62 960	51,8 %	7 895	15 474	51,0 %	1 189	2 932	40,6 %	41 674	81 366	51,2 %
Wallonië	82 343	149 393	55,1 %	24 192	44 443	54,4 %	4 195	9 531	44,0 %	110 730	203 367	54,4 %
waarvan												
Duitst. Gem.	433	752	57,6 %	101	184	54,9 %	18	32	56,3 %	552	968	57,0 %
Brussel	18 798	38 205	49,2 %	6 627	11 631	57,0 %	1 003	1 891	53,0 %	26 428	51 727	51,1 %
Land	133 731	250 558	53,4 %	38 714	71 548	54,1 %	6 387	14 354	44,5 %	178 832	336 460	53,2 %
2 ^{de} doelgroep (30 – 40 jaar)												
Vlaanderen	24 949	48 676	51,3 %	8 202	13 370	61,3 %	1 171	2 311	50,7 %	34 322	64 357	53,3 %
Wallonië	63 353	109 631	57,8 %	21 737	32 678	66,5 %	3 170	5 888	53,8 %	88 260	148 197	59,6 %
waarvan												
Duitst. Gem.	377	637	59,2 %	95	150	63,3 %	16	24	66,7 %	488	811	60,2 %
Brussel	23 804	42 635	55,8 %	8 821	12 673	69,6 %	1 229	1 860	66,1 %	33 854	57 168	59,2 %
Land	112 106	200 942	55,8 %	38 760	58 721	66,0 %	5 570	10 059	55,4 %	156 436	269 722	58,0 %
3 ^{de} doelgroep (40 – 50 jaar)												
Vlaanderen	22 751	42 829	53,1 %	8 616	12 517	68,8 %	1 268	2 122	59,8 %	32 635	57 468	56,8 %
Wallonië	47 627	82 917	57,4 %	18 974	26 509	71,6 %	2 847	4 577	62,2 %	69 448	114 003	60,9 %
waarvan												
Duitst. Gem.	456	749	60,9 %	171	215	79,5 %	16	27	59,3 %	643	991	64,9 %
Brussel	17 747	32 576	54,5 %	8 286	11 030	75,1 %	1 170	1 569	74,6 %	27 203	45 175	60,2 %
Land	88 125	158 322	55,7 %	35 876	50 056	71,7 %	5 285	8 268	63,9 %	129 286	216 646	59,7 %
Alle doelgroepen												
Vlaanderen	80 290	154 465	52,0 %	24 713	41 361	59,7 %	3 628	7 365	49,3 %	108 631	203 191	53,5 %
Wallonië	193 323	341 941	56,5 %	64 903	103 630	62,6 %	10 212	19 996	51,1 %	268 438	465 567	57,7 %
waarvan												
Duitst. Gem.	1 266	2 138	59,2 %	367	549	66,8 %	50	83	60,2 %	1 683	2 770	60,8 %
Brussel	60 349	113 416	53,2 %	23 734	35 334	67,2 %	3 402	5 320	63,9 %	87 485	154 070	56,8 %
Land	333 962	609 822	54,8 %	113 350	180 325	62,9 %	17 242	32 681	52,8 %	464 554	822 828	56,5 %

Zoals blijkt uit tabel 4.1.IX is het percentage positieve evaluaties het hoogst in 2005 (68,4 %). Sedertdien is dat percentage ieder jaar gedaald en in 2009 bedroeg het 53 %. Eind december 2010 was het opgelopen tot 56,4 % om eind december 2011 opnieuw te zakken naar 56 % en naar 54,3 % eind december 2012.

Tabel 4.1.IX

Percentage "voldoende inspanningen" of "positieve evaluaties"/besliste dossiers
(situatie per jaar)

	1 ^{ste} gesprek	2 ^{de} gesprek	3 ^{de} gesprek	Totaal
2004 (6 m)	63,8 %	–	–	63,8 %
2005 (12 m)	68,4 %	68,9 %	53,3 %	68,4 %
2006 (12 m)	59,3 %	69,4 %	46,0 %	60,6 %
2007 (12 m)	52,8 %	68,0 %	53,0 %	55,9 %
2008 (12 m)	51,4 %	63,3 %	51,1 %	54,3 %
2009 (12 m)	51,2 %	58,3 %	49,8 %	53,0 %
2010 (12 m)	54,1 %	62,7 %	55,8 %	56,4 %
2011 (12 m)	53,9 %	61,8 %	53,7 %	56,0 %
2012 (12 m)	52,3 %	59,8 %	54,2 %	54,3 %
Totaal	54,8 %	62,9 %	52,8 %	56,5 %

4.1.3

Samenvattend overzicht van de gegevens per doelgroep en per jaar

Tabel 4.1.X geeft een samenvatting van de voorgaande gegevens voor alle procedures samen. De gegevens worden hernomen en per jaar gecumuleerd vanaf 2004.

Tabel 4.1.X
Samenvattende tabel (situatie per jaar)

Cumul jaren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totaal									
Verwittigden	58 228	216 254	417 203	603 574	735 266	873 934	1 012 438	1 137 974	1 255 537
Uitgenodigden op 1 ^{ste} gesprek	8 998	71 647	173 986	281 458	389 058	474 516	526 239	588 010	660 894
Aanwezig op 1 ^{ste} gesprek	3 534	50 878	135 351	227 256	321 100	401 498	477 117	542 378	610 614
Positief	2 215	34 224	84 014	132 363	180 789	221 988	262 943	298 305	333 962
Uitgenodigden op 2 ^{de} gesprek	0	5 461	23 703	54 159	92 744	125 393	155 237	183 041	208 198
Aanwezig op 2 ^{de} gesprek	0	3 280	16 577	40 734	72 892	102 873	130 669	156 462	180 699
Positief	0	2 228	11 413	27 780	48 034	65 524	82 927	98 884	113 350
Uitgenodigden op 3 ^{de} gesprek	0	248	2 194	6 905	14 674	25 706	35 034	43 186	51 633
Aanwezig op 3 ^{de} gesprek	0	121	1 007	3 493	7 986	14 841	21 240	27 071	32 827
Positief	0	64	469	1 779	4 056	7 450	11 009	14 158	17 242
< 30 jaar									
Verwittigden	58 228	184 154	265 519	329 423	385 655	443 310	498 632	545 133	595 044
Uitgenodigden op 1 ^{ste} gesprek	8 998	71 393	120 418	157 145	195 755	224 866	238 955	254 416	277 045
Aanwezig op 1 ^{ste} gesprek	3 534	50 805	96 452	129 056	161 721	188 851	212 431	230 082	250 753
Positief	2 215	34 189	62 681	79 976	95 128	106 863	117 498	124 946	133 731
Uitgenodigden op 2 ^{de} gesprek	0	5 461	19 925	30 877	44 223	56 386	66 613	75 800	84 202
Aanwezig op 2 ^{de} gesprek	0	3 280	14 417	23 426	34 456	45 524	54 969	63 348	71 686
Positief	0	2 228	9 781	14 921	20 829	25 912	30 602	34 753	38 714
Uitgenodigden op 3 ^{de} gesprek	0	248	2 174	5 040	8 479	13 417	17 473	20 996	24 740
Aanwezig op 3 ^{de} gesprek	0	121	1 003	2 517	4 482	7 301	9 836	12 120	14 433
Positief	0	0	468	1 205	2 089	3 292	4 469	5 379	6 387
30-39 jaar									
Verwittigden	0	32 100	125 510	176 013	214 842	258 053	302 334	342 743	376 385
Uitgenodigden op 1 ^{ste} gesprek	0	254	53 201	88 137	124 086	151 544	171 166	192 752	216 841
Aanwezig op 1 ^{ste} gesprek	0	73	38 746	72 174	103 543	129 636	156 268	178 698	201 211
Positief	0	35	21 281	39 849	57 705	71 611	87 082	99 738	112 106
Uitgenodigden op 2 ^{de} gesprek	0	0	3 778	19 978	30 689	40 971	50 786	59 866	67 831
Aanwezig op 2 ^{de} gesprek	0	0	2 160	15 186	24 310	33 697	42 915	51 356	58 837
Positief	0	0	1 632	11 153	16 856	22 714	28 814	34 172	38 760
Uitgenodigden op 3 ^{de} gesprek	0	0	20	1 840	4 439	7 659	10 513	13 024	15 493
Aanwezig op 3 ^{de} gesprek	0	0	4	967	2 501	4 561	6 550	8 373	10 098
Positief	0	0	1	571	1 379	2 430	3 554	4 641	5 570
40-49 jaar									
Verwittigden	0	0	26 174	98 138	134 769	172 571	211 472	250 098	284 108
Uitgenodigden op 1 ^{ste} gesprek	0	0	367	36 176	69 217	98 106	116 118	140 842	167 008
Aanwezig op 1 ^{ste} gesprek	0	0	153	26 026	55 836	83 011	108 418	133 598	158 650
Positief	0	0	52	12 538	27 956	43 514	58 363	73 621	88 125
Uitgenodigden op 2 ^{de} gesprek	0	0	0	3 304	17 832	28 036	37 838	47 375	56 165
Aanwezig op 2 ^{de} gesprek	0	0	0	2 122	14 126	23 652	32 785	41 758	50 176
Positief	0	0	0	1 706	10 349	16 898	23 511	29 959	35 876
Uitgenodigden op 3 ^{de} gesprek	0	0	0	25	1 756	4 360	7 048	9 166	11 400
Aanwezig op 3 ^{de} gesprek	0	0	0	9	1 003	2 979	4 854	6 578	8 296
Positief	0	0	0	3	588	1 728	2 986	4 138	5 285

4.1.4

Evolutie van de werkzoekenden die een arbeidsongeschiktheid inroepen

Het Koninklijk Besluit van 23 juli 2012 betreffende de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen (BS 30 juli – i.w. 1 november 2012), breidt de toepassing van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk uit tot de rechthebbenden op een werkloosheidsuitkering of op een inschakelingsuitkering die een arbeidsongeschiktheid vertonen van minstens 33 % (blijvend of tijdelijk voor een duur van minimum twee jaar).

Sinds 2004 en tot eind oktober 2012 konden de werkzoekenden op een bepaald moment in de procedure minstens 33 % arbeidsongeschiktheid inroepen om de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk op te schorten.

Door de reglementaire wijziging gaan de cijfergegevens in de onderstaande tabel 4.1.XI en grafiek 4.1.I tot eind oktober 2012.

We stellen vast dat het aantal werkzoekenden dat een permanente arbeidsongeschiktheid inroept, fors is beginnen stijgen vanaf eind 2006 tot midden 2008. Vervolgens is die stijging vertraagd, behalve in 2012. De groei is immers opnieuw sterker in 2012, des te meer omdat de maatregel niet meer van toepassing was tijdens de laatste 2 maanden van het jaar. De personen met een tijdelijke arbeidsongeschiktheid van minstens 33 % gedurende 2 jaar en langer zagen hun aantal toenemen tot in 2008, gevolgd door een stabilisatie in 2009 en uiteindelijk, in jaarlijks gemiddelde, een daling in 2010, 2011 en 2012.

Tabel 4.1.XI

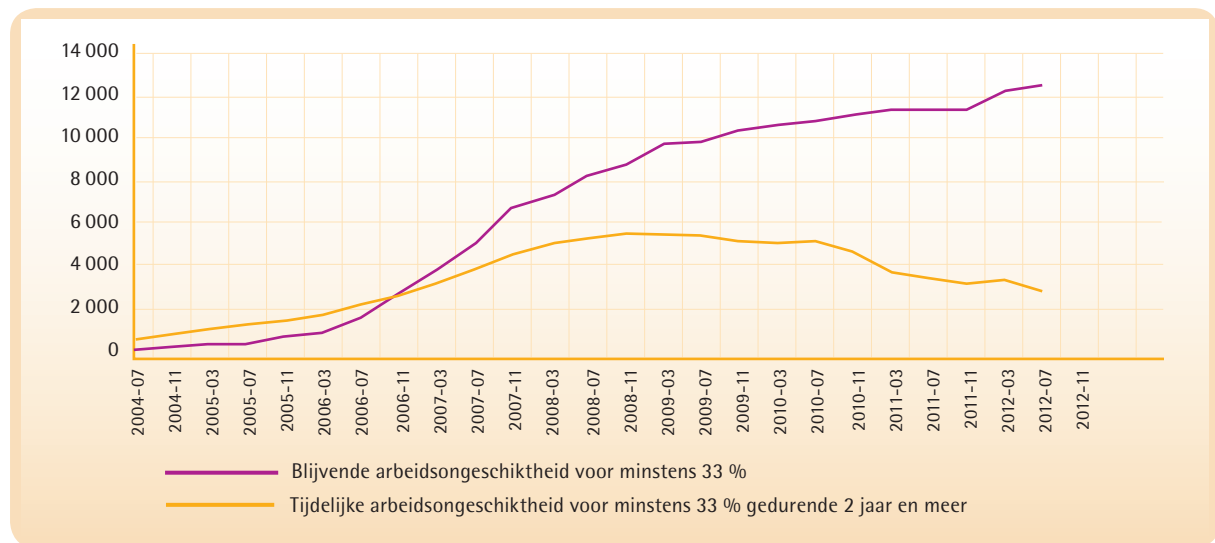
Evolutie van de werkzoekenden die een arbeidsongeschiktheid inroepen (situatie per jaar)

In december	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹
Blijvende ongeschiktheid (minstens 33 %)	181	860	3 003	6 608	8 785	10 143	11 094	11 636	12 612
Tijdelijke ongeschiktheid (minstens 33 %) gedurende 2 jaar en meer	921	1 551	2 759	4 529	5 551	5 204	4 277	3 204	2 949

¹ 10 maanden in 2012 (van januari tot oktober)

Grafiek 4.1.I

Evolutie van het aantal personen van wie de procedure wordt opgeschort ingevolge arbeidsongeschiktheid

4.1.5

Enkele basisgegevens inzake de nieuwe procedures

Het federale regeerakkoord van 6 december 2011 voorzagt een versterking van de toekenningsvoorwaarden van de inschakelingsuitkeringen voor jongeren die afstuderen. Sinds 9 augustus 2012 is een nieuwe, intensievere procedure voor de activering van het zoekgedrag in werking getreden voor de gerechtigden op inschakelingsuitkeringen om een snellere inschakeling op de arbeidsmarkt te ondersteunen. Om zijn uitkering te behouden, moet de gerechtigde op inschakelingsuitkeringen bewijzen dat hij actief en regelmatig naar werk zoekt. In die nieuwe procedure wordt die actieve inzet om de zes maanden door de RVA geëvalueerd. Bij een negatieve evaluatie wordt het recht op inschakelingsuitkeringen geschorst gedurende een periode van zes maanden en kan het pas opnieuw worden toegekend na een positieve evaluatie van de inspanningen om werk te zoeken. Deze procedure wordt ongeacht leeftijd toegepast op de volledig werklozen die sinds ten minste zes maanden inschakelingsuitkeringen krijgen en op de deeltijdse werknemers met behoud van rechten die gedurende ten minste zes maanden een inkomensgarantieuitkering genieten berekend op basis van een inschakelingsuitkering. Ter herinnering: de toepassing van de activeringsprocedure van het zoekgedrag naar werk werd ook uitgebreid naar de rechthebbenden op inschakelingsuitkeringen met een arbeidsongeschiktheid van ten minste 33 %.

De procedure begint met de verzending van een informatiebrief aan de betrokken werklozen en deeltijdse werknemers, waarin wordt gepreciseerd welk actief zoekgedrag van hen wordt verwacht. De eerste evaluatie gebeurt 6 maanden na de verzending van die informatiebrief. Sinds het begin van de nieuwe procedure en tot eind december werden 94 924 informatiebrieven verstuurd, zoals weergegeven in tabel 4.1.XII.

Tabel 4.1.XII
Samenvattende tabel

	Activering van het zoekgedrag naar werk van de gerechtigden op een inschakelingsuitkering				
	Nieuwe procedure (situatie op 31/12/2012)				
	Herinschakelings- uitkeringen	IGU	Ongeschiktheid > = 33 %	Inschakelingstijd	Totaal
2012	36 947	4 985	3 794	49 198	94 924

4.2 Sancties

4.2.1 Evolutie per jaar van de Dispo-sancties (van 2005 tot 2012)

Tabel 4.2.1
Sancties in het kader van de procedure sedert 2005
(situatie per jaar)

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	waaronder Duitstalige Gemeenschap	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
2005	Schorsing gedurende 4 maanden	269	405	0	99	773
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	23	16	0	10	49
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	0	1	0	1	2
	Uitsluiting	30	35	0	10	75
	Subtotaal	322	457	0	120	899
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	1 320	2 512	6	1 005	4 837
	Algemeen totaal	1 642	2 969	6	1 125	5 736
2006	Schorsing gedurende 4 maanden	912	2 009	0	321	3 242
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	373	271	0	88	732
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	44	44	0	17	105
	Uitsluiting	251	489	0	115	855
	Subtotaal	1 580	2 813	0	541	4 934
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	2 927	4 690	13	2 043	9 660
	Algemeen totaal	4 507	7 503	13	2 584	14 594
2007	Schorsing gedurende 4 maanden	1 211	2 904	7	781	4 896
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 096	1 187	0	755	3 038
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	247	192	0	119	558
	Uitsluiting	453	1 247	1	270	1 970
	Subtotaal	3 007	5 530	8	1 925	10 462
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 812	5 655	28	3 072	12 539
	Algemeen totaal	6 819	11 185	36	4 997	23 001
2008	Schorsing gedurende 4 maanden	1 418	4 256	9	751	6 425
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 621	2 787	0	892	5 300
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	555	862	0	279	1 696
	Uitsluiting	689	1 866	1	326	2 881
	Subtotaal	4 283	9 771	10	2 248	16 302
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 945	6 371	27	2 838	13 154
	Algemeen totaal	8 228	16 142	37	5 086	29 456
2009	Schorsing gedurende 4 maanden	1 510	5 636	23	739	7 885
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 496	2 940	20	823	5 259
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	736	1 463	9	412	2 611
	Uitsluiting	754	2 874	4	362	3 990
	Subtotaal	4 496	12 913	56	2 336	19 745
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 676	5 609	24	2 238	11 523
	Algemeen totaal	8 172	18 522	80	4 574	31 268

(Vervolg van tabel 4.2.I)

2010	Schorsing gedurende 4 maanden	1 438	4 382	19	882	6 702
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 338	2 204	24	810	4 352
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	720	1 312	8	303	2 335
	Uitsluiting	684	2 350	5	297	3 331
	Subtotaal	4 180	10 248	56	2 292	16 720
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	3 444	4 899	14	2 423	10 766
	Algemeen totaal	7 624	15 147	70	4 715	27 486
2011	Schorsing gedurende 4 maanden	1 253	3 830	13	1 048	6 131
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 225	1 977	16	1 108	4 310
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	631	990	4	431	2 052
	Uitsluiting	686	2 286	7	426	3 398
	Subtotaal	3 795	9 083	40	3 013	15 891
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	2 992	4 782	23	1 914	9 688
	Algemeen totaal	6 787	13 865	63	4 927	25 579
2012	Schorsing gedurende 4 maanden	1 303	3 258	24	1 340	5 901
	Tijdelijke vermindering van de uitkering gedurende 4 maanden	1 262	1 744	33	1 308	4 314
	Vermindering van de uitkering gedurende 6 maanden gevolgd door een uitsluiting	651	919	8	565	2 135
	Uitsluiting	712	1 854	6	611	3 177
	Subtotaal	3 928	7 775	71	3 824	15 527
	Voorlopige schorsingen (art. 70)	2 675	3 722	30	1 835	8 232
	Algemeen totaal	6 603	11 497	101	5 659	23 759

62

In 2012 werden 23 759 sancties (voorlopige en tijdelijke schorsingen, verminderde uitkeringen en uitsluitingen) betekend, zijnde:

- 5 901 tijdelijke schorsingen voor een periode van 4 maanden ingevolge een negatieve evaluatie op het 1ste gesprek zonder een ondertekende overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie met een ondertekende overeenkomst (22 % in Vlaanderen, 55 % in Wallonië en 23 % in Brussel);
- 4 314 verminderde uitkeringen voor een periode van 4 maanden voor de samenwonenden met een beperkt inkomen of voor de gezinshoofden of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen, ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 1ste gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie met een ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek (29 % in Vlaanderen, 40 % in Wallonië en 30 % in Brussel);
- 2 135 verminderde uitkeringen voor een periode van 6 maanden, gevolgd door een uitsluiting ingevolge een negatieve evaluatie zonder ondertekende overeenkomst bij het 2de gesprek of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek voor de samenwonenden met een beperkt gezinsinkomen of voor de gezinshoofden

of de alleenwonenden die werkloos zijn met werkloosheidsuitkeringen (30 % in Vlaanderen, 43 % in Wallonië en 26 % in Brussel);

- 3 177 uitsluitingen ingevolge een negatieve evaluatie op het 2de gesprek zonder ondertekening van een overeenkomst of ingevolge een negatieve evaluatie of afwezigheid op het 3de gesprek (22 % in Vlaanderen, 58 % in Wallonië en 19 % in Brussel);
- 8 232 voorlopige schorsingen (art. 70) (32 % in Vlaanderen, 45 % in Wallonië en 22 % in Brussel) voor afwezigheid op het gesprek.

4.2.2

Gecumuleerde evolutie van de Dispo-sancities (van 2005 tot 2012)

Tabel 4.2.II

Sancties in het kader van de procedure sedert 2005 (situatie op 31 december 2012)

Van begin tot 31.12.2012		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek:	Vlaams Gewest	16	64,0	19	59,4					35	61,4
negatieve	Waals Gewest	8	32,0	10	31,3					18	31,6
evaluatie en geen	Duitst. Gem.	0	0,0	0	0,0					0	0,0
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	4,0	3	9,4					4	7,0
overeenkomst	Land	25	100	32	100					57	100
2 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest	32	91,4			255	33,0	132	46,2	419	38,3
negatieve	Waals Gewest	2	5,7			378	49,0	124	43,4	504	46,1
evaluatie en geen	Duitst. Gem.	0	0,0			1	0,1	0	0,0	1	0,1
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	2,9			139	18,0	30	10,5	170	15,6
overeenkomst	Land	35	100			772	100	286	100	1 093	100
2 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest	9 266	22,1	8 415	30,8					17 681	25,5
negatieve	Waals Gewest	26 670	63,7	13 116	48,0					39 786	57,5
evaluatie en	Duitst. Gem.	95	0,2	93	0,3					188	0,3
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5 959	14,2	5 791	21,2					11 750	17,0
overeenkomst	Land	41 895	100	27 322	100					69 217	100
3 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest					4 004	21,2	3 452	30,8	7 456	24,8
negatieve	Waals Gewest					12 623	66,8	5 659	50,5	18 282	60,7
evaluatie	Duitst. Gem.					23	0,1	29	0,3	52	0,2
+ afwezig	Brussels Hoofdstedelijk Gewest					2 278	12,0	2 097	18,7	4 375	14,5
	Land					18 905	100	11 208	100	30 113	100
Totaal	Vlaams Gewest	9 314	22,2	8 434	30,8	4 259	21,6	3 584	31,2	25 591	25,7
	Waals Gewest	26 680	63,6	13 126	48,0	13 001	66,1	5 783	50,3	58 590	58,2
	Duitst. Gem.	95	0,2	93	0,3	24	0,1	29	0,3	241	0,2
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	5 961	14,2	5 794	21,2	2 417	12,3	2 127	18,5	16 299	16,1
	Land	41 955	100	27 354	100	19 677	100	11 494	100	100 480	100

Sinds de aanvang van de toepassing van de procedure tot 31 december 2012 werden 100 480 sancties (exclusief voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) geteld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 25,7 % in het Vlaams Gewest, 58,2 % in het Waals Gewest en 16,1 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 4.2.III

Aantal verschillende personen gesanctioneerd in het kader van de procedure sedert 2005
(situatie op 31 december 2012)

Van begin tot 31.12.2012		Beperkte schorsing 4 maanden		Verminderde uitkering 4 maanden		Uitsluiting		Verminderde uitkering 6 maanden gevolgd door uitsluiting		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1 ^{ste} gesprek:	Vlaams Gewest	8	66,7	15	68,2					23	67,6
negatieve	Waals Gewest	3	25,0	5	22,7					8	23,5
evaluatie en geen	Duitst. Gem.	0	0,0	0	0,0					0	0,0
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	8,3	2	9,1					3	8,8
overeenkomst	Land	12	100	22	100					34	100
2 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest	31	93,9			255	33,0	132	46,2	419	38,3
negatieve	Waals Gewest	1	3,0			378	49,0	124	43,4	503	46,1
evaluatie en geen	Duitst. Gem.	0	0,0			1	0,1	0	0,0	1	0,1
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	3,0			139	18,0	30	10,5	170	15,6
overeenkomst	Land	33	100			772	100	286	100	1 091	100
2 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest	5 544	23,1	5 179	31,2					10 723	26,4
negatieve	Waals Gewest	14 576	60,7	7 643	46,0					22 219	54,7
evaluatie en	Duitst. Gem.	70	0,3	71	0,4					141	0,3
ondertekende	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3 907	16,3	3 783	22,8					7 690	18,9
overeenkomst	Land	24 027	100	16 605	100					40 632	100
3 ^{de} gesprek:	Vlaams Gewest					4 004	21,2	3 452	30,8	7 456	24,8
negatieve	Waals Gewest					12 623	66,8	5 659	50,5	18 282	60,7
evaluatie	Duitst. Gem.					23	0,1	29	0,3	52	0,2
+ afwezig	Brussels Hoofdstedelijk Gewest					2 278	12,0	2 097	18,7	4 375	14,5
	Land					18 905	100	11 208	100	30 113	100
Totaal	Vlaams Gewest	5 583	23,2	5 194	31,2	4 259	21,6	3 584	31,2	18 620	25,9
	Waals Gewest	14 580	60,6	7 648	46,0	13 001	66,1	5 783	50,3	41 012	57,1
	Duitst. Gem.	70	0,3	71	0,4	24	0,1	29	0,3	194	0,3
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3 909	16,2	3 785	22,8	2 417	12,3	2 127	18,5	12 238	17,0
	Land	24 072	100	16 627	100	19 677	100	11 494	100	71 870	100

Aangezien sommige sancties voor eenzelfde persoon elkaar kunnen opvolgen, toont tabel 4.2.III aan dat, vanaf de aanvang van de toepassing van de procedure tot 31 december 2012, 71 870 verschillende personen (zonder voorlopige schorsingen bij toepassing van art. 70) werden geteld in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk, waarvan 25,9 % in het Vlaams Gewest, 57,1 % in het Waals Gewest en 17 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.2.3

Toepassing van artikel 70 (voorlopige schorsingen)

Ter herinnering:

De "procedure artikel 70" wordt niet meer toegepast voor werklozen die ter verantwoording van hun afwezigheid een reden opgeven die door de directeur wordt aanvaard.

De schorsing wordt met terugwerkende kracht ingetrokken als de werkloze zich op het werkloosheidsbureau aanmeldt binnen de termijn van dertig werkdagen en op dat ogenblik een schriftelijke overeenkomst sluit.

Mits indiening van een uitkeringsaanvraag wordt de schorsing stopgezet vanaf de dag waarop de werkloze zich aanmeldt op het werkloosheidsbureau, indien deze dag gelegen is buiten de termijn van dertig werkdagen die aanvangt op de dag van de afwezigheid.

De betekende beslissingen zijn als volgt verdeeld:

Tabel 4.2.IV
Toepassing van artikel 70 naar de reden in 2012

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		waarvan de Duitst. Gem.		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Land	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Verwittigingsbrief teruggestuurd (onbekend adres)	86	56,6	65	42,8	0	0,0	1	0,7	152	100
Afwezig 1 ^{ste} gesprek	1 544	36,8	1 912	45,6	17	0,4	738	17,6	4 194	100
Afwezig 2 ^{de} gesprek	1 031	26,7	1 743	45,1	13	0,3	1 093	28,3	3 867	100
Geen reactie op uitnodiging voor handtekening overeenkomst	14	73,7	2	10,5	0	0,0	3	15,8	19	100
Totaal	2 675	32,5	3 722	45,2	30	0,4	1 835	22,3	8 232	100

In de loop van 2012 werd aan 8 232 werkzoekenden de procedure art. 70 betekend. Vanaf de datum van de afwezigheid op het (1ste of het 2de) gesprek werden voor hen de uitkeringen geschorst:

- 4 194 ingevolge afwezigheid op het 1ste gesprek: 1 544 in Vlaanderen, 1 912 in Wallonië en 738 in Brussel;
- 3 867 ingevolge afwezigheid op het 2de gesprek: 1 031 in Vlaanderen, 1 743 in Wallonië en 1 093 in Brussel;

- 19 omdat geen gevolg werd gegeven aan een uitnodiging om een overeenkomst te komen tekenen: 14 in Vlaanderen, 2 in Wallonië en 3 in Brussel.

Het saldo (152 personen) van die schorsingen art. 70 omvat de teruggestuurde verwittigingsbrieven (onbekend adres).

4.2.4

Vrijwillig afstand doen van het recht op werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 november 2010 wordt de procedure inzake activering van het zoekgedrag geschorst indien de werkloze door middel van een niet herroepbare schriftelijke verklaring bij het werkloosheidsbureau vrijwillig verzaakt aan de uitkeringen tijdens een periode van minstens zes maanden (KB 28 september 2010).

De procedure wordt geschorst tijdens de verzakingsperiode en ze loopt pas verder wanneer een nieuwe uitkeringsaanvraag wordt ingediend. Na de verzakingsperiode herneemt de procedure haar normale verloop en een nieuwe uitnodiging kan slechts worden verstuurd twaalf maanden na de nieuwe uitkeringsaanvraag indien het een aanvraag voor een eerste gesprek betreft, of ten vroegste vier maanden na de uitkeringsaanvraag als het een uitnodiging voor een tweede of derde onderhoud betreft.

In de loop van 2012 namen 1 331 werklozen vrijwillig afstand van hun werkloosheidsuitkering (513 in Vlaanderen, 668 in Wallonië en 150 in Brussel).

4.2.5

Sanctiepercentages

4.2.5.1 Brutosanctiepercentages (inclusief art. 70)

De bruto sanctiepercentages werden berekend per gewest. Het bruto sanctiepercentage geeft het procentueel aantal effectief gesanctioneerde werklozen weer sedert het begin van de toepassing van de procedure tot 30 december 2012 t.o.v. het aantal werkzoekenden die eventueel voor een sanctie in aanmerking komen.

We verstaan onder:

- "gesanctioneerden": het aantal geschorste werklozen + het aantal uitgesloten werklozen + het aantal werklozen waarop artikel 70 (herroepbare schorsing) werd toegepast + het aantal werklozen met verminderde uitkeringen;
- "sanctioneerbaren": het aantal aanwezigen op het gesprek + het aantal afwezigen met toepassing van artikel 70 of met uitsluiting wegens afwezigheid op het 3de gesprek.

Tabel 4.2.V
Brutosanctiepercentage¹
(situatie op 31 december 2012)

Situatie op 31.12.2012	Vlaanderen	Wallonië	waarvan de Duitst. Gem.	Brussel	Land
1ste gesprek					
gesanctioneerd	16 387	23 029	121	10 312	49 728
sanctioneerbaar	157 566	345 118	2 161	114 706	617 390
Brutosanctie- %	10,40	6,67	5,60	8,99	8,05
2de gesprek					
gesanctioneerd	26 539	55 519	233	18 980	101 038
sanctioneerbaar	43 179	105 947	557	36 419	185 545
Brutosanctie- %	61,46	52,40	41,83	52,12	54,45
3de gesprek					
gesanctioneerd	7 456	18 282	52	4 375	30 113
sanctioneerbaar	10 232	26 902	105	7 490	44 624
Brutosanctie- %	72,87	67,96	49,52	58,41	67,48
Totaal van de gesprekken					
gesanctioneerd	50 382	96 830	406	33 667	180 879
sanctioneerbaar	210 977	477 967	2 823	158 615	847 559
Brutosanctie- %	23,88	20,26	14,38	21,23	21,34

¹ Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Het brutosanctiepercentage neemt toe naargelang de procedure vordert (dit is inherent aan de voorwaarden die sanctiebepalend zijn): van 8,05 % bij het 1ste gesprek tot 54,45 % bij het 2de en 67,48 % bij het 3de gesprek.

4.2.5.2

Nettosanctiepercentage (exclusief art. 70)

In deze tabel worden de nettoprocentages (d.i. zonder art. 70) weergegeven van de verschillende personen die gesanctioneerd werden van bij het begin van de procedure tot 31 december 2012 in vergelijking met de sanctioneerbare werklozen. Om ze te berekenen houden we geen rekening met de toepassing van artikel 70 (te wijten aan de afwezigheid van de werkloze). Er werd dus enkel met de tijdelijke schorsingen, de verminderde uitkeringen en de uitsluitingen rekening gehouden.

Tabel 4.2.VI

Nettosanctiepercentage¹

(situatie op 31 december 2012)

Situatie op 31.12.2012	Vlaanderen	Wallonië	waarvan de Duitst. Gem.	Brussel	Land
1ste gesprek					
gesanctioneerd	35	18	0	4	57
sanctioneerbaar	157 566	345 118	2 161	114 706	617 390
Nettosanctie- %	0,02	0,01	0,00	0,00	0,01
2de gesprek					
gesanctioneerd	18 100	40 290	189	11 920	70 310
sanctioneerbaar	43 179	105 947	557	36 419	185 545
Nettosanctie- %	41,92	38,03	33,93	32,73	37,89
3de gesprek					
gesanctioneerd	7 456	18 282	52	4 375	30 113
sanctioneerbaar	10 232	26 902	105	7 490	44 624
Nettosanctie- %	72,87	67,96	49,52	58,41	67,48
Totaal van de gesprekken					
gesanctioneerd	25 591	58 590	241	16 299	100 480
sanctioneerbaar	210 977	477 967	2 823	158 615	847 559
Nettosanctie- %	12,13	12,26	8,54	10,28	11,86

¹ Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

Sedert het begin van de procedure tot 31 december 2012 bedraagt het sanctiepercentage voor het land en alle gesprekken bij elkaar 11,86 %.

Tabel 4.2.VII
Nettosanctiepercentage¹ in 2012

2012	Vlaanderen	Wallonië	waarvan de Duitst. Gem.	Brussel	Land
1ste gesprek					
gesanctioneerd	3	1	0	0	4
sanctioneerbaar	19 251	35 308	249	14 025	68 584
Nettosanctie- %	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01
2de gesprek					
gesanctioneerd	2 615	5 056	57	2 670	10 341
sanctioneerbaar	6 061	12 159	113	6 194	24 414
Nettosanctie- %	43,14	41,58	50,44	43,11	42,36
3de gesprek					
gesanctioneerd	1 310	2 718	14	1 154	5 182
sanctioneerbaar	1 800	4 043	27	1 884	7 727
Nettosanctie- %	72,78	67,23	51,85	61,25	67,06
Totaal van de gesprekken					
gesanctioneerd	3 928	7 775	71	3 824	15 527
sanctioneerbaar	27 112	51 510	389	22 103	100 725
Nettosanctie- %	14,49	15,09	18,25	17,30	15,42

¹ Een zelfde persoon die meerdere sancties heeft ondergaan, wordt meermaals geteld

In de loop van het jaar 2012 bedraagt het nettosanctiepercentage voor het land en voor alle gesprekken samen 15,42 %.

Tabel 4.2.VIII
Ratio ten opzichte van de UVW-WZ voor 2012

2012	Ratio ¹
Vlaanderen	2,6 %
Schorsing	0,9 %
Vermindering	0,8 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,4 %
Uitsluitingen	0,5 %
Wallonië	4,1 %
Schorsing	1,7 %
Vermindering	0,9 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,5 %
Uitsluitingen	1,0 %
waarvan de Duitst. Gem.	3,9 %
Schorsing	1,3 %
Vermindering	1,8 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,4 %
Uitsluitingen	0,3 %
Brussel	5,0 %
Schorsing	1,8 %
Vermindering	1,7 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,7 %
Uitsluitingen	0,8 %
Land	3,7 %
Schorsing	1,4 %
Vermindering	1,0 %
Vermindering gevolgd door uitsluiting	0,5 %
Uitsluitingen	0,8 %

Tabel 4.2.VIII geeft het niveau van de sancties weer ten opzichte van de werkzoekende uitkeringsge-rechtigde volledig werklozen in 2012. Voor het hele land bedraagt het sanctiepercentage 3,7 %. Met 1,4 % vertegenwoordigen de voorlopige schorsingen het grootste aandeel van de sancties.

¹ Ratio = gesanctioneerd in 2012 / totaal UVW-WZ in 2012

4.3

Evaluatie van de impact van de activering van het zoekgedrag naar werk

4.3.1

Evolutie van het aantal vergoede werkzoekenden

Om de weerslag te meten van de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk ("Dispo") op de evolutie van het aantal werkzoekenden, hebben we de evolutie op verschillende doelgroepen gevolgd over een periode van 8 jaar en half, nl. vanaf het 2de trimester van 2004 tot het 4de trimester van 2012. De vastgestelde evoluties worden hier ook beïnvloed door de economische conjunctuur en andere maatregelen op de arbeidsmarkt.

Ter herinnering: de toepassing van de "Dispo"-maatregelen gaat terug tot juli 2004 voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar, tot juli 2005 voor die van 30 tot -40 jaar en tot juli 2006 voor de werkzoekenden van 40 tot -50 jaar.

Tabel 4.3.I

Dispo < 30 jaar				Dispo 30 tot < 40 jaar				Dispo 40 tot < 50 jaar								Crisis								Einde van de periode											
T2	T3	T4		T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4								
2004				2005				2006				2007				2008				2009				2010				2011				2012			

In de volgende grafieken en tabellen wordt de evolutie van het aantal werkzoekenden afzonderlijk weergegeven volgens de leeftijdsklasse die is onderworpen aan de "Dispo"-procedure: de -30-jarigen, de 30- tot -40-jarigen en de 40- tot -50-jarigen. Daaruit volgt dat de basis 100 varieert afhankelijk van de bestudeerde leeftijdsklasse: het 2de trimester van 2004 voor de -30-jarigen, het 2de trimester van 2005 voor de 30- tot -40-jarigen, en het 2de trimester van 2006 voor de 40- tot -50-jarigen.

Tabel 4.3.II
Evolutie van de vergoede werkzoekenden volgens doel-
groep en gewest

doelgroep	- 30 jaar situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de start van de procedure "activering van het zoekgedrag"	30 tot - 40 jaar = T2 2005	40 tot - 50 jaar = T2 2006	huidige situatie = T4 2012	Verschil = "huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= T2 2004					
- 30 jaar	148 636			118 085	- 30 552	- 20,6 %
Vlaanderen	52 136			39 299	- 12 837	- 24,6 %
Wallonië	74 115			60 698	- 13 417	- 18,1 %
Brussel	22 385			18 087	- 4 297	- 19,2 %
30 tot - 40 jaar		129 822		99 950	- 29 873	- 23,0 %
Vlaanderen		44 552		34 610	- 9 941	- 22,3 %
Wallonië		63 103		42 870	- 20 232	- 32,1 %
Brussel		22 168		22 469	+ 301	+ 1,4 %
40 tot - 50 jaar			117 800	89 355	- 28 446	-24,1 %
Vlaanderen			45 477	33 178	- 12 299	- 27,0 %
Wallonië			54 987	38 453	- 16 534	- 30,1 %
Brussel			17 336	17 723	+ 388	+ 2,2 %
Totaal				307 389	- 88 870	- 22,4 %
Vlaanderen				107 088	- 35 078	- 24,7 %
Wallonië				142 022	- 50 184	- 26,1 %
Brussel				58 280	- 3 609	- 5,8 %

Tabel 4.3.II laat zien dat de dalingen tussen het trimester voorafgaand aan het opstarten van de "Dispo"-procedure en het 4de trimester van 2012 vergelijkbaar zijn binnen de 3 leeftijdsklassen: - 20,6 % voor de -30-jarigen (van T2 2004 tot T4 2011), - 23 % voor de 30- tot -40-jarigen (van T2 2005 tot T4 2012) en - 24,1 % voor de 40- tot -50-jarigen (van T2 2006 tot T4 2012).

Er zijn daarentegen wel opmerkelijke verschillen tussen de gewesten. In de klasse van de -30-jarigen vertoont het Vlaams Gewest de grootste daling (- 24,6 %), gevolgd door het Waals Gewest (- 19,2 %) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 18,1 %). In de klasse van de 30- tot -40-jarigen vertoont het Waals Gewest de sterkste daling (- 32,1 %). Het Vlaams Gewest volgt met - 22,3 % en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onderscheidt zich van de 2 andere gewesten met een lichte stijging van + 1,4 %. De volgorde is dezelfde in de klasse van de 40 tot -50-jarigen: achtereenvolgens - 30,1 % voor het Waals Gewest, - 27 % voor het Vlaams Gewest en + 2,2 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.3.1.1

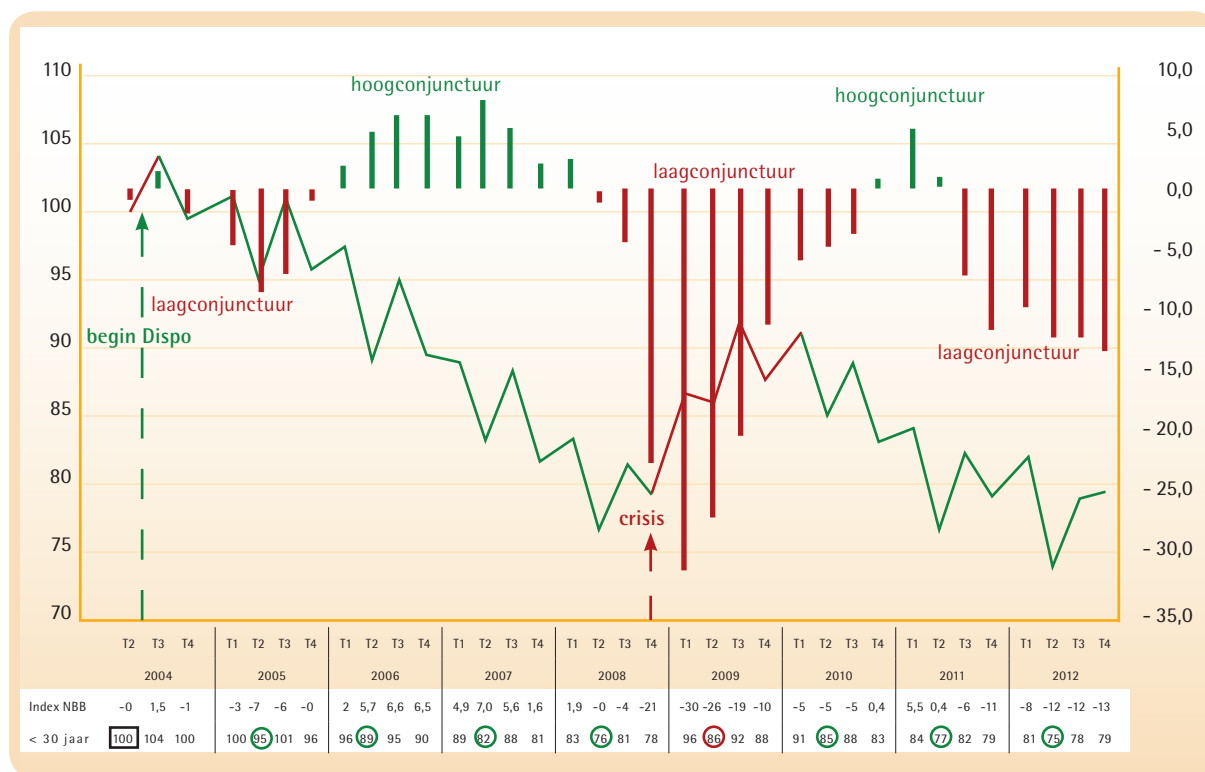
De – 30-jarigen

We herinneren eraan dat de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk voor de werkzoekenden jonger dan 30 jaar in werking is getreden op 1 juli 2004.

De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar vanaf het 2de trimester van 2004, waarbij het 2de trimester van 2004 wordt gelijkgesteld met basis 100. De datum van inwerkingtreding van de activeringsprocedure wordt aangeduid door middel van een pijl. We hebben die evolutie vergeleken met die van de economische conjunctuur.

Grafiek 4.3.I

Evolutie van het aantal werkzoekenden van –30 jaar (linkerschaal) en van de bruto conjunctuurindex na seizoencorrectie¹ van de NBB (rechtterschaal) - T2 2004 tot T2 2012 (2de trimester 2004 = basis 100)

¹ In maart 2009 werd door de NBB een nieuwe methode ingevoerd voor het berekenen van de index van de economische conjunctuur; de voorafgaande gegevens werden in overeenstemming daarmee aangepast.

Tabel 4.3.III

Evolutie in absolute cijfers

Evolutie in absolute cijfers	2 ^{de} trimester 2004	Vershil	4 ^{de} trimester 2012
< 30 jaar	148 636	- 30 552 - 20,6 %	118 085

De eerste periode met een dalende economische conjunctuur tussen het 2de trimester van 2004 en het 2de trimester van 2005 gaat desondanks gepaard met een beduidende afname (met 5 procentpunten) van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar. Die tendens zet zich door gedurende de periode van goede conjunctuur (van het 3de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2007).

Vervolgens wordt gedurende de tweede periode met een dalende economische conjunctuur die zich uitstrekt vanaf het 3de trimester van 2007 tot het 2de trimester van 2009 desondanks een aanhoudende daling vastgesteld van het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar, die voortduurt tot eind 2008. Het laagste niveau wordt bereikt in het 2de trimester van 2008. Dat is 24 % lager dan het beginniveau, dat van het 2de trimester van 2004, toen de "Dispo"-maatregelen werden ingevoerd.

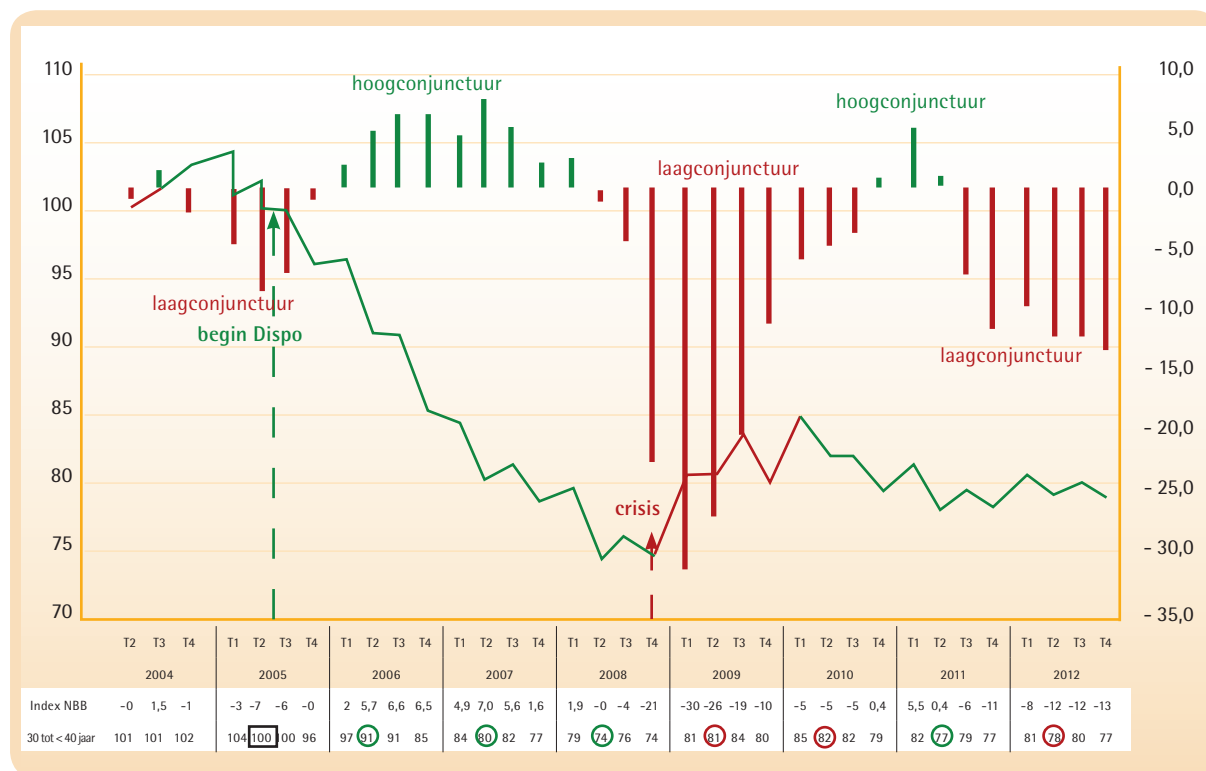
Begin 2009 gaat het aantal werkzoekenden van jonger dan 30 jaar resoluut de hoogte in omwille van de

crisis. Het is wachten tot het 2de trimester van 2010 alvorens de eerste daling op jaarbasis zich voordoet. Die daling doet de gevolgen van de crisis geleidelijk teniet. In het 4de trimester van 2012 ligt het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar 20,6 % onder het beginniveau, dat van het 2de trimester van 2004, toen de "Dispo"-procedure werd ingevoerd. Die evolutie wordt ook beïnvloed door de verlenging van de inschakelingstijd sinds 1 januari 2012.

4.3.1.2 De 30- tot - 40-jarigen

De procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk is in werking getreden op 1 juli 2005 voor de werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar. De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot minder dan 40 jaar, waarbij het 2de trimester van 2005 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.3.II
Evolutie van het aantal werkzoekenden van 30 tot -40 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechtterschaal) - T2 2004 tot T2 2012 (2de trimester 2005 = basis 100)

Tabel 4.3.IV
Evolutie in absolute cijfers

Evolutie in absolute cijfers	2 ^{de} trimester 2005	Vershil	4 ^{de} trimester 2012
30 jaar tot < 40 jaar	129 822	- 29 873 - 23,0 %	99 950

Terwijl het aantal werkzoekenden jonger dan 30 jaar is gedaald vanaf het 3de trimester van 2004 – en dat ondanks de slechtere economische conjunctuur – geldt dat niet voor de werkzoekenden van 30 tot –40 jaar; hun aantal neemt pas af vanaf het 2de trimester van 2005.

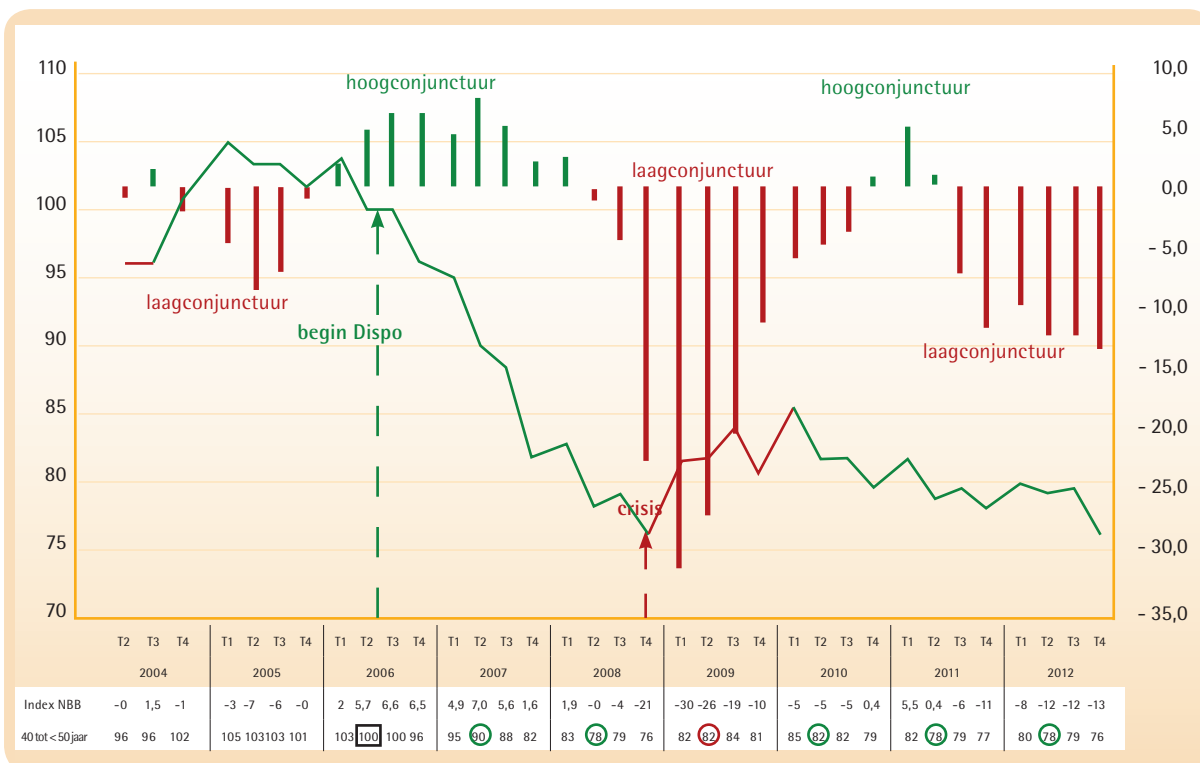
We stellen ook een opleving van de economische conjunctuur vast sinds in juli 2005 de activeringsmaatregelen voor het zoekgedrag naar werk gericht op de werkzoekenden van 30 tot 40 jaar zijn ingevoerd. De invloed op het aantal werkzoekenden in die leeftijdscategorie blijkt al meteen aanzienlijk te zijn: – 9 procentpunt van het 2de trimester van 2005 tot het 2de trimester van 2006. Die daling houdt aan ondanks de ommekeer van de conjunctuur tijdens het 3de trimester van 2006. Eind 2008 bedroeg de daling van het aantal werkzoekenden van 30 tot

–40 jaar 26 % ten opzichte van het beginniveau van het 2de trimester van 2005. Sinds begin 2009 is de tendens gekeerd omwille van de crisis: hun aantal stijgt opnieuw sterk, maar een jaar later brengt de opnieuw dalende trend omwille van de opleving van de conjunctuur de 30- tot –40-jarigen op slechts 3 procentpunten van hun positie van voor de crisis (77 punten in het 2de trimester van 2011 tegenover 74 punten in het 2de trimester van 2008). De ommekeer van de conjunctuur in de loop van het 2de semester van 2011 heeft ten slotte nog steeds geen weerslag op de populatie van de werkzoekenden van 30 tot –40 jaar. Hun aantal stagneert in het 4de trimester 2012 op 77 punten.

4.3.1.3 De 40- tot –50-jarigen

De procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk trad op 1 juli 2006 in werking voor de werkzoekenden van 40 tot –50 jaar. De volgende grafiek illustreert de evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot –50 jaar, waarbij het 2de trimester van 2006 als basis 100 wordt genomen.

Grafiek 4.3.III
Evolutie van het aantal werkzoekenden van 40 tot –50 jaar (linkerschaal) en van de brutoconjunctuurindex na seizoenscorrectie van de NBB (rechtterschaal)/ T2 2004 tot T2 2012 (2de trimester 2006 = basis 100)

Tabel 4.3.V
Evolutie in absolute cijfers

Evolutie in absolute cijfers	2 ^{de} trimester 2006	Verschil		4 ^{de} trimester 2012
40 jaar tot < 50 jaar	117 800	- 28 446	- 24,1 %	89 355

Het aantal werkzoekenden van 40 tot –50 jaar ver-
toonde over de hele periode een stijgende trend, die
zich heeft voortgezet tot het 1ste trimester van
2005. Daarna volgde een stagnatie die heeft ge-
duurd tot het 3de trimester van 2006.

Pas in het 4de trimester van 2006 is een echte om-
mekeer waarneembaar. Deze periode van twee en
een half jaar (van het 2de trimester van 2006 tot het
4de trimester van 2008) kende een aanzienlijke da-
ling, aangezien er zich een vermindering met
24 procentpunten voordeed in vergelijking met het
beginniveau van het 2de trimester van 2006. Die da-
ling is vergelijkbaar met de afname eind 2008 bij de
–30-jarigen (– 22 procentpunten) en bij de 30- tot
–40-jarigen (– 26 procentpunten).

Deze dalende trend volgt de evolutie van de econo-
mische conjunctuur niet, die sedert het 2de trimester
van 2006 tot het 4de trimester van 2008 aanzienlijk is
verslechterd (de bruto-index na seizoenscorrectie
van de NBB daalt van + 5,7 naar – 21,5).

Tot slot kunnen we door de crisis opnieuw een ver-
hoging vaststellen van het aantal werkzoekenden
van 40 tot –50 jaar, die aanhoudt tot begin 2010.
Dan volgt een nieuwe daling en zitten we op het
niveau van voor de crisis: 76 punten in het 4de tri-
mester van 2012 tegen 76 punten in het 4de trimes-
ter van 2008. In totaal, over de hele periode, be-
draagt de daling – 24,1 %.

4.3.2

Evolutie van de vergoede langdurig werklozen (2 jaar en langer) volgens de doelgroep

Tabel 4.3.VI

Evolutie van de vergoede werkzoekenden met werkloosheidsduur van 2 jaar en langer (voor de crisis)

doelgroep	- 30 jaar situatie op het einde van de maand voorafgaand aan de procedure "activering van het zoekgedrag"	30 tot - 40 jaar = juni 2005	40 tot - 50 jaar = juni 2006	situatie vóór de crisis = juni 2008	Verschil = "situatie vóór crisis" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= juni 2004					
- 30 jaar	46 313			33 860	- 12 453	- 26,9 %
30 tot - 40 jaar		70 317		45 413	- 24 904	- 35,4 %
40 tot - 50 jaar			78 411	55 543	- 22 868	- 29,2 %
Totaal				134 816	- 60 225	- 30,9 %

De voorgaande tabel toont een aanzienlijke vermindering van het aantal werkzoekende vergoede werklozen (- 30,9 %) sedert de start van de "Dispo"-procedure, en dat tot het uitbreken van de economische crisis. Om identieke maanden te vergelijken hebben we gekozen voor juni 2008 om de situatie van voor de crisis te karakteriseren.

76

Volgens leeftijdsklasse zijn het de langdurig werklozen van 30 tot -40 jaar die in aantal het sterkst zijn gedaald (- 35,4 %), gevolgd door de 40- tot - 50-jarigen (- 29,2 %) en, tot slot, de jongeren van minder dan 30 jaar (- 26,9 %).

Tabel 4.3.VII

Evolutie van de vergoede werkzoekenden met werkloosheidsduur van 2 jaar en langer (vanaf de crisis)

doelgroep	situatie vóór de crisis = juni 2008	huidige situatie = december 2012	Verschil = "huidige situatie" min "situatie vóór de crisis"	
- 30 jaar	33 860	27 024	- 6 836	- 20,2 %
30 tot - 40 jaar	45 413	40 476	- 4 937	- 10,9 %
40 tot - 50 jaar	55 543	44 936	- 10 607	- 19,1 %
Totaal	134 816	112 436	- 22 380	- 16,6 %

Het uitbreken van de economische crisis heeft niet geleid tot een stijging van de langdurige werkloosheid. We stellen nog steeds een daling vast van - 20,2 % bij de -30-jarigen, van - 10,9 % bij de 30- tot -40-jarigen en van - 19,1 % bij de 40- tot -50-jarigen.

Tabel 4.3.VIII
UVW-WZ van minder dan 50 jaar – werkloosheidsduur
≥ 2 jaar

Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	53 081	90 401	24 957	168 440
2001	45 852	88 817	24 511	159 180
2002	44 678	90 738	25 607	161 024
2003	47 990	96 470	27 953	172 412
2004	53 928	102 598	30 856	187 382
2005	57 526	106 138	32 389	196 053
2006	50 122	99 143	31 925	181 190
2007	39 303	85 861	30 333	155 497
2008	30 615	72 929	28 195	131 738
2009	28 706	65 333	27 524	121 563
2010	30 128	61 830	28 353	120 312
2011	30 959	59 619	29 163	119 740
2012	28 974	56 516	28 968	114 459
2005	100	100	100	100
2012	50,4	53,2	89,4	58,4
2011	100	100	100	100
2012	93,6	94,8	99,3	95,6

Wanneer we de evolutie van de langdurige werkloosheid uittekenen sinds het jaar 2000, stellen we een stijging vast tot 2005, gevolgd door een aanzienlijke daling die duurt tot in 2012. Die daling bedraagt 41,6 % tussen 2005 en 2012 (- 81 594 eenheden). Ze houdt nog aan tussen 2011 en 2012 (- 4,4 %).

Tabel 4.3.IX
UVW-WZ van minder dan 50 jaar – werkloosheidsduur
< 2 jaar

Jaar	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2000	70 816	71 750	22 664	165 231
2001	71 657	73 939	23 575	169 171
2002	97 750	88 073	30 722	216 545
2003	100 507	88 658	31 220	220 385
2004	109 565	119 569	37 719	266 852
2005	88 454	83 838	28 822	201 114
2006	81 561	82 166	28 843	192 570
2007	71 203	81 186	28 337	180 726
2008	67 981	81 744	27 988	177 713
2009	88 519	91 600	31 299	211 417
2010	87 582	91 245	32 807	211 634
2011	77 379	86 499	31 273	195 151
2012	79 514	86 149	30 832	196 495
2005	100	100	100	100
2012	89,9	102,8	107,0	97,7
2011	100	100	100	100
2012	102,8	99,6	98,6	100,7

In tegenstelling tot de langdurige werkloosheid, volgt de werkloosheid van minder dan 2 jaar de economische conjunctuur: we zien een piek in 2004 (266 852 personen), gevolgd door een continue daling tot in 2008 (177 713 personen). Vervolgens gaat de werkloosheid van minder dan 2 jaar door de economische crisis opnieuw de hoogte in in 2009, stabiliseert ze het jaar nadien en daalt ten slotte opnieuw in 2011. Tussen 2005 en 2012 is de daling echter minder sterk (- 4 620 eenheden, zijnde 2,3 %) dan die van de langdurige werkloosheid. Ten slotte merken we nog een lichte stijging op tussen 2011 en 2012: + 0,7 %.

4.3.3

Evolutie van het aantal vergoede werklozen vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende

4.3.3.1

Vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies

Wat is de evolutie van het aantal vrijgestelde vergoede werklozen wegens het volgen van een beroepsopleiding, het hervatten van studies, het zich voorbereiden op een activiteit als zelfstandige enz. sinds het opstarten van de "Dispo"-procedure?

We stippen meteen aan dat die vrijgestelde werklozen slechts een deel omvatten van het geheel aan opleidingsactiviteiten die door de gemeenschappen en de gewesten worden georganiseerd.

Tabel 4.3.X

Evolutie van de vergoede werklozen (beroepsopleiding, studies ...) (vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende) naar doelgroep en gewest

78

doelgroep	- 30 jaar situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de procedure "activering van het zoekgedrag" = T2 2004	30 tot - 40 jaar = T2 2005	40 tot - 50 jaar = T2 2006	huidige situatie = T4 2012	Verschil = "huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
- 30 jaar	17 211			20 745	+ 3 533	+ 20,5 %
Vlaanderen	8 871			8 775	- 96	- 1,1 %
Wallonië	7 249			10 525	+ 3 276	+ 45,2 %
Brussel	1 091			1 445	+ 354	+ 32,4 %
30 tot - 40 jaar		9 384		12 213	+ 2 829	+ 30,1 %
Vlaanderen		4 769		5 201	+ 432	+ 9,1 %
Wallonië		3 711		5 681	+ 1 970	+ 53,1 %
Brussel		905		1 331	+ 426	+ 47,1 %
40 tot - 50 jaar			5 200	7 991	+ 2 791	+ 53,7 %
Vlaanderen			2 842	3 402	+ 560	+ 19,7 %
Wallonië			1 965	3 748	+ 1 783	+ 90,7 %
Brussel			393	841	+ 448	+ 113,9 %
Totaal				40 948	+ 9 153	+ 28,8 %
Vlaanderen				17 378	+ 896	+ 5,4 %
Wallonië				19 954	+ 7 029	+ 54,4 %
Brussel				3 616	+ 1 227	+ 51,4 %

Als we op het niveau van het land de evolutie bestuderen van het aantal vergoede werklozen met een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende om een voltijdse of een deeltijdse beroepsopleiding te volgen, om studies te hervatten of zich voor te bereiden op een activiteit als zelfstandige, stellen we een voortdurende stijging vast van het aantal gerechtigden en dat voor alle leeftijdsklassen.

Over de periode van het 2de trimester van 2006 tot het 4de trimester van 2012 zijn het de 40- tot 50 jarigen die de sterkste stijging laten noteren (+ 53,7 %).

Op het niveau van de gewesten stellen we vast dat het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de sterkste stijgingen laten optekenen: respectievelijk + 54,4 % en + 51,4 %. In het Vlaams Gewest verschilt de evolutie sterk naargelang de leeftijdsklasse.

Eind 2012 waren 40 948 personen vrijgesteld wegens het volgen van een beroepsopleiding of het hervatten van studies en opleidingen. (Deze cijfers geven slechts een deel van de opleidingen weer, namelijk diegene waarvoor een vrijstelling werd toegekend).

Tabel 4.3.XI
Aantal vrijgestelden wegens beroepsopleiding, hervatten van studies en opleidingen

- 30 jaar	20 745	51 %
Vlaanderen	8 775	50 %
Wallonië	10 525	53 %
Brussel	1 445	40 %
30 tot - 40 jaar	12 213	30 %
Vlaanderen	5 201	30 %
Wallonië	5 681	28 %
Brussel	1 331	37 %
40 tot - 50 jaar	7 991	20 %
Vlaanderen	3 402	20 %
Wallonië	3 748	19 %
Brussel	841	23 %
Totaal	40 948	100 %
Vlaanderen	17 378	100 %
Wallonië	19 954	100 %
Brussel	3 616	100 %

Uit tabel 4.3.XI blijkt dat de -30-jarigen die vrijgesteld zijn wegens beroepsopleiding of het hervatten van studies en opleidingen het talrijkst zijn: ze vertegenwoordigen 51 % van het geheel aan vrijgestelden.

4.3.3.2

Vrijgestelden om sociale en familiale redenen

Tabel 4.3.XII

Evolutie van de vergoede werklozen (sociale en familiale redenen) (vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende) naar doelgroep en gewest

doelgroep	- 30 jaar situatie op het einde van het trimester voorafgaand aan de procedure "activering van het zoekgedrag"	30 tot - 40 jaar = T2 2005	40 tot - 50 jaar = T2 2006	huidige situatie = T4 2012	verschil = "huidige situatie" min "situatie vóór aanvang procedure"	
	= T2 2004					
- 30 jaar	2 344			2 602	+ 258	+ 11,0 %
Vlaanderen	1 863			1 231	- 632	- 33,9 %
Wallonië	408			1 123	+ 715	+ 175 %
Brussel	73			248	+ 175	+ 240 %
30 tot - 40 jaar		2 664		3 611	+ 947	+ 35,5 %
Vlaanderen		2 182		1 712	- 470	- 21,5 %
Wallonië		399		1 413	+ 1 014	+ 254 %
Brussel		83		486	+ 403	+ 485 %
40 tot - 50 jaar			772	1 150	+ 378	+ 49,0 %
Vlaanderen			704	605	- 99	- 14,0 %
Wallonië			50	410	+ 360	+ 721 %
Brussel			18	134	+ 116	+ 646 %
Totaal				7 363	+ 1 583	+ 27,4 %
Vlaanderen				3 548	- 1 201	- 25,3 %
Wallonië				2 947	+ 2 090	+ 244 %
Brussel				868	+ 694	+ 399 %

Sinds de invoering van de "Dispo"-maatregelen is het aantal vrijgestelden om sociale en familiale redenen aanzienlijk toegenomen in het Waals Gewest (+ 244 %) en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 399 %). In het Vlaams Gewest registreren we daarentegen een daling van 25,3 %.

Die stijgingen staan echter voor een inhaalbeweging van die beide gewesten t.o.v. het Vlaams Gewest. Het Vlaams Gewest totaliseert in het 4de trimester van 2012 nog steeds:

- bij de -30-jarigen: 47,3 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 43,2 % voor het Waals Gewest en 9,5 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- bij de 30- tot -40-jarigen: 47,4 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 39,1 % voor het Waals Gewest en 13,5 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

- bij de 40- tot -50-jarigen: 52,6 % van de vrijgestelden om sociale en familiale redenen tegenover 35,7 % voor het Waals Gewest en 11,7 % voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Eind 2012 waren in totaal 7 363 personen vrijgesteld voor dit motief, d.i. een daling van 8,9 % ten opzichte van eind 2011.

4.4

De gegevensuitwisseling in het kader van de controle op de beschikbaarheid van de werklozen en de beslissingen van de RVA

4.4.1

De telling van de gegevenstransmissies

Er is sedert 1 oktober 2004 een gegevensuitwisseling tussen de RVA en de gewestinstellingen operationeel volgens de modaliteiten voorzien in het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004.

De RVA telt alle transmissies die worden uitgevoerd door de gewestinstellingen en selecteert de transmissies die informatie bevatten over een gebrek aan medewerking in het kader van de acties die werden voorgesteld door de gewestinstellingen. De selectie is gebaseerd op een volledige registratie van de gegevens die door de gewestinstellingen werden bezorgd langs elektronische weg of op papier. De informatie wordt op verschillende manieren doorgestuurd: elektronisch en op papier. Andere informatie vervolledigt of verbetert de reeds bezorgde gegevens. Aangezien transmissies (een of meerdere elektronische transmissies evenals een of meerdere 'papieren' transmissies) betrekking kunnen hebben op dezelfde feiten, worden dergelijke 'dubbels' verwijderd.

Om het aantal transfers en de opvolging door de RVA zo correct mogelijk te kunnen weergeven, wordt een geïnformatiseerde volledige registratie uitgewerkt van alle transfers met alle transmissies, en dat ongeacht de drager (elektronisch of op papier) of het bedoelde publiek (al dan niet vallend

onder het toepassingsveld van de opvolgingsprocedure m.b.t. het zoekgedrag naar werk).

De gewestinstellingen hebben hun eigen benaderingswijze en hun eigen kenmerken bij het opzetten van begeleidingsacties, wat een invloed heeft op de aard van de transmissies (manier van meedelen van de werkaanbiedingen, aard en frequentie van de uitnodigingen, ...).

Bij het interpreteren van de transmissiegegevens van de verschillende gewesten moet dan ook rekening worden gehouden met de hierboven vermelde omstandigheden en factoren.

In 2012 ontving de RVA 79 689 transmissies en werden er 93 162 behandeld, en bij deze 93 162 behandelde transmissiedossiers gaat het zowel om een stock van dossiers van 2011 die nog behandeld moesten worden als om transmissies die in 2012 naar de RVA werden gestuurd. Na uitzuivering van de dubbels bij de 93 162 behandelde transmissies, behield de RVA nog 90 568 te behandelen dossiers. In de volgende tabel worden die dossiers uitgesplitst volgens de gewestinstelling die ze heeft doorgestuurd en worden ook de transmissies vermeld die slaan op werkzoekenden van 50 jaar of ouder.

Tabel 4.4.1

Verdeling van de dossiers volgens de gewestinstelling

	VDAB	FOREM	ACTIRIS	ADG	Totaal
Ontvangen transmissies in 2012	28 594	41 543	9 377	175	79 689
waarvan 50 +	1 167	1 018	136	13	2 334
Behandelde transmissies in 2012 (inbegrepen stock 2011)	31 348	50 452	11 176	190	93 162
waarvan 50 +	1 369	1 215	170	13	2 767
Dossiers voor verdere behandeling in 2012 (na uitzuivering van de dubbels)	31 040	48 297	11 048	187	90 568
waarvan 50 +	1 344	1 184	170	13	2 711

Er kunnen zich verschillen voordoen tussen de aantallen in deze tabel en die in het hiernavolgende schema, te wijten aan het feit dat een dossier aan een ander gewestelijk organisme kan worden overgemaakt in de loop van de behandeling.

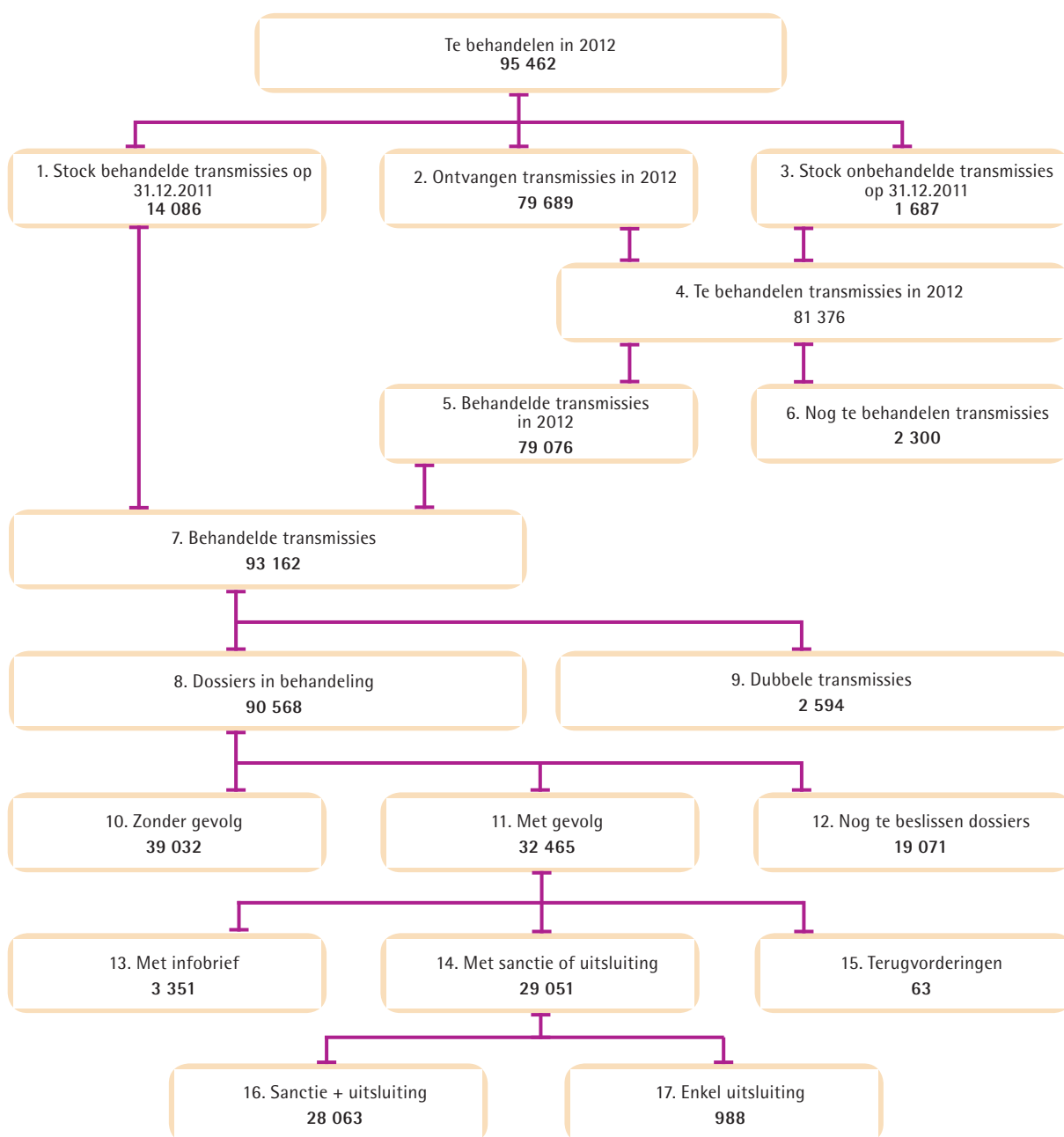
4.4.2

De behandeling van de transmissiedossiers

In 2012 had de RVA in totaal 95 462 transmissiedossiers te behandelen. Het volgende schema in grafiek 4.4.I geeft een overzicht van de herkomst van die dossiers en van het gevolg dat er aan gegeven werd.

In concreto gaat het om de stock van 14 086 behandelde dossiers (cel 1) en 1 687 onbehandelde dossiers (cel 3) ingediend voor 1 januari 2012, alsook om 79 689 dossiers (cel 2) die de RVA van de gewestinstellingen ontvangen heeft in de loop van 2012.

Grafiek 4.4.I
Behandeling van de transmissiedossiers

Van die 95 462 transmissiedossiers werden er 93 162 (cel 7) effectief onderzocht in 2012, terwijl er op 31 december 2012 nog 2 300 (cel 6) onderzocht moesten worden.

2 594 van de in 2012 effectief onderzochte transmissiedossiers (cel 9) werden gevoegd bij een ander dossier omdat het ging om dubbeldossiers over dezelfde feiten voor dezelfde werkzoekende.

Van de 90 568 dossiers voor verdere behandeling (cel 8) werd er voor 71 497 (cellen 10+11) reeds een beslissing genomen, terwijl er op 31 december 2012 nog 19 071 (cel 12) op een beslissing wachtten.

De 71 497 genomen beslissingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

- 39 032 dossiers (cel 10) werden zonder gevolg geklasseerd.
 - Het gaat vooral om dossiers van werkzoekenden waarvoor geen enkel dossier bestaat bij de RVA of die niet voldoen aan de voorwaarden om aanspraak te maken op uitkeringen op basis van studies of arbeid (14 854).
 - Verder gaat het om werkzoekenden die onder tusschen werk hebben gevonden, arbeidsongeschikt zijn of niet vergoedbaar zijn omdat ze geschorst zijn of uitgesloten zijn van het recht op uitkeringen (8 353).

- Blijven ook zonder gevolg: de transmissiedossiers van werklozen die niet verplicht als werkzoekende moeten zijn ingeschreven, bijvoorbeeld omdat ze vrijgesteld zijn om sociale en familiale redenen of omdat ze een opleiding volgen (1 147).

- Tot slot is er ook een aantal werkzoekenden voor wie de oorspronkelijke reden om het dossier aan de RVA te bezorgen, nadien werd herroepen door de gewestinstelling, en dossiers die door de RVA als ongerechtvaardigd werden beschouwd of die om administratieve redenen later niet verder dienden behandeld te worden door de RVA (14 678).

- 29 051 werkzoekenden (cel 14) kregen een sanctie of een uitsluiting opgelegd.
- 3 351 schoolverlaters die in hun inschakelingstijd zaten en nog niet werden vergoed (cel 13) kregen een infobrief met een uiteenzetting over hun rechten en plichten voor het geval ze na hun inschakelingstijd aanspraak zouden maken op uitkeringen.

Tabel 4.4.II geeft voor elk van de gewestinstellingen en ook voor het land de verdeling van de transmissies weer en het gevolg dat er aan gegeven werd. De gegevens slaan zowel op de dossiers van werkzoekenden binnen als buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. Alle beslissingen, ook de gevallen waaraan geen gevolg werd gegeven, worden met vermelding van de reden door de RVA meegedeeld aan de gewestinstellingen.

Tabel 4.4.II
Behandeling van de transmissiedossiers

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2012	Ont- vangen trans- missies	Behan- delde trans- missies	Nog te behand- elen trans- missies	Te behand- elen dossiers	Dubbele trans- missies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te be- slissen dossiers	Met info- brief	Met sanctie en/of uitslui- ting	% met gevolg (t.o.v. besliste dossiers)	% met sanctie en/of uitslui- ting (t.o.v. besliste dossiers)
				(6+7+8)			(9+10)				7/(6+7)	10/(6+7)
VDAB	28 594	31 348	599	31 040	308	14 399	12 771	3 870	1 587	11 165	47,0 %	41,1 %
FOREM	41 543	50 452	1 197	48 297	2 155	18 201	15 469	14 627	1 489	13 975	45,9 %	41,5 %
ACTIRIS	9 377	11 176	503	11 048	128	6 377	4 116	555	254	3 823	39,2 %	36,4 %
ADG	175	190	1	187	3	53	108	26	21	87	67,1 %	54,0 %
Totaal	79 689	93 162	2 300	90 568	2 594	39 032	32 465	19 071	3 351	29 051	45,4 %	40,6 %
VDAB	35,9 %	33,6 %	26,0 %	34,3 %	11,9 %	36,9 %	39,3 %	20,3 %	47,4 %	38,4 %		
FOREM	52,1 %	54,2 %	52,1 %	53,3 %	83,1 %	46,7 %	47,7 %	76,7 %	44,4 %	48,1 %		
ACTIRIS	11,8 %	12,0 %	21,9 %	12,2 %	4,9 %	16,3 %	12,7 %	2,9 %	7,6 %	13,2 %		
ADG	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,3 %	0,1 %	0,6 %	0,3 %		
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %		
		100 %		100 %			100 %			100 %		
VDAB		98,1 %	1,9 %	99,0 %	1,0 %	46,4 %	41,1 %	12,5 %	12,4 %	87,6 %		
FOREM		97,7 %	2,3 %	95,7 %	4,3 %	37,7 %	32,0 %	30,3 %	9,6 %	90,4 %		
ACTIRIS		95,7 %	4,3 %	98,9 %	1,1 %	57,7 %	37,3 %	5,0 %	6,2 %	93,8 %		
ADG		99,5 %	0,5 %	98,4 %	1,6 %	28,3 %	57,8 %	13,9 %	19,4 %	80,6 %		
Totaal		97,6 %	2,4 %	97,2 %	2,8 %	43,1 %	35,8 %	21,1 %	10,3 %	89,7 %		

Er kunnen zich verschillen van een eenheid voordoen tussen de aantallen van bepaalde cellen in de tabel en die in het schema hiervoor, te wijten aan het feit dat een dossier aan een ander ge- westelijk organisme kan worden overgemaakt in de loop van de behandeling.

In 2012 werd voor het land 45,4 % (32 465) van de 71 497 dossiers waarvoor een beslissing werd geno- men, met gevolg behandeld (kolom 7 van tabel 4.4.II). 29 051 werkzoekenden werden gesanctio- neerd (kolom 10) en 3 351 kregen een infobrief met hun rechten en plichten (kolom 9).

Voor 40,6 % van de dossiers waarvoor reeds een be- slissing werd genomen, werd een sanctie uitgespro- ken (kolom 12). Voor de dossiers die door de VDAB werden doorgestuurd, bedraagt dat percentage 41,1 % (11 165 gesanctioneerden op 27 170 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers van de FOREM is dat 41,5 % (13 975 gesanctioneerden op 33 670 dossiers met een beslissing). Voor de dossiers door- gestuurd door ACTIRIS is dat 36,4 % (3 823 gesan- ctioneerden op 10 493 dossiers met een beslissing) en voor de dossiers afkomstig van het ADG is dat 54,0 % (87 sancties op 161 dossiers met een beslis- sing).

Tabel 4.4.III geeft de uitsplitsing van de transmissies weer volgens het feit of die slaan op werkzoekenden binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk. Voor deze statistiek vangt de procedure aan op het ogenblik van het verzenden van de verwittigingsbrief.

Tabel 4.4.III
Transmissies al naargelang ze betrekking hebben op WZ binnen of buiten de procedure tot activering van het zoekgedrag naar werk

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Ont- vangen trans- missies	Behan- delde trans- missies	Nog te behan- delen trans- missies	Te behan- delen dossiers	Dubbele trans- missies	Zonder gevolg	Met gevolg	Nog te be- slissen dossiers	Met info- brief	Met sanctie en/of uitslui- ting
2012										
				(6+7+8)			(9+10)			
Totaal										
Aantal	79 689	93 162	2 300	90 568	2 594	39 032	32 465	19 071	3 351	29 051
%	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
waarvan dossiers in het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	36 688	45 248	638	43 759	1 489	14 703	16 169	12 887	513	15 618
%	46,0	48,6	27,7	48,3	57,4	37,7	49,8	67,6	15,3	53,8
waarvan dossiers buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk										
Aantal	43 001	47 914	1 662	46 809	1 105	24 329	16 296	6 184	2 838	13 433
%	54,0	51,4	72,3	51,7	42,6	62,3	50,2	32,4	84,7	46,2

Uit tabel 4.4.III blijkt dat 46,2 % van de in 2012 ontvangen transmissies betrekking heeft op dossiers van werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk. De dossiers waarvoor een sanctie werd betekend, zijn ietwat oververtegenwoordigd (53,8 %) in het totale aantal dossiers binnen en buiten Dispo.

Tabel 4.4.IV deelt de dossiers waarvoor in 2012 een beslissing werd genomen in naar de aard van de beslissing en volgens de gewestinstelling die het dossier naar de RVA heeft gestuurd. Bovendien wordt een onderscheid gemaakt al naargelang de gegevens die aan de RVA werden bezorgd, betrekking hebben op werkzoekenden binnen de procedure inzake activering van het zoekgedrag naar werk of buiten die procedure.

Tabel 4.4.IV

Aantal beslissingen volgens de gewestinstelling die het dossier aan de RVA heeft overgemaakt

2012	Land		VDAB		FOREM + ADG		ACTIRIS	
Totaal								
Besliste dossiers	71 497	100 %	27 170	100 %	33 831	100 %	10 493	100 %
zonder gevolg	39 032	54,6 %	14 399	53,0 %	18 254	53,9 %	6 377	60,8 %
sanctie	29 051	40,6 %	11 165	41,1 %	14 062	41,6 %	3 823	36,4 %
infobrief	3 351	4,7 %	1 587	5,8 %	1 510	4,5 %	254	2,4 %
terugvorderingen	63	0,1 %	19	0,1 %	5	0,0 %	39	0,4 %
In het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk								
Besliste dossiers	30 872	100 %	6 414	100 %	19 603	100 %	4 854	100 %
zonder gevolg	14 703	47,6 %	2 813	43,8 %	9 525	48,6 %	2 365	48,7 %
sanctie	15 618	50,6 %	3 417	53,3 %	9 741	49,7 %	2 459	50,7 %
infobrief	513	1,7 %	177	2,8 %	332	1,7 %	4	0,1 %
terugvorderingen	38	0,1 %	7	0,1 %	5	0,0 %	26	0,5 %
Buiten het kader van de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk								
Besliste dossiers	40 625	100 %	20 756	100 %	14 228	100 %	5 639	100 %
zonder gevolg	24 329	59,8 %	11 586	55,8 %	8 729	61,3 %	4 012	71,2 %
sanctie	13 433	33,1 %	7 748	37,3 %	4 321	30,4 %	1 364	24,2 %
infobrief	2 838	7,0 %	1 410	6,8 %	1 178	8,3 %	250	4,4 %
terugvorderingen	25	0,1 %	12	0,1 %	0	0,0 %	13	0,2 %

Uit de gegevens blijkt dat 43,2 % van de dossiers waarvoor een beslissing werd genomen (30 872 op 71 497 dossiers) slaat op werkzoekenden binnen de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk. In Vlaanderen bedraagt dat aandeel 23,6 % (6 414 op 27 170 dossiers), in Wallonië 57,9 % (19 603 op 33 831 dossiers) en in Brussel 46,3 % (4 854 op 10 493 dossiers).

De infobrieven worden echter uitsluitend gestuurd naar werkzoekenden buiten de procedure voor activering van het zoekgedrag naar werk omdat het hier bijna altijd gaat om werkzoekende schoolverlaters die nog niet uitkeringsgerechtigd zijn.

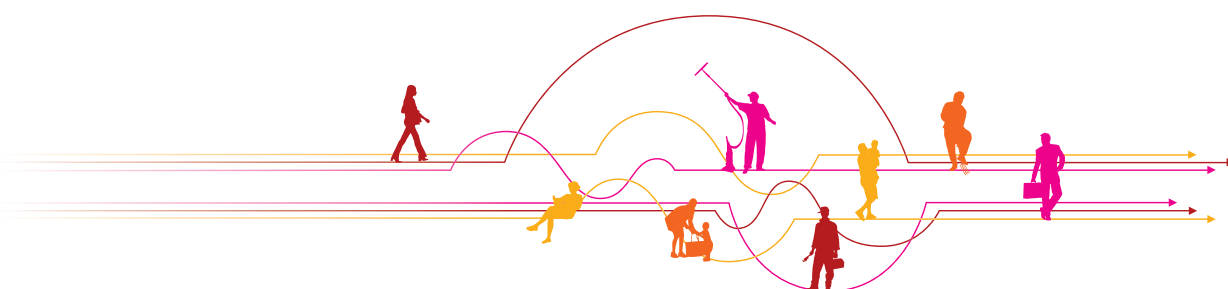
Tabel 4.4.V geeft per gewest het aantal sancties of uitsluitingen weer volgens de reden waarom het dossier werd doorgestuurd.

Tabel 4.4.V
Sancties of uitsluitingen volgens de reden van het over-
gemaakte dossier

Transmissies (binnen en buiten de procedure opvolging zoekgedrag) waarvoor een sanctie of uitsluiting werd uitgesproken											
2012		Diagnose- gesprek	Traject- voorstel	Collectieve infosessie	Opleiding	Andere acties	Werk- aanbod	Uitschrij- ving	Spontane acties + 1 ^{ste} inschr.	Totaal	%
Vlaams Gewest	Aantal	2	946	0	477	1	306	9 447	0	11 179	38,5
	%	0,0	8,5	0,0	4,3	0,0	2,7	84,5	0,0	100	
Waals Gewest	Aantal	3	21	0	240	19	7 197	6 578	0	14 058	48,4
	%	0,0	0,2	0,0	1,7	0,1	51,2	46,8	0,0	100	
waarvan Duitstalige Gemeenschap	Aantal	1	1	0	6	1	4	79	0	92	0,3
	%	1,1	1,1	0,0	6,5	1,1	4,3	85,9	0,0	100	
Brussels Hoofd- stedelijk Gewest	Aantal	0	1	0	8	0	31	3 774	0	3 814	13,1
	%	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,8	99,0	0,0	100	
Land	Aantal	5	968	0	725	20	7 534	19 799	0	29 051	100
	%	0,0	3,3	0,0	2,5	0,1	25,9	68,2	0,0	100	

Zoals eerder reeds werd aangegeven, hebben de ge-
westinstellingen hun eigen benaderingswijze voor
hun contacten met de werkzoekenden. Het is be-
langrijk daarmee rekening te houden bij de interpre-
tatie van de cijfergegevens.

De werklozen met bedrijfstoeslag (voorheen brugpensioen)

88

Sedert 1 januari 2012 heeft het conventioneel brugpensioen een andere naam. Voortaan heet het "Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag", afgekort tot SWT. Het stelsel blijft gebaseerd op het Koninklijk Besluit van 3 mei 2007, dat gewijzigd werd.

De toegangsvoorwaarden (leeftijd en aantal jaren beroepsloopbaan) worden geleidelijk opgetrokken voor de algemene stelsels. Die verhoging zal evenwel slechts ingaan vanaf 1 januari 2015 voor de collectieve overeenkomsten die al bestaan op 31 december 2011, alsook voor de overeenkomsten die ze verlengen.

Voor de ondernemingen erkend als onderneming in moeilijkheden wordt de leeftijdsvoorwaarde geleidelijk aan ook verhoogd tot 55 jaar in 2018.

Voor de ondernemingen erkend als onderneming in herstructurering wordt de leeftijdsvoorwaarde vanaf 1 januari 2013 op 55 jaar gebracht voor de periodes van erkenning die ingaan vanaf 1 januari 2013.

5.1

De niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelag

Tabel 5.1.I

	50 tot < 55 jaar		55 tot < 60 jaar		60 jaar en ouder		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)	Absolute cijfers	Index (2000=100)
2000	8 719	100	37 724	100	68 035	100	114 478	100
2001	7 158	82	36 919	98	65 874	97	109 951	96
2002	6 081	70	38 657	102	61 746	91	106 484	93
2003	6 453	74	41 284	109	60 178	88	107 915	94
2004	7 239	83	42 769	113	59 861	88	109 869	96
2005	6 104	70	43 343	115	59 571	88	109 018	95
2006	4 778	55	42 477	113	63 814	94	111 069	97
2007	3 552	41	40 370	107	69 657	102	113 579	99
2008	2 387	27	38 534	102	73 230	108	114 151	100
2009	1 863	21	36 417	97	77 272	114	115 552	101
2010	1 402	16	35 007	93	81 101	119	117 510	103
2011	834	10	32 395	86	81 966	120	115 196	101
2012	526	6	29 257	78	81 026	119	110 809	97

In 2012 waren er 110 809 begunstigden van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag; dat is een daling met 4 387 eenheden, of 3,8 % tegenover 2011.

De verdeling van de begunstigden van het SWT volgens het geslacht vertoont evenwel uiteenlopende evoluties.

5.1.1

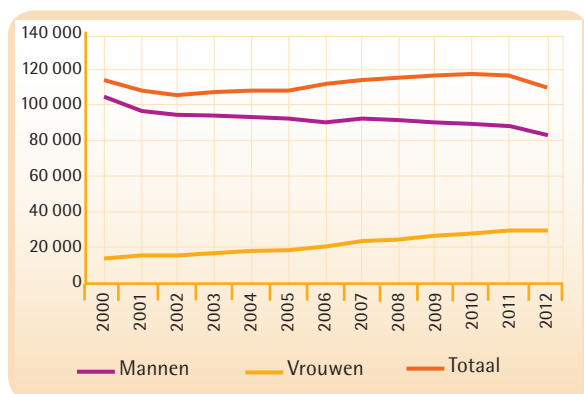
Volgens geslacht

Tabel 5.1.II

	Mannen	Vrouwen	Totaal
2000	101 171	13 307	114 478
2001	96 375	13 575	109 950
2002	93 450	13 034	106 484
2003	93 025	14 890	107 915
2004	92 800	17 069	109 870
2005	91 014	18 004	109 018
2006	90 872	20 197	111 069
2007	91 219	22 360	113 579
2008	90 656	23 495	114 151
2009	89 865	25 687	115 552
2010	89 298	28 212	117 510
2011	86 005	29 190	115 196
2012	81 423	29 386	110 809

In 2000 waren de 101 171 mannelijke niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage goed voor 88 %, de overgrote meerderheid binnen dit stelsel, tegenover amper 13 307 vrouwen, of 12 %.

Grafiek 5.1.I

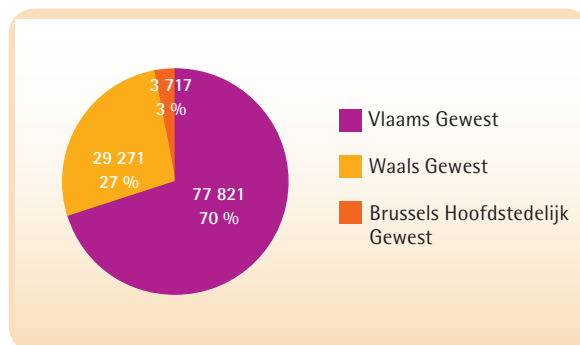
In de loop van de periode 2000-2012 deed zich tegelijkertijd een gestage daling voor van het aantal begunstigde mannen ingevolge het optrekken van de leeftijd waarop men toegang heeft tot het stelsel, en een stijging van het aantal vrouwen die tot het systeem toetraden, die voortvloeit uit de verhoging van hun pensioengerechtigde leeftijd en hun grotere participatie op de arbeidsmarkt.

Tussen 2000 en 2012 is het aandeel van de vrouwen meer dan verdubbeld, van 12 % naar 26,5 %, terwijl het bij de mannen afnam van 88 % naar 73,5 %.

Tussen 2011 en 2012 daalde het aantal gerechtigden op het voltijdse stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage met 3,8 %, wat overeenkomt met 4 387 eenheden. Volgens het geslacht is er een lichte stijging met 0,7 % van het aantal vrouwen, d.i. 196 personen, terwijl het aantal mannen met 5,3 % of met 4 583 eenheden daalt.

5.1.2 Volgens gewest

Grafiek 5.1.II

Tussen 2000 en 2012 is het overwicht van Vlaanderen op het vlak van werkloosheid met bedrijfstoelage nog toegenomen. Het aantal rechthebbenden dat in het Vlaams Gewest woont, ging van 75 382 in 2000 naar 77 821 in 2012; hun relatief aandeel steeg van 66 % in 2000 naar 70 % in 2012.

In Wallonië loopt dat aandeel terug van 29 % in 2000 naar 27 % in 2012. Het aantal Waalse begunstigten daalt van 33 492 in 2000 naar 29 271 in 2012.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is in 2012 nog amper goed voor 3 % van de werklozen met bedrijfstoelage, tegenover 5 % in 2000. 3 717 begunstigten zijn er momenteel gedomicilieerd tegenover 5 603 twaalf jaar geleden.

Tabel 5.1.III

	Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdst. Gewest		Land	
	Totaal	Relatief aandeel	Totaal	Relatief aandeel	Totaal	Relatief aandeel	Totaal	Relatief aandeel
2000	75 382	66 %	33 492	29 %	5 603	5 %	114 478	100 %
2001	72 600	66 %	32 127	29 %	5 223	5 %	109 950	100 %
2002	70 692	66 %	30 991	29 %	4 800	5 %	106 484	100 %
2003	72 261	67 %	31 011	29 %	4 643	4 %	107 915	100 %
2004	73 725	67 %	31 579	29 %	4 566	4 %	109 870	100 %
2005	73 564	67 %	31 019	28 %	4 435	4 %	109 018	100 %
2006	75 334	68 %	31 285	28 %	4 450	4 %	111 069	100 %
2007	77 374	68 %	31 697	28 %	4 508	4 %	113 579	100 %
2008	78 091	68 %	31 683	28 %	4 376	4 %	114 151	100 %
2009	79 370	69 %	31 908	27 %	4 274	4 %	115 552	100 %
2010	80 851	69 %	32 433	27 %	4 225	4 %	117 509	100 %
2011	79 786	69 %	31 391	27 %	4 019	3 %	115 196	100 %
2012	77 821	70 %	29 271	27 %	3 717	3 %	110 809	100 %

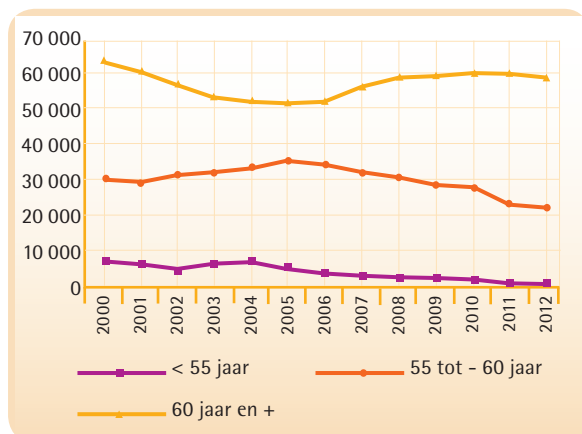
5.1.3

Volgens leeftijdsklasse

De grafieken 5.1.III en 5.1.IV illustreren de evolutie van het aantal werklozen met bedrijfstoeslag in de loop van de periode 2000-2012 volgens het geslacht en de leeftijdsklasse waartoe zij behoren.

Grafiek 5.1.III

De mannen in het SWT (ex-bruggepensioneerden)
Evolutie van 2000 tot 2012

De evolutie van het aantal mannelijke uitkerings-trekkers in de loop van die periode komt overeen met de geleidelijke daling van de -55-jarigen ingevolge het optrekken van de leeftijd waarop men toegang krijgt tot het stelsel. De leeftijdsklasse van 55 tot - 60 jaar groeit aan tot in 2005. Van dan af kent die categorie een langzame maar gestage terugloop.

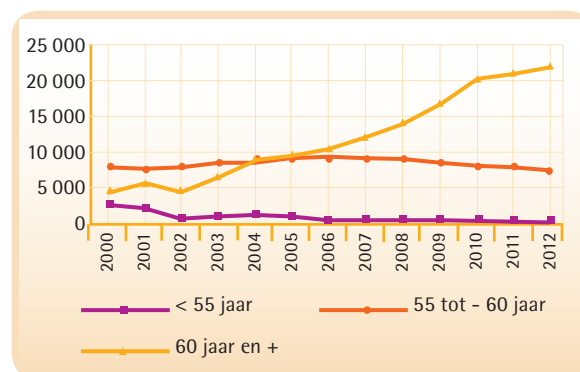
Na een daling van het aantal begunstigten tussen 2002 en 2005, gaat de klasse van de 60-plussers terug in stijgende lijn om vanaf 2010 terug het niveau te bereiken van in het begin van het decennium.

In 2012 zien we een daling van het aantal mannelijke begunstigten van het SWT met 5,3 % ten opzichte van 2011, zijnde 4 583 personen.

Die evolutie is te zien in alle leeftijdsklassen. Het gaat om 2 577 personen in de leeftijdsklasse van de 55- tot -60-jarigen en 1 780 in die van de 60-plussers.

Grafiek 5.1.IV

De vrouwen in het SWT (ex-bruggepensioneerden)
Evolutie van 2000 tot 2012

De evolutie van het aantal vrouwelijke begunstigten van het SWT weerspiegelt de invloed van de geleidelijke verhoging van de pensioenleeftijd bij de vrouwen. Tussen 2000 en 2012 is het aantal vrouwelijke werklozen met bedrijfstoeslag van 60 jaar en ouder bijna vervijfvoudigd, want het steeg van 4 675 in 2000 naar 22 105 in 2012.

Ten opzichte van 2011 was er in 2012 een lichte groei van 0,7 % van het aantal vrouwen, zijnde 196 personen.

5.1.4 Volgens bedrijfstak

Tabel 5.1.IV

	Mannen	Vrouwen	Totaal	
			Absolute cijfers	in %
Primaire sector	194	46	240	0,2 %
Secundaire sector	59 812	9 145	68 956	62,2 %
Tertiaire sector	16 781	16 624	33 405	30,1 %
Onbepaald	4 636	3 571	8 207	7,4 %
Totaal	81 423	29 386	110 809	100,0 %

De begunstigden van het voltijdse stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag komen voornamelijk uit de secundaire sector met 62,2 % van de begunstigden, terwijl 30 % afkomstig is uit de tertiaire sector.

Van de 68 956 personen uit de secundaire sector zijn er 87 % van het mannelijke geslacht en 13 % van het vrouwelijke geslacht. Daarentegen zijn er bijna evenveel mannen (16 781 eenheden) als vrouwen (16 624 eenheden) bij de 33 405 uitkeringstrekkers uit de tertiaire sector.

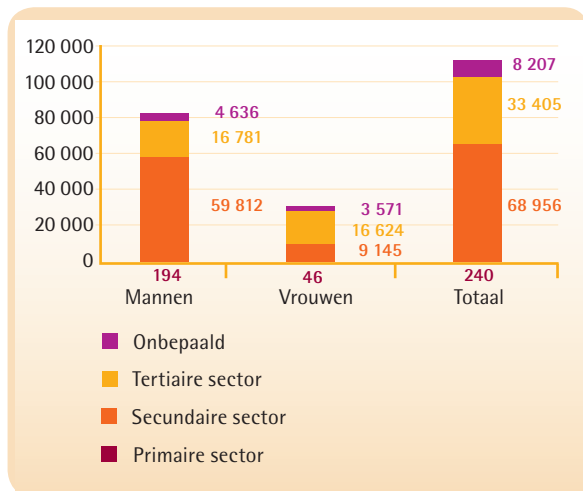
5.1.5 De werklozen met bedrijfstoelag ten opzichte van de beroepsbevolking

Wat is het aandeel van de niet-werkzoekende voltijdse werklozen met bedrijfstoelag in de beroepsbevolking?

Om dat aandeel na te gaan, hebben we de ratio's berekend die de werklozen met bedrijfstoelag van 55 jaar en ouder vergelijken met de beroepsbevolking uit dezelfde leeftijdsklasse. Om die vergelijking correct uit te voeren, diende vooraf het aantal niet-werkzoekende personen in het SWT te worden toegevoegd aan de noemer (beroepsbevolking). De niet-werkzoekenden zijn immers niet opgenomen in het begrip "beroepsbevolking".

92

Grafiek 5.1.V

De verdeling van de werklozen met bedrijfstoelag volgens geslacht illustreert dat 73 % van de mannelijke gerechtigden een werknemer uit de secundaire sector is, terwijl 21 % uit de tertiaire sector komt.

De vrouwen komen daarentegen in bijna 57 % van de gevallen uit de tertiaire sector en in 31 % van de gevallen uit de secundaire sector.

5.1.5.1 Voor het land

Tabel 5.1.V

	Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar			Werklozen met bedrijfstoeslag van 55 jaar en ouder		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	186 600	84 800	271 400	90 453	12 340	102 793
2002	198 200	99 700	297 900	88 456	11 947	100 403
2003	211 100	107 500	318 700	87 705	13 757	101 462
2004	225 200	125 800	351 000	86 914	15 715	102 630
2005	250 300	137 600	387 900	86 111	16 803	102 914
2006	255 100	149 900	405 100	87 069	19 221	106 291
2007	274 900	173 000	448 000	88 437	21 590	110 027
2008	282 400	180 200	462 600	88 755	23 009	111 764
2009	292 900	193 300	486 200	88 284	25 405	113 689
2010	315 500	208 500	524 000	88 063	28 045	116 108
2011	321 800	226 400	548 200	85 307	29 054	114 361

Bron: Eurostat (gegevens 2012 nog niet beschikbaar) voor de beroepsbevolking en RVA voor de werklozen met bedrijfstoeslag

Tabel 5.1.V bevat voor het land de evolutie van de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar, alsook die van de volledig werklozen met bedrijfstoeslag van 55 jaar en ouder volgens het geslacht.

Tussen 2001 en 2011 is de beroepsbevolking in de leeftijdsklasse van 55 tot 65 jaar meer dan verdubbeld (+ 102 %). Ze ging van 271 400 naar 548 200 personen, dit is een toename van 135 200 mannen en 141 600 vrouwen. Vergeleken met hun niveau in 2001 zijn het de vrouwen die de grootste stijging hebben laten optekenen met 167 %, terwijl de mannen hun aantal met 72 % zagen aangroeien.

Tijdens dezelfde periode ging het aantal niet-werkzoekende voltijdse werklozen met bedrijfstoeslag van 55 jaar en ouder omhoog met 12 %; naar geslacht vertaalde zich dat in een daling met 5 % bij de mannen en in een stijging met 137 % bij de vrouwen.

Tabel 5.1.VI

	(ex-)brugpensioen/beroepsbevolking + (ex-)brugpensioen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	33 %	13 %	27 %
2002	31 %	11 %	25 %
2003	29 %	11 %	24 %
2004	28 %	11 %	23 %
2005	26 %	11 %	21 %
2006	25 %	11 %	21 %
2007	24 %	11 %	20 %
2008	24 %	11 %	19 %
2009	23 %	12 %	19 %
2010	22 %	12 %	18 %
2011	21 %	11 %	17 %

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Niet-werkzoekende voltijdse werklozen met bedrijfstoeslag}}{\text{Beroepsbevolking + niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag}}$$

Tussen 2001 en 2011 ging de ratio tussen het SWT (ex-brugpensioen) en de beroepsbevolking van 27 % naar 17 %. Bekeken volgens geslacht stelt men een gelijkaardige evolutie vast van de ratio van de mannelijke werknemers. Die ratio bedroeg 33 % in 2001 en viel in 2011 terug naar 21 %. Die ratio is veel lager bij de vrouwen, bij wie ze van 13 % in 2001 naar 11 % in 2011 ging.

5.1.5.2

Voor de gewesten

Tabel 5.1.VII bevat voor de gewesten de evolutie van de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar, alsook die van de gerechtigden van het SWT van 55 jaar en ouder volgens het geslacht.

Tabel 5.1.VII

Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar				(ex-)bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder		
	Mannen	Vlaams Gewest Vrouwen	Totaal	Mannen	Vlaams Gewest Vrouwen	Totaal
2001	115 500	46 100	161 600	61 466	7 437	68 904
2002	120 200	54 300	174 500	60 437	7 280	67 717
2003	124 800	56 200	181 100	60 266	8 559	68 825
2004	136 800	69 500	206 300	59 771	9 867	69 638
2005	147 700	72 900	220 600	59 326	10 600	69 926
2006	151 000	84 600	235 600	60 117	12 230	72 347
2007	165 800	96 500	262 200	61 247	13 817	75 064
2008	168 500	101 000	269 500	61 726	14 823	76 549
2009	175 100	112 300	287 300	61 726	16 669	78 395
2010	189 500	122 500	312 000	61 743	18 610	80 353
2011	191200	129 400	320 600	60 180	19 606	79 785
	Mannen	Waals Gewest Vrouwen	Totaal	Mannen	Waals Gewest Vrouwen	Totaal
2001	52 600	27 700	80 300	25 172	3 746	28 919
2002	58 000	31 300	89 300	24 528	3 593	28 121
2003	66 200	36 600	102 800	24 185	4 018	28 203
2004	66 700	41 500	108 100	24 099	4 559	28 659
2005	77 900	48 700	126 600	23 868	4 877	28 745
2006	80 500	50 300	130 800	24 119	5 518	29 637
2007	83 800	58 500	142 300	24 384	6 182	30 566
2008	88 300	60 500	148 800	24 299	6 597	30 896
2009	90 600	59 600	150 200	23 958	7 090	31 047
2010	99 200	64 900	164 200	23 832	7 707	31 539
2011	102 200	72 900	175 100	23 470	7 921	31 391
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest			Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2001	18 400	11 000	29 500	3 814	1 157	4 971
2002	20 000	14 200	34 200	3 490	1 074	4 564
2003	20 100	14 700	34 800	3 254	1 179	4 433
2004	21 800	14 800	36 600	3 044	1 289	4 334
2005	24 700	16 000	40 700	2 916	1 326	4 243
2006	23 700	15 000	38 800	2 834	1 473	4 307
2007	25 400	18 000	43 400	2 806	1 591	4 397
2008	25 500	18 700	44 300	2 730	1 589	4 319
2009	27 300	21 400	48 700	2 599	1 646	4 246
2010	26 800	21 000	47 800	2 488	1 728	4 216
2011	28 300	24 200	52 500	2 355	1 664	4 019

Bron: Eurostat (gegevens 2012 nog niet beschikbaar)

Van 2001 tot 2011 steeg de beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar met 118 % in Wallonië, met 98 % in Vlaanderen en met 78 % in Brussel.

Het zijn de vrouwen die de grootste stijging hebben laten optekenen: + 181 % in Vlaanderen, + 163 % in Wallonië en + 120 % in Brussel. In de 3 gewesten wordt eveneens een positieve evolutie vastgesteld bij de mannelijke be-

roepsbevolking, al is die minder groot dan bij de vrouwen. De mannelijke beroepsbevolking groeit met 94 % in het Waals Gewest, met 66 % in het Vlaams Gewest en met 54 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In de loop van dezelfde periode is het aantal werklozen met bedrijfstoelag in de leeftijdsklasse van de 55-plussers met 16 % gestegen in het Vlaams Gewest

en met 9 % in het Waals Gewest. De opwaartse evolutie is toe te schrijven aan de evoluties vastgesteld bij de vrouwen, waarvan het aantal in die periode toeneemt met 164 % in Vlaanderen en met 111 % in Wallonië. Het aantal mannelijke begunstigen daalt in Vlaanderen met 2 % en in Wallonië met 7 %.

In Brussel daarentegen stellen we een daling vast van het totale aantal gerechtigden van 55 jaar en ouder met 19 %. Die evolutie is toe te schrijven aan de relatief gezien grotere daling, met 38 %, van de mannelijke werklozen met bedrijfstoeslag dan in de 2 andere gewesten, gecombineerd met een meer gematigde stijging van het aantal vrouwen, met 44 %.

Tabel 5.1.VIII geeft die evolutie jaar per jaar weer met het jaar 2001 als basis 100.

Tabel 5.1.VIII

Beroepsbevolking van 55 tot 65 jaar				(ex-)bruggepensioneerden van 55 jaar en ouder		
	Vlaams Gewest		Totaal		Vlaams Gewest	
	Mannen	Vrouwen			Mannen	Vrouwen
2001	100	100	100	100	100	100
2002	104	118	108	98	98	98
2003	108	122	112	98	115	100
2004	118	151	128	97	133	101
2005	128	158	137	97	143	101
2006	131	184	146	98	164	105
2007	144	209	162	100	186	109
2008	146	219	167	100	199	111
2009	152	244	178	100	224	114
2010	164	266	193	100	250	117
2011	166	281	198	98	264	116

Waals Gewest				Waals Gewest		
	Vrouwen		Totaal		Vrouwen	
	Mannen	Vrouwen			Mannen	Vrouwen
2001	100	100	100	100	100	100
2002	110	113	111	97	96	97
2003	126	132	128	96	107	98
2004	127	150	135	96	122	99
2005	148	176	158	95	130	99
2006	153	182	163	96	147	102
2007	159	211	177	97	165	106
2008	168	218	185	97	176	107
2009	172	215	187	95	189	107
2010	189	234	204	95	206	109
2011	194	263	218	93	211	109

Brussels Hoofdstedelijk Gewest				Brussels Hoofdstedelijk Gewest		
	Vrouwen		Totaal		Vrouwen	
	Mannen	Vrouwen			Mannen	Vrouwen
2001	100	100	100	100	100	100
2002	109	129	116	92	93	92
2003	109	134	118	85	102	89
2004	118	135	124	80	111	87
2005	134	145	138	76	115	85
2006	129	136	132	74	127	87
2007	138	164	147	74	138	88
2008	139	170	150	72	137	87
2009	148	195	165	68	142	85
2010	146	191	162	65	149	85
2011	154	220	178	62	144	81

Bron: Eurostat (gegevens 2012 nog niet beschikbaar)

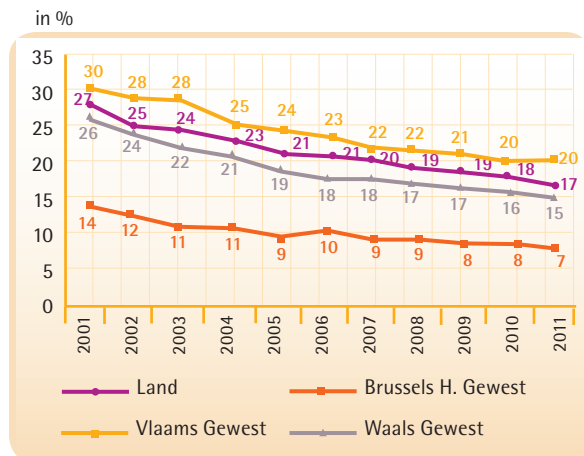
De grafieken 5.1.VI, 5.1.VII en 5.1.VIII geven de evolutie van de ratio "gerechtigden van het SWT ten opzichte van de beroepsbevolking" weer volgens het geslacht en het gewest.

Uit grafiek 5.1.VI over de evolutie van de ratio in de loop van de periode 2001 tot 2011 blijkt dat de werklozen met bedrijfstoelage (mannen en vrouwen, land) in 2001 27 % vertegenwoordigden van de beroepsbevolking uitgebreid met de werklozen met bedrijfstoelage. In één decennium is die ratio teruggevallen tot 17 %. In Vlaanderen liggen de ratio's hoger dan nationaal gezien. Ook hier stellen we een gunstige evolutie vast met een ratio die van 30 % in 2001 naar 20 % in 2011 daalt.

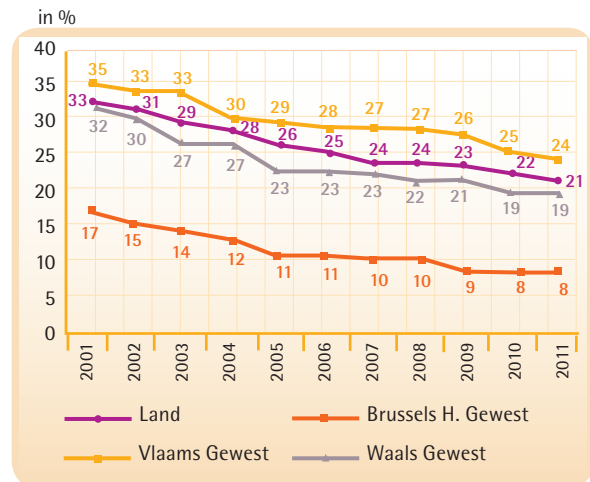
De Waalse ratio die 26 % bedroeg in 2001, zakte naar 15 % in 2011.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gekenmerkt door de laagste ratio's: van 14 % in 2001, wat ongeveer de helft is van de nationale ratio, daalt de ratio in 2011 naar 7 % of minder dan de helft van de nationale ratio.

Grafiek 5.1.VI
Mannen en vrouwen
ratio "gerechtigden van het SWT ten opzichte van de beroepsbevolking + gerechtigden van het SWT" per gewest

Grafiek 5.1.VII
Mannen
ratio "gerechtigden van het SWT ten opzichte van de beroepsbevolking + gerechtigden van het SWT" per gewest

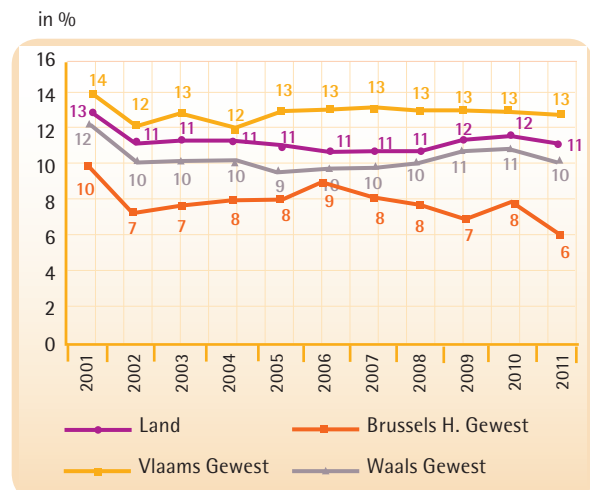

De vergelijkende analyse van de grafieken 5.1.VII en 5.1.VIII met de ratio's volgens het geslacht, toont duidelijk aan dat het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (ex-brugpensioen) eerst een statuut is geweest voor de mannelijke werknemers. Die evolutie blijft aanhouden ondanks de belangrijke daling van de ratio van de mannen en het statusquo van de ratio van de vrouwen in het laatste decennium.

In het Vlaams Gewest viel de mannelijke ratio terug van 35 % naar 24 % tussen 2001 en 2011 terwijl de vrouwelijke ratio over dezelfde periode daalde van 14 % naar 13 %.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gekenmerkt door een tamelijk bijzondere situatie waarbij de ratio's van de mannen en de vrouwen niet ver meer uit elkaar liggen. De mannelijke ratio is gezakt van 17 % naar 8 %; die van de vrouwen van 10 % in 2001 naar 6 % in 2011.

Grafiek 5.1.VIII
Vrouwen
ratio "gerechtigden van het SWT ten opzichte van de beroepsbevolking + gerechtigden van het SWT" per gewest

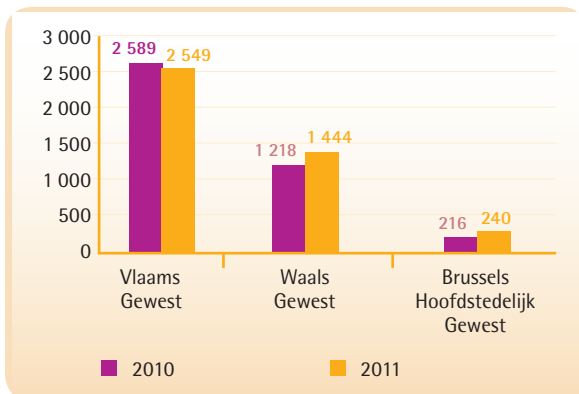
5.2 De werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag

Tabel 5.2.I

	50 tot < 55 jaar		55 tot < 60 jaar		60 jaar en ouder		Totaal	
	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)	Absolute cijfers	Index (2008=100)
2007	25		13		0		39	
2008	637	100	529	100	31	100	1 196	100
2009	845	133	1 072	203	59	193	1 976	165
2010	986	155	1 708	323	118	385	2 812	235
2011	1 142	179	2 647	500	233	752	4 023	336
2012	726	114	3 092	585	415	1 349	4 233	354

Niet alle werklozen met bedrijfstoeslag behoren tot de subgroep van de niet-werkzoekenden. Sedert 2007 is het immers zo dat een groter aantal begunstigden van dat stelsel verplicht is om als werkzoekende ingeschreven te zijn en beschikbaar te blijven voor de algemene arbeidsmarkt. Het gaat onder andere om het merendeel van de personen die hun statuut hebben verworven in het kader van een erkenning van hun onderneming als onderneming in moeilijkheden of in herstructurering.

Grafiek 5.2.I

In 2012 waren 4 233 personen geregistreerd als werkzoekende voltijdse begunstigden van het SWT. 60,2 % was woonachtig in het Vlaams Gewest, 34,1 % in het Waals Gewest en 5,7 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tabel 5.2.II

	50 tot < 55 jaar	55 tot < 60 jaar	60 jaar en ouder	Totaal
	Absolute cijfers			
Mannen	524	2 101	255	2 880
Vrouwen	201	992	160	1 353
Totaal	726	3 092	415	4 233
	Relatieve cijfers (in %)			
Mannen	12,4	49,6	6,0	68,0
Vrouwen	4,8	23,4	3,8	32,0
Totaal	17,1	73,1	9,8	100,0

De werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag zijn in 68 % van de gevallen mannen. Het aandeel van de vrouwen is tussen 2011 en 2012 echter gestegen, van 30 % naar 32 %. In de leeftijdsklasse van 55 tot - 60 jaar bevinden zich 73,1 % van de betrokken begunstigden, een duidelijke stijging ten opzichte van 2011 (65,8 %). In de klasse van 50 tot - 55 jaar was er daarentegen een daling tussen 2011 en 2012 van 28,4 % naar 17,1 %.

5.3

De personen die toetreden tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT)

Tabel 5.3.I

Stelsels van SWT	Omschrijving	2012	2011
60 jaar	Algemeen stelsel voor de werknemers die een loopbaan hebben van 35 jaar (mannen) of 28 jaar (vrouwen)	3 149	3 346
58 jaar	Algemeen stelsel voor de werknemers die een loopbaan hebben van 38 jaar (mannen) of 35 jaar (vrouwen)	4 386	5 322
58 jaar	Voor de werknemers die een betrekking hebben in een zwaar beroep (en een loopbaan van 35 jaar)	21	10
58 jaar	Voor de werknemers die erkende medische problemen hebben (en een loopbaan van 35 jaar)	38	15
56 jaar	Voor de werknemers die een tewerkstelling hebben met nachtwerk of die tewerkgesteld zijn in de bouwsector (en die een loopbaan hebben van 33 jaar)	1 272	1 020
57 jaar	Voor de werknemers die een loopbaan hebben van 38 jaar	793	781
56 jaar	Voor de werknemers die een loopbaan hebben van 40 jaar	1 597	1 201
Erkende onderneming met collectief ontslag	Werknemers die moeten zijn ingeschreven als werkzoekende	463	1 421
	Werknemers die zijn vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende	739	843
Erkende onderneming zonder collectief ontslag	Werknemers die moeten zijn ingeschreven als werkzoekende	53	94
	Werknemers die zijn vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende	132	44
Oud KB	Werknemers die nog vallen onder de voorwaarden van het KB van 1992	278	270
Totaal		12 921	14 367

Wat de algemene stelsels van het SWT betreft (60 en 58 jaar), kunnen sociologische oorzaken en de evolutie van de arbeidsmarkt de daling verklaren van de personen die toetreden tot het stelsel, maar het effect daarvan werd versterkt door de verstrenging van de toegangsvoorwaarden tot de stelsels in 2008 in het Generatiepact.

De stijging van de werkgeversbijdrage inzake het SWT draagt ook bij tot de daling van het aantal in-treders in het kader van de erkende ondernemingen.

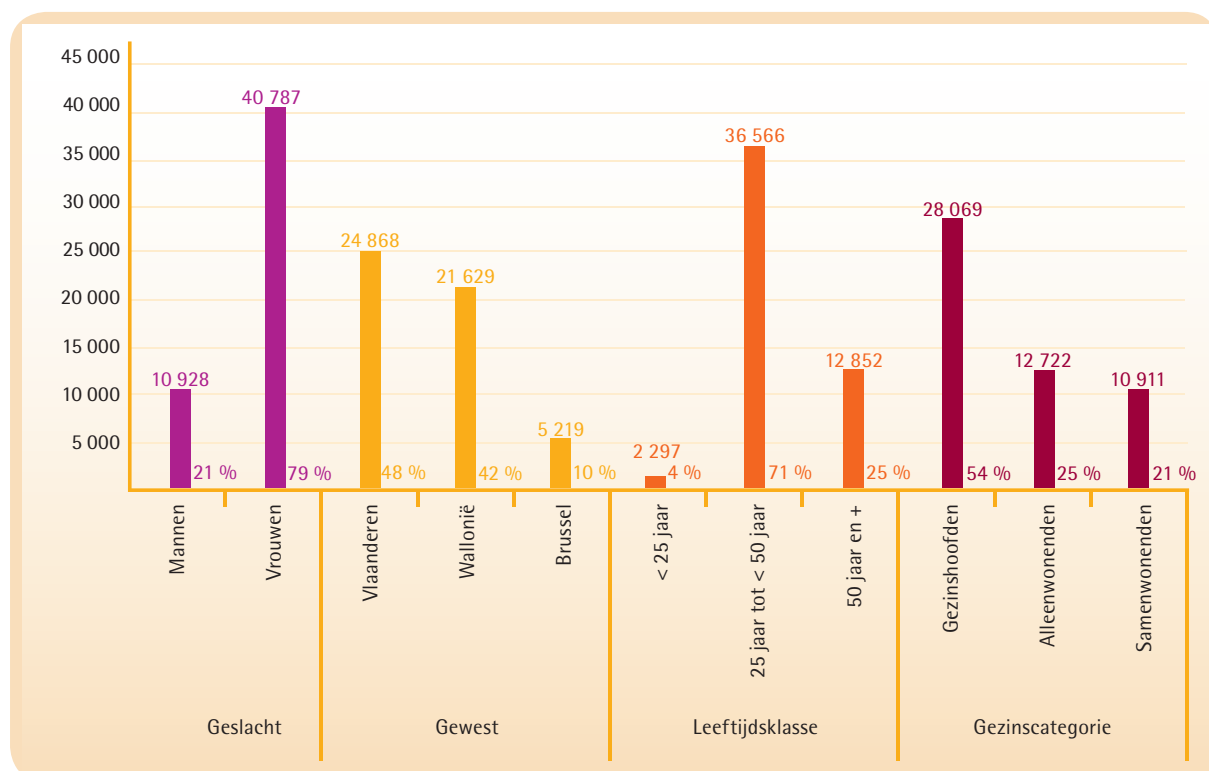
6

Federale tewerkstellingsmaatregelen

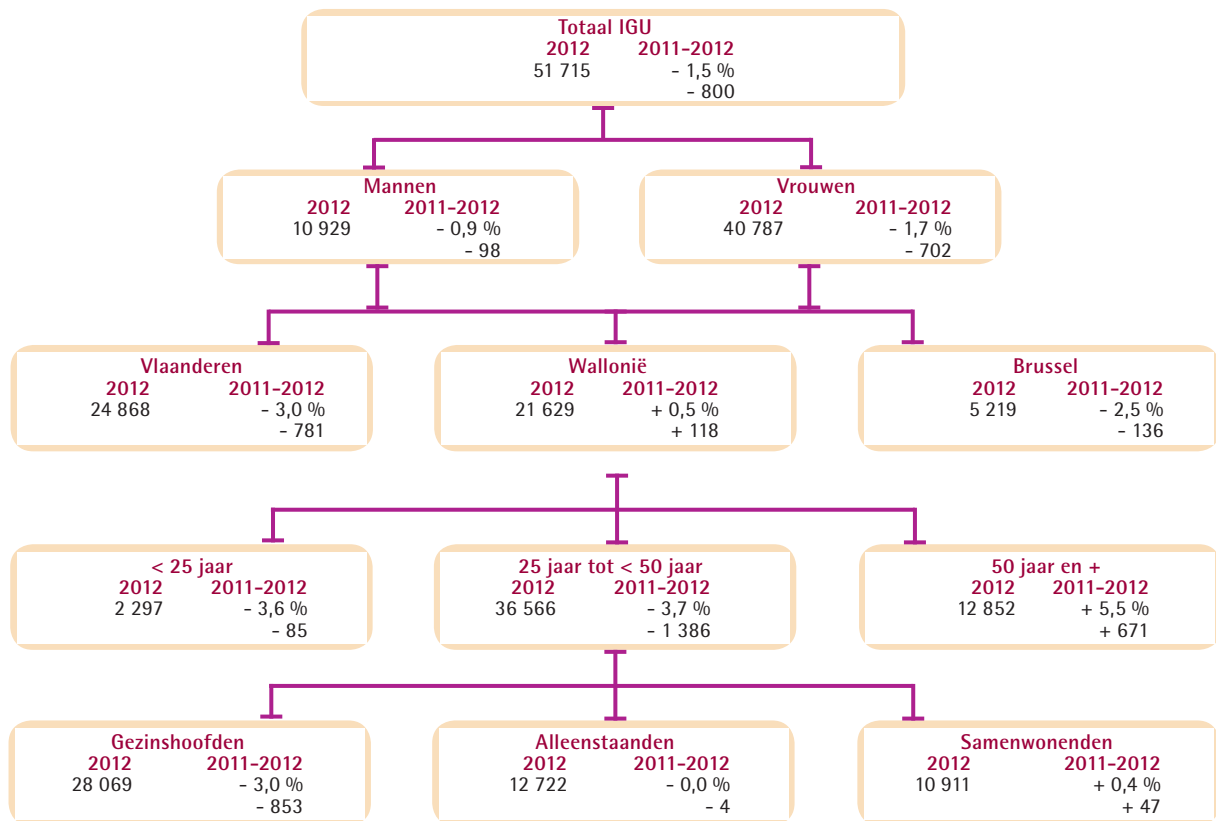
6.1

De deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU

Grafiek 6.1.1

Tabel 6.1.I

100

In 2012 is het aantal deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een inkomensgarantie-uitkering verder afgenomen. In 2012 werden er gemiddeld 51 715 eenheden per maand geteld tegenover 52 515 in 2011.

De onderlinge verhouding van deeltijdse werknemers met een IGU volgens geslacht is gelijk gebleven: 79 % vrouwen en 21 % mannen.

Iets minder dan de helft van de deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU komt uit het Vlaams Gewest, 42 % uit het Waals Gewest en 10 % uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Vergeleken met 2011 laten het Vlaams Gewest (- 3 %) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (- 2,5 %) een afname noteren, terwijl het Waals Gewest er op vooruit gaat met 0,5 %.

Enkel het aantal samenwonende werknemers met een inkomensgarantie-uitkering laat een lichte toename optekenen: + 0,4 %.

Volgens leeftijdsklasse stellen we een toenemend aantal werklozen vast van 50 jaar en ouder: + 671 eenheden of + 5,5 %. Voor de twee andere leeftijdsklassen zien we een afname.

6.2 Activeringsmaatregelen volgens het stelsel

Tabel 6.2.I

	PWA	Door- stromings- programma's	SINE	ACTIVA	win-win	Werkher- vatting- toeslag	Totaal
2007	26 450	5 748	8 713	38 271	0	4 605	83 786
2011	17 508	4 900	11 400	24 965	49 251	17 396	125 420
2012	16 230	4 846	10 953	28 146	29 195	20 116	109 487
Procentueel verschil 2012/2007	- 38,6 %	- 15,7 %	+ 25,7 %	- 26,5 %		+ 336,8 %	+ 30,7 %
Procentueel verschil 2012/2011	- 7,3 %	- 1,1 %	- 3,9 %	+ 12,7 %	- 40,7 %	+ 15,6 %	- 12,7 %
% verhouding stelsels 2007	31,6 %	6,9 %	10,4 %	45,7 %	0,0 %	5,5 %	100 %
% verhouding stelsels 2011	14,0 %	3,9 %	9,1 %	19,9 %	39,3 %	13,9 %	100 %
% verhouding stelsels 2012	14,8 %	4,4 %	10,0 %	25,7 %	26,7 %	18,4 %	100 %

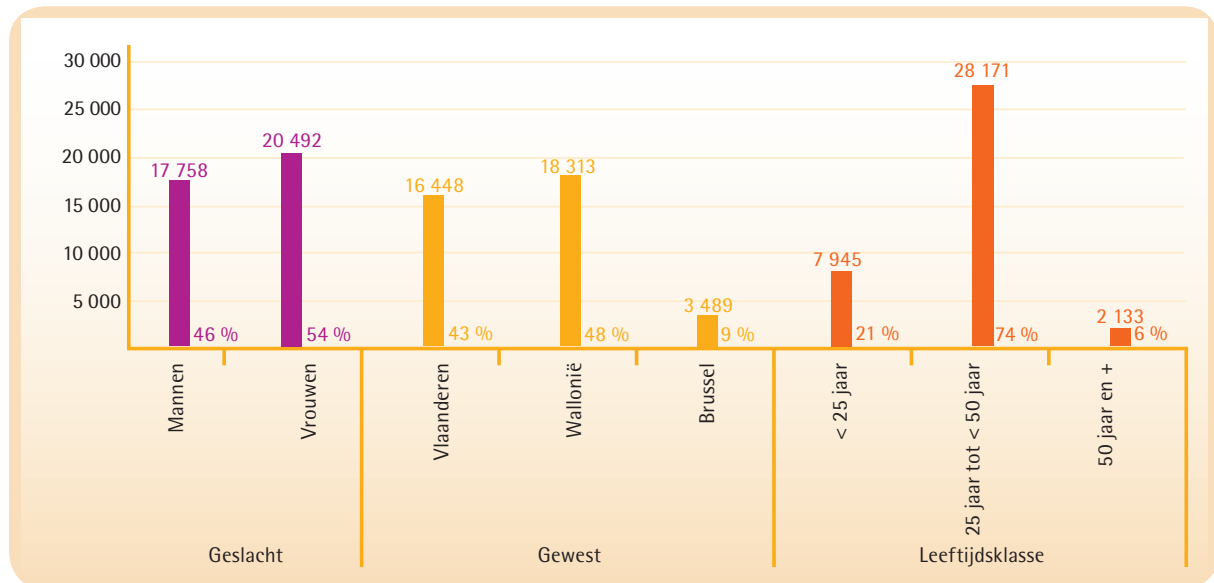
De rubriek Activa omvat naast het gewone Acti-
vaplan ook de overeenkomsten Activa-PVP (pre-
ventie- en veiligheidspersoneel). Die maatregelen
richten zich op de langdurig en/of laaggeschoolde
werklozen. De werkhervattingstoeslag omvat ook
de tijdelijke werkhervattingstoeslag bedoeld voor
de werknemers van 50 jaar en ouder die geen
20 jaar beroepsverleden kunnen bewijzen en de
acco-werkhervattingstoeslag voor de werklozen die
zich hebben gevestigd als zelfstandige in hoofdbe-
roep na een overeenkomst met een activiteitenco-
operatie.

In 2012 maakten gemiddeld 109 487 personen per
maand gebruik van een activeringsmaatregel. Dat is
12,7 % minder dan in 2011.

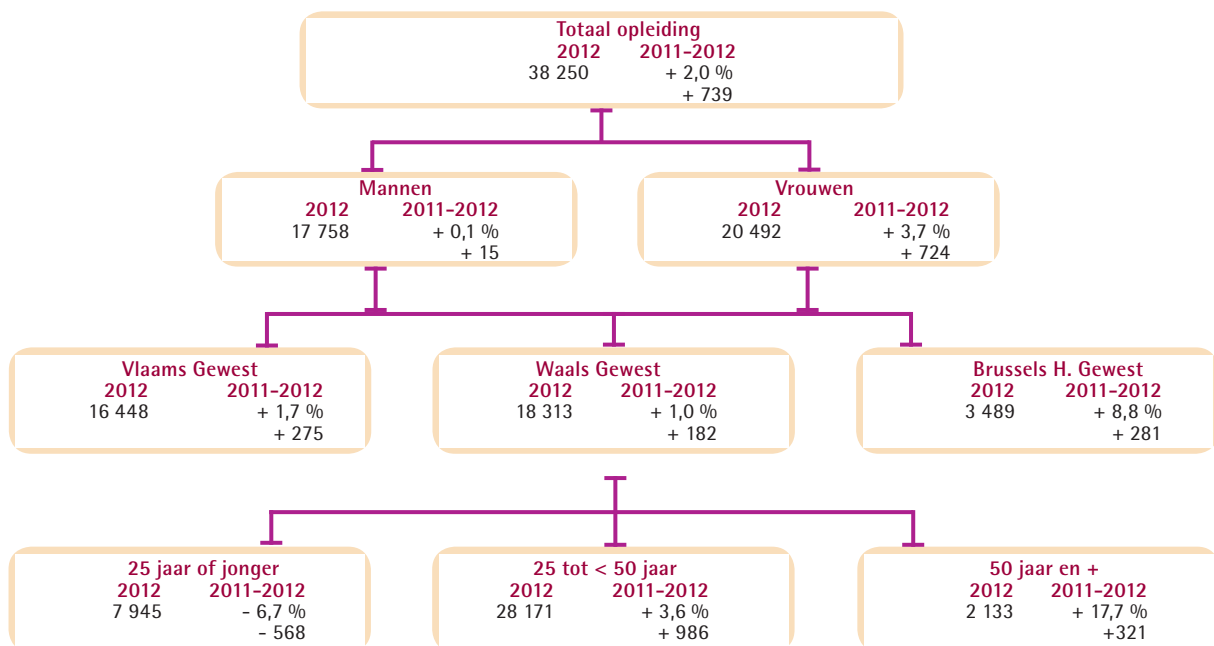
De rubriek win-win heeft het grootste aandeel bin-
nen het geheel van de activeringsmaatregelen
(26,7 %). De groep daalde in 2012 met 40,7 % ten
opzichte van 2011 tengevolge van het uitdoven van
de maatregel sinds 1 januari 2012. De werkhervat-
tingstoelagen en maatregelen Activa zitten wel in
de lift (respectievelijk + 15,6 % en + 12,7 % tegen-
over 2011). De 3 andere groepen (PWA, doorstro-
mingsprogramma's en SINE) gaan er op achteruit.

6.3 Maatregelen inzake opleiding

Grafiek 6.3.I

Tabel 6.3.I

Het aantal werklozen in opleiding stijgt licht: + 2,0 % ten opzichte van 2011. Deze stijging situeert zich vooral bij het aantal vrouwen (+ 3,7 %), aangezien het aantal mannen stabiel is gebleven (+ 0,1 %).

De opleidingen worden steeds meer gevolgd door de 50-plussers (+ 17,7 %), terwijl het aantal in de leeftijdsklasse van 25 jaar of minder afneemt (- 6,7 %).

Ook in de leeftijdsklasse van 25 tot < 50 jaar neemt het aantal opleiding toe (+ 3,6 %).

De opmerkelijkste stijging doet zich voor in het Brussels Hoofdstedelijk gewest: + 8,8 % in vergelijking met 2011.

Tabel 6.3.II geeft de verdeling van de maatregelen inzake opleiding volgens het type maatregel. Behalve het maandelijks gemiddelde aantal betalingen wordt ook het aantal verschillende personen weergegeven die van een maatregel gebruik maakten.

Tabel 6.3.II

	Aantal betalingen (maandelijks gemiddelde)			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	8 156	10 064	1 783	20 003
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	2 102	1 490	244	3 835
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	1 986	164	23	2 174
Gemengde opleidingen en andere	87	870	15	973
Opleidingen en studies met volledig leerplan	932	860	211	2 003
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	884	483	380	1 747
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	220	476	155	850
Studies aanvaard door de directeur	2 076	3 852	651	6 580
Andere	6	54	26	86
Totaal	16 448	18 313	3 489	38 250
% UVW-WZ	10,9 %	9,7 %	4,6 %	9,2 %

	Aantal verschillende personen			
	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Land
Erkende collectieve beroepsopleiding	21 119	31 441	5 367	57 927
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderneming	6 873	5 235	745	12 853
Erkende individuele beroepsopleiding in een onderwijsinstelling	4 125	395	54	4 574
Gemengde opleidingen en andere	218	1 935	38	2 191
Opleidingen en studies met volledig leerplan	1 449	1 507	379	3 335
Opleidingen en studies met volledig leerplan voor knelpuntberoepen	1 424	837	600	2 861
Middenstandsopleiding en activiteitencoöperaties	444	893	298	1 635
Studies aanvaard door de directeur	3 821	7 508	1 669	12 998
Andere	19	222	100	341
Totaal	39 492	49 973	9 250	98 715

In totaal betrof 9,2 % van de betalingen aan UVW-WZ voor 2012 werklozen in een beroepsopleiding. Meer dan de helft (52,3 %) van hen nam deel aan een collectieve beroepsopleiding. Gemiddeld werden per verschillende persoon ca. 5 maandelijkse betalingen uitgevoerd.

Behalve de uitkeringsgerechtigde werklozen in opleiding is de RVA ook verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal opleidingsmaatregelen voor niet-uitkeringsgerechtigde werklozen: opleidingsuitkeringen, stage-uitkeringen, vestigingsuitkeringen en de startbonus. In totaal ging het voor 2012 om 3 083 eenheden. Dit is een daling van 6,1 % ten opzichte van 2011. In het merendeel van de gevallen gaat het om een opleidingsuitkering (2 136 eenheden of 75,1 % van de betalingen voor niet-uitkeringsgerechtigde werklozen).

6.4 Crisispremies

Tabel 6.4.I
Betalingen

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels Hfdst. Gewest	Land
2010	T1	349	237	42	628
	T2	4 378	3 365	637	8 380
	T3	4 136	3 060	778	7 974
	T4	5 326	4 041	941	10 308
	Jaar	14 189	10 703	2 398	27 290
2011	T1	5 811	4 387	1 091	11 289
	T2	5 430	4 405	1 214	11 049
	T3	4 386	3 627	872	8 885
	T4	5 557	4 377	1 134	11 068
	Jaar	21 184	16 796	4 311	42 291
2012	T1	4 462	3 306	1 000	8 768
	T2	1 136	717	332	2 185
	T3	477	189	128	794
	T4	239	104	59	402
	Jaar	6 314	4 316	1 519	12 149
	(in %)	52	36	13	100

Sinds 1 januari 2012 is het stelsel van de crisispremies uitdovend. Er worden wel nog betalingen uitgevoerd voor wie eerder een aanvraag indiende, nieuwe aanvragen zijn echter niet langer ontvankelijk.

Het aantal premies dat per kwartaal werd betaald aan arbeiders die hun werk verloren, steeg tot een maximum van 11 289 in het 1ste kwartaal van 2011. In 2012 daalt het aantal tot 402 in het 4^e kwartaal.

In 2012 wordt 52 % van de premies toegekend aan arbeiders uit het Vlaams Gewest, 36 % aan arbeiders uit het Waals Gewest en 13 % aan arbeiders uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

6.5 Ontslaguitkeringen

Tabel 6.5.I
Betalingen

		Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels. Hfdst. Gewest	Land
2012	T1	1 081	1 023	129	2 233
	T2	4 220	3 547	803	8 570
	T3	4 279	3 045	813	8 137
	T4	5 217	3 340	749	9 306
Jaar		14 797	10 955	2 494	28 246
(in %)		52 %	39 %	9 %	100 %

Vanaf 1 januari 2012 werd de ontslaguitkering ingevoerd voor de arbeiders, dienstbodes en werknemers met een arbeidsovereenkomst voor dienstencheques. Deze permanente maatregel neemt de plaats in van de crisispremie.

De onderlinge verhouding tussen de gewesten voor wat betreft het aantal betalingen ligt in dezelfde lijn als die voor de crisispremies: iets meer dan de helft (52 %) werd uitgevoerd voor gerechtigden uit het Vlaams Gewest, 39 % voor gerechtigden uit het Waals Gewest en 9 % voor gerechtigden uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

6.6

De evolutie van de dienstencheques

6.6.1

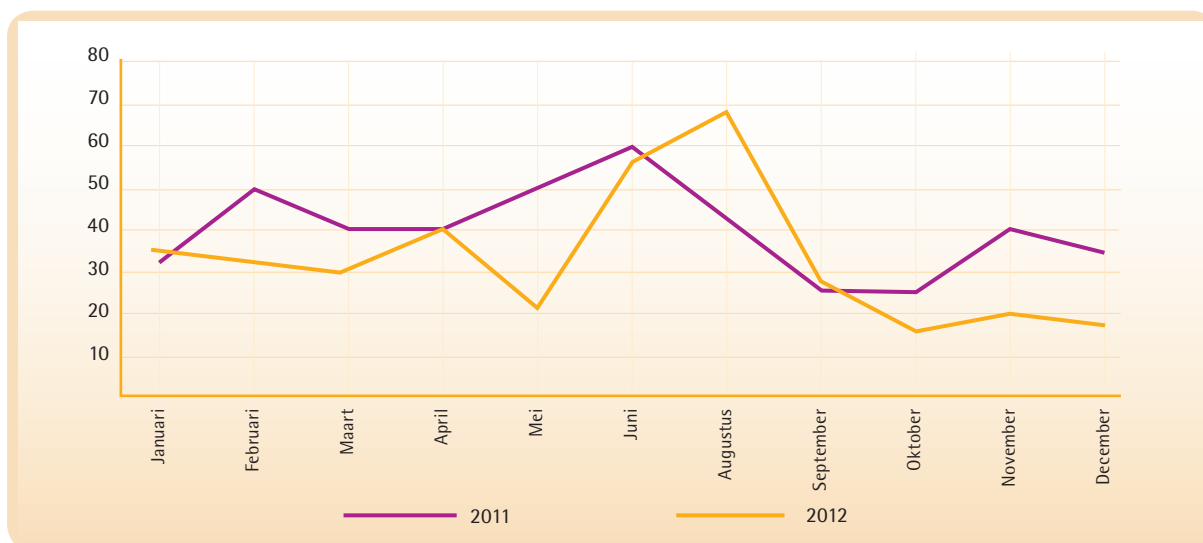
De dienstenchequeswerknemers en de ondernemingen actief in het stelsel van de dienstencheques

Zoals blijkt uit tabel 6.6.I is tussen 2011 en 2012 het aantal ondernemingen die actief zijn in het dienstenchequesstelsel, nog met 1,7 % gestegen tot 2 753. Dit is een veel lichtere groei dan in de voorgaande jaren (+ 6,6 % in 2010 en + 5,1 % in 2011). Dit valt deels te verklaren door de strenger geworden reglementering voor het bekomen van een erkenning als dienstenchequesbedrijf, die in werking trad vanaf juli 2012. Het is ondernemingen voortaan verplicht om bij hun aanvraag een ondernemingsplan te voegen dat werd goedgekeurd door een erkend boekhouder of een erkend boekhouder-fisca-

list of een accountant. Verder vereist het KB van 14 december 2012 dat zij vanaf 24 december 2012 een borgsom van 25 000 EUR dienen te bezorgen aan de RVA. Wanneer we het aantal eerste aanvragen tot erkenning als dienstenchequesonderneming in 2011 en 2012 met elkaar vergelijken (cf. grafiek 6.6.I), zien we dan ook hoe vanaf september 2012 het aantal aanvragen een stuk lager ligt dan in dezelfde periode in 2011. Eind 2011 konden we echter ook al een daling waarnemen omwille van het invoeren van de verplichting voor de ondernemingen om bij de RVA een vorming te volgen.

Grafiek 6.6.I

Aantal eerste aanvragen tot erkenning als dienstenchequesonderneming in 2011 en 2012¹

¹ Aangezien de bevoegde commissie niet zetelt in de maand juli, wordt deze maand overgeslagen.

De verhouding tussen de verschillende soorten actieve ondernemingen is tussen 2011 en 2012 weinig geëvolueerd. Het aantal handelsvennootschappen blijft veruit het grootst en is nog met 5,5 % toegenomen. Hun aandeel bereikt 48,3 % in 2012. Deze groei blijkt ook duidelijk uit het aantal terugbetaalde dienstencheques voor de handelsvennootschappen: het aantal cheques stijgt met 14,9 % in vergelijking met 2011, terwijl in diezelfde periode het totale aantal terugbetaalde dienstencheques voor alle ondernemingen samen met 8,6 % is gestegen.

Tabel 6.6.I

Actieve ondernemingen en aantal terugbetaalde dienstencheques in 2011 en in 2012

Type onderneming	Actieve ondernemingen					Terugbetaalde dienstencheques				
	2011		2012		2011-2012	2011		2012		2011-2012
	Aantal	%	Aantal	%		Aantal	%	Aantal	%	
Handelsvennootschappen	1 261	46,6	1 330	48,3	+ 5,5	53 163 723	50,5	61 102 670	53,4	+ 14,9
Interimbedrijven	27	1,0	25	0,9	- 7,4	13 209 660	12,5	13 174 080	11,5	- 0,3
Invoegondernemingen	110	4,1	103	3,7	- 6,4	7 511 416	7,1	8 113 180	7,1	+ 8,0
VZW's	349	12,9	329	12,0	- 5,7	13 895 679	13,2	14 345 832	12,5	+ 3,2
Gemeenten	10	0,4	10	0,4		260 133	0,2	233 699	0,2	- 10,2
OCMW's	242	8,9	239	8,7	- 1,2	5 169 160	4,9	5 113 068	4,5	- 1,1
PWA	231	8,5	228	8,3	- 1,3	8 407 754	8,0	8 375 243	7,3	- 0,4
Fysieke personen	478	17,7	489	17,8	+ 2,3	3 655 476	3,5	3 921 193	3,4	+ 7,3
Totaal	2 708	100	2 753	100	+ 1,7	105 273 001	100	114 378 965	100	+ 8,6

In tegenstelling tot de cijfers betreffende de ondernemingen en de gebruikers zijn de statistieken betreffende de dienstenchequeswerknemers slechts een jaar na datum beschikbaar.

In december 2011 waren er 112 961 werknemers tewerkgesteld in het stelsel van de dienstencheques. Als men alle verschillende werknemers telt die in 2011 in dit stelsel gewerkt hebben komt men aan 149 827. Aan dat aantal moet ook het omkaderingspersoneel worden toegevoegd dat instaat voor het administratieve beheer binnen de dienstenchequesondernemingen. In 2011 werden voor die functies 5 077 werknemers geteld.

Het aantal terugbetaalde dienstencheques aan de erkende ondernemingen neemt op jaarbasis echter minder toe, van + 11,0 % 2011 tot + 8,6 % in 2012.

Tabel 6.6.II

Dienstenchequeswerknemers en omkaderingspersoneel in 2011

Type onderneming	Werknemers geteld in de loop van het jaar 2011		Omkaderingspersoneel	
	Aantal	%	Aantal	%
Handelsvennootschappen	73 390	49,0	2 509	49,4
Interimbedrijven	21 247	14,2	212	4,2
Invoegbedrijven	11 222	7,5	558	11,0
VZW's	19 668	13,1	696	13,7
Gemeenten	369	0,2	14	0,3
OCMW's	7 172	4,8	428	8,4
PWA's	11 738	7,8	538	10,6
Natuurlijke personen	5 021	3,4	122	2,4
Totaal	149 827	100	5 077	100

Het aantal dienstenchequeswerknemers steeg in vergelijking met 2010. In 2010 waren er 136 915 en in 2011 149 827, wat een groei van 9,4 % betekent.

Tabel 6.6.III

Verdeling van de dienstenchequeswerknemers volgens het arbeidsstelsel in 2011

	2010		2011	
	Aantal	%	Aantal	%
Voltdijs (38 uur)	16 353	11,9	17 614	11,8
Halftijds of meer (van 19 tot 37 uur)	85 404	62,4	95 807	63,9
Deeltijds (< 19 uur)	35 158	25,7	36 406	24,3
Totaal	136 915	100	149 827	100

In 2011 werkte 63,9 % van de dienstenchequeswerknemers met een minstens halftijdse arbeids-overeenkomst, zonder echter aan een voltijdse arbeidsregeling te komen. Amper 11,8 % van de werknemers in het dienstenchequesstelsel werkte voltijds in 2011. De verdeling van de dienstenchequeswerknemers volgens arbeidsstelsel vertoont weinig verschillen tussen 2011 en 2010.

Tabel 6.6.IV

Evolutie 2005-2011 van het aantal en het aandeel dienstenchequeswerknemers volgens het gewest

	2005 ¹		2006 ¹		2007		2008		2009		2010		2011	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Vlaams Gewest	27 643	72,3	41 872	67,8	55 979	64,2	63 626	61,6	72 445	60,2	82 281	60,1	89 126	59,5
Waals Gewest	8 894	23,3	14 884	24,1	23 960	27,5	29 527	28,5	33 643	28,0	37 378	27,3	39 619	26,4
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1 668	4,4	5 003	8,1	7 213	8,3	10 284	9,9	14 236	11,8	17 256	12,6	20 194	13,5
Land	38 205	100	61 759	100	87 152	100	103 437	100	120 324	100	136 915	100	149 827 ²	100

¹ Uitsplitsing volgens de exploitatiezetel in 2005 en 2006 (vanaf 2007 volgens de woonplaats van de werknemer)

² Inclusief 888 dienstenchequeswerknemers (=0,6 %) gedomiciliëerd in het buitenland.

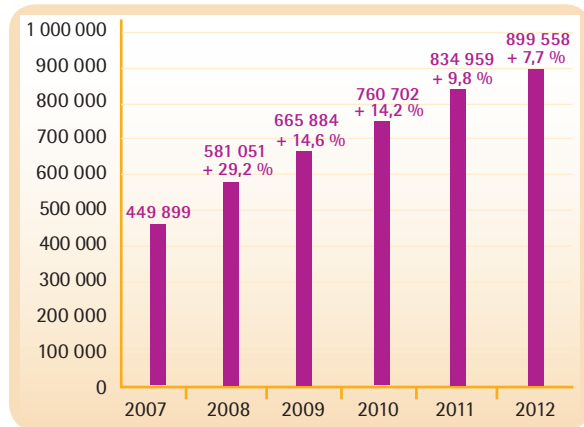
Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zet zijn inhaalbeweging voort ten opzichte van de beide andere gewesten. Terwijl dat gewest in 2005 slechts 4,4 % vertegenwoordigde van het totaal van de dienstenchequeswerknemers in het land, is dat aandeel geleidelijk geklommen tot 13,5 % in 2011.

6.6.2 De gebruikers van de dienstencheques

6.6.2.1

Evolutie van het aantal actieve gebruikers sedert 2007

Grafiek 6.6.II

Het aantal dienstenchequesgebruikers dat tijdens het jaar actief is gebleven, steeg van 449 899 in 2007 tot 899 558 eenheden in 2012. Het aantal actieve gebruikers neemt nog elk jaar toe, zij het in steeds mindere mate (+ 7,7 % op jaarbasis in 2012, tegenover + 9,8 % in 2011 en + 14,2 % in 2010).

6.6.2.2

Evolutie van het aantal actieve gebruikers per gewest

Tabel 6.6.V

Evolutie 2011-2012 van de actieve gebruikers per gewest

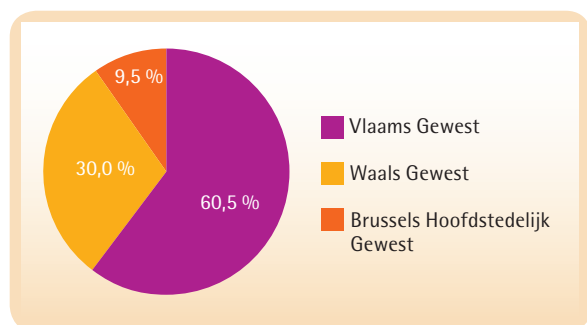
	2012	2011-2012
Vlaams Gewest	544 239	+ 39 980 + 7,9 %
Waals Gewest	270 033	+ 16 222 + 6,4 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	85 286	+ 8 397 + 10,9 %

De toename van het aantal actieve gebruikers is het grootst in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+ 10,9 %). Daarna volgen het Vlaams (+ 7,9 %) en het Waals Gewest (+ 6,4 %). Dit verschil is te wijten aan een inhaalbeweging van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten opzichte van vooral het Vlaams Gewest, waar het stelsel van de dienstencheques bij de aanvang zeer snel een enorm succes kende. In absolute cijfers is de toename van het aantal gebruikers als volgt: + 39 980 in het Vlaams Gewest, + 16 222 in het Waals Gewest en + 8 397 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

6.6.2.3

Verdeling van de actieve gebruikers in 2012 volgens het gewest

Grafiek 6.6.III

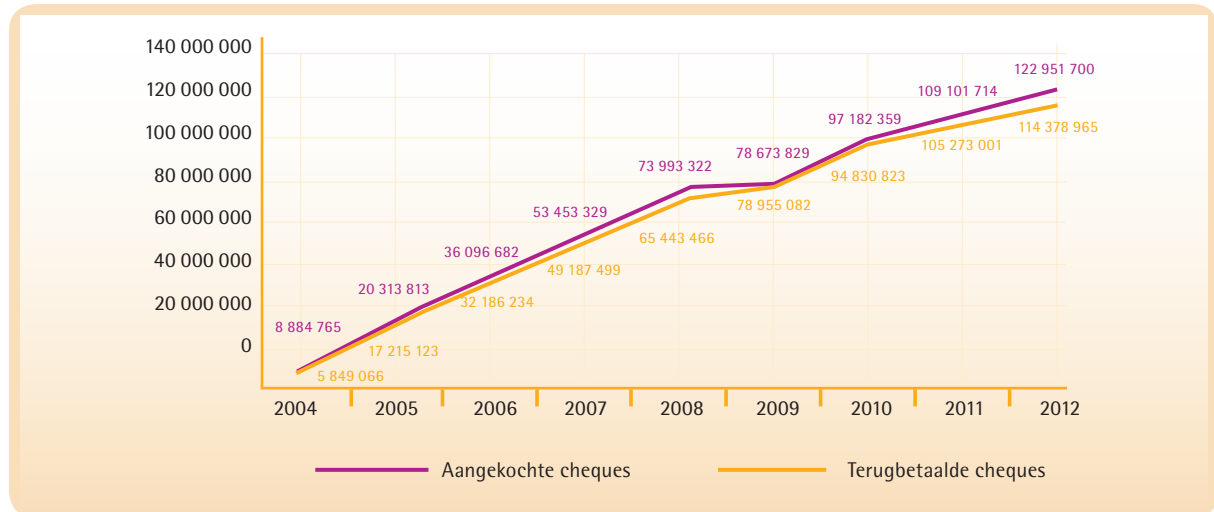

De verdeling van het aantal actieve gebruikers volgens gewest vertoont weinig evolutie in 2012. Het aandeel van het Vlaams Gewest, 60,5 % in 2012, is praktisch gelijk aan de 60,4 % die in 2011 werd opgetekend. Het deel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stijgt licht: +0,3 procentpunt, d.i. van 9,2 % in 2011 tot 9,5 % in 2012. Het Waals Gewest daarentegen daalt met 0,4 procentpunt tot 30 %.

6.6.3

De dienstencheques aangekocht door de gebruikers en terugbetaald aan de erkende ondernemingen

Grafiek 6.6.IV¹

¹ Vanaf januari 2006 met inbegrip van de dienstencheques bezorgd aan de vrouwelijke zelfstandigen.

Terwijl het aantal actieve gebruikers geleidelijk aan minder snel stijgt, blijft de jaarlijkse toename van het aantal aangekochte dienstencheques stabiel: + 12,3 % op jaarbasis in 2011 en + 12,7 % in 2012.

De stijging in 2012 laat zich ten dele uitleggen door de aangekondigde prijsstijging van 7,5 EUR naar 8,5 EUR vanaf 1 januari 2013. Tabel 6.6.VI toont aan hoe op deze prijsstijging resulteerde in een stijging van het aantal aangekochte dienstencheques in de laatste maanden van 2012. Dit was vooral merkbaar in de maand december van 2012, toen er 14 870 516 dienstencheques werden aangekocht. Dat komt overeen met een stijging van 48,5 % tegenover december 2011.

Tabel 6.6.VI

Vergelijking per maand van de aangekochte dienstencheques in de periode 2011-2012

	2011	2012	2011-2012 (in %)
Januari	8 982 720	9 959 841	+ 10,9
Februari	8 640 886	9 262 088	+ 7,2
Maart	9 625 023	10 058 888	+ 4,5
April	8 430 866	9 356 884	+ 11,0
Mei	10 046 581	9 838 015	- 2,1
Juni	8 978 936	10 125 250	+ 12,8
Juli	6 993 266	8 544 068	+ 22,2
Augustus	8 245 329	8 644 587	+ 4,8
September	9 693 824	9 704 170	+ 0,1
Oktober	9 753 465	11 366 060	+ 16,5
November	9 695 658	11 221 333	+ 15,7
December	10 015 160	14 870 516	+ 48,5
Totaal	109 101 714	122 951 700	+ 12,7 %

Tabel 6.6.VII

Verdeling per gewest van het aantal in 2012 aangekochte dienstencheques

Aangekochte dienstencheques		
Vlaams Gewest	74 851 784	60,9 %
Waals Gewest	33 350 671	27,1 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	14 749 245	12,0 %

Waar het aandeel van de gebruikers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2012 9,5 % bedroeg, blijkt het aandeel van de dienstencheques aangekocht in dit gewest hoger te liggen: 12 %. Omgekeerd is het aandeel aangekochte dienstencheques in het Waals Gewest kleiner dan het aandeel Waalse gebruikers: 27,1 % tegen 30,0 %. In het Vlaams Gewest liggen beide percentages dicht bij elkaar: 60,9 % van de aangekochte cheques tegenover 60,5 % van de gebruikers. Dit betekent dat een gebruiker in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2012 gemiddeld 173 dienstencheques aankocht, tegenover gemiddeld 138 in het Vlaams en 124 in het Waals Gewest. Voor het hele land geldt in 2012 een gemiddelde van 137 aangekochte dienstencheques per gebruiker.

6.6.4

Netto kostprijs van het dienstenchequesysteem

Vanaf 1 januari 2004 is de financiële tussenkomst volledig ten laste van de RVA (met inbegrip van de administratiekosten voor de uitgiftemaatschappij). Tot 1 december 2012 bedraagt de financiële tussenkomst door de RVA 14,22 EUR per dienstencheque. Vanaf 1 december 2012 tot 31 december 2012 bedraagt deze tussenkomst 14,54 EUR. De aanschafprijs van de dienstencheques voor particulieren blijft in 2012 gelijk aan 7,50 EUR. Deze prijs stijgt vanaf 1 januari 2013 naar 8,50 EUR en de RVA-tussenkomst valt terug tot 13,54 EUR per dienstencheque.

Het studiebureau IDEA CONSULT vermeldt in zijn evaluatie voor 2011 de (bruto- en netto-)kosten en de directe en indirecte financiële terugverdieneffecten. De terugverdieneffecten van 1ste orde kunnen met een relatief hoge betrouwbaarheid berekend worden. Ze worden vermeld in tabel 6.6.VIII.

Tabel 6.6.VIII
Kostprijs en terugverdieneffecten van de dienstenchequesactiviteiten in 2011

Brutokostprijs	in EUR
Financiële tussenkomst van de RVA	1 421 110 958
Omkaderingskosten	13 333 355
Kostprijs van de en fiscale aftrekbaarheid (jaar 2011)	220 868 221
Totaal brutokostprijs (1)	1 655 312 535
Directe terugverdieneffecten	
Vermindering in werkloosheidsuitkeringen	200 727 706
Meerontvangsten in sociale bijdragen	307 299 481
Meerinkomsten in de personenbelasting	147 951 177
Totaal directe terugverdieneffecten (2)	655 978 364
Geraamde nettokostprijs (3) = (1)-(2)	999 334 170
Indirecte terugverdieneffecten van de 1 ^{ste} orde	
Meerontvangsten in de vennootschapsbelasting	34 311 355
Meerontvangsten door sociale bijdragen en personenbelasting van het omkaderingspersoneel	44 490 432
Vermindering van de werkloosheidsuitkeringen van het omkaderingspersoneel	9 194 101
Totaal indirecte terugverdieneffecten van de 1ste orde	87 995 888
Nettokostprijs (1ste orde)	911 338 283

Bron: IDEA Consult

De totale brutokostprijs voor de dienstenchequesactiviteiten verricht in 2011 bedroeg 1 655 312 duizend EUR. Die kostprijs omvat de financiële tussenkomst van de RVA (ook voor de vrouwelijke zelfstandigen), de kosten voor de omkadering (door de uitgiftemaatschappij, de RVA en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg) en de kosten voor de fiscale aftrek voor de gebruikers van de aankoopsom van de dienstencheques.

Deze totale kostprijs is in werkelijkheid een brutokostprijs, aangezien de dienstenchequesactiviteiten een aantal directe financiële terugverdieneffecten genereren. Zo brengt de jobcreatie via het dienstenchequestelsel verminderde uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen met zich mee. Deze nieuwe jobs zorgen op hun beurt ook voor meer sociale bijdragen en bedrijfsvoorheffing. De geraamde netto kostprijs bedraagt 999 334 duizend EUR.

Andere indirecte financiële terugverdieneffecten van 1ste orde zijn de meerontvangsten in de vennootschapsbelastingen en de meerontvangsten door sociale bijdragen en personenbelastingen van het omkaderingspersoneel. Door deze directe en indirecte terugverdieneffecten van de 1ste orde, kan de kostprijs van het systeem met ongeveer 45 % worden verminderd.

De studie van IDEA CONSULT heeft ook de indirecte terugverdieneffecten van 2de orde geïdentificeerd en begroot. Deze terugverdieneffecten schommelen tussen minimum 384 miljoen EUR en maximum 523,3 miljoen EUR. De belangrijkste post zou worden ingenomen door de meerontvangsten op het vlak van de personenbelasting van gebruikers die dankzij de dienstencheques opnieuw of langer aan het werk gaan (bij benadering 259,5 miljoen EUR).

Voor 2012 wordt de financiële tussenkomst van de RVA geraamd op 1 607 miljoen EUR.

6.7

Vergelijking van het profiel van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers

Tabel 6.7.I

2011	Dienstenchequeswerknemers		PWA-werknemers	
Totaal	149 827	100 %	17 508	100 %
Mannen	4 440	3,0 %	5 924	33,8 %
Vrouwen	145 387	97,0 %	11 584	66,2 %
Vlaams Gewest	89 126	59,5 %	8 011	45,8 %
Waals Gewest	39 619	26,4 %	7 963	45,5 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	20 194	13,5 %	1 534	8,8 %
Gedomicilieerd in het buitenland	888	0,6 %		
Minder dan 25 jaar	13 260	8,9 %	141	0,8 %
Van 25 tot <35 jaar	40 817	27,2 %	995	5,7 %
Van 35 tot <50 jaar	67 486	45,0 %	5 754	32,9 %
Minstens 50 jaar	28 264	18,9 %	10 618	60,6 %
Max. lager secundair onderwijs	84 042	56,1 %	6 252	35,7 %
Hoger secundair onderwijs	58 761	39,2 %	9 659	55,2 %
Hoger onderwijs	7 024	4,7 %	972	5,6 %
Andere	/	/	625	3,6 %

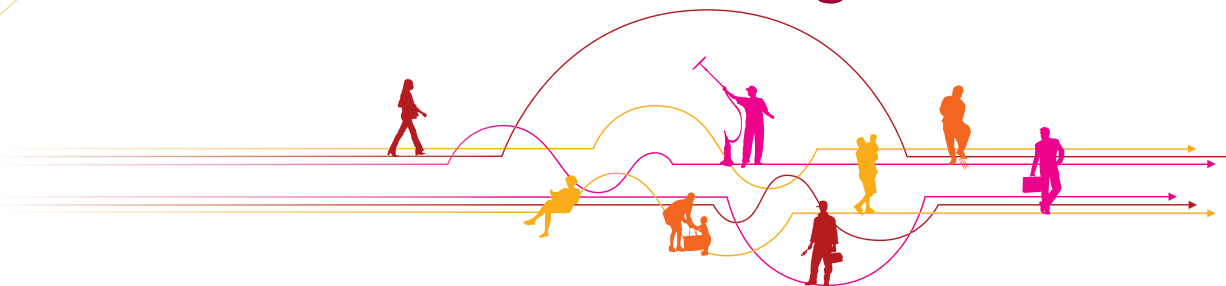
De profielen van de dienstenchequeswerknemers en de PWA-werknemers zijn aanzienlijk verschillend. Zo zijn 97 % van de dienstenchequeswerknemers vrouwen, terwijl het aandeel vrouwen bij de PWA-werknemers "slechts" 66,2 % bedraagt. Dat is onder meer het gevolg van de verschillende aard van het werk dat in deze stelsels wordt verricht. Voor de dienstencheques gaat het vooral om huishoudelijk werk (schoonmaken en strijken), terwijl de aard van het werk diverser is bij de PWA's. Naast hulp in het huishouden vinden we er ook taken die traditioneel vaker door mannen worden uitgevoerd, zoals tuinonderhoud en kleine herstellings- en onderhoudswerkzaamheden.

Verdeeld volgens gewest zien we dat in 2011 de meerderheid (59,5 %) van de dienstenchequeswerknemers in Vlaanderen was gedomicilieerd, 26,4 % in Wallonië, 13,5 % in Brussel en 0,6 % in het buitenland. Bij het aantal PWA-ers daarentegen heeft het Vlaams Gewest (45,8 %) praktisch hetzelfde aandeel als Wallonië (45,5 %). De overige 8,8 % bevindt zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Conform de wettelijke voorwaarden voor uitkeringsgerechtigde werklozen is binnen het PWA-stelsel niemand in het buitenland gedomicilieerd.

De overgrote meerderheid van de dienstenchequeswerknemers bezetten de middelste leeftijdsklassen, nl. de klassen van 25 tot - 35 jaar (27,2 %) en 35 tot - 50 jaar (45,0 %). Zij zijn samen goed voor 72,2 % van de dienstenchequeswerknemers. Bij de PWA-werknemers bedragen deze aandelen daarentegen 5,7 % en 32,9 %, dus samen slechts 38,5 %. De 50-plussers maken dan weer 60,6 % van de PWA-werknemers uit, terwijl hun aandeel bij de dienstenchequeswerknemers slechts 18,9 % bedraagt. Dit verschil laat zich minstens ten dele verklaren door de reglementering: sinds 1 juli 2009 is het slechts voor PWA-werknemers van 50 jaar of ouder toegelaten actief te zijn in de huishulp met huishoudelijk karakter. Jongere werknemers kunnen dergelijke taken dus alleen uitvoeren binnen het dienstenchequesstelsel.

In het stelsel van de dienstencheques heeft 56,1 % van de werknemers geen hoger diploma dan dat van het lager secundair onderwijs, terwijl dit aandeel bij de PWA'ers slechts 35,7 % bedraagt. Het merendeel van de PWA'ers (55,2 %) behaalde een diploma van het hoger secundair onderwijs, waar dit in de dienstenchequessector slechts bij 39,2 % van de werknemers het geval is. Het aandeel van werknemers die hoger onderwijs hebben genoten is in beide profielen ongeveer gelijk: 4,7 % bij de dienstenchequeswerknemers en 5,6 % bij de PWA'ers.

Loopbaanonderbreking en tijdskrediet

7.1 Algemene evolutie

De stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet hebben als hoofddoel een betere combinatie van het privé- met het beroepsleven toe te laten. In 2002 werd het stelsel van loopbaanonderbreking voor werknemers en werkgevers uit de privésector omgezet naar een stelsel van tijdskrediet.

Van de drie specifieke verloven die gemeenschappelijk zijn voor de openbare en de privésector, ontstond het palliatief verlof in 1995, het ouderschapsverlof in 1997 en het verlof voor medische bijstand in 1998. De stelsels werden geleidelijk versoepeld. Het ouderschapsverlof werd in 2012 opgetrokken tot maximaal 4 maanden. Het Koninklijk Besluit betreffende de verlenging van de duur van het ouderschapsverlof van 3 naar 4 maanden werd voor de privésector en de lokale en provinciale besturen gepubliceerd op 1 juni en dit voor het onderwijs en de openbare sector op 1 augustus 2012.

Met ingang van 1 januari 2012 wijzigen diverse reglementeringen opnieuw drastisch. In de gewone loopbaanonderbreking van de openbare sector en het onderwijs wordt de maximale duur vanaf 1 januari 2012 beperkt tot 60 maanden (vroeger 72 maanden). Binnen het stelsel tijdskrediet wordt vanaf 1 januari 2012 voor wat betreft de onderbrekingsuitkeringen voorzien in de volgende verloven:

- Het recht op voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5-loopbaanvermindering zonder motief van 12 maanden voltijds equivalent.
- Een bijkomend recht op voltijds tijdskrediet, halftijdse of 1/5-loopbaanvermindering met motief van 36 of 48 maanden.
- Het recht op landingsbanen in de vorm van een halftijdse of 1/5-loopbaanvermindering tot aan de pensioenleeftijd voor werknemers vanaf 55 jaar met een beroepsloopbaan van 25 jaar als werknemer.
- Vanaf 1 september 2012 wordt in de gewone loopbaanonderbreking van de openbare sector en het onderwijs de leeftijd in het eindloopbaanstelsel opgetrokken naar 55 jaar.

Een soort "miniloopbaanonderbreking" voor de bijstand of verzorging van een gehospitaliseerd kind bestaat sinds 1 november 2012 voor de werknemers van de privésector en de statutaire en contractuele personeelsleden van de lokale en provinciale besturen alsook van de diensten die ervan afhangen.

Tabel 7.1.I

Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers loopbaanonderbreking en tijdskrediet

	2007	2012	2007 - 2012	2011	2012	2011-2012	
Gewone loopbaanonderbreking							
Volledig	8 447	5 998	- 29,0 %	6 296	5 998	- 297	- 4,7 %
Naar halftijds	36 838	33 932	- 7,9 %	34 054	33 932	- 122	- 0,4 %
Vermindering met 1/3	907	1 089	+ 20,1 %	1 078	1 089	+ 10	+ 1,0 %
Vermindering met 1/4	2 347	2 461	+ 4,8 %	2 470	2 461	- 9	- 0,4 %
Vermindering met 1/5	23 242	29 687	+ 27,7 %	28 584	29 687	+ 1 103	+ 3,9 %
Totaal	71 781	73 167	+ 1,9 %	72 482	73 167	+ 685	+ 0,9 %
Tijdskrediet							
Volledig	11 452	6 867	- 40,0 %	7 794	6 867	- 927	- 11,9 %
Naar halftijds	32 094	38 314	+ 19,4 %	38 888	38 314	- 574	- 1,5 %
Vermindering met 1/5	68 122	91 210	+ 33,9 %	89 104	91 210	+ 2 106	+ 2,4 %
Totaal	111 668	136 391	+ 22,1 %	135 786	136 391	+ 605	+ 0,4 %
Specifieke vormen							
Ouderschapsverlof	34 111	50 766	+ 48,8 %	52 539	50 766	- 1 773	- 3,4 %
Medische bijstand	5 554	11 443	+ 106,0 %	10 256	11 443	+ 1 187	+ 11,6 %
Palliatief verlof	205	251	+ 22,7 %	226	251	+ 25	+ 10,9 %
Totaal	39 870	62 459	+ 56,7 %	63 021	62 459	- 562	- 0,9 %
Algemeen totaal	223 319	272 018	+ 21,8 %	271 290	272 018	+ 728	+ 0,3 %

116 Globaal is het maandgemiddelde van het aantal betalingen over de verschillende stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet in 2012 met 0,3 % gestegen. Deze toename is zeer miniem vergeleken met de voorgaande jaren. De stelsels loopbaanonderbreking en tijdskrediet groeiden van 2007 tot 2012, dus in 5 jaar tijd, met 21,8 %. Dit betekent gemiddeld 48 699 maandelijkse betalingen meer ten opzichte van 2007. De evolutie verliep als volgt: + 5,5 % (tussen 2007 en 2008), + 7,1 % (tussen 2008 en 2009), + 5,2 % (tussen 2009 en 2010), + 2,2 % (tussen 2010 en 2011) en + 0,3 % (tussen 2011 en 2012).

De medische bijstand, een specifieke vorm van loopbaanonderbreking om een gezinslid of familielid tot de 2de graad met een zware ziekte bij te staan of te verzorgen, kende de sterkste groei: + 106,0 % (2007-2012) waarvan 11,6 % het laatste jaar.

De afgelopen jaren groeide ook het ouderschapsverlof tot 2011. In 2012 is de groei echter verminderd.

De vermindering van de prestaties met 1/5 kent sinds 2007 een aanzienlijke groei, zowel in het kader van de loopbaanonderbreking: + 27,7 % (2007-2012) als bij het tijdskrediet: + 33,9 % (2007-2012). Het laatste jaar echter nam dit regime in de gewone loopbaanonderbreking nog toe met 3,9 % terwijl het bij het tijdskrediet ook met 2,4 % gestegen is.

Daarentegen zien we een afname in de stelsels van volledige schorsing en vermindering van de arbeidsprestaties tot de helft, zowel bij de gewone loopbaanonderbreking als het tijdskrediet.

Tabel 7.1.II
Evolutie van de procentuele verdeling volgens stelsel

	2007		2011		2012	
Gewone loopbaanonderbreking	71 781	32,1 %	72 482	26,7 %	73 167	26,9 %
Tijdskrediet	111 668	50,0 %	135 786	50,1 %	136 391	50,1 %
Specifieke vormen	39 870	17,9 %	63 021	23,2 %	62 459	23,0 %
Totaal	223 319	100 %	271 290	100 %	272 018	100 %

De evolutie van de verdeling per stelsel blijft erg beperkt in de periode 2011-2012. Het aandeel van de drie hoofdstelsels blijft constant, het tijdskrediet blijft op de helft van de totale populatie.

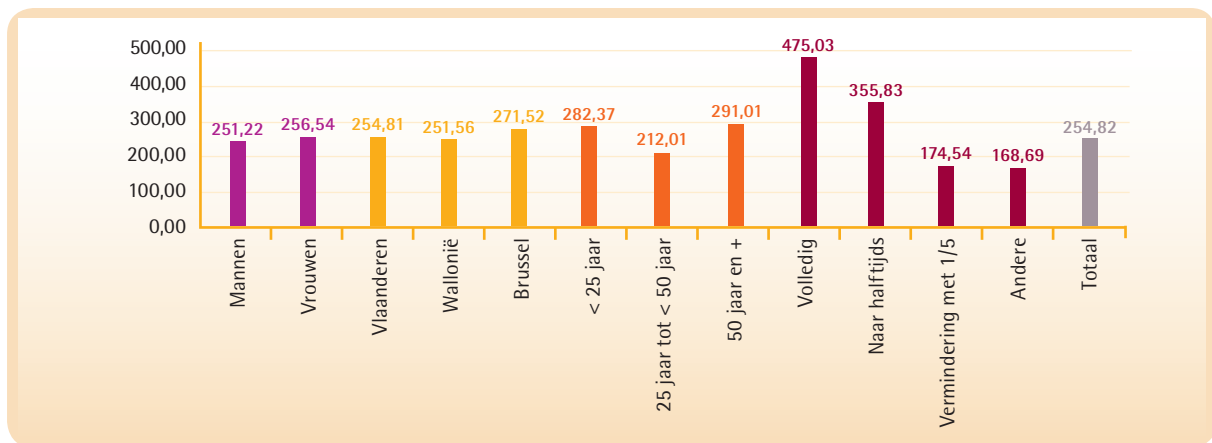
Tabel 7.1.III
Globale evolutie van de populatie loopbaanonderbreking en tijdskrediet

		2010-2011	2011-2012
Geslacht	Mannen	+ 1 721	- 72
	Vrouwen	+ 3 994	+ 800
Gewest	Vlaanderen	+ 4 351	+ 1 471
	Wallonië	+ 1 050	- 661
	Brussel	+ 314	- 82
Leeftijd	< 25 jaar	- 160	- 128
	25 jaar tot < 50 jaar	- 914	- 4 152
	50 jaar en +	+ 6 789	+ 5 008
Stelsel	Volledig	- 405	- 992
	Naar halftijds	+ 1 138	- 249
	Vermindering met 1/5	+ 4 902	+ 1 968
	Andere	+ 81	+ 1
Totaal		+ 5 715	+ 728

Verschillende deelcategorieën kennen een afname. Wat de leeftijdsklassen betreft, neemt enkel nog de leeftijdsklasse van de 50-plussers globaal toe in 2012.

De stijging van het algemene totaal met 728 eenheden in 2012 komt overeen met slechts 12,7 % van de vorige aangroei (+ 5 715 in de periode 2010-2011).

Grafiek 7.1.1
Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2012

De maandelijkse uitkering bedraagt gemiddeld 254,82 EUR, d.w.z. een gemiddelde toename met 1,9 % in 2012.

7.2 Gewone loopbaanonderbreking

Tabel 7.2.I

Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers loopbaanonderbreking

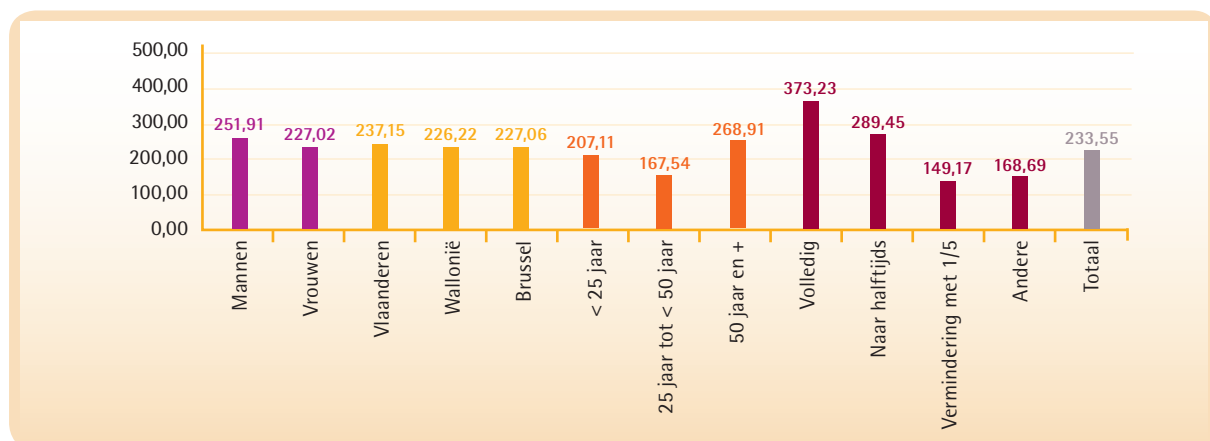
		2011	2012	2011-2012	
Geslacht	Mannen	19 413	19 175	- 238	- 1,2 %
	Vrouwen	53 069	53 992	+ 923	+ 1,7 %
Gewest	Vlaanderen	47 481	48 796	+ 1 315	+ 2,8 %
	Wallonië	22 085	21 403	- 683	- 3,1 %
	Brussel	2 916	2 968	+ 52	+ 1,8 %
Leeftijd	< 25 jaar	162	151	- 11	- 7,0 %
	25 jaar tot < 50 jaar	25 937	25 433	- 504	- 1,9 %
	50 jaar en +	46 384	47 583	+ 1 200	+ 2,6 %
Stelsel	Volledig	6 296	5 998	- 297	- 4,7 %
	Naar halftijds	34 054	33 932	- 122	- 0,4 %
	Vermindering met 1/5	28 584	29 687	+ 1 103	+ 3,9 %
	Andere	3 548	3 550	+ 1	+ 0,03 %
Totaal		72 482	73 167	+ 685	+ 0,9 %

De gewone loopbaanonderbreking groeit aan met gemiddeld 685 maandbetalingen (+ 0,9 %).

In absolute aantallen overheersen steeds meer de volgende deelgroepen: de vrouwen (+ 923), de Vlaamse uitkeringstrekkers (+ 1 315), de 50-plussers (+ 1 200) en de deelgroep vermindering van de arbeidsprestaties met 1/5 (+ 1 103).

Grafiek 7.2.I

Gewone loopbaanonderbreking – gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR) in 2012

Een toename van het aantal loopbaanverminderingen met 1/5 zorgt ervoor dat de gemiddelde maandelijkse uitkering in 2012 daalt met gemiddeld 0,2 %, ondanks de indexaanpassing.

7.3 Tijdskrediet

Sedert 1 januari 2002 is het stelsel loopbaanonderbreking in de privésector vervangen door het stelsel van het tijdskrediet. Vanaf 1 januari 2012 zagen wij enkele belangrijke wijzigingen van kracht worden. Het tijdskrediet wordt vanaf dan voor wat betreft de onderbrekingsuitkeringen ingedeeld in een stelsel zonder motief, een stelsel met motief en de landingsbanen of eindloopbaanstelsels, die een recht op een vermindering geven tot 1/2-tijds of met 1/5 tot aan de pensioenleeftijd.

Tabel 7.3.I
Evolutie van het aantal uitkeringstrekkers tijdskrediet

		2011	2012	2011-2012	
Geslacht	Mannen	50 906	51 034	+ 128	+ 0,3 %
	Vrouwen	84 880	85 358	+ 478	+ 0,6 %
Gewest	Vlaanderen	96 932	97 494	+ 561	+ 0,6 %
	Wallonië	31 971	32 099	+ 128	+ 0,4 %
	Brussel	6 882	6 799	- 84	- 1,2 %
Leeftijd	< 25 jaar	281	190	- 91	- 32,3 %
	25 jaar tot < 50 jaar	46 156	43 938	- 2 219	- 4,8 %
	50 jaar en +	89 349	92 263	+ 2 915	+ 3,3 %
Stelsel	Volledig	7 794	6 867	- 927	- 11,9 %
	Naar halftijds	38 888	38 314	- 574	- 1,5 %
	Vermindering met 1/5	89 104	91 210	+ 2 106	+ 2,4 %
Totaal		135 786	136 391	+ 605	+ 0,4 %

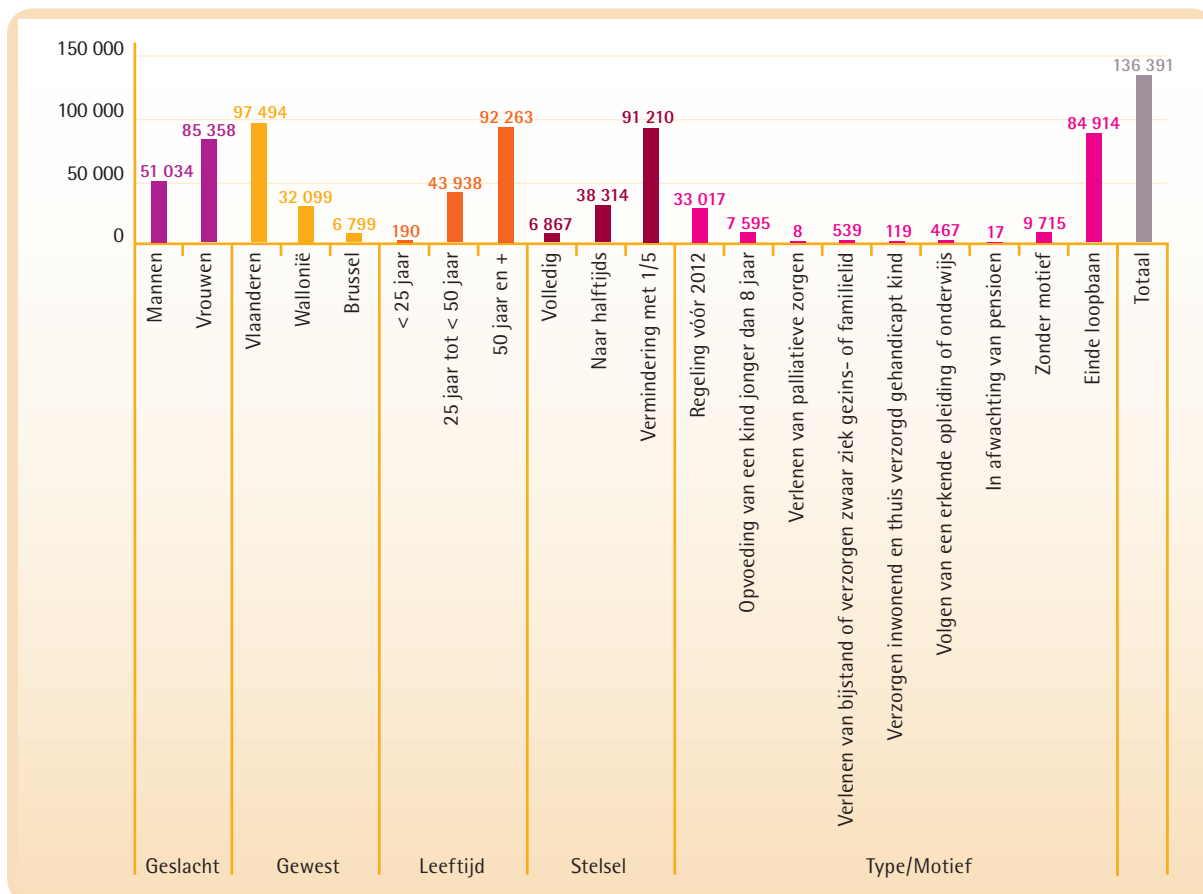
Er is zowel bij de mannen als bij de vrouwen een stijging merkbaar, alsook in twee gewesten (Vlaanderen + 0,6 % en Wallonië + 0,4 %). De verdeling volgens leeftijd vertoont sterke variatie: enkel het aantal 50-plussers stijgt (+ 2 915; + 3,3 %). De volledige onderbreking (- 927; -11,9 %) daalt jaar na jaar sterk.

Tabel 7.3.II en grafiek 7.3.I. tonen de nieuwe indeling. De eindloopbaanonderbrekingen maken 62,3 % van het geheel uit. Het aandeel van de onderbrekingen met motief voor de opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar bedraagt 5,6 %.

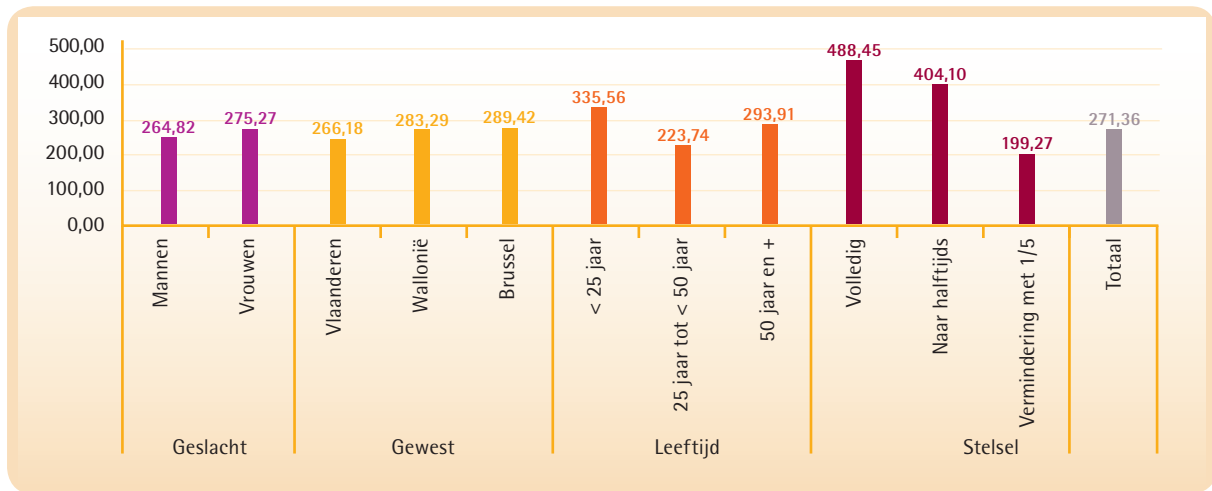
Tabel 7.3.II
Maandgemiddelde aantal uitkeringen en procentuele
verdeling tijds krediet in 2012

2012			
Geslacht	Mannen	51 034	37,4 %
	Vrouwen	85 358	62,6 %
Gewest	Vlaanderen	97 494	71,5 %
	Wallonië	32 099	23,5 %
	Brussel	6 799	5,0 %
Leeftijd	< 25 jaar	190	0,1 %
	25 jaar tot < 50 jaar	43 938	32,2 %
	50 jaar en +	92 263	67,6 %
Stelsel	Volledig	6 867	5,0 %
	Naar halftijds	38 314	28,1 %
	Vermindering met 1/5	91 210	66,9 %
Type/Motief	Regeling vóór 2012	33 017	24,2 %
	Opvoeding van een kind jonger dan 8 jaar	7 595	5,6 %
	Verlenen van palliatieve zorgen	8	0,01 %
	Verlenen van bijstand of verzorgen zwaar ziek gezins- of familielid	539	0,4 %
	Verzorgen inwonend en thuis verzorgd gehandicapt kind	119	0,1 %
	Volgen van een erkende opleiding of onderwijs	467	0,3 %
	In afwachting van pensioen	17	0,01 %
	Zonder motief	9 715	7,1 %
	Einde loopbaan	84 914	62,3 %
	Totaal	136 391	100,0 %

Grafiek 7.3.I
Verdeling tijds krediet in 2012

Grafiek 7.3.II
Tijdskrediet, gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR)
in 2012

7.4

Specifieke vormen (thematische verloven)

Drie vormen van thematisch verlof zijn mogelijk binnen de speciale stelsels van loopbaanonderbreking. Deze stelsels zijn van kracht zowel in de privé- als in de openbare sector.

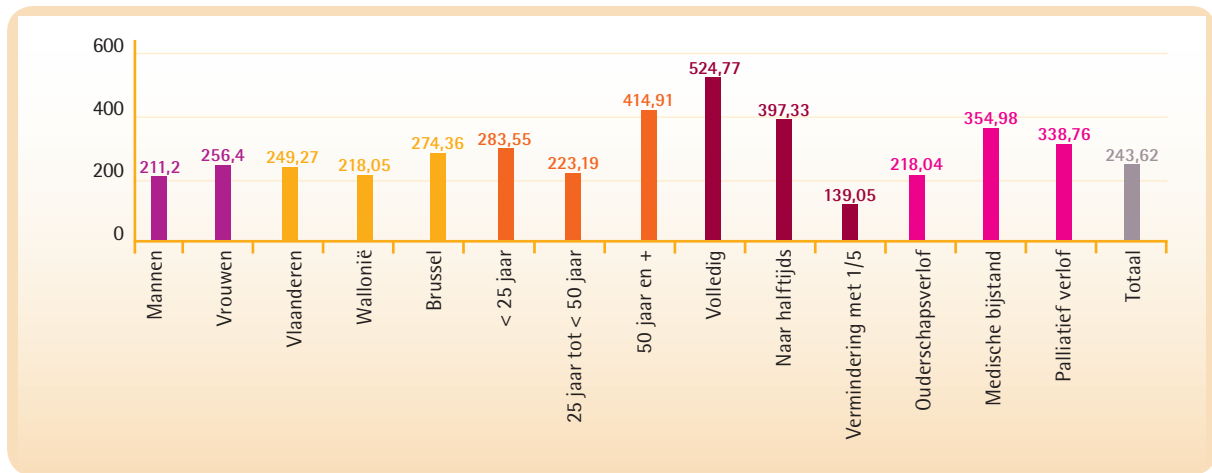
Tabel 7.4.I
Specifieke vormen

		2011	2012	2011-2012	
Geslacht	Mannen	17 630	17 669	+ 39	+ 0,2 %
	Vrouwen	45 391	44 791	- 601	- 1,3 %
Gewest	Vlaanderen	45 050	44 645	- 405	- 0,9 %
	Wallonië	14 313	14 207	- 106	- 0,7 %
	Brussel	3 658	3 607	- 51	- 1,4 %
Leeftijd	< 25 jaar	1 053	1 027	- 26	- 2,5 %
	25 jaar tot < 50 jaar	56 530	55 100	- 1 430	- 2,5 %
	50 jaar en +	5 438	6 332	+ 894	+ 16,4 %
Stelsel	Volledig	10 190	10 423	+ 233	+ 2,3 %
	Naar halftijds	9 273	9 720	+ 447	+ 4,8 %
	Vermindering met 1/5	43 557	42 316	- 1 242	- 2,9 %
Motief	Ouderschapsverlof	52 539	50 766	- 1 773	- 3,4 %
	Medische bijstand	10 256	11 443	+ 1 187	+ 11,6 %
	Palliatief verlof	226	251	+ 25	+ 10,9 %
Totaal		63 021	62 459	- 562	- 0,9 %

Er is een daling van het totaal in de drie gewesten. Terwijl de hoofdmoot, ouderschapsverlof, afneemt (- 3,4 %) zien we wel toenames bij de medische bijstand (+ 11,6 %) en het palliatief verlof (+ 10,9 %).

De leeftijdsklassen onder 50 jaar dalen (elk met - 2,5 %), terwijl de 50-plussers fors stijgen (+ 16,4 %).

Grafiek 7.4.I
Specifieke vormen 2012 -
Gemiddelde maandelijkse uitkering (EUR)

Grafiek 7.4.I toont hoe de gemiddelde maandelijkse uitkering voor ouderschapsverlof (218,04 EUR) merkbaar lager ligt dan voor de twee andere stelsels, medische bijstand (354,98 EUR) en palliatief verlof (338,76 EUR). Bij het ouderschapsverlof gaat het in 73 % van de gevallen om verminderingen met 1/5, terwijl 73 % van het palliatief verlof volledige onderbrekingen zijn.

7.5

Evolutie van de intredes

De evolutie van de intredes in de stelsels van loopbaanonderbreking of tijdskrediet toont de weerslag van de reglementaire wijzigingen die plaatsvonden in 2012. Hiervoor worden als intreders personen beschouwd die geen uitkering ontvingen in het voorgaande jaar, al is het mogelijk dat zij er wel reeds één genoten in de daaraan voorafgaande jaren.

Tabel 7.5.I
Intredes loopbaanonderbreking

Stelsel bij intrede	2011	2012	2011-2012	
Voltijds	2 936	2 367	- 569	- 19,4 %
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen	5 448	4 851	- 597	- 11,0 %
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	2 859	2 357	- 502	- 17,6 %
Vermindering met 1/3, geen verhoogde uitkering	107	92	- 15	- 14,0 %
Vermindering met 1/3, verhoogde uitkering einde loopbaan	85	62	- 23	- 27,1 %
Vermindering met 1/4, geen verhoogde uitkering	267	283	+ 16	+ 6,0 %
Vermindering met 1/4, verhoogde uitkering einde loopbaan	211	155	- 56	- 26,5 %
Vermindering met 1/5, geen verhoogde uitkering	3 809	3 859	+ 50	+ 1,3 %
Vermindering met 1/5, verhoogde uitkering einde loopbaan	3 498	3 089	- 409	- 11,7 %
Totaal	19 220	17 115	- 2 105	- 11,0 %

Ten opzichte van 2011 is het aantal intredes in een loopbaanonderbreking met - 11,0 % gezakt. Dit wordt beïnvloed door de genoemde vermindering van de maximale duur van de loopbaanonderbreking van 72 naar 60 maanden.

Tabel 7.5.II
Intredes tijdskrediet

Stelsel bij intrede	2011	2012	2011-2012	
Voltijds	5 845	4 756	- 1 089	- 18,6 %
Halftijds, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	4 146	2 893	- 1 253	- 30,2 %
Halftijds, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	3 435	1 502	- 1 933	- 56,3 %
Vermindering 1/5, geen verhoogde uitkeringen einde loopbaan	13 833	11 874	- 1 959	- 14,2 %
Vermindering 1/5, verhoogde uitkeringen einde loopbaan	9 291	4 700	- 4 591	- 49,4 %
Totaal	36 550	25 725	- 10 825	- 29,6 %

Uit tabel 7.5.II blijkt dat het aantal intredes in het tijdskredietstelsel in 2012 nog sterker is gedaald (- 29,6 %). Deze daling is deels te wijten aan de vermindering van de maximumduur, maar ook aan het verstrengen van de toelatingsvoorwaarden op het vlak van vereist beroepsverleden en anciënniteit voor uitkeringen zonder motief.

Tabel 7.5.III

Focus op de intredes eindeloopbaanstelsel volgens leeftijdsklasse

		2011	2012	2011-2012	
Loopbaanonderbreking	50-54 jaar	4 325	3 434	- 891	- 20,6 %
	55 jaar en +	2 328	2 229	- 99	- 4,3 %
Totaal		6 653	5 663	- 990	- 14,9 %
Tijdscrediet	50-54 jaar	6 949	1 932	- 5 017	- 72,2 %
	55 jaar en +	5 777	4 270	- 1 507	- 26,1 %
Totaal		12 726	6 202	- 6 524	- 51,3 %

Voor het eindeloopbaanstelsel binnen het tijdscrediet doet zich een grote daling voor bij de intreders van de leeftijdsklasse van 50 tot < 55 jaar (- 72,2 %); dit omdat de minimumleeftijd voor het eindeloopbaanstelsel sinds januari 2012 werd opgetrokken naar 55 jaar. Binnen de gewone loopbaanonderbreking is deze daling minder heftig (- 20,6 %), aangezien het optrekken van de minimumleeftijd in de openbare sector en het onderwijs slechts vanaf september 2012 in voege ging.

De intredes in thematische verlopen blijven stabiel (- 0,2 % in vergelijking met 2011). De verhoging van de duur had hierop dus geen significante invloed.

Algemeen overzicht

8.1 Evolutie van de uitkeringsgroepen

Tabel 8.1.I
Evolutie van het aantal betalingen volgens groep

	2000	2007	2011	2012	2000-2012	2007-2012	2011-2012
Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	649 846	690 662	661 223	645 790	- 4 056	- 6,5 %	- 2,3 %
Werkzoekenden	385 222	458 378	453 960	449 646	+ 64 424	- 1,9 %	- 1,0 %
Niet-werkzoekenden	264 624	232 284	207 263	196 144	- 68 481	- 15,6 %	- 5,4 %
Werknemers ondersteund door de RVA	200 702	276 295	354 012	359 161	+ 158 458	+ 30,0 %	+ 1,5 %
Tijdelijke werkloosheid	109 742	119 949	140 847	161 340	+ 51 598	+ 34,5 %	+ 14,5 %
Aan TW verwante uitkeringen	3 276	10 620	10 076	9 708	+ 6 431	- 8,6 %	- 3,7 %
Deeltijdse werknemers met IGU	36 103	47 516	52 514	51 715	+ 15 612	+ 8,8 %	- 1,5 %
Activeringsmaatregelen	51 581	98 210	150 575	136 398	+ 84 817	+ 38,9 %	- 9,4 %
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	98 386	224 021	271 953	272 704	+ 174 318	+ 21,7 %	+ 0,3 %
Tijdskrediet	0	111 668	135 786	136 391	+ 136 391	+ 22,1 %	+ 0,4 %
Gewone loopbaanonderbreking (LO)	87 754	71 781	72 482	73 167	- 14 587	+ 1,9 %	+ 0,9 %
Thematische verloven	9 540	39 870	63 021	62 459	+ 52 919	+ 56,7 %	- 0,9 %
Halftijds brugpensioen	1 092	702	663	686	- 406	- 2,2 %	+ 3,5 %
Totaal van de 3 groepen	948 935	1 190 978	1 287 188	1 277 655	+ 328 720	+ 7,3 %	- 0,7 %
Andere (grensarbeiders, ontslaguitkering, ...)	14 824	14 382	23 159	22 136	+ 7 312	+ 53,9 %	- 4,4 %
Algemeen totaal	963 759	1 205 360	1 310 347	1 299 791	+ 336 032	+ 7,8 %	- 0,8 %

In vergelijking met het precrisisjaar jaar 2007 ligt het maandgemiddelde van het aantal betalingen in 2012 nog 7,8 % hoger. Sinds 2009 gaat het totale aantal betalingen echter opnieuw in dalende lijn. Deze tendens zet zich ook in 2012 verder. Ten opzichte van vorig jaar daalde het totale aantal betalingen met 0,8 %, tot net iets minder dan 1,3 miljoen.

Ten opzichte van vorig jaar kenden enkel de hoofdgroep van de vergoede werklozen (inclusief de werklozen met bedrijfstoelage) een daling (- 2,3 %). Deze daling manifesteert zich vooral bij de niet-werkzoekenden, een subgroep die al een aantal jaren in aantal afneemt. In 2012 noteerden we 11 119 betalingen minder dan in 2011 (- 5,4 %). De werkzoekende werklozen (inclusief de werklozen met bedrijfstoelage) nemen voor het tweede jaar op rij af (- 4 314 eenheden of - 1,0 %), tot 449 646 betalingen. In het precrisisjaar 2007 telde deze subgroep nog meer dan 458 000 betalingen. Werkzoekenden en niet-werkzoekenden samen waren er in 2012 minder vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelage) dan in 2000, wat op het vlak van werkloosheid nochtans een van de beste jaren was van de afgelopen 20 jaar.

De andere hoofdgroepen lieten op jaarbasis een lichte stijging noteren. Deze is zowel in absolute als in relatieve termen het grootst bij de werknemers ondersteund door de RVA (+ 5 149 eenheden of + 1,5 %). In deze groep gaat nochtans enkel de tijdelijke werkloosheid in strikte zin erop vooruit (+ 14,5 %), wat evenwel de subgroep is met het grootste gewicht. Bij de subgroepen die teruglopen ten opzichte van vorig jaar zijn vooral de activeringsmaatregelen vermeldenswaardig. Hun aantal daalt met 14 177 eenheden of 9,4 %. Dat is vooral een gevolg van de afschaffing van het plan win-win vanaf 1 januari 2012.

Bij de groep werknemers die hun arbeidstijd aanpassen lijkt een eind te komen aan de jarenlange stijging. Tijdskrediet en gewone loopbaanonderbreking nemen weliswaar nog licht toe (respectievelijk + 0,4 % en + 0,9 %), maar het aantal thematische verloven daalt voor het eerst sinds de invoering van de regeling in 1998.

8.2 *Evolutie van het aantal klanten*

De volgende tabel geeft het aantal klanten die rechtstreeks of onrechtstreeks een uitkering hebben ontvangen van de RVA. De personen worden enkel geteld in het stelsel waarin ze laatst werden vergoed. De dienstenchequegebruikers en de door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen (FSO) vergoede werknemers worden in de tabel opgenomen als andere maatregelen. Deze personen kunnen daarnaast ook geteld zijn in de uitkeringsstelsels van de andere groepen.

In de rest van dit deel van het jaarverslag wordt het aantal uitkeringstrekkers geteld op basis van het aantal **betalingen**, weergegeven als maandgemiddelde (fysieke eenheden), of als daggemiddelde voor het stelsel tijdelijke werkloosheid (budgettaire eenheden). Het aantal **personen** dat gedurende het kalenderjaar minstens één RVA-uitkering ontving verschilt echter sterk van deze cijfers.

Tabel 8.2.1
Evolutie van het aantal klanten¹

	2011	2012	2011-2012
Groep 1: Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelage)			
Na een voltijdse betrekking	417 614	420 899	+ 0,8 %
Rechthebbers op inschakelingsuitkeringen	145 572	140 543	- 3,5 %
Na een vrijwillig deeltijdse betrekking	38 827	39 720	+ 2,3 %
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelage zonder vrijstelling van IWZ	4 294	4 276	- 0,4 %
Vrijstelling omwille van sociale en familiale moeilijkheden	9 630	8 909	- 7,5 %
Oudere werklozen	97 124	95 158	- 2,0 %
Voltijdse werklozen met bedrijfstoelage met vrijstelling van IWZ	128 141	124 162	- 3,1 %
Groep 2: Werknemers vergoed door de RVA			
Tijdelijk werklozen	333 406	362 986	+ 8,9 %
Onthaalouders	6 556	6 222	- 5,1 %
Jeugdvakantie	16 183	16 525	+ 2,1 %
Seniorvakantie	261	277	+ 6,1 %
Niet bezoldigde periode in het onderwijs	14 622	13 449	- 8,0 %
Pleegzorg	367	387	+ 5,4 %
Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en een IGU	59 110	61 203	+ 3,5 %
Werklozen met een PWA-vrijstelling	1 476	1 442	- 2,3 %
Act.maatr. gericht op werklozen die zich inzetten in het buitenland	20	15	- 25,0 %
Act.maatr. gericht op jongere werklozen	447	827	+ 85,0 %
Act.maatr. gericht op oudere werklozen	17 192	21 491	+ 25,0 %
Act.maatr. gericht op opleiding van werklozen: studies	29 419	31 168	+ 5,9 %
Act.maatr. gericht op opleiding van werklozen: beroepsopleiding	23 148	24 955	+ 7,8 %
Act.maatr. gericht op langdurig werklozen excl. doorstr.progr.	101 766	77 610	- 23,7 %
Act. maatr. gericht op langdurig werkl.: doorstromingsprogr.	5 408	5 471	+ 1,2 %
Kinderopvangtoelage	1 318	1 199	- 9,0 %
Act. maatr. gericht op aanmoedigen van werkl. om zich te vestigen als zelfstand.	24	30	+ 25,0 %
Groep 3: Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen			
Halftijds bruggensioenen	717	688	- 4,0 %
LO, volledige onderbreking	9 359	8 676	- 7,3 %
LO, vermindering van prestaties	79 568	79 874	+ 0,4 %
Thematische verloven	117 475	119 138	+ 1,4 %
Tijdskrediet, volledige onderbreking	12 781	11 186	- 12,5 %
Tijdskrediet, vermindering van prestaties	143 550	140 862	- 1,9 %
Andere uitkeringen en toeslagen			
Ontslaguitkering	8 161	6 558	- 19,6 %
Grensarbeiders	545	497	- 8,8 %
Toelage beroepsopleiding (art. 131)	67	60	- 10,4 %
Mobiliteitstoelage (art. 131 septies)	4	1	- 75,0 %
PWA opleidingstoelage (art. 131 octies)	2	1	- 50,0 %
STAGE-bonus	7 237	7 114	- 1,7 %
Subtotaal*	1 831 391	1 833 579	+ 0,1 %
Andere maatregelen			
Gebruikers dienstencheques	834 959	899 558	+ 7,7 %
Werknemers vergoed door het FSO	22 283	22 267	- 0,1 %
Totaal	2 688 633	2 755 404	+ 2,5 %

¹ Aantal verschillende personen betaald in de loop van het jaar, toegewezen aan het uitkeringsstelsel van de laatst betaalde re-fertemaand.

Het aantal klanten van de RVA is ten opzichte van vorig jaar gestegen met 2,5 %, tot 2 755 404 personen. Deze toename is vooral te wijten aan het succes van de dienstencheques. Het aantal gebruikers steeg met meer dan 64 599 personen (+ 7,7 %). Een tweede verklarende factor is de groei van het aantal

werknemers dat tijdelijk werkloos geweest is in de loop van 2012. Door de verslechterde economische conjunctuur is hun aantal immers opnieuw toegenomen met 29 580 (+ 8,9 %), na de forse daling die ze in 2011 kenden. Toen nam hun aantal met 49 655 personen af ten opzichte van 2010.

8.3 Evolutie van de uitgaven

Tabel 8.3.I

Evolutie van de uitgaven in de drie groepen en in het stelsel van dienstencheques (in miljoen EUR)

	2000	2007	2011	2012	2000-2012	2007-2012	2011-2012
Vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoeslag)	4 925,33	6 215,98	6 854,10	6 916,98	+ 1 991,65	+ 11,3 %	+ 0,9 %
Werkzoekenden	2 468,60	3 700,25	4 261,21	4 384,13	+ 1 915,54	+ 18,5 %	+ 2,9 %
Niet-werkzoekenden	2 456,74	2 515,73	2 592,90	2 532,85	+ 76,11	+ 0,7 %	- 2,3 %
Werknemers ondersteund door de RVA	751,75	1 190,24	2 003,56	1 980,76	+ 1 229,02	+ 66,4 %	- 1,1 %
Tijdelijke werkloosheid	281,62	381,41	647,47	766,77	+ 485,15	+ 101,0 %	+ 18,4 %
Aan TW verwante uitkeringen	15,60	33,37	40,30	41,35	+ 25,75	+ 23,9 %	+ 2,6 %
Deeltijdse werknemers	145,90	191,64	238,73	241,52	+ 95,62	+ 26,0 %	+ 1,2 %
Activeringsmaatregelen	308,63	583,81	1 077,06	931,12	+ 622,49	+ 59,5 %	- 13,5 %
Werknemers die hun arbeidstijd aanpassen	242,07	649,45	817,36	835,00	+ 592,93	+ 28,6 %	+ 2,2 %
Tijdskrediet	0,00	337,35	434,23	444,14	+ 444,14	+ 31,7 %	+ 2,3 %
Gewone LO	201,14	200,30	203,51	205,05	+ 3,92	+ 2,4 %	+ 0,8 %
Thematische verloven	36,98	108,89	176,59	182,59	+ 145,62	+ 67,7 %	+ 3,4 %
Halftijdse werkloosheid met bedrijfstoeslag	3,95	2,91	3,03	3,21	- 0,75	+ 10,1 %	+ 6,0 %
Totaal van de 3 groepen	5 919,15	8 055,66	9 675,03	9 732,74	+ 3 813,60	+ 20,8 %	+ 0,6 %
Dienstencheques	0,00	652,87	1 431,91	1 607,24	+ 1 607,24	+ 146,2 %	+ 12,2 %
Algemeen totaal	5 919,15	8 708,53	11 106,93	11 339,99	+ 5 420,84	+ 30,2 %	+ 2,1 %

130

In 2012 zijn de uitgaven in de drie groepen licht gestegen ten opzichte van vorig jaar (+ 57,71 miljoen EUR of + 0,6 %). Door de aanzienlijke toename van het aantal dienstenchequegebruikers is de stijging van de uitgaven nog groter wanneer we ook die uitgaven in overweging nemen (+ 2,1 %). In vergelijking met het precrisisjaar 2007 liggen de uitgaven voor de drie groepen van uitkeringsgerechtigden in 2012 iets meer dan een vijfde hoger.

Binnen de groepen doen de grootste variaties zich voor bij de werknemers ondersteund door de RVA. De uitgaven voor deze groep bedroegen 1,98 miljard EUR in 2012, een daling van 1,1 % ten opzichte van 2011. De uitgaven voor de grootste subgroep, de activeringsmaatregelen, zijn nochtans sterk gedaald (- 145,94 miljoen EUR of - 13,5 %), als gevolg van het afschaffen van het plan win-win vanaf 1 januari 2012. Maar die afname wordt grotendeels teniet gedaan door de uitgaven voor tijdelijke werkloosheid, die als gevolg van de verslechterde economische conjunctuur met 119,3 miljoen EUR of 18,4 % toegenomen zijn ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 8.3.II
Evolutie van de uitgaven volgens gewest (in miljoen EUR)

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Land
Werkzoekende vergoede werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	1 573,08 35,88 %	1 962,82 44,77 %	848,24 19,35 %	4 384,13 100 %
Niet-werkzoekende werklozen (inclusief werklozen met bedrijfstoelag)	1 615,50 63,78 %	760,90 30,04 %	156,45 6,18 %	2 532,85 100 %
Tijdelijk werklozen en aanverwante uitkeringen	447,58 55,38 %	320,52 39,66 %	40,03 4,95 %	808,13 100 %
Deeltijdse werknemers met behoud van rechten en IGU	117,35 48,59 %	96,60 40,00 %	27,57 11,41 %	241,52 100 %
Activeringsmaatregelen	394,49 42,37 %	444,12 47,70 %	92,50 9,93 %	931,12 100 %
Loopbaanonderbreking en tijdskrediet ¹	586,40 70,23 %	204,94 24,54 %	43,66 5,23 %	835,00 100 %
Dienstencheques	976,93 60,78 %	436,41 27,15 %	193,91 12,06 %	1 607,24 100 %
Totaal 2012	5 711,33 50,36 %	4 226,31 37,27 %	1 402,35 12,37 %	11 339,99 100 %
Bevolking op arbeidsleeftijd 2012 ²	4 137 876 56,87 %	2 369 097 32,56 %	769 566 10,58 %	7 276 539 100 %
Totaal 2011	5 537,98 49,87 %	4 207,67 37,89 %	1 358,26 12,23 %	11 103,90 100 %
Totaal 2007	4 295,30 49,30 %	3 407,60 39,10 %	1 005,60 11,50 %	8 708,50 100 %
Totaal 2000	3 031,90 51,20 %	2 255,30 38,10 %	632,20 10,70 %	5 919,40 100 %
2000 - 2007 (2000=100)	141,7	151,1	159,1	147,1
2007 - 2012 (2007=100)	133,0	124,0	139,5	130,2
2000 - 2012 (2000=100)	188,4	187,4	221,8	191,6
2011 - 2012 (2011=100)	103,1	100,4	103,2	102,1

¹ Halftijds brugpensioen inbegrepen

² Bevolking 15-64 jaar op basis raming FPB en ADSEI

In relatieve termen is de toename van de totale uitgaven voor de drie groepen van uitkeringsgerechtigden en het stelsel van dienstencheques in vergelijking met vorig jaar het grootst in het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (respectievelijk + 3,1 % en + 3,2 %). In absolute termen was de toename het grootst in het Vlaams Gewest. In het Waals Gewest zijn de totale uitgaven nauwelijks gestegen.

Het aandeel van ieder gewest in de uitgaven verschilt aanzienlijk per subgroep. Het gewicht van het Vlaams Gewest is het grootst bij de werknemers die hun arbeidstijd aanpassen door middel van loopbaanonderbreking of tijdskrediet (70,23 %). Het Waals Gewest van haar kant is oververtegenwoordigd in vergelijking met de bevolking op arbeidsleeftijd voor wat betreft de uitgaven voor activeringsmaatregelen (47,7 %), terwijl het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dit is in de uitgaven voor werkzoekende vergoede werklozen (19,35 %).

8.4

Evolutie over 10 jaar van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties

De volgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de uitgaven voor de belangrijkste sociale prestaties over een periode van 10 jaar. Deze uitgaven zijn uitgedrukt in lopende prijzen, in constante prijzen en als procentuele evolutie sinds 2003. De uitgaven in lopende prijzen worden ook via een ratio vergeleken met het BBP in lopende prijzen. En verder worden als referenties toegevoegd het overeenkomend aantal uitkeringstrekkers, de bevolking op arbeidsleeftijd en de beroepsbevolking.

Tabel 8.4.1
Uitgaven per belangrijkste sociale prestatie
(in duizend EUR)

	2003 reëel	2004 reëel	2005 reëel	2006 reëel	2007 reëel	2008 reëel	2009 reëel	2010 reëel	2011 reëel	2012 reëel	2013 budget
In lopende prijzen											
Volledige werkloosheid ¹	4 857 578	5 082 499	5 196 533	5 124 195	4 863 204	4 839 551	5 287 134	5 323 976	5 222 602	5 296 414	5 481 923
Activering ²	644 400	698 401	707 207	750 579	790 741	843 392	866 247	1 044 988	1 334 761	1 192 771	1 042 134
Tijdelijke werkloosheid	427 564	404 947	417 038	401 762	381 410	430 637	1 052 999	872 802	647 474	766 774	755 385
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (VT + HT)	1 188 969	1 233 364	1 256 603	1 300 688	1 359 213	1 442 688	1 501 887	1 591 516	1 637 267	1 626 410	1 630 118
LO & Tijdskrediet	437 108	491 809	556 410	589 547	646 531	699 914	749 452	782 731	814 336	831 787	825 525
Totale uitgaven	7 555 619	7 911 020	8 133 791	8 166 771	8 041 099	8 256 182	9 457 719	9 616 013	9 656 440	9 714 156	9 735 085
Werkloosheid + SWT	1,088	1,113	1,132	1,149	1,195	1,219	1,227	1,260	1,260	1,294	1,320
LO + TK	1,086	1,112	1,130	1,149	1,189	1,219	1,225	1,258	1,258	1,289	1,320
In prijzen van 2003											
Volledige werkloosheid ¹	4 857 578	4 966 085	4 994 512	4 852 528	4 425 829	4 318 674	4 686 940	4 596 731	4 509 204	4 453 803	4 519 315
Activering ²	644 400	682 404	679 714	710 786	719 625	752 618	767 911	902 245	1 152 435	1 003 012	859 139
Tijdelijke werkloosheid	427 564	395 672	400 825	380 462	347 108	384 288	933 463	753 579	559 030	644 787	622 742
Werkloosheid met bedrijfstoeslag (VT + HT)	1 188 969	1 205 114	1 207 751	1 231 730	1 236 971	1 287 413	1 331 393	1 374 118	1 413 620	1 367 663	1 343 874
LO & Tijdskrediet	437 108	480 526	534 744	557 367	590 325	623 549	664 358	675 766	703 052	700 574	679 439
Totale uitgaven	7 555 619	7 729 801	7 817 546	7 732 874	7 319 858	7 366 542	8 384 065	8 302 438	8 337 341	8 169 839	8 024 509

Vervolg tabel 8.4.I

	2003 reëel	2004 reëel	2005 reëel	2006 reëel	2007 reëel	2008 reëel	2009 reëel	2010 reëel	2011 reëel	2012 reëel	2013 budget
In prijzen van 2003 (in %)											
Volledige werkloosheid ¹	100,00	102,23	102,82	99,90	91,11	88,91	96,49	94,63	92,83	91,69	93,04
Activering ²	100,00	105,90	105,48	110,30	111,67	116,79	119,17	140,01	178,84	155,65	133,32
Tijdelijke werkloosheid	100,00	92,54	93,75	88,98	81,18	89,88	218,32	176,25	130,75	150,80	145,65
Werkloosheid met bedrijfstoelag (VT + HT)	100,00	101,36	101,58	103,60	104,04	108,28	111,98	115,57	118,89	115,03	113,03
LO & Tijdskrediet	100,00	109,93	122,34	127,51	135,05	142,65	151,99	154,60	160,84	160,27	155,44
Totale uitgaven	100,00	102,31	103,47	102,35	96,88	97,50	110,96	109,88	110,35	108,13	106,21
BBP (in miljard EUR) ³	276,16	291,29	303,44	318,83	335,81	346,37	340,78	356,12	369,84	376,80	384,27
In lopende prijzen											
Volledige werkloosheid ¹	1,76	1,74	1,71	1,61	1,45	1,40	1,55	1,49	1,41	1,41	1,43
Activering ²	0,23	0,24	0,23	0,24	0,24	0,24	0,25	0,29	0,36	0,32	0,27
Tijdelijke werkloosheid	0,15	0,14	0,14	0,13	0,11	0,12	0,31	0,25	0,18	0,20	0,20
Werkloosheid met bedrijfstoelag (VT + HT)	0,43	0,42	0,41	0,41	0,40	0,42	0,44	0,45	0,44	0,43	0,42
LO & Tijdskrediet	0,16	0,17	0,18	0,18	0,19	0,20	0,22	0,22	0,22	0,22	0,21
Totale uitgaven (in % van het BBP)	2,74	2,72	2,68	2,56	2,39	2,38	2,78	2,70	2,61	2,58	2,53
In fysieke eenheden											
Volledige werkloosheid ¹	616 392	629 858	633 995	616 130	577 534	543 713	568 074	566 290	542 381	531 097	538 450
Activering ²	115 815	126 481	130 474	139 907	148 253	152 931	153 203	172 836	204 264	189 289	174 200
Tijdelijke werkloosheid	142 810	123 701	131 215	121 514	119 949	134 736	210 864	173 286	140 847	161 340	165 824
Werkloosheid met bedrijfstoelag (VT + HT)	108 988	110 796	109 891	111 851	114 320	115 964	118 111	120 946	119 881	115 728	113 300
LO & Tijdskrediet	156 583	176 411	194 848	210 962	223 319	235 679	252 429	265 575	271 290	272 018	264 300
Totaal	1 140 588	1 167 247	1 200 423	1 200 364	1 183 375	1 183 023	1 302 681	1 298 933	1 278 663	1 269 472	1 256 074
Uitgaven dienstencheques (in lopende prijzen)	5 041	90 927	239 142	445 519	652 875	883 127	1 051 041	1 231 375	1 431 907	1 607 244	1 653 047
Uitgaven dienstencheques (in prijzen 2003)	5 041	88 844	229 845	421 899	594 158	788 077	931 727	1 063 171	1 236 311	1 351 546	1 362 777
Bevolking op arbeidsleeftijd ⁴	6 805 000	6 835 000	6 879 000	6 942 000	7 012 000	7 074 000	7 124 000	7 180 000	7 225 000	7 254 000	
Actieve bevolking ⁴	4 769 000	4 849 000	4 922 000	4 966 000	4 986 000	5 039 000	5 082 000	5 127 000	5 167 000	5 188 000	

¹ UVW's + vrijwillig deeltijdsen + ouderen + soc. fam. + tewerkgestelden in een beschutte werkplaats

³ Bron: Planbureau

² vrijgestelden PWA + doorstroomprogramma's + opleidingsm. + startbanen + sine + activa + werkhervattingstoelag + werkl. BO + werkl. studies + deelt. IGU

⁴ Bron: NBB

Historische evolutie

9.1 De UVW-WZ

Tabel 9.1.I
Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen
(UVW-WZ)

134

	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)								Ratio
	Volgens leeftijd				volgens duur + leeftijd		Totaal		(act. bev.)
					2 jaar en +				
	< 25 jaar	25 tot 49 jaar	50 jaar en +	50 jaar en + ¹	< 50 jaar	50 jaar en +	(A)	inclusief 50- 57 vrijst ¹	
2003	78 868	313 929	39 668	123 917	172 412	18 115	432 466	516 714	9,10 %
2004	77 898	322 005	55 535	124 755	187 382	32 625	455 437	524 657	9,40 %
2005	73 694	323 473	72 552	126 187	196 053	48 609	469 719	523 354	9,50 %
2006	69 441	304 319	85 836	125 759	181 190	61 990	459 596	499 519	9,20 %
2007	62 770	273 453	92 864	120 621	155 497	71 298	429 087	456 844	8,60 %
2008	58 444	251 007	94 395	111 567	131 738	74 068	403 845	421 017	8,01 %
2009	65 535	267 446	101 139	109 483	121 563	76 487	434 120	442 464	8,50 %
2010	63 992	267 954	106 480	108 774	120 312	79 425	438 426	440 719	8,50 %
2011	58 594	256 298	106 932	108 346	119 740	80 548	421 823	423 237	8,20 %
2012	55 536	255 417	106 296	107 510	114 459	79 217	417 250	418 463	8,04 %

¹ Bij constante reglementering, d.w.z. met inbegrip van de 50-57-jarigen die voordien werden vrijgesteld. Voordien verscheen de meerderheid van de werklozen van 50 tot 57 jaar niet in de statistieken van de werkzoekenden doordat ze konden worden vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende. Sinds 2002 werd de leeftijd van vrijstelling van IWZ geleidelijk verhoogd van 50 tot 58 jaar

De tabel hierboven vermeldt de jaarlijkse werkloosheidscijfers van de laatste 10 jaar.

De tabel 9.1.I. geeft de absolute cijfers weer. De tabel 9.1.II klasseert de jaren volgens het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in de betrokken categorie, te beginnen met het laagste aantal.

Tabel 9.1.II
Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen
(UVW-WZ)

	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ)								Ratio
	Volgens leeftijd				volgens duur + leeftijd		Totaal		(act. bev.)
					2 jaar en ++				
	< 25 jaar	25 tot 49 jaar	50 jaar en +	50 jaar en + ¹	< 50 jaar	50 jaar en +	(A)	inclusief 50- 57 vrijst ¹	
1	2012	2008	2003	2012	2012	2003	2008	2012	2008
2	2008	2012	2004	2011	2011	2004	2012	2008	2012
3	2011	2011	2005	2010	2010	2005	2011	2011	2011
4	2007	2009	2006	2009	2009	2006	2007	2010	2009
5	2010	2010	2007	2008	2008	2007	2003	2009	2010
6	2009	2007	2008	2007	2007	2008	2009	2007	2007
7	2006	2006	2009	2003	2003	2009	2010	2006	2003
8	2005	2003	2012	2004	2006	2012	2004	2003	2006
9	2004	2004	2010	2006	2004	2010	2006	2005	2004
10	2003	2005	2011	2005	2005	2011	2005	2004	2005

¹ Bij constante reglementering, d.w.z. met inbegrip van de 50-57-jarigen die voordien werden vrijgesteld. Voordien verscheen de meerderheid van de werklozen van 50 tot 57 jaar niet in de statistieken van de werkzoekenden doordat ze konden worden vrijgesteld van de inschrijving als werkzoekende. Sinds 2002 werd de leeftijd van vrijstelling van IWZ geleidelijk verhoogd van 50 tot 58 jaar.

We stellen vast dat het jaar 2012 over het algemeen goed geklasseerd staat.

Het aantal werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen jonger dan 25 jaar is nog nooit zo laag geweest. In 2012 wordt het resultaat echter beïnvloed door de verlenging van de inschakelings-tijd met 3 maanden. In de leeftijdscategorie van 25 tot 49 jaar telt alleen het jaar 2008 minder individuen.

Voor het eerst sinds 2002 is het aantal vergoede werkzoekenden van 50 jaar en ouder gestopt met toenemen. Het jaar 2012 is namelijk beter gepositioneerd dan de jaren 2010 en 2011. De evolutie in die leeftijdsklasse werd beïnvloed door een wijziging van de reglementering. Voordien kwam het merendeel van de werklozen van 50 tot 57 jaar niet voor in de statistieken van de werkzoekenden. Ze konden immers worden vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende. Sinds 2002 werd de leeftijd van vrijstelling van IWZ geleidelijk verhoogd van 50 tot 58 jaar. Als die reglementaire wijziging wordt geneutraliseerd door in de statistieken van de werkzoekenden ook de werklozen van 50 tot 57 jaar op te nemen die zijn vrijgesteld van inschrijving als werkzoekende, verschijnt het jaar 2012 bovenaan het klassement.

De langdurige werkloosheid (2 jaar en +) laat 2 tegen-gestelde plaatjes zien afhankelijk van de bestudeerde leeftijdsklasse. Enerzijds is het aantal langdurig UVW-WZ jonger dan 50 jaar de laatste 10 jaar nooit kleiner geweest: 114 459 personen in 2012. Anderzijds was het aantal langdurig UVW-WZ van 50 jaar of ouder een van de hoogste aantallen van de voorbije tien jaar: 79 217 personen in 2012. Dat aantal daalt echter voor het eerst sinds 2002.

Als we de ratio berekenen tussen het aantal UVW-WZ en de beroepsbevolking, zien we dat het jaar 2012 samen met het jaar 2008 bovenaan de rangschikking staat: respectievelijk 8,01 % en 8,04 %.

9.2 De vrijgestelde oudere werklozen en de werklozen met bedrijfstoeslag¹

Tabel 9.2.I

	Vrijgestelde oudere werk- lozen	Werklozen met bedrijfstoeslag				Algemeen totaal (A+B)	Ratio (bev. op- beroeps- leeftijd)	
		50 tot 54 jaar	55 tot 59 jaar	60 jaar en + ²	Totaal			Totaal (B)
2003	146 417	6 453	41 284	60 178	107 915	254 332	686 798	10,1 %
2004	136 907	7 239	42 769	59 861	109 869	246 776	702 213	10,3 %
2005	125 683	6 104	43 343	59 571	109 018	234 701	704 420	10,2 %
2006	116 169	4 778	42 477	63 814	111 069	227 238	686 834	9,9 %
2007	107 939	3 577	40 384	69 657	113 618	221 557	650 644	9,3 %
2008	100 844	3 024	39 062	73 261	115 347	216 191	620 036	8,8 %
2009	94 801	2 708	37 489	77 331	117 529	212 330	646 450	9,1 %
2010	89 193	2 388	36 714	81 220	120 322	209 515	647 940	9,1 %
2011	83 077	1 977	35 043	82 199	119 218	202 295	624 119	8,6 %
2012	77 064	1 252	32 350	81 441	115 042	192 106	609 356	8,4 %

Tabel 9.2.II

	Vrijgestelde oudere werk- lozen	Werklozen met bedrijfstoeslag					Algemeen totaal (A+B)	Ratio (bev. op- beroeps- leeftijd)
		50 tot 54 jaar	55 tot 59 jaar	60 jaar en + ²	Totaal	Totaal (B)		
1	2012	2012	2012	2005	2003	2012	2012	2012
2	2011	2011	2011	2004	2005	2011	2008	2011
3	2010	2010	2010	2003	2004	2010	2011	2008
4	2009	2009	2009	2006	2006	2009	2009	2010
5	2008	2008	2008	2007	2007	2008	2010	2009
6	2007	2007	2007	2008	2012	2007	2007	2007
7	2006	2006	2003	2009	2008	2006	2003	2006
8	2005	2005	2006	2012	2009	2005	2006	2003
9	2004	2003	2004	2010	2011	2004	2004	2005
10	2003	2004	2005	2011	2010	2003	2005	2004

Als we de evolutie van de vrijgestelde oudere werklozen vergelijken met die van de werklozen met bedrijfstoeslag in de laatste 10 jaar, stellen we vast dat het jaar 2012 de eerste plaats inneemt met de laagste cijfers voor de vrijgestelde oudere werklozen en voor de totaliteit van de 2 groepen.

¹ Exclusief de halftijds bruggepensioneerden (zeer beperkt aantal) (stelsel afgeschaft sinds 1 januari 2012).

² De pensioenleeftijd voor de vrouwen werd tussen 1997 en 2009 geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar, wat grotendeels de verhoging verklaart: in 2012 zaten 22 265 vrouwelijke werklozen met bedrijfstoeslag in die leeftijdscategorie (+ 27 901 vrijgestelde oudere vrouwelijke werklozen, dat zijn 50 166 uitkerings-trekkers die eveneens de totalen beïnvloeden).

Bij de werklozen met bedrijfstoelag zijn er grote verschillen naargelang de onderzochte leeftijdsgroep: tussen 50 en 59 jaar zien we in 2012 het laagste aantal werklozen met bedrijfstoelag (33 602 personen). Bij diegenen van 60 jaar en ouder, eindigt het jaar 2012 achteraan het peloton (81 441 personen). De sterke stijging in die subgroep (+ 21 263 personen op 10 jaar tijd) is echter bijna volledig te verklaren door het feit dat de pensioengerechtigde leeftijd van de vrouwen tussen 1997 en 2009 werd opgetrokken. Voor het eerst sinds 2005 registreren we een daling op jaarbasis.

Deze evolutie werd ook beïnvloed door de sterke stijging van de beroepsbevolking in de leeftijdscategorie van 50 tot 64 jaar (+ 61,4 % tussen T3 2000 en T3 2012).

9.3

De uitkeringsgerechtigde volledig werklozen en de werklozen met bedrijfstoelag

Tabel 9.3.I

	Algemeen totaal (A+B)		Ratio (bev. op beroeps- leeftijd)	
1	2012	609 356	2012	8,4 %
2	2008	620 036	2011	8,6 %
3	2011	624 119	2008	8,8 %
4	2009	646 450	2010	9,1 %
5	2010	647 940	2009	9,1 %
6	2007	650 644	2007	9,3 %
7	2003	686 798	2006	9,9 %
8	2006	686 834	2003	10,1 %
9	2004	702 213	2005	10,2 %
10	2005	704 420	2004	10,3 %

Het jaar 2012 staat ook bovenaan wanneer men de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (werkzoekende en niet-werkzoekende ouderen) en de werklozen met bedrijfstoelag optelt. De ratio van die hele groep ten opzichte van de bevolking op beroepsleeftijd is eveneens de laagste van de laatste 10 jaar (8,4 %).

9.4 De tijdelijk werklozen

Tabel 9.4.I

Tijdelijk werklozen				
		Fysieke eenheden	Budgettaire eenheden	
1	2007	119 949	2007	29 963
2	2006	121 514	2008	32 381
3	2004	123 701	2006	32 394
4	2005	131 215	2004	34 158
5	2008	134 737	2005	34 365
6	2011	140 847	2011	35 895
7	2003	142 810	2003	39 178
8	2012	161 340	2012	40 962
9	2010	173 286	2010	49 507
10	2009	210 864	2009	60 566

De evolutie van de tijdelijke werkloosheid in de laatste 10 jaar sluit nauw aan bij de evolutie van de economische conjunctuur in het land. Zo situeert 2009 zich in volle recessie en de tijdelijke werkloosheid piekt er: 60 566 werknemers in voltijds equivalenten worden tijdelijk werkloos gesteld. In 2012 ging de tijdelijke werkloosheid weer stijgen door de achteruitgang van de conjunctuur.

9.5 De niet-uitkeringsgerechtigde en niet-werkende werkzoekenden

Tabel 9.5.I

De niet-uitkeringsgerechtigde niet-werkende werkzoekenden					
	Jongeren in inschakelings-tijd	Andere verplicht ingeschreven WZ	Vrijwillig ingeschreven WZ	Totaal	Ratio (act. bev.)
2003	49 224	26 423	41 148	116 795	2,4 %
2004	52 022	28 412	46 575	127 009	2,6 %
2005	51 527	29 697	48 968	130 192	2,6 %
2006	43 584	31 458	40 895	115 937	2,3 %
2007	39 100	30 942	34 965	105 007	2,1 %
2008	36 924	31 988	35 672	104 584	2,1 %
2009	40 766	31 582	42 528	114 875	2,3 %
2010	41 644	34 830	47 652	124 126	2,4 %
2011	39 217	36 792	49 374	125 383	2,4 %
2012	45 430	37 538	52 976	135 944	2,6 %

Voor de volledigheid moet ook worden vermeld dat een bepaald aantal niet-werkende werkzoekenden niet wordt vergoed door de werkloosheidsverzekering. De cijfers uit de bovenstaande tabel werden verzameld bij de gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling en werden samengebracht door de RVA.

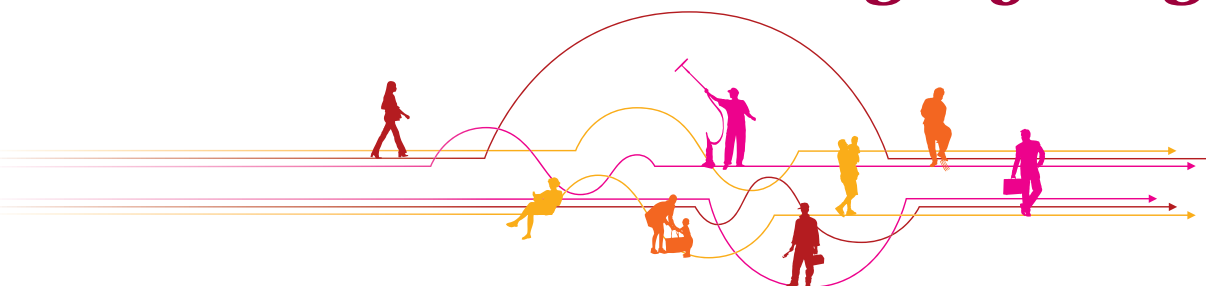
Het gaat om jongeren die hun studies afmaken en een inschakelingstijd doorlopen alsook om niet-werkende werkzoekenden die verplicht of vrijwillig zijn ingeschreven. Onder de verplicht ingeschreven bevinden zich gesanctioneerde werklozen, de werkzoekenden ten laste van de OCMW's of diegenen die erkend zijn als gehandicapten door de FOD Sociale Zekerheid. Bij de vrijwillig ingeschreven niet-vergoede werkzoekenden vinden we ook veel niet-werkende werkzoekenden terug met een vreemde nationaliteit, die zich inschrijven om toegang te hebben tot de Belgische arbeidsmarkt maar (nog) geen recht hebben op werkloosheidsuitkeringen. Ter informatie: De buitenlandse werknemers vertegenwoordigen 52,7 % van de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden, 36,2 % van de verplicht ingeschreven werkzoekenden en slechts 10,5 % van de jongeren in inschakelingstijd. Ter vergelijking: ze vertegenwoordigen 13,8 % van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (punt 9.1 hierboven).

Tabel 9.5.II

De niet-uitkeringsgerechtigde niet-werkende werkzoekenden					Ratio (act. bev.)
	Jongeren in inscha- kelings- tijd	Andere verplicht inge- schreven WZ	Vrijwillig inge- schreven WZ	Totaal	
1	2008	2003	2007	2008	2008
2	2007	2004	2008	2007	2007
3	2011	2005	2006	2009	2009
4	2009	2007	2003	2006	2006
5	2010	2006	2009	2003	2010
6	2006	2009	2004	2010	2011
7	2012	2008	2010	2011	2003
8	2003	2010	2005	2004	2004
9	2005	2011	2011	2005	2012
10	2004	2012	2012	2012	2005

In 2012 stellen we een sterke stijging vast van het aantal jongeren in inschakelingstijd ten opzichte van het jaar ervoor (+ 15,8 %), wat gedeeltelijk valt te verklaren door de verlenging van de inschakelingstijd met 3 maanden. In 2012 is er ook een hoge stijging bij de vrijwillig ingeschreven werkzoekenden (+ 7,3 %).

Internationale vergelijking

10.1 Werkloosheidsgraad

Tabel 10.1.I
Werkloosheidsgraad (in %)

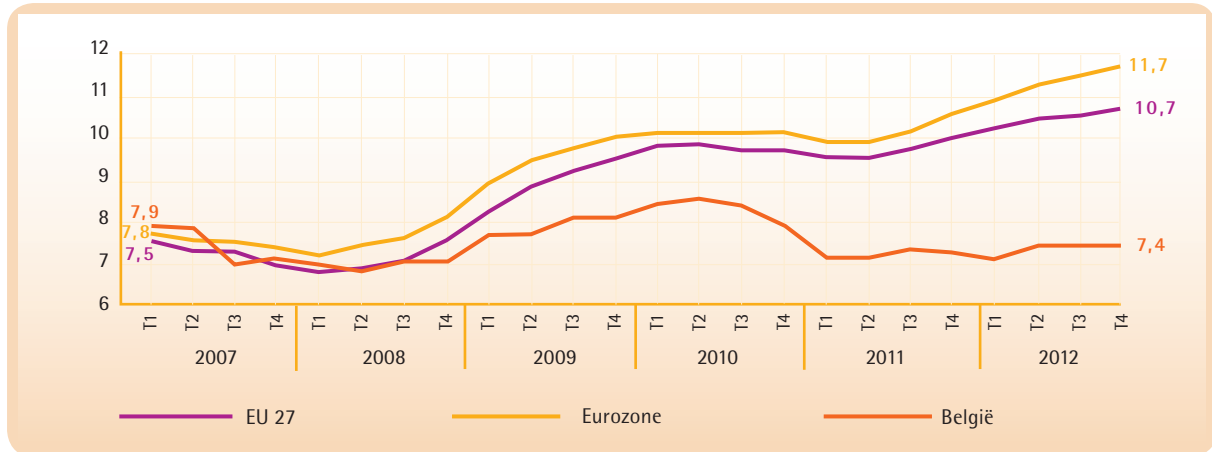
140

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007/2012
EU-27	7,2	7,1	9,0	9,7	9,6	10,5	+ 3,3 procentpunt
Eurozone	7,6	7,6	9,6	10,1	10,2	11,4	+ 3,8 procentpunt
België	7,5	7,0	7,9	8,3	7,2	7,3	- 0,2 procentpunt

Bron: Eurostat – Werkloosheidsgraad (une_rt_a) – 4 februari 2013

De toestand van de werkloosheid in België heeft tijdens de crisis niet de trend gevolgd van het Europese gemiddelde (Europese Unie van de 27 of eurozone): de toestand bij ons is niet in dezelfde mate verslechterd en de opleving was sterker. In 2012 lag de werkloosheidsgraad in België zelfs lager dan in 2007 (- 0,2 procentpunt). De werkloosheidsgraden in de Europese Unie van de 27 en in de eurozone stegen daarentegen met respectievelijk 3,3 en 3,8 procentpunten tijdens diezelfde periode. Bovendien blijkt de werkloosheidsgraad in de EU-27 en de eurozone in 2012 gestegen te zijn t.o.v. 2011 (respectievelijk + 0,9 en + 1,2 procentpunt), terwijl hij voor België eerder stabiel blijft.

Grafiek 10.1.I

Bron: Eurostat – Werkloosheidsgraad (une_rt_q) – 4 februari 2013

Grafiek 10.1.I illustreert duidelijk de tegengestelde evolutie van de werkloosheidsgraden in België en in Europa. In 2009 en in 2010, in volle economische crisis, is de Belgische werkloosheidsgraad minder sterk gestegen dan het Europese gemiddelde. Nadien is die werkloosheidsgraad tijdens de economische opleving forser gedaald dan het gemiddelde van Europa (- 1,4 procentpunt tegen - 0,2 tussen het tweede trimester van 2010 en het eerste van 2011). Vanaf de conjuncturele ommekeer in de tweede helft van 2011 tot slot zijn de gemiddelde werkloosheidsgraden van de Europese Unie van de 27 en van de eurozone opnieuw gaan stijgen. De Belgische werkloosheidsgraad blijft daarentegen vrij stabiel rond de 7,4 %.

10.2 Werkgelegenheid

Tabel 10.2.¹

		EU-27	Eurozone	België			EU-27	Eurozone	België
2007	T1	215 331	137 292	4 348	2007	T1	100,0	100,0	100,0
	T2	218 600	139 374	4 345		T2	100,0	100,0	100,0
	T3	221 017	140 741	4 385		T3	100,0	100,0	100,0
	T4	220 335	140 452	4 443		T4	100,0	100,0	100,0
	Jaar	218 821	139 465	4 380		Jaar	100,0	100,0	100,0
2008	T1	219 353	140 273	4 450	2008	T1	101,9	102,2	102,3
	T2	221 434	141 418	4 414		T2	101,3	101,5	101,6
	T3	223 121	142 385	4 465		T3	101,0	101,2	101,8
	T4	221 308	141 317	4 455		T4	100,4	100,6	100,3
	Jaar	221 304	141 348	4 446		Jaar	101,1	101,4	101,5
2009	T1	217 129	141 009	4 418	2009	T1	100,8	102,7	101,6
	T2	217 824	141 442	4 396		T2	99,6	101,5	101,2
	T3	217 974	141 193	4 415		T3	98,6	100,3	100,7
	T4	216 846	141 054	4 454		T4	98,4	100,4	100,2
	Jaar	217 443	141 174	4 421		Jaar	99,4	101,2	100,9
2010	T1	214 156	139 508	4 470	2010	T1	99,5	101,6	102,8
	T2	216 695	140 556	4 443		T2	99,1	100,8	102,3
	T3	217 905	140 968	4 488		T3	98,6	100,2	102,3
	T4	216 884	140 735	4 554		T4	98,4	100,2	102,5
	Jaar	216 410	140 442	4 489		Jaar	98,9	100,7	102,5
2011	T1	215 278	140 482	4 454	2011	T1	100,0	102,3	102,4
	T2	217 647	142 063	4 544		T2	99,6	101,9	104,6
	T3	218 128	142 147	4 489		T3	98,7	101,0	102,4
	T4	217 033	141 498	4 551		T4	98,5	100,7	102,4
	Jaar	217 021	141 547	4 509		Jaar	99,2	101,5	102,9

Bron: Eurostat – Totale werkgelegenheid 15 jaar en + (lfsq_egan)
– 4 februari 2013

¹ De definitieve cijfers van Eurostat voor 2012 zijn nog niet gekend.

België doet het op het vlak van werkgelegenheid beter dan het gemiddelde van de Europese landen: gedurende de crisis van 2009 is de werkgelegenheid nooit onder het niveau van 2007 gezakt. Omgekeerd hebben de Europese landen (EU-27) tijdens de crisis gemiddeld een lichte daling van het werkgelegenheidsvolume laten noteren (- 0,6 basispunt). In 2010 herstelt de werkgelegenheid zich in België met + 1,6 basispunten ten opzichte van 2009, waar ze in de EU-27 en in de eurozone nog verder daalt (elk - 0,5 basispunt in vergelijking met 2009). In 2011 is de werkgelegenheid in België dan ook meer gestegen t.o.v. het niveau voor de crisis (+ 2,9 basispunten) dan voor de eurozone het geval is (+ 1,5 basispunten), terwijl de EU-27 gemiddeld nog onder het niveau van 2007 blijft (- 0,8 basispunt).

Tabel 10.2.II

15 - 64 jaar	2000		2007		2011		2000-2007		2007-2011	
	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15	België	EU-15
Werkgelegenheid	4 093	156 933	4 348	172 220	4 471	170 277	+ 255	+ 15 286	+ 122	- 1 943
2000 = 100	100	100	106,2	109,7	109,2	108,5	+ 6,2	+ 9,7	+ 3,0	- 1,2
Bevolking	6 719	248 383	7 008	257 676	7 220	260 005	+ 289	+ 9 292	+ 212	+ 2 330
Werkgelegenheidsgraad	60,9 %	63,2 %	62,0 %	66,8 %	61,9 %	65,5 %	+ 1,1 %-punt	+ 3,7 %-punt	- 0,1 %-punt	- 1,3 %-punt

Bron: Eurostat – Totale werkgelegenheid 15-65 jaar (lfsa_egan + lfsa_pganws) – 4 februari 2013

Als we kijken naar de evolutie van de werkgelegenheid tussen 2000 en 2007, zien we in België een minder sterke groei in vergelijking met de Europese Unie (EU-15): respectievelijk + 6,2 % en + 9,7 %. Nadien is de toestand omgeslagen. In 2011 bedroeg de werkgelegenheidsgroei in België over de hele periode + 3,0 % tegen gemiddeld - 1,2 % in het Europa van de 15.

De werkgelegenheidsgraad van de 15-64-jarigen volgt een gelijkaardige evolutie: tussen 2000 en 2007 stijgt hij sterker in de EU van de 15 (+ 3,7 procentpunten tegen + 1,1 procentpunt in België). Tijdens de crisis blijft de Belgische werkgelegenheidsgraad stabiel (slechts - 0,1 procentpunt) terwijl die graad gemiddeld daalt in de Europese Unie van de 15: - 1,3 procentpunt.

Tabel 10.2.III

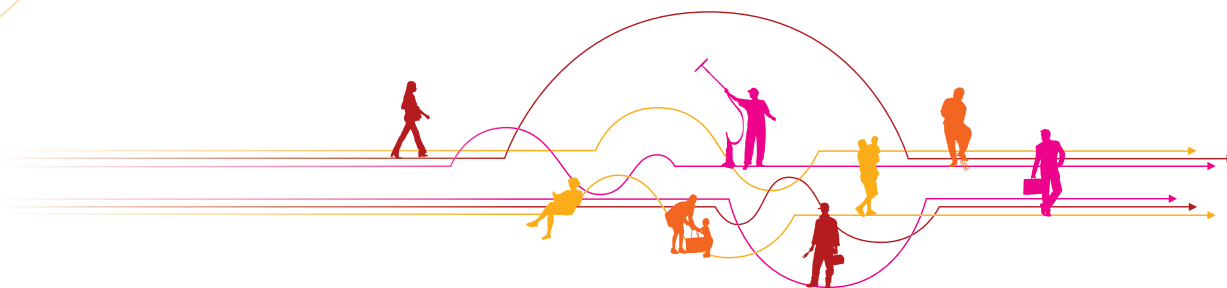
20 - 64 jaar	2011				Doelstelling
	België	Vlaams Gewest	Waals Gewest	Brussels H. Gewest	2020
Werkgelegenheid	4 426 813	2 708 985	1 311 966	405 862	
Bevolking	6 579 626	3 774 408	2 108 088	697 130	
Werkgelegenheidsgraad	67,3 %	71,8 %	62,2 %	58,2 %	73,2 %

Bron: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie – STATBEL: Actieve (werkende en werkloze) en inactieve bevolking sinds 1999 op basis van de EAK – (laatste update: 12 mei 2012).

In het kader van de Europese strategie 2020 ter bevordering van de groei en de werkgelegenheid heeft België zich tot doel gesteld om in 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2 % te halen bij de 20-64-jarigen. Met een werkgelegenheidsgraad van 67,3 % in 2011 is er dus nog een verschil van 5,9 procentpunten. Er zijn echter grote verschillen tussen de gewesten onderling.

De geharmoniseerde werkgelegenheidsgraden voor 2012 zijn nog niet gekend.

Vooruitzichten 2013

Noch het Federaal Planbureau, noch de Nationale Bank verwacht een significante economische heropleving in 2013.

Het Federaal Planbureau voorziet in zijn laatste ramingen voor België een zeer kleine economische groei (+ 0,2 %) en een stagnering van de werkgelegenheid (+ 800 eenheden). De Nationale Bank is zelfs nog iets pessimistischer. Zij stelde de groei-vooruitzichten voor 2013 in december 2012 neerwaarts bij, van + 1,4 % naar een nulgroei, omwille van de aanhoudende onzekerheid en angst van bedrijven en consumenten voor de gevolgen van de eurocrisis en de daaruit voortvloeiende afname van de vraag en de economische activiteit. In haar laatste ramingen blijft de Nationale Bank bij dit groei-vooruitzicht. Op het vlak van de werkgelegenheid gaat de Nationale Bank uit van een daling (- 14 900 eenheden).

Op kwartaalbasis verwacht de NBB voor 2013 tijdens het eerste kwartaal een lichte krimp. Daarna zou er een schuchtere heropleving komen, aanvankelijk onder impuls van de buitenlandse vraag, gevolgd door een voorzichtig herstel van de binnenlandse vraag.

Tabel 11.I

	2011	2012	2013	2011-2012	2012-2013
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (in %)	7,2	7,3	7,6	+ 0,1 punt	+ 0,3 punt
UVW-WZ	421 823	417 250	430 450	- 1,1 %	+ 3,2 %
Tijdelijke werkloosheid (in budg. eenh.)	35 895	40 962	42 100	+ 14,1 %	+ 2,8 %

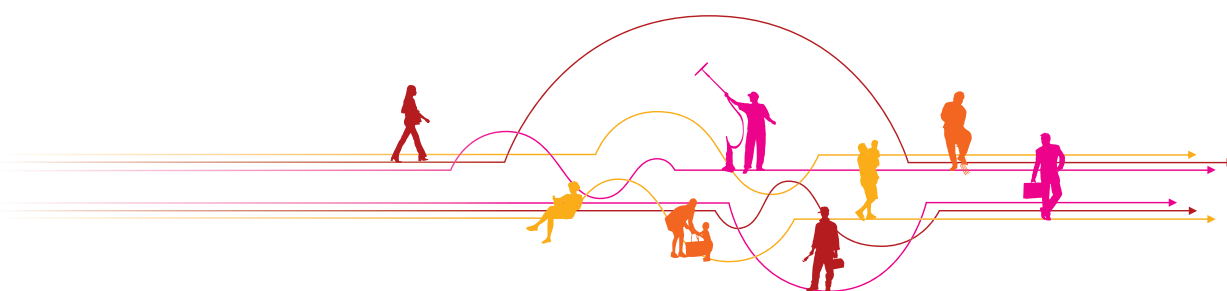
Bron: RVA (2011-2012), FPB – Economische begroting (2013)

In 2012 is de geharmoniseerde werkloosheidsgraad in België met 0,1 procentpunt gestegen, tot 7,3 %. In 2013 verwacht het Federaal Planbureau een stijging van 0,3 procentpunt, tot 7,6 %. De Nationale Bank is pessimistischer en gaat uit van een toename tot 8,1 % in 2013.

De tijdelijke werkloosheid, een goede indicator voor de economische conjunctuur, zou in 2013 nog licht stijgen (+ 2,8 %), maar minder sterk dan vorig jaar, toen de toename 14,1 % bedroeg. Bij de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen komen conjuncturele invloeden meestal later tot uiting, wat resulteert in een lichte daling tussen 2011 en 2012, gevolgd door een verwachte stijging van 13 200 fysieke eenheden (+ 3,2 %) tussen 2012 en 2013.

De inflatie gemeten aan de hand van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP) is in 2012 in België teruggelopen tot 2,6 %. In 2011 bedroeg ze nog 3,5 %. De afkoeling is het gevolg van beperktere prijsstijgingen voor energieproducten in vergelijking met vorig jaar. Voor de Eurozone ligt de gemiddelde inflatie voor 2012 volgens de laatste schattingen van Eurostat op 2,5 %. De Nationale Bank voorziet in haar laatste economische projecties (december 2012) dat de inflatie in België in 2013 verder zal afnemen tot 1,8 %.

De dynamische evolutie van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

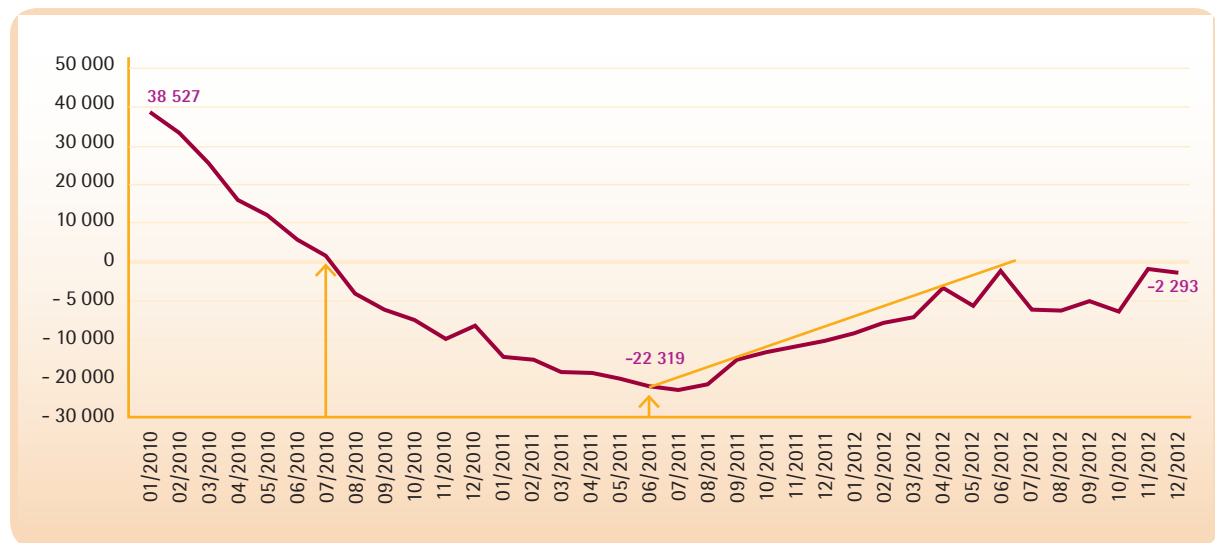
146 12.1 Inleiding

De Belgische economie hield relatief goed stand tijdens de economische en financiële crisis die het land eind 2008 door elkaar heeft geschud. De heropleving begon midden 2009 en we kenden een groei van 2,3 % van het bbp in de loop van het jaar 2010. De groei is vooral te verklaren door de sterkte van de buitenlandse vraag, vooral de Duitse, die ons toeliet goed weerstand te bieden aan deze eerste crisis en om begin 2011 een bbp-niveau te laten zien dat zelfs hoger is dan datgene dat drie jaar eerder - voor de crisis - werd vastgesteld.

De werkloosheid reageerde met vertraging op de conjuncturele opleving die tijdens het tweede semester 2009 is begonnen. Men moest tot midden 2010 wachten totdat de ommekeer van de tendens leidde tot een daling van de werkloosheid (cf. grafiek 12.1.I). Tussen midden 2010 en midden 2011 is er een aanzienlijke daling van de werkloosheid (in vlottend gemiddelde over 3 maanden ten opzichte van het vorige jaar): in juni 2011 bedroeg het cijfer - 22 319 eenheden.

Grafiek 12.1.I

Evolutie van het aantal UVW-WZ – verschil tussen het vlottend kwartaalgemiddelde (M, M-1, M-2) van het lopende jaar (J) ten opzichte van dat van het vorige jaar (J-1)

Het jaar 2011 markeert een ommekeer op economisch vlak. Waar de stijging zich op jaarbasis blijft doorzetten, zij het in steeds mindere mate, stagneert ze op trimestriële basis om dan te dalen vanaf het tweede trimester (+ 0 % van T2 2011 tot T3 2011; 0,1 % van T3 2011 tot T4 2011) (cf. hoofdstuk 1.1). Deze ommekeer kent geleidelijk een weerslag op de evolutie van de werkloosheid, waarvan de daling vanaf juli 2011 vertraagt.

Het klimaat van economische en financiële onzekerheid dat ontstond uit de openbare schuldencrisis in de eurozone, blijft gedurende het gehele jaar 2012 aanhouden. De economische groei wordt negatief (0,2 %). De daling van de vergoede werkloosheid ten opzichte van één jaar eerder wordt steeds minder uitgesproken: tussen T4 2011 en T4 2012 bedraagt ze nog - 2 293 eenheden. De evolutie van de vergoede werkloosheid wordt echter ook beïnvloed door het feit dat de beroepsinschakelingstijd met drie maanden verlengd werd, wat de mogelijkheid om het recht op een uitkering te openen voor afstuderende jongeren uitstelt.

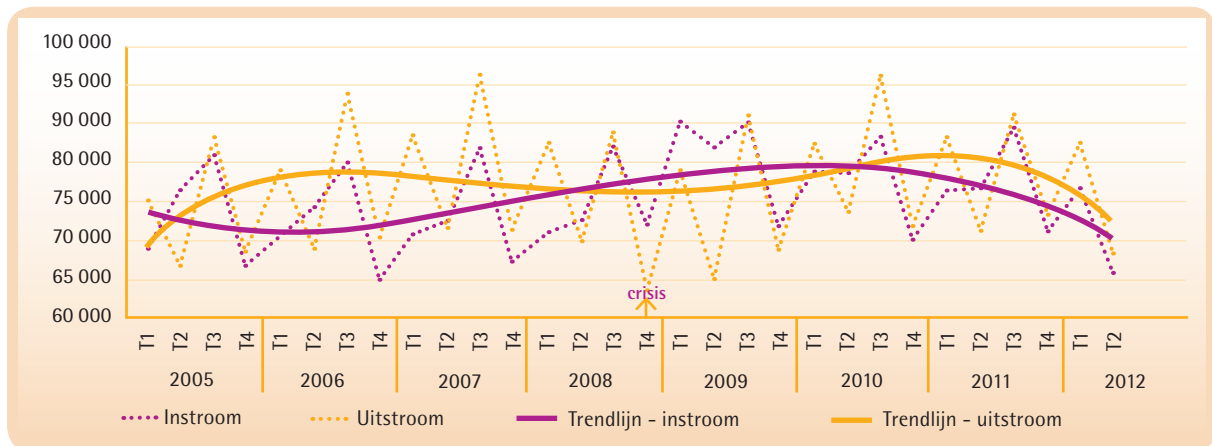
12.2

Evolutie van de in- en de uitstromen bij de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen

In de grafiek 12.2.I wordt de evolutie weergegeven van de in- en de uitstromen van de UVW-WZ in de loop van de periode 2005-2012.

Grafiek 12.2.I

In- en uitstromen van de UVW-WZ per trimester – 2005-2012 (2de trimester¹)

¹ De laatste beschikbare gegevens hebben betrekking op het 2de kwartaal van 2012.

148

De in- en de uitstromen schommelen enorm in de loop van het jaar. Die fluctuatie is seizoensgebonden; ze wordt gekenmerkt door de hoge instromen in het 3de kwartaal (het gaat vooral om de massale toevloed van jongeren die de school hebben verlaten in juni van het vorige jaar en die vervolgens 9 maanden inschakelingstijd doormaken*) en door de hoge uitstromen in het 1ste en het 3de trimester.

De trendlijnen in de grafiek 12.2.I laten toe die seizoensschommelingen te neutraliseren om andere, verder reikende tendensen aan het licht te brengen, bijvoorbeeld veroorzaakt door de economische conjunctuur. Zo stelt men een aanhoudende stijging van de instroom vast, die zijn hoogtepunt bereikt in het 4de trimester 2009 en wordt gevolgd door een continue daling die duurt tot in het 2de kwartaal 2012. De uitstroom vertoont de omgekeerde beweging: hij neemt af tijdens de crisis om vervolgens in 2010 en 2011 terug de hoogte in te gaan. Hij bereikt een piek omstreeks het 2de semester 2011 ($\pm$ 83 000 uitstromers), zonder evenwel nog het niveau van voor de crisis (meer dan 85 000 uitstromers) te bereiken. Sedert het 2de semester 2011 neemt de uitstroom opnieuw een duik, teken van een afname van de tewerkstellingsmogelijkheden op de arbeidsmarkt.

¹ Door het feit dat de inschakelingstijd sinds 1 januari 2012 met 3 maanden verlengd is, zou de massale toevloed van jongeren voortaan met 3 maanden moeten opschuiven en zou de piek van de instroom zich voortaan in het 4de kwartaal van het jaar moeten situeren.

12.3

Kenmerken van de instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze in de loop van het 2de kwartaal 2012

Tabel 12.3.I geeft de verdeling weer van het aantal nieuwe werklozen (instroom van werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in T2 2012) volgens een aantal kenmerken.

Tabel 12.3.I

Instroom als werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze in T2 2012

	Instroom van de WZ UVW - T2 2012		Werknemers in loondienst	
	Aantal	%	Aantal	%
Totaal	67 656	100 %	3 421 500	100 %
Geslacht				
Man	35 153	52 %	1 817 500	53 %
Vrouw	32 503	48 %	1 604 000	47 %
Leeftijdsklasse				
15 tot 24 jaar	12 724	19 %	297 200	9 %
15 tot 19 jaar	837	1 %		
20 tot 24 jaar	11 887	18 %		
25 tot 39 jaar	33 149	49 %	1 321 900	39 %
25 tot 29 jaar	13 572	20 %		
30 tot 34 jaar	10 873	16 %		
35 tot 39 jaar	8 704	13 %		
40 tot 49 jaar	14 657	22 %	943 200	28 %
40 tot 44 jaar	8 020	12 %		
45 tot 49 jaar	6 637	10 %		
50 tot 64 jaar	7 126	11 %	840 200	25 %
50 tot 54 jaar	4 818	7 %		
55 tot 59 jaar	2 083	3 %		
60 tot 64 jaar	225	0,3 %		

Bronnen: RVA (instroom) en RSZ (aantal tewerkgestelde loontrekkenden - T3 2012)

Het totale aantal personen dat voor de 1ste keer een werkloosheidsuitkering ontvangt in de loop van het 2de trimester van 2012 bedraagt 67 656 eenheden. Zoals de grafiek 12.2.I het duidelijk illustreert, is dat het laagste aantal sinds het 4de trimester van 2007 (67 396 eenheden), maar het wordt ook beïnvloed door de vermelde verlenging van de inschakelings-tijd. Dit cijfer is veel lager dan de piek van instroom die in volle crisis werd genoteerd in de loop van het 2de trimester van 2009 (85 219 eenheden).

Er zijn weinig verschillen op basis van het geslacht vast te stellen: de mannen maken in totaal 52 % van

de instroom in de volledige werkloosheid uit en de vrouwen 48 %. Deze verdeling stemt grotendeels overeen met die van de loontrekkenden van de privésector: 53 % mannen tegenover 47 % vrouwen.

Volgens leeftijdsklasse noteren we vooral jongeren van minder dan 25 jaar in de instroom in vergelijking met hun procentueel aandeel in de arbeid in loondienst (respectievelijk 19 % tegenover 9 %). Omgekeerd zijn de oudsten (50 tot 64 jaar) verhoudingsgewijs minder talrijk in de instroom in de volledige werkloosheid dan in de arbeid in loondienst (respectievelijk 11 % tegen 25 %).

12.4

Kans op uitstroom naar werk

Uitstroomcijfers laten ons toe de dynamiek beter te begrijpen die aan de basis ligt van evoluties in de werkloosheid. Over kwalitatieve aspecten geven ze echter geen informatie. Het is dan ook relevant de aard van de uitstroom na te gaan, in het bijzonder de mate waarin uitstroom leidt tot werk. Daartoe wordt

gekeken hoeveel van de werklozen (verschillende personen) die in het tweede kwartaal van 2011 werkloos waren, binnen het jaar zijn uitgestroomd naar werk (als loontrekkende of zelfstandige).

Tabel 12.4.I

Uitstroom naar werk van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die in het tweede kwartaal van 2011 een betaling van de RVA ontvingen als UVW-WZ

	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in het tweede kwartaal van 2011	Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden			
		UVW-WZ 2 ^{de} kwartaal 2011		UVW-WZ 2 ^{de} kwartaal 2010	
		Aantal	%	Aantal	%
Totaal	483 886	165 695	34,2		34,8
Geslacht					
Man	256 695	91 212	35,5		36,8
Vrouw	227 191	74 483	32,8		32,3
Leeftijdscategorie					
15-19 jaar	7 194	3 212	44,7		50,2
20-24 jaar	66 903	34 278	51,2		53,1
25-29 jaar	72 887	34 841	47,8		48,0
30-34 jaar	63 438	26 669	42,0		41,8
35-39 jaar	55 332	21 133	38,2		37,6
40-44 jaar	53 944	18 721	34,7		34,6
45-49 jaar	51 971	15 059	29,0		28,2
50-54 jaar	57 744	8 752	15,2		14,4
55-59 jaar	50 559	2 911	5,8		5,8
60 jaar en ouder	3 914	119	3,0		3,6
Statuut					
UVW-WZ na arbeidsprestaties	347 327	116 107	33,4		33,6
UVW-WZ na arbeidsprestaties OCMW	11 324	2 394	21,1		21,3
UVW-WZ na studies	125 235	47 194	37,7		38,0
Uitkeringscategorie					
Werklozen met gezinslast	151 880	36 566	24,1		23,8
Werklozen zonder gezinslast	212 976	93 736	44,0		45,0
Alleenwonenden	119 030	35 393	29,7		30,1
Werkloosheidsduur					
< 1 jaar	187 956	91 122	48,5		51,3
1-2 jaar	83 445	34 446	41,3		42,2
2-3 jaar	51 916	17 706	34,1		31,4
3-4 jaar	29 548	7 660	25,9		23,7
4-5 jaar	19 701	4 048	20,6		18,6
5-6 jaar	15 544	2 617	16,8		15,5
6 jaar en meer	95 776	8 096	8,5		8,3
Opleidingsniveau					
Laaggeschoold	281 007	79 224	28,2		28,9
Middengespoold	137 988	57 420	41,6		42,4
Hooggeschoold	64 891	29 051	44,8		45,1
Onbekend	0	0	-		5,0
Gewest					
Vlaams Gewest	180 985	77 136	42,6		43,4
Waals Gewest	219 305	67 272	30,7		30,7
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	83 596	21 287	25,5		25,6

Uitstroom naar werk binnen de 12 maanden wordt als dusdanig geteld indien de UVW-WZ minstens in één van die 12 maanden geen werkloosheidsuitkering ontving en bovendien werd teruggevonden als zijnde aan het werk aan de hand van de bij de RVA geregistreerde berichten inzake arbeid in loondienst (A950) en zelfstandige arbeid (A301). Iemand die meermaals is uitgestroomd, wordt maar één maal geteld.

In het tweede kwartaal van 2012 waren 165 695 personen die een jaar eerder nog werkloos waren uitgestroomd naar werk (34,2 %). Globaal bekeken is de uitstroom naar werk in vergelijking met het tweede kwartaal van 2011 (34,8 %) dus licht gedaald.

De uitstroom naar werk is net als vorig jaar groter bij de mannen (35,5 %) dan bij de vrouwen (32,8 %). Wel heeft het verslechterende economische klimaat in de loop van 2012 bij de mannen geleid tot een daling van de uitstroom in vergelijking met de co-horte van vorig jaar.

De gevoeligheid van jongeren voor conjuncturele invloeden wordt eveneens weerspiegeld in de uitstroomcijfers. Hun uitstroomkansen naar werk zijn weliswaar nog steeds het grootst, maar in alle categorieën onder 30 jaar stellen we een terugval vast ten opzichte van vorig jaar. Boven de 30 jaar daarentegen noteren we een lichte toename van de uitstroom naar werk.

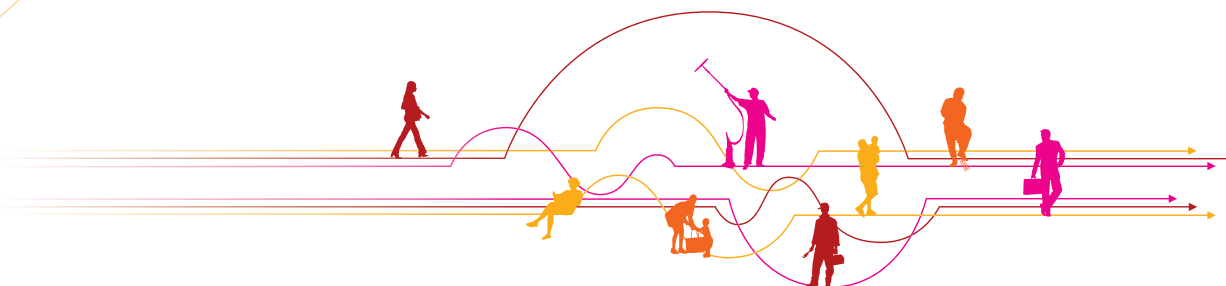
Zowel absoluut als relatief bekeken neemt de uitstroom naar werk af met de duur van de uitkering. Door toedoen van diverse tewerkstellingsmaatregelen die focussen op langdurig werklozen lijken de uitstroomkansen voor werklozen met een duur van af 2 jaar wel toe te nemen.

De uitstroom naar werk is het grootst in het Vlaams Gewest, zowel in absolute aantallen (77 136 personen) als in verhouding tot de hele populatie (42,6 %). In het Vlaams Gewest is er wel een terugval merkbaar ten opzichte van vorig jaar (- 0,8 procentpunt), terwijl de uitstroom naar werk in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest stabiel is gebleven.

Verder bevestigen de cijfers een aantal vaststellingen die ook in het verleden al meermaals gedaan werden, namelijk dat de uitstroom naar werk het grootst is bij midden- en hogeschoolden (respectievelijk 41,6 % en 44,8 %) en bij samenwonenden (44,0 %).

Opmerkelijk dan weer is dat werklozen toelaatbaar op basis van studies een hoger uitstroomcijfer laten noteren dan werklozen toelaatbaar op basis van arbeidsprestaties (37,7 % tegenover 33,4 %). Dit heeft echter vooral te maken met de leeftijd. Het aandeel jongeren is veel groter bij werklozen toelaatbaar op basis van studies dan bij werklozen toelaatbaar op basis van arbeidsprestaties.

Specifieke databanken

De RVA beschikt over specifieke databanken die het mogelijk maken om onze gegevens over de vergoede werkloosheid in verband te brengen met andere gegevens uit bronnen buiten de RVA.

152

13.1 Het RVA-panel

Het 'RVA-panel' is een geïntegreerde databank die speciaal ontworpen is voor onderzoek naar de loopbanen van de personen die op een bepaald moment uitkeringstrekker geworden zijn van de RVA. Deze databank is tot stand gekomen dankzij een samenwerking tussen de RVA en onderzoekers van de Universiteit Antwerpen en de KULeuven in het kader van een AGORA-project dat door de POD Wetenschapsbeleid werd gefinancierd.

Deze databank berust op een representatieve steekproef van uitkeringsgerechtigden van de RVA en bevat longitudinale gegevens over die personen uit de verschillende bronnen van het datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Momenteel bevat het geanonimiseerde gegevens over 919 844 personen die in de loop van de periode 2000-2008 werkloos zijn geworden en van wie de socio-economische situatie op de arbeidsmarkt opgevolgd werd tot in 2009. Die gegevens werden onder meer gebruikt in de studie over de determinanten van de uitstroom naar werk.¹

13.2 Dopflux

Om tegemoet te komen aan specifieke vragen over de transitie van volledige werkloosheid naar werk (of andere socio-economische posities zoals ziekte of pensioen) en om de evoluties zo kort mogelijk op te volgen, is binnen de RVA een bijkomende bron ontwikkeld, met name de 'DOPFLUX'-databank.

In haar huidige configuratie verzamelt Dopflux per kalendermaand gegevens over de populatie van de in de loop van de maand uitgestroomde werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen. Er wordt een uitstroom naar werk geteld, wanneer iemand geen enkele werkloosheidsuitkering heeft ontvangen tijdens de lopende maand, maar wel tijdens de voorgaande maand, en hij bovendien via de gegevensstroom die de RVA ontvangt van de RSZ, de RSZPPO en het RSVZ werd teruggevonden als zijnde tewerkgesteld in de loop van die maand. De arbeidssituaties die door die gegevensstromen wor-

¹ Deze studie werd gepubliceerd op onze site; adres: http://www.rva.be/D_stat/Studies/2011/Determinanten/NL.pdf

den geteld, omvatten zowel arbeid in loondienst, zelfstandige activiteit, uitzendarbeid en studentenarbeid. Andere types van uitstroom worden eveneens geteld: uitstroom naar een ander statuut als uitkeringstrekker binnen de RVA, pensioen, overlijden en arbeidsongeschiktheid wegens ziekte.

In tabel 13.2.I worden de beide bronnen vergeleken. Deze instrumenten zijn complementair.

Tabel 13.2.I

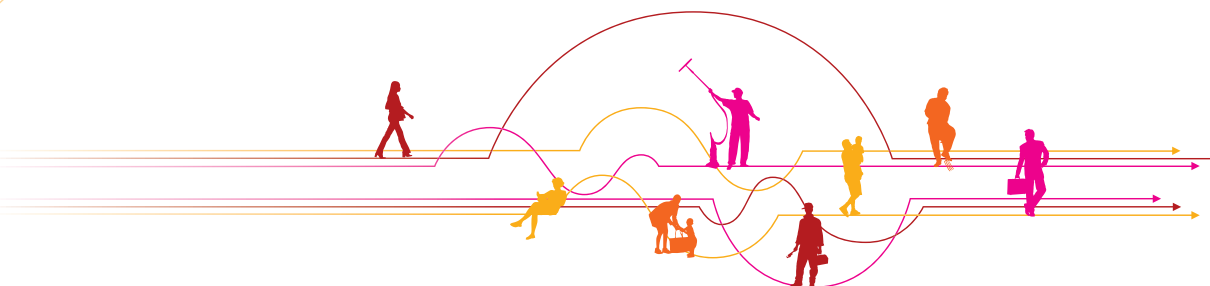
RVA-panel	Dopflux
Gebaseerd op datawarehouse van de KSZ	Gebaseerd op gegevensstromen van externe instellingen
Steekproef uitkeringstrekkers ($\pm 25\%$)	Volledige populatie uitgestroomde UVW-WZ
Traject van trimestriële socio-economische posities (volgens de nomenclatuur van de KSZ)	Een aantal socio-economische posities in de loop van de maand zonder volledige werkloosheidsuitkering die volgt op een maand met volledige werkloosheidsuitkering
Samenwerking met de KSZ en bepaalde universiteiten	Intern initiatief van de RVA
Ruime verzameling variabelen	Beperkt aantal variabelen
Vertraging op gegevens (2 tot 3 jaar)	Recentere gegevens (na 6 maanden)

13.3 Werkgeversdatabank

Door gegevens van het werkgeversrepertorium van de RSZ over de ondernemingen te kruisen met gegevens van de databanken van de RVA over de werknemers en de sociaal verzekerden, kunnen statistieken worden opgesteld over het gebruik van bepaalde arbeidsmarktmaatregelen door die ondernemingen (tijdelijke werkloosheid, tijdskrediet, activering ...).

14

Studies

In de loop van 2012 heeft de RVA drie studies gepubliceerd die consulteerbaar zijn via www.rva.be.

14.1

Uitstroom naar werk van de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van het tweede kwartaal van 2010

Met behulp van de databank "DOPFLUX", die de transitie van volledige werkloosheid naar werk (of naar andere socio-economische posities) in kaart brengt, onderzochten we de uitstroom naar werk van een populatie werklozen. Het ging om de werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW-WZ) die in de loop van het tweede trimester van 2010 minstens één betaling hebben ontvangen. Zij werden gedurende 12 maanden opgevolgd. Werklozen die in deze periode minstens één volledige maand geen uitkering kregen en werden teruggevonden in de gegevensbanken van de RSZ, de RSZPPO of de RSVZ als zijnde tewerkgesteld, werden beschouwd als uitgestroomd naar werk.

In de totaalpopulatie van UVW-WZ van het 2de trimester van 2010 (505 829 personen) is 35,9 % binnen het jaar uitgestroomd naar werk. Als men enkel de zogenaamde "nieuwkomers" bekijkt (29 662 personen), die in het 2de trimester van 2010 voor het eerst werkloos werden, bedraagt dat percentage 52,6 %. Er zijn verschillende factoren die de uit-

stroompercentages beïnvloeden. In de studie werden de transitie naar werk onderzocht in het licht van de profielkenmerken van de UVW-WZ, in zoverre die gekend zijn in de gegevensbanken van de RVA. Volgens het model van de logistieke regressie blijken de meest determinerende factoren te variëren naargelang de bestudeerde populatie. In dalende volgorde van belang zijn dat:

Tabel 14.1.I

Totaalpopulatie		Nieuwkomers	
1	Leeftijd	Gewest	1
2	Werkloosheidsduur	-	
3	Gewest	Studieniveau	2
4	Toelaatbaarheidsbasis	Leeftijd	3
5	Uitkeringscategorie	Uitkeringscategorie	4
6	Studieniveau	Nationaliteit	5
7	Geslacht	Geslacht	6
8	Nationaliteit	Toelaatbaarheidsbasis	7

Meer in detail toont de studie aan dat de (re-)integratie in de arbeidsmarkt als volgt wordt beïnvloed:

- door de leeftijd: er is minder uitstroom naar werk naarmate de leeftijd verhoogt (in de totaalpopulatie ook omwille van de hogere gemiddelde werkloosheidsduur);
- door het studieniveau: het relatieve aantal transitie naar werk stijgt mee met het studieniveau;
- door beroepservaring: bij verder gelijke profielen zijn de percentages van uitstroom naar werk hoger bij werklozen die al gewerkt hebben dan bij

wie niet of minder gewerkt heeft na het beëindigen van de studies;

- door de familiale toestand: gezinshoofden kennen de zwakste uitstroompercentages, gevolgd door alleenwonenden. Dat is zelfs het geval bij een gelijk studieniveau en aan het begin van de werkloosheid;
- door de nationaliteit: de uitstroompercentages zijn zwakker bij werklozen van vreemde nationaliteit dan bij Belgen. Onder de vreemdelingen is er echter weinig verschil tussen zij die uit de Europese Unie komen en andere vreemdelingen;
- door het geslacht: waar deze factor op zich geen noemenswaardige invloed heeft, laat ze zich merken bij combinatie met andere factoren;
- door het Gewest: zelfs bij een identiek profiel kennen werklozen in het Vlaams Gewest een hogere uitstroom naar werk.

De studie toont nog aan dat de combinatie van verschillende karakteristieken de verschillen op het vlak van uitstroom naar werk verhogen. Verder worden de verschillen onder gewesten, provincies, arrondissementen en steden ook beïnvloed door het profiel van de populaties die er wonen.

De RVA beschikt nog niet over gegevens die een vergelijking doorheen de tijd toelaten, aangezien de gegevensbank "DOPFLUX" daarvoor nog te recent is.

14.2

De uitkeringstrekkers van de RVA toegelaten op basis van arbeidsprestaties voor de OCMW's in toepassing van artikel 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's

Dankzij deze studie krijgt men een beter zicht op de uitkeringstrekkers van de RVA toegelaten op basis van arbeidsprestaties voor de OCMW's in toepassing van artikel 60 § 7 van de organieke wet.

De tewerkstelling op basis van artikel 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's is het voornaamste middel dat de OCMW's gebruiken in hun (her)inschakelingsbeleid van personen die moeilijkheden ervaren op de arbeidsmarkt (90,9 % van de tewerkstellingen in 2010). Deze tewerkstelling laat toe om opnieuw het recht op werkloosheidsuitkeringen te openen voor zover aan de arbeidsperiode vereist in de referteperiode is voldaan.

Men registreert bovendien een arbeidsduur voor rekening van het OCMW van meer dan een jaar voor meer dan 62 % van die personen. De vrouwen moeten over het algemeen een langere tewerkstellingsduur verzamelen dan de mannen. 42 % van de mannen registreert immers een arbeidsduur voor een OCMW die niet langer is dan 12 maanden, tegenover slechts 34 % van de vrouwen.

De analyse van de verdeling volgens leeftijdsklasse van de nieuwe uitkeringstrekkers van de RVA toegelaten op basis van prestaties voor een OCMW toont aan dat, zowel voor de mannen als voor de vrouwen, de leeftijdsklasse van 20 tot 25 jaar het best vertegenwoordigd is met 18 % van de nieuw toegelaten personen. De vrouwen zijn echter beter vertegenwoordigd in de hogere leeftijdsklassen, meer in het bijzonder vanaf de klasse van 40 tot 45 jaar.

In 2011 waren 10 283 uitkeringstrekkers toegelaten tot werkloosheidsuitkeringen op basis van OCMW-tewerkstellingen, wat overeenkomt met 112 909 610 EUR aan uitgaven in 2011 (2,8 % van de uitgaven voor UVW-WZ in 2011).

De vrouwen zijn lang de voornaamste begunstigden gebleven van de toelating tot werkloosheidsuitkeringen op basis van artikel 60 § 7. Ze vertegenwoordigden 58 % van de uitkeringstrekkers in 1999. In de

loop van de periode 1999-2011 hebben de mannelijke uitkeringstrekkers een inhaalbeweging ingezet en steeg hun aantal vlugger dan het aantal vrouwen. Sinds 2008 heeft het relatieve aandeel mannen dat van de vrouwen voorbijgestoken. De vrouwen vertegenwoordigen nog slechts 46 % in 2011.

Samen met de belangrijke stijging van het aantal personen die werkloosheidsuitkeringen genieten op basis van prestaties art. 60 § 7 voor een OCMW in de loop van de periode 1999-2011, hebben we een spreiding vastgesteld van het personeelsbestand over steeds langere werkloosheidsperiodes, wat wijst op een relatief zwak uitstroombestand van die uitkeringstrekkers. Tussen 1999 en 2011 daalde het relatieve aandeel uitkeringstrekkers met minder dan een jaar werkloosheid van 53 % naar 28 %. Alle periodes van 2 jaar en langer hebben een verhoging laten optekenen, waarbij hun gezamenlijk aandeel van 23 naar 51 % ging.

In 2011 is de helft (50 %) van de begunstigden van werkloosheidsuitkeringen op grond van een tewerkstelling art. 60 § 7 gezinshoofd. Wat de vrouwen betreft, behoort 59 % van de uitkeringstrekkers op grond van prestaties art. 60 § 7 tot de categorie van gezinshoofden. De alleenwonenden vertegenwoordigen 28 % en de samenwonenden 13 %. De mannelijke uitkeringstrekkers verdelen zich in gelijke aandelen over de categorieën gezinshoofd (43 %) en alleenwonende (44 %).

In 1999 was 20 % van de begunstigden van werkloosheidsuitkeringen toegelaten op basis van prestaties artikel 60 § 7 een buitenlander: 9 % buitenlanders afkomstig van de EU en 10,5 % buitenlanders afkomstig van een land van buiten de EU. In 2011 vertegenwoordigt het percentage buitenlanders afkomstig van de EU 6 %, terwijl het percentage buitenlanders van buiten de EU 30 % bedraagt, zijnde een totaal van 36 %.

Van de 11 840 verschillende uitkeringstrekkers voor wie we een vergoeding terugvinden op basis van

art. 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's in de loop van het jaar 2010, werd 19 % op diezelfde basis al zonder onderbreking vergoed sinds 1 januari 2007. In het Waals Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd 22 % van de op basis van het artikel 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's vergoede werklozen in 2010, al zonder onderbreking vergoed sinds 1 januari 2007.

In het Vlaams Gewest bedraagt het percentage werklozen dat in 2010 al zonder onderbreking vergoed werd op basis van art. 60 § 7 sinds 1 januari 2007, 10 %.

Tot slot bedraagt in 2010 het percentage van uitstroom naar werk in 3 maanden (volgens Dopflux) bij deze uitkeringstrekkers rond de 5 %, terwijl dat van het geheel van UVW-WZ schommelt tussen 9 en 11 %, ofwel ongeveer het dubbele.

De vergelijking tussen het profiel van het geheel van UVW-WZ en dat van de UVW-WZ toegelaten op basis van prestaties art. 60 § 7 voor een OCMW leert ons dat de laatstgenoemden over het algemeen een lager studieniveau hebben: bijna 40 % heeft een diploma dat niet hoger is dan het basisonderwijs, tegenover 25 % voor het geheel van UVW-WZ. Bovendien heeft slechts 19,3 % van de UVW-WZ toegelaten op basis van prestaties art. 60 § 7 voor een OCMW het niveau van het hoger secundair onderwijs of hoger behaald, tegenover 41 % voor het geheel van de UVW-WZ.

14.3 *Vergelijking tussen de RVA-uitkeringscategorie en de LIPRO-gezinspositie van de niet-werkende UVW-WZ – december 2007*

In 2004 werd een toevalssteekproef geselecteerd die overeenkwam met 33 % van de totale populatie van de RVA-uitkeringstrekkers in het 1ste kwartaal van het jaar 2000. De steekproef werd gestratificeerd op basis van 15 uitkeringsstatuten en 43 arrondissementen (645 strata). Voor alle individuen van de steekproef (316 892) zijn kwartaalgegevens beschikbaar voor de jaren 1998 (2de kwartaal) tot en met 2007 (4de kwartaal), afkomstig van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en van de RVA. In deze analyse werden de recentste gegevens gebruikt, zijnde die van het 4de kwartaal 2007.

De verwantschap van een persoon ten opzichte van de referentiepersoon in het gezin wordt verplicht geregistreerd in het rijksregister en wordt elk jaar gevalideerd. De referentiepersoon is de persoon in het gezin die door de gemeentelijke overheid als gezinshoofd wordt beschouwd en met wie ze officieel correspondentie voert. Van die registratie wordt door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid in het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming de LIPRO-gezinspositie afgeleid. De LIPRO-gezinspositie van een persoon is dus de positie in het gezin ten opzichte van de referentiepersoon.

Aangezien de LIPRO-typologie enkel rekening houdt met de relatie van de personen in het gezin ten opzichte van de referentiepersoon van het huishouden en geen rekening houdt met de socio-economische positie van de partners en/of de kinderen, is het logisch dat de vergelijking tussen de LIPRO-types en de RVA-vergoedingscategorieën verschillen aan het licht brengt. Zo kunnen er achter de RVA-categorieën verschillende gezinsposities schuilgaan.

De verschillen tussen de LIPRO-gezinspositie en de RVA-gezinscategorieën tonen concreet de evolutie aan van de traditionele gezinscel naar een reeks van steeds gevarieerder gezinsposities. Het grote aandeel LIPRO-alleenstaanden in de RVA-categorie A voor gezinshoofden biedt van deze evolutie een duidelijke illustratie.

Het kruisen van de LIPRO- en de RVA-gegevens heeft ook een aantal situaties aan het licht gebracht binnen de groep van de niet-werkende werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werklozen:

- De categorie A van de RVA (gezinshoofden) omvatte namelijk niet minder dan 39,9 % hoofden van een eenoudergezin. Dat was de meest voorkomende gezinspositie in categorie A. Bij de vrouwen die tot categorie A behoren, waren er niet minder dan 72,5 % hoofden van een eenoudergezin. Bij de mannen bedroeg dat percentage amper 8,1 %.
- Bij de alleenstaanden volgens de LIPRO-typologie behoorde 78,1 % tot de RVA-categorie N, terwijl 20,1 % tot categorie A behoorde. Over het algemeen ging het om personen (meestal mannen) die onderhoudsplichtig zijn, maar ook om werknemers met een speciaal statuut (havenarbeiders en zeevissers). Dat percentage lag het hoogst in het Waals Gewest, met name 23 % tegenover slechts 16,8 % in het Vlaams Gewest en 17,6 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- In categorie A bedroeg het percentage LIPRO-alleenstaanden 15 %. Bij de mannelijke uitkerings-trekkers van categorie A bedroeg dat percentage 25,9 % en bij hun vrouwelijke tegenhangers amper 3,8 %. Dat verschil is toe te schrijven aan het feit dat eerder mannen dan vrouwen alimentatieplichtig zijn. Bovendien werd een deel van de mannelijke LIPRO-alleenstaanden opgenomen in categorie A door het feit dat zij een speciaal statuut als havenarbeider of zeevisser hadden.
- De gezinspositie "kind" die voorkomt in categorie A van de RVA kan erop wijzen dat die kinderen de enige kostwinner in het gezin zijn of dat het inkomen van hun ouder(s) heel laag is. Die toestand deed zich voor bij 7,9 % van de uitkeringstrekkers van categorie A.

Als we de eenoudergezinshoofden (39,9 %), de alleenstaanden met onderhoudsplicht (15 %) en de kinderen met een RVA-categorie A (7,9 %) samentellen, noteren we niet minder dan 62,8 % uitkeringstrekkers van de categorie A. Dat is nog 2,5 procentpunten meer dan in 2000.

In de gezinspositie "koppels met kinderen" kreeg 56,3 % van de mannelijke partners categorie A, terwijl 84,3 % van de vrouwelijke partners de categorie B kreeg. Bij de koppels zonder kinderen maakte

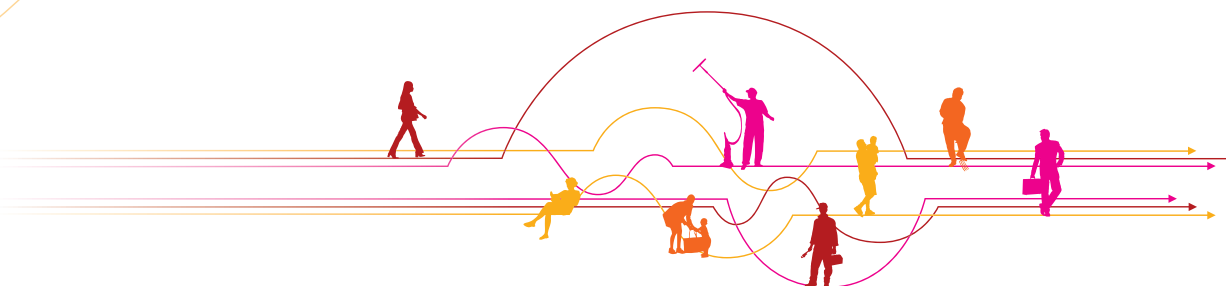
slechts 45,3 % van de mannelijke partners deel uit van categorie A, terwijl 87,8 % van de vrouwelijke partners tot categorie B behoorde.

De gezinspositie "koppel met kind" was logischerwijs vaker terug te vinden in de RVA-categorie A dan de positie "koppel zonder kind": in 34,2 % tegenover 25,2 % van de gevallen. Die tendens was sterker bij mannen die als koppel samenleven (van 45,3 % zonder kind(eren) tot 56,3 % met kind(eren)) dan bij de vrouwen die als koppel samenleven (van 8,9 % zonder kind(eren) tot 15,5 % met kind(eren)). Bij de mannen leidde het niet hebben van kinderen tot een hoger aandeel in categorie B (van 42,2 % met kind(eren) tot 50,5 % zonder kind(eren)). Bij de vrouwen hadden de kinderen weinig invloed op hun percentage in categorie B (84,3 % met kind(eren) en 87,8 % zonder).

40,3 % van de mannen van categorie B bekleedde de gezinspositie "kind" tegenover amper 15,6 % van de vrouwen. Daarentegen was meer dan de helft van de vrouwen (51,6 %) van de categorie B partner in een koppel met kind(eren). Bij de mannen bedroeg dat aandeel slechts 32,6 %.

In de drie gewesten was de verdeling over het algemeen dezelfde. De grootste verschillen deden zich evenwel voor bij de gezinspositie "kind" waarbij categorie B meer voorkwam in het Vlaams en in het Waals Gewest (± 75 % in die beide gewesten) dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (58,8 %).

Lijst van afkortingen

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond
ACLVB	Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België
ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond
ADG	Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft
AD SEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
APE	(Aides à la promotion de l'emploi = bevordering van de tewerkstelling in Wallonië)
ARAB	Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming
Art.	Artikel
ASR	Aangifte sociaal risico
Bbp	Bruto binnenlands product
BBZ	Bureau Belgische Zaken
BCP	Business Continuity Plan
BO	Beroepsopleiding
BOC	Basisoverlegcomité
BPR	Business Process Reengineering
BS	Belgisch Staatsblad
CAF	Common Assessment Framework
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
Cass.	Cassatie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCD	Centrale controledienst
CCOD	Christelijke Centrale der Openbare Diensten
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
Dmfa	Multifunctionele aangifte

DBR	Deeltijds werknemer met behoud van rechten
DSP	Doorstromingsprogramma
EAK	Enquête naar de arbeidskrachten
EFQM	European Foundation for Quality Management
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen- en Staalnijverheid
E-gov	E-government
EIPA	European Institute for Public Administration
EIS	Executive Information System
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EMU	Europese Monetaire Unie
EU	Europese Unie
EWE	Eerste werkervaringscontracten
FPB	Federaal Planbureau
FOD	Federale Overheidsdienst
FOREM	Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi
FSO	Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers
GAK	Gemeenschappelijk Administratiekantoor
GDZ	Geïnformatiseerde directiezaal
Gesco	Gesubsidieerde contractueel
GGMMI	Gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen
HACCP	Hazard Analysis and Critical Control Points
HB	Hoofdbestuur
HIP	Herinschakelingsprogramma (Dienstenbanen)
HIVA	Hoger Instituut voor de Arbeid
HRM	Human Resources Management
HVW	Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen
IBFFP	Institut Bruxellois Francophone pour la Formation Professionnelle
IGSS	Institut grand-ducal de la Sécurité Sociale
IGU	Inkomensgarantie-uitkering
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
ISSA	International Security Association
IVSZ	Internationale Vereniging van Sociale Zekerheid
IW	In werking
IWZ	Inschrijving als werkzoekende
JAP	Jaaractieplan
KB	Koninklijk besluit
KSZ	Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
LATG	Loon en Arbeidstijdgegevensbank van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

LO	Loopbaanonderbreking
LO/TK	Loopbaanonderbreking/Tijdskrediet
MB	Ministerieel besluit
MISUS	Management Information System for Unemployment Services
NAC	Nationale Administratieve Commissie
NAR	Nationale Arbeidsraad
NBB	Nationale Bank van België
NIC	Nationaal Intermutualistisch College
NIS	Nationaal Instituut voor de Statistiek
NOC	Nationaal Opleidingscentrum
NV	Naamloze vennootschap
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFO	Opleidingsinstituut van de Federale Overheid
OISZ	Openbare Instelling van Sociale Zekerheid
PLOT	Plaatselijke Loketten voor Tewerkstelling
POD	Programmatorische overheidsdienst
ProMES	Productivity Measurement and Enhancement System
PWA	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RIO	RVA Intranet ONEM
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RJV	Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie
RKW	Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers
RMT	Regie voor Maritiem Transport
RSVZ	Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RVP	Rijksdienst voor Pensioenen
SELOR	Selectiebureau van de Federale Overheid
SEPP	Service Externe de Prévention et Protection
SES	Service d'Etudes et de la Statistique de la Région wallonne
SINE	Programma's in de sociale inschakelingseconomie
SIPP	Service Interne de Prévention et Protection
SPC	Statistical Process Control
STC	Subregionaal Tewerkstellingscomité
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
SWT	Stelsel van werloosheid met bedrijfstoelag
TK	Tijdskrediet

TOC	Tussenoverlegcomité
TW	Tijdelijk werkloze/tijdelijke werkloosheid
UI	Uitbetalingsinstelling
UVW-WZ	Werkzoekende uitkeringsgerechtigde volledig werkloze
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VOIP	Voice Over Internet Protocol
VRT	Vlaamse Radio en Televisie
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
VVSG	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
VW	Volledig werkloze/volledige werkloosheid
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WB	Werkloosheidsbureau